

**KURUMSAL MUHASEBE DERECELENDİRMESİ VE
HALKA AÇIK ŞİRKETLERDE UYGULAMASI**

(Yüksek Lisans Tezi)

Dilek ŞEN

Kütahya - 2014

T.C.
DUMLUPINAR ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
İşletme Anabilim Dalı

Yüksek Lisans Tezi

**KURUMSAL MUHASEBE DERECELENDİRMESİ VE HALKA
AÇIK ŞİRKETLERDE UYGULAMASI**

Danışman
Prof. Dr. Şerafettin SEVİM

Hazırlayan
Dilek ŞEN

Kütahya - 2014

KABUL VE ONAY

Dilek ŞEN’ in hazırladığı “Kurumsal Muhasebe Derecelendirmesi ve Halka Açık Şirketlerde Uygulaması” başlıklı Yüksek Lisans tez çalışması, jüri tarafından lisansüstü yönetmeliğinin ilgili maddelerine göre değerlendirilip oybirliği / oyçokluğu ile kabul edilmiştir.

...../...../2014

Tez Jürisi	İmza	
	Kabul	Red
Prof. Dr. Şerafettin SEVİM (Danışman)		
Doç. Dr. Orhan ELMACI		
Doç. Dr. Niyazi KURNAZ		

Doç. Dr. Soner AKKOÇ

Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürü

YEMİN METNİ

Yüksek Lisans tezi olarak sunduğum “Kurumsal Muhasebe Derecelendirmesi ve Halka Açık Şirketlerde Uygulaması” adlı çalışmamın, tarafımdan bilimsel ahlak ve geleneklere aykırı düşecek bir yardıma başvurmaksızın yazıldığını ve yararlandığım kaynakların kaynakçada gösterilenlerden oluştuğunu, bunlara atıf yapılarak yararlanılmış olduğunu belirtir ve bunu onurumla doğrularım.

...../...../2014

Dilek ŞEN

ÖZGEÇMİŞ

1987 yılında Denizli’de doğdu. 2004 yılında Denizli Kazım Kaynak Lisesi’nden mezun oldu. 2010 yılında Dumlupınar Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi İşletme bölümünden mezun oldu. Aynı yıl Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İşletme (Muhasebe – Finansman) Ana Bilim Dalı’nda yüksek lisans eğitimine başladı.

ÖZET

KURUMSAL MUHASEBE DERECELENDİRMESİ VE HALKA AÇIK ŞİRKETLERDE UYGULAMASI

ŞEN, Dilek

Yüksek Lisans Tezi, İşletme Anabilim Dalı

Tez Danışmanı: Prof. Dr. Şerafettin SEVİM

Mart, 2014, 300 sayfa

Son yıllarda ortaya çıkan finansal krizler ve buna bağlı olarak yaşanan şirket skandalları kurumsal yönetimin önemini gittikçe arttırmıştır. Şirketlerin sorumlu olduğu taraflar şirketin şeffaf yönetildiğini, hak ve menfaatlerinin adil bir şekilde gözetildiğini ve şirketin planlanan hedeflere ulaştığına emin olmak ister. Bunun; bir yöntemi olarak Kurumsal Yönetim Derecelendirmesi gündeme gelmiştir. Kurumsal Yönetim Derecelendirmesi bir itibar ve rekabet unsuru olarak görülmektedir.

Kurumsal Yönetim Derecelendirmesi yaptırmak isteyen ve bundan yüksek not almak isteyen halka açık şirketlerin muhasebe sistemlerinin kurumsallaşması gerekir. Muhasebe sistemlerinin kurumsallaşmasını sağlayan kriterler: Muhasebe Sisteminin Organizasyonu, Muhasebe El Kitabı, Etik Kodlar, Bilgi Açıklama Politikası, Bilgi Teknolojilerinin Kullanım Düzeyi ve Denetimdir.

Çalışmada bu kriterlerin önemlilik düzeyi tablosu geliştirilmiştir. Kurumsal Muhasebe Derecelendirmesi notlarına dayanak oluşturacak görüşlerin belirlenmesine yönelik kanıtları içeren veri derleme formu geliştirilmiştir. Veri derleme formundan elde edilen görüşlere göre Kurumsal Muhasebe Derecelendirme notları oluşturulmuştur. Kurumsal Muhasebe Derecelendirmesi halka açık üç şirkette uygulanmıştır. Uygulama sonuçlarıyla birlikte değerlendirildiğinde muhasebe sistemlerini kurumsallaştırmak isteyen halka açık şirketler öncelikli olarak şu üç konuya dikkat etmelidir:

- Muhasebe el kitabı oluşturmalı ve yazılı hale getirmeli,
- Etik kodlar geliştirmeli,
- Kurumsal yatırımcılar ve diğerk tüm taraflar için erişilebilir bir internet sitesi kurmalı ayrıca uluslar arası yatırımcıların da faydalanması için İngilizce olmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Kurumsal Yönetim Derecelendirmesi, Kurumsal Muhasebe, Kurumsal Muhasebe Derecelendirme Kriterleri, Kurumsal Muhasebe Derecelendirmesi, Kurumsal Muhasebe Uygulaması.

ABSTRACT

CORPORATE ACCOUNTING RATING AND IT'S PRACTICE IN PUBLICLY - HELD COMPANIES

SEN, Dilek

M.A. Thesis, Department of Business Administration

Supervisor: Prof. Dr. Şerafettin SEVİM

March, 2014, 300 pages

In recent years the resulting financial crisis and correspondingly experienced corporate scandals have steadily increased the importance of corporate governance. The partners for whom the companies are responsible want to be sure that the companies are managing transparently, supervising their rights and interest in a fair manner and achieving planned targets. As a method of that, Corporate Governance Rating become a current issue. Corporate Governance Rating is seen as a competing and prestige factor.

The publicly – held companies that want to get Corporate Governance Rating done and get high marks should corporate their accounting systems. The criterias that enables the institutionalization of accounting system are the organization of the accounting system, accounting manuel, codes of ethics, information policy statement and level of using and controlling information tecnologies.

In this study, importance level table of these criteria has been developed. Data collection form including evidence about determination of oinions forming basis to Corporate Governance Rating notes has been developed. The notes of Corporate Accounting Rating has been applied in three publicly – held companies. When it is consired with the results of application, the publicly – held companies that want to corporate their accounting systems should primarily attend to three issues:

They should create an accounting manuel and make it written,
They should improve codes of ethic,

They should set an available web site for institutional investors and other all partners. Furthermore, the web site should be in English for international investors.

Keywords: Corporate Governance Rating, Corporate Accounting, Corporate Accounting Rating Criteria, Corporate Accounting Rating, Corporate Accounting Practice.

İÇİNDEKİLER

ÖZET.....	v
ABSTRACT	vii
İÇİNDEKİLER	ix
ŞEKİLLER LİSTESİ.....	xv
TABLolar LİSTESİ.....	xvi
KISALTMALAR LİSTESİ.....	xvii
GİRİŞ	1

BİRİNCİ BÖLÜM

KURUMSAL YÖNETİM VE İLİNTİLİ KAVRAMLARA YÖNELİK TEMEL BİLGİLER

1.1 Kurumsal Yönetim Kavramı, Kurumsal Yönetim İlkeleri, Kamuyu Aydınlatma ve Şeffaflık Kavramı İle İlişkisi	7
1.1.1 Kurumsal Yönetim Kavramı	7
1.1.1.1 Kurumsal Yönetim İlkeleri	9
1.1.1.2 Kurumsal Yönetimin Amacı.....	11
1.1.1.3 Kurumsal Yönetimin Faydaları	12
1.1.1.4 Kurumsal Yönetimin Ortaya Çıkışı ve Gelişimi.....	13
1.1.2 Kamuyu Aydınlatma ve Şeffaflık Kavramı	14
1.1.3 Kamuyu Aydınlatma ve Şeffaflık Kavramının Kurumsal Yönetim İle İlişkisi	17
1.2 Türkiye’de Kurumsal Yönetim ve Kurumsal Yönetim Derecelendirmesine İlişkin Mevcut Durum	18
1.2.1 Türkiye’de Kurumsal Yönetim	18
1.2.2 Türkiye’de Kurumsal Yönetim Alanında Yapılan Çalışmalar	19
1.2.2.1 Sermaye Piyasası Kurulu Kurumsal Yönetim İlkeleri	20
1.2.2.2 İstanbul Menkul Kıymetler Borsası (İMKB) Kurumsal Yönetim Endeksi	24

1.2.2.3 Bankacılık Mevzuatında Yer Alan Kurumsal Yönetim İlkelerine İlişkin Hükümler	25
1.2.2.4 TTK'da Yer Alan Kurumsal Yönetim İlkelerine İlişkin Düzenlemeler.....	27
1.2.2.5 Kamu Sermayeli Şirketlerde Kurumsal Yönetim İlkelerinin Uygulanmasına Yönelik Yapılan Çalışmalar	29
1.2.2.6 TUSİAD Tarafından Hazırlanan Kurumsal Yönetim En İyi Uygulama Kodu	30
1.2.3 Kurumsal Yönetim Derecelendirmesi.....	32
1.2.4 Kurumsal Yönetim Derecelendirmesi Faaliyetinde Bulunan Derecelendirme Kuruluşları	33
1.3 Kurumsal Yönetim Uygulamaları ve Muhasebe İlişkisi	34

İKİNCİ BÖLÜM

KURUMSAL YÖNETİM İLKELERİNİN ORTAYA ÇIKARDIĞI YENİ BİR ANLAYIŞ: KURUMSAL MUHASEBE

2.1 Kurumsal Muhasebe Kavramı.....	38
2.2 Kurumsal Muhasebeyi Ortaya Çıkaran Dinamikler.....	39
2.2.1 Halka Açık Şirket Kültürünün Yaygınlaşması.....	40
2.2.2 Bilgi Kullanıcılarının Artışı ve Bilgi İhtiyaçlarının Çeşitlenmesi....	41
2.2.3 Risk Yönetimi.....	42
2.2.4 Denetim Anlayışındaki Gelişmeler	43
2.2.4.1 Bağımsız Denetim	43
2.2.4.2 İç Denetim	45
2.2.5 Bilgi Teknolojilerindeki Gelişmeler.....	46
2.2.6 Küreselleşme ve Şirketlerin Büyüme Olgusu	46
2.3 Muhasebenin Kurumsallaşmasının Kurumsal Yönetime Sağladığı Faydalar	48
2.3.1 Disiplinler Arası Bir Ortam Yaratma Faydası	48
2.3.2 Çalışanlara Sağladığı Fayda	49
2.3.3 Yönetişim Faydası	49

2.3.4	Eğitim ve İnsan Kaynağı Faydası	50
2.3.5	Teknik Altyapı Faydası	50
2.3.6	Bilginin Doğruluğu ve Güvenilirliği Faydası	51
2.4	Muhasebenin Kurumsallaşma Kriterleri	51
2.4.1	Muhasebe Sisteminin Organizasyonu	52
2.4.1.1	Muhasebe Sisteminin Nesnel Açıdan Organizasyonu	53
2.4.1.2	Muhasebe Sisteminin Personel Açısından Organizasyonu	54
2.4.1.3	Muhasebe Sisteminin Sorumluluk Alanlarına Ayrılması	57
2.4.1.3.1	Genel Muhasebe	58
2.4.1.3.2	Maliyet Muhasebesi	58
2.4.1.3.3	Bütçe ve Yönetim Muhasebesi	59
2.4.1.3.4	Pay Sahipleri İle İlişkiler Birimi	59
2.4.2	Muhasebe El Kitabı	60
2.4.3	Etik Kodlar	61
2.4.4	Bilgi Açıklama Politikası	64
2.4.4.1	Faaliyet Raporu	66
2.4.4.2	Ticari Sır Kavramı ve İçeriden Öğrenenlerin Ticareti	69
2.4.4.3	Kamuya Açıklanması Gereken Önemli Olay ve Gelişmeler	71
2.4.5	Bilgi Teknolojilerinin Kullanım Düzeyi	73
2.4.5.1	Donanım ve Yazılım	73
2.4.5.2	Bilgi Teknolojileri Alanında Yetişmiş Nitelikli Personel ve Sayısı	74
2.4.5.3	İnternet Sitesi	75
2.4.6	Denetim	77
2.4.6.1	İç Denetim Birimi	77
2.4.6.2	Denetim Komitesi	78
2.4.6.3	Bağımsız Denetim	81

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

KURUMSAL MUHASEBE DERECELENDİRMESİ MODELİ

3.1 Kurumsal Muhasebe Derecelendirmesi Modelinin İçeriği	84
3.2 Kurumsal Muhasebe Derecelendirme Kriterlerinin Önemlilik Düzeylerinin Belirlenmesi ve Notlarının Oluşturulması.....	86
3.2.1 Kurumsal Muhasebe Derecelendirme Kriterlerinin Önemlilik Düzeylerinin Belirlenmesi	86
3.2.1.1 Muhasebe Sisteminin Organizasyonunun Fiziki Yapılanması ve İşleyişinin Ölçülmesi	86
3.2.1.2 Muhasebe El Kitabının Fiziki Yapılanması ve İşleyişinin Ölçülmesi	92
3.2.1.3 Etik Kodların Fiziki Yapılanması ve İşleyişinin Ölçülmesi	93
3.2.1.4 Bilgi Açıklama Politikasının Fiziki Yapılanması ve İşleyişinin Ölçülmesi	95
3.2.1.5 Bilgi Teknolojilerinin Kullanım Düzeyinin Fiziki Yapılanması ve İşleyişinin Ölçülmesi	97
3.2.1.6 Denetimin Fiziki Yapılanması ve İşleyişinin Ölçülmesi	101
3.2.2 Kurumsal Muhasebe Derecelendirme Kriterlerinden Önemlilik Düzeyi Yüksek ve Düşük Kriterlerin Belirlenmesi.....	105
3.2.2.1 Önemlilik Düzeyi Yüksek Kriterler.....	109
3.2.2.1.1 Muhasebe Sisteminin Organizasyonu.....	110
3.2.2.1.2 Muhasebe El Kitabı.....	112
3.2.2.1.3 Etik Kodlar	113
3.2.2.1.4 Bilgi Teknolojilerinin Kullanım Düzeyi	114
3.2.2.2 Önemlilik Düzeyi Düşük Kriterler.....	119
3.2.2.2.1 Bilgi Açıklama Politikası	120
3.2.2.2.2 Denetim.....	126
3.3 Kurumsal Muhasebe Derecelendirme Süreci.....	128
3.3.1 Ön Hazırlık ve Veri Toplama	129
3.3.2 Her Bir Veri İçin Dayanak Oluşturma	130
3.3.3 Veri Derleme Formunun Oluşturulması	130

3.3.4 Kurumsal Muhasebe Derecelendirme Notları ve Yorumu	135

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

HALKA AÇIK ŞİRKETLERDE KURUMSAL MUHASEBE DERECELENDİRMESİ UYGULAMALARI

4.1 Uygulama Hakkında.....	141
4.1.1 Uygulamanın Amacı	141
4.1.2 Uygulamanın Problemi	141
4.1.3 Uygulamanın Kapsamı	142
4.1.4 Uygulamanın Yöntemi	143
4.2 Uygulama Yapılan Şirketlerde Verilerin Toplanması ve Not Verilmesi ...	143
4.2.1 Ön Hazırlık ve Veri Toplama	144
4.2.2 Her Bir Veri İçin Dayanak Oluşturma	146
4.2.3 Veri Derleme Formunun Oluşturulması	147
4.2.4 Kurumsal Muhasebe Derecelendirme Notlarının Verilmesi	147
4.3 Uygulama Yapılan Şirketler Hakkında Genel Bilgiler	151
4.3.1 Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş. Hakkında Genel Bilgiler	151
4.3.2 Dentaş Ambalaj ve Kağıt Sanayi A.Ş. Hakkında Genel Bilgiler	153
4.3.3 X A.Ş. Hakkında Genel Bilgiler	155
4.4 Uygulama Yapılan Şirketlerin Kurumsal Muhasebe Derecelendirmesi Analizi	155
4.4.1 Kurumsal Muhasebe Derecelendirmesine Yönelik Veri Derleme Formlarının Oluşturulması ve Yorumu	156
4.4.1.1 Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş.'nin Kurumsal Muhasebe Derecelendirmesine Yönelik Veri Derleme Formu	156
4.4.1.2 Dentaş Ambalaj ve Kağıt Sanayi A.Ş.'nin Kurumsal Muhasebe Derecelendirmesine Yönelik Veri Derleme Formu	156
4.4.1.3 X A.Ş.'nin Kurumsal Muhasebe Derecelendirmesine Yönelik Veri Derleme Formu	156
4.4.2 Kurumsal Muhasebe Derecelendirmesine Yönelik Oluşturulan Veri Derleme Formlarının Yorumu	157

4.4.2.1	Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş.'nin Kurumsal Muhasebe Derecelendirmesine Yönelik Oluşturulan Veri Derleme Formunun Yorumu.....	157
4.4.2.2	Dentaş Ambalaj ve Kağıt Sanayi A.Ş.'nin Kurumsal Muhasebe Derecelendirmesine Yönelik Oluşturulan Veri Derleme Formunun Yorumu.....	166
4.4.2.3	X A.Ş.'nin Kurumsal Muhasebe Derecelendirmesine Yönelik Oluşturulan Veri Derleme Formunun Yorumu	176
4.4.3	Uygulama Yapılan Şirketlerin Kurumsal Muhasebe Derecelendirme Notları ve Yorumu	186
4.4.3.1	Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş.'nin Kurumsal Muhasebe Derecelendirme Notu ve Yorumu	186
4.4.3.2	Dentaş Ambalaj ve Kağıt Sanayi A.Ş.'nin Kurumsal Muhasebe Derecelendirme Notu ve Yorumu	187
4.4.3.3	X A.Ş.'nin Kurumsal Muhasebe Derecelendirme Notu ve Yorumu.....	189
4.5	Uygulama Yapılan Şirketlerin Muhasebe Sisteminin Kurumsallaşmasını Sağlayan Kriterler Açısından Değerlendirilmesi ve Şirketlere Önerilerimiz	190
	SONUÇ ve ÖNERİLER	198
	EKLER.....	210
EK.1.	: Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş.'nin Kurumsal Muhasebe Derecelendirmesi'ne Yönelik Veri Derleme Formu	211
EK.2.	: Dentaş Ambalaj ve Kağıt Sanayi A.Ş.'nin Kurumsal Muhasebe Derecelendirmesine Yönelik Veri Derleme Formu	227
EK.3.	: X A.Ş.'nin Kurumsal Muhasebe Derecelendirmesine Yönelik Veri Derleme Formu	243
EK – 4:	Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş. Kurumsal Muhasebe Derecelendirme Raporu	254
	KAYNAKÇA	290
	DİZİN	299

ŞEKİLLER LİSTESİ

Sayfa

Şekil 2.1: Mali İşler Bölümünün Organizasyonu	55
Şekil 2.2: Muhasebe Organizasyon Şeması.....	57
Şekil 3.3: Kurumsal Muhasebe Derecelendirme Modeli.....	84

TABLÖLAR LİSTESİ**Sayfa**

Tablo 3.1: Kurumsal Muhasebe Derecelendirme Kriterlerinin Önemlilik Düzeyi Tablosu.....	105
Tablo 3.2: İnternet Sitesinin İçeriğine Yönelik Önemlilik Düzeyi Tablosu	117
Tablo 3.3: Faaliyet Raporunun İçeriğine Yönelik Önemlilik Düzeyi Tablosu	122
Tablo 3.4: Kurumsal Muhasebe Derecelendirme Notları Tablosu	136

KISALTMALAR LİSTESİ

a.g.e.	adı geçen eser
a.e.m.	adı geçen makale
AB	Avrupa Birliği
ABD	Amerika Birleşik Devletleri
A.Ş.	Anonim Şirketi
BIST	Borsa İstanbul
BK	Bankacılık Kanunu
BDDK	Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu
BDDKr	Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu
DESİYAB	Devlet Sanayi ve İşçi Yatırım Bankası
IFAC	Uluslararası Muhasebeciler Federasyonu
IMKB	İstanbul Menkul Kıymetler Borsası
md.	madde
KİT	Kamu İktisadi Teşebbüsleri
OECD	Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü
SPK	Sermaye Piyasası Kurulu
T	Tavsiye
TCR	Türk Kredi Rating
TTK	Türk Ticaret Kanunu
TÜSİAD	Türk Sanayicileri ve İşadamları Derneği
vb.	ve benzeri
YOİKK	Yatırım Ortamını İyileştirme Koordinasyon Kurulu
YÖK	Yükseköğretim Kurulu

TEZ METNİ

1. GİRİŞ

Son yıllarda muhasebe biliminin etkileşimde olduğu en önemli konu alanı kurumsal yönetimdir. Kurumsal yönetim uygulamaları özellikle şeffaflık ve kamuyu aydınlatma ilkeleri bakımından incelendiğinde şirketlerin muhasebe sistemlerini de kurumsallaştırması gerektiğini ortaya çıkarmaktadır. Bu durumda da şirketler aşağıdaki şu sorunlarla karşı karşıya kalmaktadırlar;

- Bir itibar ya da rekabet unsuru olarak Kurumsal Yönetim Derecelendirmesinden yüksek not almada muhasebe sisteminin rolü var mıdır?
- Muhasebe sisteminin kurumsallaşmasını sağlayan kriterler nelerdir? Bu kriterlerin kurumsallaşmaya etki derecesi nedir?
- Muhasebe sistemlerini kurumsallaştırmak isteyen halka açık şirketler neler yapmalıdır?

bu sorular araştırmamızın problemini oluşturmaktadır.

Araştırmanın amaçlarını ana amaç ve alt amaçlar şeklinde sıralamak mümkündür. Bu araştırmanın ana amacı;

Kurumsal Yönetim Derecelendirmesi yaptırmak ve Kurumsal Yönetim Derecelendirmesinden yüksek not almak isteyen şirketlerin muhasebe sistemleri konusunda neler yapması gerektiğine yol gösterici öneriler sunmaktır.

Araştırmanın alt amaçları;

- Halka açık şirketlerde kurumsal yönetim ilkelerinden kamuyu aydınlatma ve şeffaflık ilkelerinin şirketlerin muhasebe sistemlerine nasıl yansıdığını ortaya koymak,
- Bir itibar ve rekabet unsuru olan Kurumsal Yönetim Derecelendirmesinden yüksek puan almak isteyen şirketlerin kamuyu

aydınlatma ve şeffaflık ilkelerinin muhasebe sistemine adapte etmeleri ve kurumsallaşmaları için neler yapmaları gerektiğine yol gösterici öneriler sunmak,

- Araştırma yapılan şirketlerin Kurumsal Muhasebe Derecelendirme notlarına yönelik bir ölçeklendirme yaparak şirketlerin muhasebe sistemlerinin kurumsallaşmasını sağlamak ve kurumsal yönetime katkıda bulunmaktır.

Araştırma yapılırken kurumsal yönetim kavramı daha çok halka açık şirketleri ilgilendirdiğinden uygulama için halka açık şirketler seçilmiştir. Uygulama Denizli’de faaliyet gösteren 3 halka açık şirketle sınırlandırılmıştır. Seçilen halka açık şirketlerin muhasebe sistemlerinde, muhasebe sistemini kurumsallaştıran kriterler açısından içerik incelemesi yapılmıştır. Genel olarak şirketlerin muhasebe sistemleri herhangi bir işlev bakımından bölümsel olarak sınırlandırılmamış, muhasebe sistemleri bir bütün olarak incelenmiştir.

Kurumsal Muhasebe Derecelendirmesi notları ve anlamları uygulama yapmış olduğumuz 3 şirkette ortaya çıkan durumlara göre oluşturulmuştur. Notlar, 3 şirketin durumu dikkate alınarak <4, 4-7 ve 7-10 aralıklarında anlamlandırılmıştır. Başka ifadeyle bu 3 aralık kötü - orta- iyi olarak derecelendirilebilir. Araştırmanın kurgusunda uygulama yapılan şirketlerden birisinde Kurumsal Yönetim Derecelendirmesi yapmış olma kriteri aranmıştır. Bunun nedeni Kurumsal Muhasebe Derecelendirmesi’nde verdiğimiz notların tutarlılığını belirlemek için karşılaştırma yapılabileceğinin varsayılmış olmasıdır. Bundan sonra yapılacak olan çalışmalarda daha fazla şirket incelenerek not aralıkları daraltılarak geliştirilebilir.

Araştırmada 2 tür çabada bulunulmuştur. Birincisi Kurumsal Muhasebe Derecelendirmesi literatürünün incelenmesi bakımından kütüphane çalışmasıdır. Bu bağlamda Kurumsal Muhasebe Derecelendirmesi ile literatür incelenmiş fakat bu konuda çok fazla kaynağa ulaşılammıştır. Kurumsal Yönetim, Kurumsal Yönetim Muhasebe İlişkisi gibi ilgili anahtar kavramlar ile süreli yayınlar taranmıştır. Süreli yayınlardan Mali Çözüm Dergisi, Muhasebe Bilim Dünyası Dergisi, Muhasebe ve

Vergi Uygulamaları Dergisi, Muhasebe ve Finansman Dergisi, Bankacılar Dergisi, Muhasebe ve Denetime Bakış Dergisi gibi mesleki dergilerin yanında üniversite dergileri taranmıştır. Ayrıca YÖK Dökümantasyon sitesindeki tezler incelenmiş bunun yanında mesleki kurum ve kuruluşların internet sitelerinden faydalanılmıştır. Mesleki kurum ve kuruluşlardan SAHA Kurumsal Yönetim ve Kredi Derecelendirme Hizmetleri A.Ş. ile TCR Kurumsal Yönetim ve Kredi Derecelendirme A.Ş.’nin internet sitelerinde yer alan Kurumsal Yönetim Derecelendirmesi başlığından faydalanılmış ve tezde bu kuruluşların Kurumsal Yönetim Derecelendirmesi ile ilgili yaptığı derecelendirme faaliyetlerinden esinlenilmiştir.

Araştırma çabasının ikincisi ise halka açık 3 şirkette yapılan şirket incelemesidir.

Bunun yanında inceleme yapılacak olan şirketlerden Kurumsal Yönetim Derecelendirmesi yapan sadece bir şirket yer alırken, diğer ikisi Kurumsal Yönetim Derecelendirmesi yapmamıştır. Bu çalışmada bu 3 şirketin muhasebe sistemleri hakkında veri toplamak için;

- Araştırma yapılan şirketlerin muhasebe bölümü yetkilileri ile bizzat görüşme
- Son bir yıla ilişkin olağan ve olağanüstü genel kurul dokümanları
- Son iki yıllık ve/veya ilgili ara dönem faaliyet raporları
- Son iki yıla ilişkin bağımsız denetim raporu
- Şirketin internet sitesi
- Araştırma yapılacak şirket Kurumsal Yönetim Derecelendirmesi yaptırmış ise Kurumsal Yönetim Derecelendirme raporu

incelenerek Kurumsal Muhasebe Derecelendirme notlarına esas olacak aynı zamanda veri derleme formunu oluşturacak veri seti oluşturulmuştur.

Yukarıdaki problem, amaç, kapsam, önem ve yöntem çerçevesinde çalışmamız dört bölümden oluşmaktadır.

Birinci bölümde; muhasebenin kurumsallaşması açısından kurumsal yönetim kavramı, kurumsal yönetim ilkeleri ile kamuyu aydınlatma ve şeffaflık kavramlarının kurumsal yönetim ilkeleriyle ilişkisine yönelik temel bilgilere yer verilmiştir. Bunun yanında Türkiye’de kurumsal yönetim ve kurumsal yönetim alanında yapılan çalışmalar ve düzenlemeler incelenmiştir. Birinci bölümde kurumsal yönetim derecelendirmesi ve kurumsal yönetim derecelendirmesi faaliyetinde bulunan derecelendirme kuruluşları ele alınmış Kurumsal Yönetim Uygulamaları ile muhasebe sistemi ilişkilendirilmiştir.

İkinci Bölümde; kurumsal yönetim ilkelerinin ortaya çıkardığı yeni bir anlayış olan kurumsal muhasebe ve kurumsal muhasebe kavramını ortaya çıkaran dinamikler ayrıntılı bir şekilde incelenmiştir. Ayrıca muhasebenin kurumsallaşmasının kurumsal yönetime sağladığı faydalara değinilmiş ve muhasebenin kurumsallaşmasını sağlayan kriterler tespit edilmiştir.

Üçüncü Bölümde; Kurumsal Muhasebe Derecelendirme Süreci kapsamında; kurumsal muhasebe derecelendirme kriterlerinin puan dağılımının yapılabilmesi için kurumsal muhasebe derecelendirme kriterlerinden ana ve alt kriterlerinin önemlilik düzeyleri belirlenmiştir. Bu kriterlerin kurumsallaşmadaki önemlilik düzeyleri belirlenmiştir. Kriterlerin kurumsal muhasebe derecelendirme notuna etkileri analiz edilmiştir. Ve kurumsal muhasebe derecelendirme notlarının aralıkları belirlenerek her bir aralığın anlamı ortaya konulmuştur.

Dördüncü Bölümde; uygulama yapılan şirketlerde verilerin toplanması ve kurumsal muhasebe derecelendirme notlarının verilebilmesi için şirketlere kurumsal muhasebe derecelendirme süreci uygulanmıştır. Uygulama yapılan şirketlere yönelik ön hazırlık ve veri toplama aşaması ile her bir veri için dayanak oluşturulmuş ve notların oluşturulması için veri derleme formu dayanaklarıyla beraber araştırmanın metodolojisinde belirtilen şekilde oluşturulmuştur. Kurumsal Muhasebe Derecelendirmesi yapılabilmesi için teorik olarak belirlenen muhasebe sistemlerinin kurumsallaşma kriterlerinden yola çıkılarak oluşturulmuş veri derleme formu şirketlere sunulmuştur. Bu veri derleme formundan elde edilen veriler analiz edilerek her bir şirket için kurumsal muhasebe derecelendirme notu verilmiştir. Çıkan sonuçlara göre

şirketlerin Kurumsal Muhasebe Derecelendirmesi'nden yüksek not alması için muhasebe sistemlerinde yapılması gerekenler ortaya konulmuştur.

Çalışmamız sonuç ve öneriler kısmıyla tamamlanmıştır.

Çalışmanın muhasebeye katkısı; muhasebe sisteminin kurumsallaşması ile Kurumsal Yönetim Derecelendirmesi'nden yüksek not alma arasında doğrusal bir ilişki vardır. Günümüzde halka açık şirketler açısından Kurumsal Yönetim Derecelendirmesi bir itibar alanı haline gelmiştir. Halka açık şirketlerin Kurumsal Yönetim İlkeleri'ne dayalı bir yönetim anlayışı geliştirmeleri için öncelikle muhasebe sistemlerini kurumsallaştırmaları gerekmektedir. Bu çalışmanın Kurumsal Yönetim İlkeleri'ne dayalı bir yönetim anlayışı geliştirmek isteyen şirketlere muhasebe sistemlerinin Kurumsal Yönetim İlkeleri bağlamında yapılandırılmasına katkı sağlaması beklenmektedir.

BİRİNCİ BÖLÜM
KURUMSAL YÖNETİM VE İLİNTİLİ KAVRAMLARA YÖNELİK TEMEL
BİLGİLER

1.1. Kurumsal Yönetim Kavramı, Kurumsal Yönetim İlkeleri, Kamuyu Aydınlatma ve Şeffaflık Kavramı İle İlişkisi

1.1.1. Kurumsal Yönetim Kavramı

Kurumsal yönetim kavramını tanımlamadan önce yönetim kavramını tanımlamada yarar vardır. Yönetim, belli amaçlara ulaşmak amacıyla yapılan planlama, örgütlenme, yürütme, koordinasyon ve kontrol faaliyetlerinin yerine getirilmesini ifade etmektedir. Kurumsal yönetim bütün bu faaliyetlerin yerine getirilmesinde menfaat gruplarının çıkarlarının, örgütsel amaçlara ne şekilde yansıtılacağı ve ne şekilde tatmin edileceği ile de ilgilenmektedir. Görüldüğü gibi kurumsal yönetim, yönetim fonksiyonlarını da içeren ancak bununla sınırlı olmayan bir çatı kavramdır.¹

Kurumsal yönetim bir anlamda yönetim faaliyetlerinin bir ekip tarafından yerine getirilmesidir. Kurumsal yönetim bir örgütün misyon, vizyon, strateji, yapı, kültür ve liderlik biçimi gibi örgütsel beyne ve bedene ait unsurların kim tarafından belirleneceği ve düzenleneceği sorularına cevap arayan bir yönetim tekniği olarak görülebilir.²

Kurumsal yönetim, İngilizce “Corporate Governance” kavramının Türkçe karşılığıdır. “Governance” sözcüğü denetlemek, yöneltmek işlevlerini içermektedir ki, bu aktiviteler doğal olarak kamu, özel kar amacı güden ve gütmeyen tüm birimlerce yapılmaktadır. “Corporate” kavramı ise başka birimlere ait değil şirketlere ait uygulamalara referansta bulunulduğunu belirtmektedir.³

Kurumsal yönetim, bir şirketin idare ve kontrol edilmesine etki eden süreçler, gelenekler, politikalar, kanunlar ve kurallar toplamıdır.⁴

¹ M. Kemalettin Çonkar vd., (2011), IMKB Kurumsal Yönetim Endeksi’ndeki (XKURY) Firmaların Finansal Performanslarının Topsis Yöntemi ile Ölçümü ve Kurumsal Yönetim Notu ile Analizi, *İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi Mecmuası*, Sayı:61, İstanbul: s.84.

² Ömer Faruk İşcan ve Atilla Naktiyok, (2005), *Dijital Çağ Örgütleri*, Beta Basımları, İstanbul: ss. 127-135.

³ Veysel Kula, (2006), *Kurumsal Yönetim Hissedarların Korunması Uygulamaları ve Türkiye Örneği*, 1. Basım, Papatya Yayıncılık, İstanbul: s.12.

⁴ Haluk Alacaklıoğlu, (2007), *Kurumsal Yönetim ve Aile Şirketleri*, Global Kobi Yayınları, İstanbul: s.47.

Kurumsal yönetim kavramı ortaklarca şirket yöneticilerinin kullanımına verilen varlıklar ve değerlerin verimli sonuç verecek biçimde kullanılmasını ve yöneticilerin bu kullanım biçimi ile alınan sonuçlar hakkında ortaklara (ve aslında tüm topluma) hesap verecek durumda bulunmalarını amaçlayan bir sistemler topluluğudur.⁵

Kurumsal yönetim bir şirketin tepe yönetiminden tüm çıkar gruplarına uzanan ilişkiler bütününde, tarafların hak ve sorumluluklarını ortaya koyan, karar alma ve uygulama süreçlerinde ilkeleri toplumsal değerlere ve etik kodlara duyarlı biçimde belirleyen, sonuçları tam zamanında, sorumluluk bilinci içinde, hesap verebilir bir yapıda tüm taraflara şeffaf bir şekilde sunan yapı olarak tanımlanmaktadır.⁶

Bir başka tanıma göre kurumsal yönetim, şirketin üst yönetiminin denetimi, yönlendirilmesi ve şirket üzerinde hak iddia eden diğer çıkar gruplarının (çalışanlar, müşteriler, alacaklılar, fon sağlayanlar ve devlet gibi) üst yönetimle olan ilişkilerinin bütünüdür.⁷

Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü (OECD) Kurumsal Yönetim Komitesi'ne göre kurumsal yönetim, en geniş anlamda, şirketlerin yönlendirildiği ve kontrol edildiği sistem olarak tanımlanmaktadır ve esasen şirket yönetimi, yönetim kurulu, hissedarları ve diğer çıkar grupları arasındaki ilişkiler dizisini içerir. Kurumsal yönetim, şirketlerin amaç ve hedeflerinin saptandığı ve bunlara erişebilme için performansı izleme araçlarının belirlendiği yapıyı ortaya koymaktadır.⁸

Kurumsal yönetim şirketlerin kendi sorumluluklarının bilincinde olarak şirketin devamlılığını sağlayacak, ortakların elde ettiği değerlere karşı şirketin değerini

⁵ Mustafa A. Aysan, (2007), Muhasebe ve Kurumsal Yönetim, *Muhasebe ve Finansman Dergisi*, Sayı: 35, Bursa: s.18.

⁶ Abdülkerim Daştan, (2010), Kurumsal Yönetim İlkeleri ve Kurumsal Muhasebe Etkileşimi, *Bankacılar Dergisi*, Sayı: 72, İstanbul: s.8.

⁷ Zeynep Hatunoğlu ve Nadire Güneş, (2012), Kurumsal Yönetim Uygulamalarının Muhasebe Bilgi Sistemine Etkileri, *2.Bölgesel Sorunlar ve Türkiye Sempozyumu*, 1-2 Ekim 2012, Kahramanmaraş: s.239.

⁸ Erol Taş, (2006), *Türkiye'de Kurumsal Yönetim ve Bankalar Üzerine Bir Uygulama*, Yüksek Lisans Tezi, Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kırıkkale: s.3.

arttırabilecek ve bunu yaparken de ilişkide olduğu kurum ve kişilerle olan ilişkilerini etik değerlere uygun prensipler çerçevesinde yürütebilecek bir yapıdır.⁹

Diğer bir deyişle kurumsal yönetim, ekonomik verimliliği ve büyümeyi artırmanın ve yatırımcı güveninin kazanılmasının bir anahtar unsurudur. Kurumsal yönetim, bir şirketin yönetimi, yönetim kurulu, hissedarları ve diğer paydaşları arasındaki bir dizi ilişkiyi içermektedir.¹⁰

Kurumsal yönetim, kurumların faaliyetlerinde taraflara karşı sorumluluklarının bilincinde olarak, kurumun değerini ve verimliliğini arttırdıkları, hissedarlarına ve çalışanlarına karşı önceden planladıkları hedefleri tutturdıkları, bunu yaparken de söz konusu taraflarla yasalar ve etik değerler çerçevesinde çalışmalarda bulundukları bir sistem olarak tanımlanmaktadır.¹¹

1.1.1.1. Kurumsal Yönetim İlkeleri

Kurumsal yönetim ilkesi, anonim ortaklığın pay kavramından hareketle nesnel bir kurum yapısına sahip olması, bu yapı içinde güçlü bir yönetim örgütlenmesine yer verilmesi, yönetim süreçlerinin ve mali politikaların şeffaflaştırılması, menfaat sahiplerinin ve bu bağlamda özellikle pay sahiplerinin menfaatlerinin adil bir şekilde ele alınması ve her durumda, ortaklık organlarının alacakları kararlarda ve işletecekleri süreçlerde doğrudan doğruya ortaklık menfaatini dikkate alması düşüncelerini ön plana koymasındır.¹²

⁹ M.Arcan Tuzcu, (2003), *Halka Açık Şirketlerde Kurumsal Yönetim Anlayışı IMKB-100 Örneği*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara: s.23.

¹⁰ Hüseyin Dalğar ve Sait Pekin, (2011), Kurumsal Yönetim ile Finansal Tablo Manipülasyonu Arasındaki İlişki: IMKB Kurumsal Yönetim Endeksi'nde Yer Alan Şirketlerde Bir Araştırma, *Mali Çözüm Dergisi*, Sayı:107, İstanbul: ss. 21-22

¹¹ Engin Dinç ve Hasan Abdioğlu, (2009), İşletmelerde Kurumsal Yönetim Anlayışı ve Muhasebe Bilgi Sistem İlişkisi: IMKB-100 Şirketleri Üzerine Amprik Bir Araştırma, *Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, Sayı:21, Balıkesir: s.160.

¹² TKYD ve DT. (2008), Kurumsal Yönetim İlkeleri Işığında Ana Sözleşmenin ve Yan Düzenlemelerin (By – Laws) İşlevleri, Kurumsal Yönetim Serisi.

Kurumsal yönetimin dayalı olduğu birtakım ilkeler bulunmaktadır. Bu ilkeler esas olarak kurumsal yönetim ile ulaşılmak istenen sonuçları ifade etmektedir. Bu ilkeler şu şekilde sıralanmaktadır.¹³

- **Şeffaflık İlkesi:** Şirketin finansal performansı, yönetimi ve hissedarlık yapısı hakkında yeterli, doğru ve kıyaslanabilir bilginin zamanlı bir şekilde açıklanmasıdır.¹⁴ Ayrıca şeffaflık ilkesi ticari sır niteliğindeki ve henüz kamuya açıklanmamış bilgiler haricinde şirket ile ilgili tüm finansal ve finansal olmayan bilgilerin zamanında, doğru, eksiksiz, anlaşılabilir, yorumlanabilir ve düşük maliyetle kolayca erişilebilir bir biçimde kamuya duyurulması demektir.¹⁵
- **Hesap Verebilirlik İlkesi:** Bu ilke karar veren ve faaliyette bulunan tüm kişilerin verdikleri kararlar ve yaptıkları faaliyetlerden sorumlu olmaları ve hesap verme zorunluluğu ilkesidir. Hesap verebilirliğin uygulanması; şirket yönetiminin işlevini ve sorumluluklarının açıklanması, hissedar ve yöneticilerin taleplerinin sıraya konulmasını güvence altına alınacak gönüllü çabaların desteklenmesi ve nesnel kararlar alındığının yönetim kurulları tarafından izlenmesini gerektirir.¹⁶
- **Sorumluluk İlkesi:** Şirketin kanunlara ve toplumsal değerleri yansıtan düzenlemelere uygunluğunun güvence altına alınmasıdır. Şirketle ilgili olarak alınan kararlar ve gerçekleştirilen uygulamalar hakkında şeffaf olunması, bu düzenlemelere ilişkin uygulamalar hakkında kamunun aydınlatılması kadar yapılanların sorumluluğunun da üstlenilmesi gerekmektedir.¹⁷
- **Eşitlik İlkesi:** Azınlık ve yabancı pay sahipleri de dahil olmak üzere tüm pay sahiplerinin kanunen veya esas sözleşme ile tanınan haklarının

¹³ Orhan Çelik, (2007), *İşletmelerde Muhasebe Bilgisi ve Şirket Demokrasisi*, Siyasal Kitabevi, Ankara: s.82.

¹⁴ Süleyman Uyar, (2004), Kurumsal Şeffaflığın Sağlanmasında Kurumsal Yönetim (Corporate Governance) Anlayışının Önemi, *Mali Çözüm Dergisi*, Sayı:66, İstanbul: s.6.

¹⁵ Ramazan Aktaş, (2005), Muhasebe Standartları ve Yönetişim (Interaction Of Accounting Standards And Corporate Governance), *Muhasebe Bilim Dünyası Dergisi*, Sayı: Özel Sayı, İstanbul: s.427.

¹⁶ Çelik, a.g.e., s.83.

¹⁷ Çelik, a.g.e., s.83.

gerekli ve yeterli bir şekilde korunmasının ve ortaklığa herhangi bir yoldan kaynak sağlayanlar ile ortaklık arasındaki sözleşmelerin hukuka uygun bir şekilde uygulanmasının sağlanmasını ifade eder.¹⁸

1.1.1.2. Kurumsal Yönetimin Amacı

Kurumsal yönetimin uygulanmasının birçok nedenleri ve gerekçeleri bulunmaktadır. Kurumsal yönetimin başlıca amaçlarını maddeler halinde şu şekilde açıklayabiliriz;¹⁹

- Şirket üst yönetiminin sahip olduğu güç ve yetkilerin keyfi kullanımının engellenmesi; bir başka ifadeyle yönetimin güç ve yetkilerini kötüye kullanarak kendilerine özel menfaatler sağlamalarının ortadan kaldırılması
- Yatırımcı haklarının korunması
- Şirket hissedarlarının adil ve eşit muameleye tabi tutulmasının sağlanması
- Şirketle doğrudan ilişki içerisinde bulunan menfaat sahiplerinin haklarının korunması ve güvence altına alınması
- Şirket faaliyetleri ve finansal durumu ile ilgili olarak kamuoyunun aydınlatılması ve şeffaflığın sağlanması, bu çerçevede hisse senetleri borsada işlem gören şirketlerin şeffaf olmaları ve kurumsal yatırımcılar ve diğer menfaat sahipleri için önem taşıyan bilgiyi zamanında eksiksiz kamuoyuna açıklamaları
- Yönetim kurulunun sorumluluklarının açık olarak belirlenmesi
- Şirket üst yönetiminin karar ve eylemleri dolayısıyla hissedarlara ve diğer menfaat sahiplerine hesap verme yükümlülüğünün temin edilmesi
- Vekalet maliyetlerinin azaltılması

¹⁸ Ayşenur Eliuz, (2007), *Kurumsal Yönetim Çerçevesinde Etkin Bir İç Denetim İçin Denetim Komitesinin Rolü ve IMKB-100 Şirketleri Üzerine Bir Araştırma*, Yüksek Lisans Tezi, Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kütahya: s.12.

¹⁹ Çonkar vd., a.g.m., ss. 89-90.

- Şirket kazancının pay sahiplerine ve daha genel olarak tüm menfaat sahiplerine hakları oranında geri dönüşümünün sağlanması
- Büyük hissedarların azınlık hisselerine el koyma tehlikesinin önüne geçilmesi
- Uzun vadeli yatırım yapan kurumsal yatırımcılar açısından güven tesis edilmesi ve sermaye maliyetinin düşürülmesi, şirketin hisse senedi ihracı yoluyla finansman kaynaklarına kolay erişim imkanlarının arttırılması

1.1.1.3. Kurumsal Yönetimin Faydaları

Kurumsal yönetimin etkin bir şekilde uygulanması hem bu yönetim anlayışı ile yönetilen şirketler hem de doğrudan ve/ veya dolaylı bir ilişki içerisinde olan tüm menfaat sahipleri açısından yararlı sonuçlar ortaya çıkarır. Başka bir ifadeyle, kurumsal yönetimin, bu ilkeleri uygulayan şirkete, hissedarlara, çalışanlara, müşterilere, kurumsal yatırımcılara, tüm topluma ve devlete sağlayacağı yararlar bulunmaktadır.²⁰ Bu yararları sıralayacak olursak;

- Düşük sermaye maliyeti
- Finansman olanaklarının ve likiditenin artması
- Rekabet üstünlüğü
- Kaynakların etkin kullanımı
- Şirket performansını artırma
- Krizlere dayanıklılık
- Firma imajının sağlanması
- Firma değerinin artması
- Yüksek getiri
- Sermaye piyasalarına katılım
- Kalıcı, istikrarlı, uluslar arası sermaye akımlarının ve kurumsal yatırımcıların çekilmesi
- Doğru yatırım ve birleşme kararları alabilme

²⁰ Eliuz, a.g.e., s.13.

- Şirkete duyulan güvenin artması
- Uzun vadeli tasarruf sağlama
- Zamanında doğru ve eksiksiz bilgiye ulaşabilme ²¹ gibi faydalar sağlamaktadır.

1.1.1.4. Kurumsal Yönetimin Ortaya Çıkışı ve Gelişimi

Kurumsal yönetim tartışmaları önce gelişmiş piyasaların bulunduğu ülkelerde hissedarların, şirketlerin sermayedarın menfaatini maksimize edecek şekilde yönetildiğinden emin olma endişesi ile başlamıştır. Gerek ABD’de gerekse Avrupa’da, muhasebe kayıtlarındaki usulsüzlükten kaynaklanan şirket iflasları ve halkın finansal piyasalara güveninin sarsılması, kurumsal yönetimin gerekliliğini ortaya çıkarmaya başlamıştır. Gerek pay sahiplerinin ve gerekse sermayedarın menfaatini daha iyi koruyacak şekilde oluşturulan kurallar, sermaye piyasalarını olumlu etkilemiş olsa da, yaşanan şirket başarısızlıklarını engelleyememiştir.²²

Gelişmekte olan ülkelerde yaşanan finansal krizlerin yanı sıra, gelişmiş ülkelerde görülen şirket skandalları da kurumsal yönetimin önem kazanmasına yol açmıştır. Enron, Worldcom ve Parmalat gibi şirket skandallarının ortak özellikleri, söz konusu şirketlerin kurumsal yönetimin gereklerini yerine getirmedeki yetersizlikleri olarak gösterilmektedir.²³

Şirketlerin finansal raporlamaları üzerindeki kontrollerin iyileştirilmesini amaçlayan ve aynı zamanda etkin kurumsal yönetimi destekleyen bir çaba olarak görülen “Halka Açık Şirketler Muhasebe Reformu ve Yatırımcıyı Koruma Kanunu” veya diğer adıyla Sarbanes Oxley Kanunu, Amerika Birleşik Devletleri’ndeki borsalarda işlem gören halka açık şirketlerin tamamını kapsayacak şekilde 30 Temmuz 2002’de imzalanmıştır. Sarbanes Oxley Kanunu, halka açık şirketlerin muhasebe

²¹ Ahmet Gençer İpek, (2009), *Kurumsal Yönetim İlkeleri ve Türkiye’de Kurumsal Yönetim Uygulamalarının Örnek Olaylarla İncelenmesi*, Yüksek Lisans Tezi, Ufuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul: ss. 18-22.

²² Selim Yazıcı ve Serhat Yanık, (2010), Sigorta Sektöründe Kurumsal Yönetim ve Kurumsal Yönetim Komitesi’nin Rolü, *İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi Mecmuası*, Sayı:2, İstanbul: s.3.

²³ Çonkar vd., a.g.m., s.86.

hizmetlerinin, finansal raporların ve bağımsız denetimin kalitesinin artırılması ve piyasada güvenin ve saydamlığın sağlanması amacıyla, şirketlerin denetim komitelerine ilişkin hükümler getiren ilk yasal düzenleme olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu yasa, şirketlerin ve ülkelerin uluslar arası sermaye hareketlerinden daha fazla yararlanılmasını sağlamakta önemli rol oynayan kurumsal yönetim ilkelerinin de alt yapısını oluşturmuştur. Ülkemizde ise Sermaye Piyasası Kurulu (SPK) tarafından ilk olarak 2003 yılında yayımlanan ve daha sonra 2005 yılında revize edilen Kurumsal Yönetim İlkeleri, kurumsal yönetim anlayışının ülkemizde tanınmasına, gelişmesine ve benimsenmesine katkıda bulunmuştur. İlkelerin hazırlanmasında, 1999 yılında yayınlanan “ OECD Kurumsal Yönetim İlkeleri ” başta olmak üzere, dünyada benimsenmiş ve önerilen genel esaslar ile ülkemizin kendine özgü koşulları dikkate alınmıştır.²⁴

1.1.2. Kamuyu Aydınlatma ve Şeffaflık Kavramı

Şirketlerin faaliyetlerine ilişkin finansal ve finansal olmayan bilgiler kamuyu aydınlatma ilkesi gereğince finansal bilgi kullanıcılarına sunulmaktadır. Kamuya sunulan bu bilgiler hesap verme ve şeffaflık aracılığıyla demokratik şirket yönetimine imkan sağlamaktadır. Kamuyu aydınlatma, şirketlerin yönetimi tarafından işletmenin durumu ve ekonomik faaliyeti konusunda kamuya sunulan bilgilerin, yapılan açıklamaların tümü olarak tanımlanabilir. Kamuyu aydınlatma, şirketle ilgili tarafların çıkarlarını korumaya ve haklarını bilinçli ve etkili şekilde kullanmaya yardım eden; gelecekteki ortaklar ve tahvil sahipleri ve sermaye piyasasındaki şirketler ile ilgili diğer tarafların yanıltılmalarını önlemeyi amaçlamayan yaklaşımı da ifade etmektedir.²⁵

Kamuyu aydınlatma, ortaklık pay sahipleri ve alacaklarının çıkarlarını korumaya ve haklarını bilinçli ve etkili bir şekilde kullanmaya yardım eden; gelecekteki pay ve tahvil sahiplerinin ve sermaye piyasasının diğer ilgililerinin aldatılmalarını önleyip, ortaklık yararına kazanılmalarını sağlayan; özel ekonomik gücün, milli ekonominin

²⁴ Yazıcı ve Yanık, a.g.m., ss. 3-4

²⁵ Çelik, a.g.e., s.41.

gereklerine ve faydasına uygun çalışmasını gerçekleştiren; gerek iç gerek dış denetimi kapsamı içine alan ilkelerin tümüdür.²⁶

Kamuyu aydınlatma, sermaye piyasalarını düzenleyici kurumların zorunlu tuttuğu finansal bilgilerin ve bu bilgilerin dışında kalan diğer finansal ve finansal olmayan bilgilerin, şirketler tarafından kamuya açık ve anlaşılır bir şekilde sunulmasıdır.²⁷

Kamuyu aydınlatma, kabaca şirketler tarafından üretilen bilanço, gelir tablosu ya da faaliyet raporu gibi pek çok değişik formattaki bilginin kamuya sunulmasını ifade eder.²⁸

Şeffaflık ise son yılların popüler kurumsal yönetimin vazgeçilmez bir unsurudur. Şeffaflık, kamunun bilme hakkı ile şirketin saklama hakkının kesişme noktasında yer almaktadır. Kamunun bilme hakkı, menfaat sahiplerinin şirketin yönetimi, faaliyetleri ve stratejileri ile ilgili bilgi sahibi olma hakkını ifade eder. Şirketin saklama hakkı ise, şirket ile ilgili tüm bilgilerin toplanmasının, kullanımının ve açıklanmasının kontrolünü elinde tutma hakkını ifade eder.²⁹

Şeffaflık, şirketlerin menfaat sahiplerine sağladıkları bilginin doğruluğu ve erişilebilirliği ile belirlenir. Bilginin doğru olması, kapsamlı ve ilgili bilgiler ile şirketin durumunun güvenilir olarak sunulmasını ifade etmektedir. Kapsamlı veriler, şirketin sahiplik yapısı, performansı ve yönetimi ile ilgili tam bilgi sağlayan verilerdir. İlgili veriler, menfaat sahiplerine istedikleri bilgilerin sunulmasını sağlayan verilerdir. Bilginin erişilebilir olması, bilginin menfaat sahipleri tarafından kolaylıkla elde

²⁶ Gülin Efecik, (2006), *Firma Değeri ve Kamuyu Aydınlatma İlişkisi: IMKB’de Bir Uygulama*, Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara: s.18.

²⁷ Aylin Poroy Arsoy, (2008), Kurumsal Şeffaflık ve Muhasebe Standartları, *Afyon Kocatepe Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, Sayı:2, Afyon: s.23.

²⁸ Selen Derin, (2006), *Kurumsal Yönetim İlkelerinin Bileşeni Olarak Kamuyu Aydınlatma ve Şeffaflık: Türk Sermaye Piyasaları*, Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara: ss. 66-67

²⁹ Poroy Arsoy, a.g.m., ss. 18-20

edilebilirliğini ifade eder. Ortalama bir menfaat sahibi elde ettiği bilgiyi anlayabilmeli ve önemini kavrayabilmelidir. Bu yüzden bilginin açık olması da gereklidir.³⁰

Kamuyu aydınlatma ve şeffaflık, menfaat sahiplerinin haklarının korunması ile ilgili olan iki önemli konudur. Kamuyu aydınlatma ve şeffaflık tam olarak yerine getirilmediğinde, menfaat sahipleri şirketin nasıl yönetildiğine dair bilgi sahibi olmayacaklar ve kurumsal yönetimin bir diğer ilkesi olan hesap verebilirlik ilkesi anlamlı olmayacaktır. Bu açılardan bakıldığında, şeffaflık yatırımcı güveninin artırılmasında çok önemli bir rol oynamaktadır. Yüksek yatırımcı güveni ise, güçlü bir sermaye piyasasının oluşumu ve gelişimi için bir ihtiyaçtır. Kamuyu aydınlatma ve şeffaflık, birbirini etkileyen kavramlardır. Şirkette şeffaflık kültürü daha çok benimsendikçe, açıklanan bilgilerin niteliği ve niceliği de artacaktır. Diğer yandan, özellikle sermaye piyasası düzenleyici kurumlar tarafından açıklanması zorunlu bilgilerin formatı belirlendikçe, şirketlerin şeffaflık derecesi artacaktır.³¹

Kamuyu aydınlatma ve şeffaflık, pay ve menfaat sahiplerine, şirketin hak ve yararlarını da gözetecek bir şekilde, zamanında, doğru, eksiksiz, anlaşılabilir, analiz edilebilir, düşük maliyetle kolay erişilebilir bilgilerin sunulmasını amaçlar. Şirket, kamuya açıklamada bulunurken, mümkün olan en basit kavram ve terimleri kullanır, ikilem yaratacak belirsiz ifadelerden kaçınır. Teknik terim kullanması gereken yerlerde, herkesin kolayca anlamasına imkan verecek şekilde açıklamalarda beraberinde verilir. Kamuya açıklanan bilgiler tarafsız olmalıdır. Şirketle ilgili tarafların bir veya birkaçının bilgi açıklamaları kabul edilemez. Şirketler hiçbir şart altında kendi aleyhlerine sonuçlar doğurabilecek bile olsa açıklanması gereken bilgilerin açıklanmasında tereddüt etmemelidir.³²

Açıklanan bilgilerin şirketin rekabet gücünü engelleyen ve zarara neden olabilecek bilgiler olmamasına özen gösterilmelidir. Kamuya açıklanan şirket bilgilerinin ticari sır niteliğinde olmamasına da dikkat edilmelidir. Kamuya açıklanacak bilgilerin sunumu finansal tablo ve raporların içinde, bunların dipnotlarında veya ayrı

³⁰ Poroy Arsoy, a.g.m., s.21.

³¹ Poroy Arsoy, a.g.m., ss. 23-24

³² Sermaye Piyasası Kurulu, (2005), Kurumsal Yönetim İlkeleri, Ankara: s.20.

bir rapor şeklinde de sunulabilir. Finansal bilgi sunumunda kullanılan başlıca raporlar, yıllık ve ara dönem finansal tabloları ile aynı dönemler için hazırlanan bağımsız denetim raporlarıdır.³³

Tüm şirketlerin kamunun aydınlatılması ile ilgili olarak bir bilgilendirme politikası oluşturmaları ve kamuya açıklamaları gerekmektedir. Bilgilendirme politikası, mevzuat ile belirlenenler dışında pay sahipleri ile diğer finansal bilgi kullanıcılarının kararlarını etkileyebilecek her türlü önemli bilginin açıklanmasını da kapsamaktadır. Bu çerçevede bilgilerin ne şekilde, hangi sıklıkla ve hangi yollardan kamuya duyurulacağı, yönetim kurulunun veya yöneticilerin basın ile hangi sıklıkta görüşeceği, kamunun bilgilendirilmesi için hangi sıklıkta toplantılar düzenleneceği, şirkete yöneltilen soruların yanıtlanmasında nasıl bir yöntem izleneceği vb. hususlar şirketler tarafından açıkça belirlenerek kamuya duyurulacak ve uygulama bu çerçevede yürütülecektir.³⁴

1.1.3. Kamuyu Aydınlatma ve Şeffaflık Kavramının Kurumsal Yönetim İle İlişkisi

Kamuyu bilgilendirmenin önemi son yıllarda oldukça artmıştır. Bu nedenle şirketler uluslararası alanda kabul görmüş muhasebe ve raporlama ilkeleri ile rehber niteliğindeki prensipleri izleyerek kurumsal şeffaflık derecelerini arttırmaya çalışmaktadır. Güvenilir, kapsamlı ve karşılaştırılabilir finansal tablolar ancak uluslararası alanda kabul görmüş muhasebe ve raporlama standartlarının benimsenmesi ile üretilir. Şeffaflık büyük ölçüde muhasebe uygulamalarıyla ilgilidir. Ancak, muhasebe ve raporlama standartlarını belirleyen kurumlar tarafından hazırlanan muhasebe düzenlemeleri çoğunlukla yatırımcıların ortak ihtiyaçlarına cevap verecek genel amaçlı ilkeleri belirlemekte, diğer menfaat sahipleri için yeterli bilgi sağlamamaktadır. Bu nedenle, artan şeffaflık ihtiyacı birtakım ek finansal ve finansal olmayan bilgilerin de kamuya açıklanması ile karşılanmaya çalışılmaktadır. Şirketlerde

³³ Fatma Pamukçu, (2011), Finansal Raporlama ile Kamuyu Aydınlatma ve Şeffaflıkta Kurumsal Yönetimin Önemi, *Muhasebe ve Finansman Dergisi*, Sayı:50, Bursa: ss.140-141

³⁴ Cemal Küçüksozen ve Güray Küçükkocaoğlu, (2005), Kurumsal Şirket Yönetiminde Finansal Bilginin Rolü, *Muhasebe ve Denetim Bakış Dergisi*, Yayın No:16, Ankara: s.84

şeffaflık kültürü geliştikçe, kamuya açıklanan bilgilerin niteliği ve niceliği de artmaktadır.³⁵

Bu kapsamda kurumsal yönetim; şirket yöneticisinin doğru kararlar alabilmesi, demokratik katılım kanallarının açık olması, şirket yöneticisinin aldığı kararlardan hissedarlar başta olmak üzere çıkarları etkilenebilecek herkesin şirket yönetimini denetleyebilmesi ve şirketin keyfilikten uzak; hukuk ve kurallara bağlı, kısacası “şeffaf” yönetilmesidir. Kamuyu aydınlatma ve şeffaflık ilkesi, pay ve menfaat sahiplerine şirketin hak ve yararlarını da gözeticek şekilde, zamanında, doğru, eksiksiz, anlaşılabilir, analiz edilebilir, düşük maliyetle, kolay erişilebilir bilgilerin sunulmasını amaçlar.³⁶

Şirkete ilişkin zamanında, güvenilir ve ilgili bilginin sunulması, şirketin ortakları dahil tüm menfaat sahiplerine, şirketin dolayısıyla yatırımlarının kontrol ve gözetimini yapabilme imkanı sunar. Dolayısıyla muhasebe ve finansal raporlama ile bağımsız denetim, kurumsal yönetim sürecinin temel fonksiyonlarını oluşturur.³⁷ Kamuyu aydınlatma ilkesi çerçevesinde ortaklara yapılacak tüm açıklamaların gerçeği yansıtması ve güvenilir olması gerekmektedir. Bu durum ancak adil bir yönetim, şeffaflık, sorumluluk ve hesap verebilirlik ile mümkün olacaktır. Bu ilkeleri bünyesinde barındıran ise kurumsal yönetim anlayışıdır.³⁸

1.2. Türkiye’de Kurumsal Yönetim ve Kurumsal Yönetim Derecelendirmesine İlişkin Mevcut Durum

1.2.1. Türkiye’de Kurumsal Yönetim

Türkiye’de kurumsal yönetim ihtiyacının doğması, gelişmiş sermaye piyasalarına göre farklılık göstermektedir. Ülkemizde faaliyet gösteren şirket

³⁵ Ayşe Nur Canbaloğlu, (2011), *Finans Sektöründe Kamunun Aydınlatılması ve Türkiye Uygulaması*, Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara: s.9.

³⁶ Emrah Ertugay, (2006), *Sermaye Piyasalarında Gönüllü Kamuyu Aydınlatma*, Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara: s.16.

³⁷ Derin, a.g.e., ss. 70-71

³⁸ Uyar, a.g.m., s.11.

yönetimlerinin halen aile hakimiyetinde olduğu görülmektedir. Bu durum, hissedarların genel kurullara katılma konusunda isteksizlik yaratmakta ve yönetim kurulunun da bağımsızlığını ve profesyonelliğini etkilemektedir. Böylece, kurumsal yönetim ilkelerine olan ihtiyaç, bazı ülkelerde şirketlerde hakim ortak bulunması nedeniyle özellikle küçük yatırımcıların haklarını gereği gibi kullanamaması ve dahası, bu haklarını kullanabileceğine olan inançlarını yitirmeye başlamalarıdır.³⁹

Türk özel sektörünün aile şirketleri yapısında olması Türkiye’de kurumsal yönetim ilkelerine farklı bir kapı açmıştır. Türkiye gibi gelişmekte olan ülkelerdeki aile şirketlerinin yüklü miktarda sermaye birikimlerinin olması, kurumsal yönetim ilkelerinin yerleştirilmesi için öncelikle aile şirketlerinin kurumsal yönetim kavramına uyum göstermesi konusunda yoğunlaşmıştır.⁴⁰

Dolayısıyla kurumsal yönetim ilkelerini daha iyi uygulayan şirketlerin borsa performanslarının, bu ilkeleri yeteri kadar uygulamayan şirketlere göre daha yüksek olduğu, kurumsal yönetim ilkelerini ileri derecede uygulayan şirketlerin özsermaye kârlılığının daha yüksek olduğu, yüksek halka açıklık oranlarına sahip şirketlerin ileri derecede kurumsal yönetim ilkeleri uyguladıkları, daha iyi yönetilen şirketlerin kreditorlere güven duygusu verdikleri ve bu şekilde dış finansmandan daha fazla yararlanma olanağı buldukları sonuçlarına ulaşılmıştır. Sonuçta, kurumsal olarak iyi yönetilen şirketler, borçlanmak ve dışarıdan öz sermaye derlemek suretiyle dış finansman kaynaklarından daha fazla yararlanma olanağına sahip olabilmektedirler.⁴¹

1.2.2. Türkiye’de Kurumsal Yönetim Alanında Yapılan Çalışmalar

Aşağıda başlıklar halinde yer alan konularda Türkiye’de kurumsal yönetim alanında yapılan çalışmalara değinilmiştir.

³⁹ Ozan Altan, (2007), *İstanbul Menkul Kıymetler Borsası Ulusal 30 Endeks Şirketlerinin Sermaye Piyasası Kurulu Kurumsal Yönetim İlkelerine Uyumunun Değerlendirilmesi*, Yüksek Lisans Tezi, Eskişehir Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eskişehir: s.21.

⁴⁰ Bayram Akyüz, (2009), *Kurumsal Yönetim ve Türkiye’de Kurumsal Yönetim Düzenlemeleri, Muhasebe ve Vergi Uygulamaları Dergisi*, Sayı: 2, Ankara: s.65.

⁴¹ A. Osman Gürbüz, (2005), *Kurumsal Yönetim ve Ülkemizdeki Düzeyine İlişkin Değerlendirmeler, ISMMMO 7. Muhasebe Denetimi Sempozyumu*, 21 Nisan, Antalya: s.16.

1.2.2.1. Sermaye Piyasası Kurulu Kurumsal Yönetim İlkeleri

Türkiye’de uygulanan kurumsal yönetim uygulamaları Sermaye Piyasası Kurulu tarafından geliştirilen Kurumsal Yönetim İlkeleri çerçevesinde yapılmaktadır. Sermaye Piyasası Kurulu; hissedar haklarının güçlendirilmesi, finansal raporlama sürecinde şeffaflığın artırılması, muhasebe standartlarının geliştirilmesi, yaptırımların ve bunların icrasının güçlendirilmesi, yönetim kurullarının bağımsızlığı, şirketler ve iflas hukukunun güçlendirilmesi, rekabetin teşvik edilmesi ve haksız kazancın azaltılması amaçları çerçevesinde kurumsal yönetim ilkelerini halka açık anonim şirketlerde uygulanmak üzere 2003 yılında yayımlamıştır. SPK bu ilkeleri 2005 yılı Şubat ayında revize etmiştir.⁴²

İlkelerin hazırlanma sürecinde birçok ülkenin düzenlemeleri incelenmiş, başta 1999 yılında yayınlanan “OECD Kurumsal Yönetim İlkeleri” olmak üzere, dünyada benimsenmiş ve tavsiye edilen genel esaslar ile ülkemizin kendine özgü koşulları dikkate alınmıştır.⁴³ İlkeler öncelikle halka açık anonim şirketler için hazırlanmıştır. Ancak bu ilkelerde yer alan prensiplerin kamuda veya özel sektörde faaliyet gösteren diğer anonim şirketler ve kuruluşlar tarafından da uygulama alanı bulabileceği düşünülmektedir. İlkelerde yer alan prensiplerin uygulanıp uygulanmaması isteğe bağlıdır. Ancak, bu ilkelerde yer alan prensiplerin uygulanıp uygulanmadığına; uygulanmadı ise buna ilişkin gerekçeli açıklamaya, bu prensiplere tam olarak uymama dolayısıyla meydana gelen çıkar çatışmalarına ve gelecekte şirketin yönetim uygulamalarında ilkelerde yer alan prensipler çerçevesinde bir değişiklik yapma planının olup olmadığına ilişkin açıklamaya, yıllık faaliyet raporunda yer verilmesi ayrıca kamuya açıklanması gerekmektedir.⁴⁴

⁴² Çelik, a.g.e., ss. 93-94

⁴³ Cengiz Toraman ve Hasan Abdioğlu, (2008), İMKB Kurumsal Yönetim Endeksinde Yer Alan Şirketlerin Kurumsal Yönetim Uygulamalarında Zayıf ve Güçlü Yanları: Derecelendirme Raporlarının İncelenmesi, *Muhasebe ve Finansman Dergisi*, Sayı: 40, Bursa: s.98.

⁴⁴ Çelik, a.g.e., s.94.

Sermaye Piyasası Kurulu tarafından yapılacak düzenlemeler çerçevesinde, kurumsal yönetim derecelendirmesi yapan derecelendirme kuruluşları ilkelerin uygulanma durumunu saptayacaktır.⁴⁵

İlkelerde yer alan ana yaklaşım “uygula, uygulamıyorsan açıkla” yaklaşımıdır. Bu prensiplerin bazıları tavsiye niteliğindedir. Diğer bir ifade ile tavsiye niteliğinde olduğunun belirtilmesi amacıyla “ T ” harfi ile gösterilen prensiplere uyulmadığı takdirde herhangi bir açıklama yapılmasına gerek bulunmamaktadır. Bununla birlikte, orta ve uzun vadede, tavsiye niteliğindeki bu prensiplerin de “uygula, uygulamıyorsan açıkla” kapsamında değerlendirilmesi söz konusu olabilecektir. Geliştirilen kurumsal yönetim ilkeleri;⁴⁶

- Pay Sahipleri
- Kamuyu Aydınlatma ve Şeffaflık
- Menfaat Sahipleri
- Yönetim Kurulu

olmak üzere dört ana bölümden oluşmaktadır. Dört ana başlıktan oluşan ilkelerin alt başlıkları aşağıda yer almaktadır;⁴⁷

Bölüm I – Pay Sahipleri

1. Pay sahipliği haklarının kullanımının kolaylaştırılması,
2. Bilgi alma ve inceleme hakkı,
3. Genel kurula katılım hakkı,
4. Oy hakkı,
5. Azınlık hakkı,
6. Kar payı hakkı,
7. Payların devri,

⁴⁵ Akyüz, a.g.m., s.66.

⁴⁶ Çelik, a.g.e., s. 94.

⁴⁷ Hakan Güçlü, (2010), *Kurumsal Yönetim Uyum Derecelendirmesi*, Doktora Tezi, Marmara Üniversitesi Bankacılık ve Sigortacılık Enstitüsü, İstanbul: ss. 46-47

8. Pay sahiplerine eşit işlem ilkesi,

Bölüm II – Kamuyu Aydınlatma ve Şeffaflık

1. Kamuyu aydınlatma esasları ve araçları,
2. Şirket ile pay sahipleri, yönetim kurulu üyeleri ve yöneticiler arasındaki ilişkilerin kamuya açıklanması,
3. Kamunun aydınlatılmasında periyodik mali tablo ve raporlar,
4. Bağımsız denetimin işlevi,
5. Ticari sır kavramı ve içerden öğrenenlerin ticareti,
6. Kamuya açıklanması gereken önemli olay ve gelişmeler,

Bölüm III – Menfaat Sahipleri

1. Menfaat sahiplerine ilişkin şirket politikası,
2. Menfaat sahiplerinin şirket yönetimine katılımının desteklenmesi,
3. Şirket mal varlığının korunması,
4. Şirketin insan kaynakları politikası,
5. Müşteriler ve tedarikçilerle ilişkiler,
6. Etik kurallar,
7. Sosyal sorumluluk,

Bölüm IV – Yönetim Kurulu

1. Yönetim kurulunun temel fonksiyonları,
2. Yönetim kurulunun faaliyet esasları ile görev ve sorumlulukları,
3. Yönetim kurulu oluşumu ve seçimi,
4. Yönetim kuruluna sağlanan mali haklar,
5. Yönetim kurulunda oluşturulan komitelerin sayısı, yapısı ve bağımsızlığı,
6. Yöneticiler.

İlkelerin ilk bölümünde, pay sahiplerinin hakları ve eşit işleme tabi olmaları konusundaki prensipler yer almaktadır. Bu bölümde, pay sahiplerinin bilgi alma ve inceleme hakkına, genel kurula katılım ve oy verme hakkına, kar payı alma hakkına azınlık haklarına ayrıntılı olarak yer verilmekte; ayrıca pay sahipliğine ilişkin kayıtların sağlıklı olarak tutulması ve payların serbestçe devri ve satışı konuları ile pay sahiplerine eşit işlem ilkesi ele alınmaktadır.⁴⁸

İkinci bölümde, kamunun aydınlatılması ve şeffaflık kavramları ile ilgili prensipler yer almaktadır. Bu çerçevede, şirketlerin pay sahiplerine yönelik olarak bilgilendirme politikası kuralları oluşturmaları ve bu kurallar bütününe sadık kalarak kamuyu aydınlatmalarına yönelik prensipler belirlenmiş, ayrıca, dünyadaki güncel gelişmeler ve ülkemiz koşulları göz önünde bulundurularak periyodik mali tablo ve raporlarda yer alacak bilgiler bir standarda bağlanmış ve işlevsellik ön planda tutularak ayrıntılandırılmıştır.⁴⁹

Üçüncü bölüm, menfaat sahipleri ile ilgilidir. Menfaat sahibi, işletmenin hedeflerine ulaşmasında ve faaliyetlerinde herhangi bir ilgisi olan bir kimse, kurum veya çıkar grubu olarak tanımlanmaktadır. Şirketle ilgili menfaat sahipleri pay sahipleri ile birlikte çalışanları, alacaklıları, müşterileri, tedarikçileri, sendikaları, çeşitli sivil toplum kuruluşlarını, devleti ve hatta şirkete yatırım yapmayı düşünebilecek potansiyel tasarruf sahiplerini de içerir. Bu bölümde şirket ile menfaat sahipleri arasındaki ilişkilerin düzenlenmesine yönelik prensipler yer almaktadır.⁵⁰

Son olarak dördüncü bölümde ise, yönetim kurulunun fonksiyonu, görev ve sorumlulukları, faaliyetleri, oluşumu ile yönetim kuruluna sağlanan mali haklar ve yönetim kurulunun faaliyetlerinde yardımcı olmak üzere kurulacak komitelere ve yöneticilere ilişkin prensipler yer almaktadır.⁵¹

⁴⁸ Akyüz, a.g.m., s.67.

⁴⁹ Akyüz, a.g.m., s.67.

⁵⁰ Akyüz, a.g.m., s.67.

⁵¹ Akyüz, a.g.m., ss. 67-68

Geliştirilen bu ilkelere dayalı olarak atılan diğer önemli adım, kurumsal yönetim ilkelerinin öncelikle halka açık şirketlerde olmak üzere ve sonrasında tüm şirketlerde yaygınlık kazanması amacıyla özendirici çalışmalar kapsamında SPK' nın, şirketlerin faaliyet raporlarına ek olarak “Kurumsal Yönetim İlkeleri Uyum Raporu” hazırlama zorunluluğudur. Bu zorunluluk 10 Aralık 2004 tarihli kurul kararı ile duyurulmuştur. Böylece halka açık şirketin tamamlamış olduğu faaliyet dönemine ilişkin kurumsal yönetim performansının yatırımcıya faaliyet raporunun ayrılmaz parçası olarak sunulması sağlanmıştır. Düzenleme ile şirketlerin faaliyet raporunda, SPK Kurumsal Yönetim İlkelerinde yer alan ilkelere şirket tarafından uyulanlar ve uyulmayanların belirtilerek, uyulmayanlar hakkında uyulmama gerekçeleri ile bu ilkelere tam olarak uyulmama dolayısıyla meydana gelen çıkar çatışmalarına ilişkin bilgilerin açıklanması sağlanmak istenmiştir.⁵²

1.2.2.2. İstanbul Menkul Kıymetler Borsası (İMKB) Kurumsal Yönetim Endeksi

Dünyada kurumsal yönetim alanında belirli bir çerçeve oluşturmaya yönelik olarak birçok ülke yürürlükte olan mevzuatını, en iyi kurumsal yönetim ilkeleri çerçevesinde yeniden şekillendirmektedir. Dünyadaki uygulamalara paralel olarak, Türkiye’de de SPK tarafından oluşturulan kurumsal yönetim ilkeleri ışığında İstanbul Menkul Kıymetler Borsasında işlem görmekte olan halka açık anonim şirketleri söz konusu ilkeleri ;

- Uygulama yönünde desteklemek
- İyi kurumsal yönetim uygulamalarının yerleşmesine katkıda bulunmak
- Sermaye piyasalarımızın gelişmesini sağlamak
- Tasarruf sahiplerini de bilgilendirmek

amacıyla kurumsal yönetim ilkelerine uyumu derecelendirerek bir “kurumsal yönetim endeksi” hesaplama çalışmalarına başlamıştır.⁵³

⁵² Çelik, a.g.e., s.94.

⁵³ Hüseyin Dağlı vd., (2010), Kurumsal Yönetim Endeksi Performans Değerlendirmesi: Türkiye Örneği, *Muhasebe ve Finansman Dergisi*, Sayı:48, Bursa: s.22.

Ayrıca İMKB Kurumsal Yönetim Endeksi'nin amacı, hisse senetleri İMKB' de işlem gören ve kurumsal yönetim ilkelerine uyum notu 10 üzerinden en az 6 olan şirketlerin fiyat ve getiri performansının ölçülmesidir. Kurumsal yönetim endeksine alınma kriterlerini sağlayan beş şirketin İMKB'ye bildirilmesi ile 31.08.2007 tarihinde endeksin hesaplanmasına başlamıştır. Bir bütün olarak kurumsal yönetim ilkelerine uyum notu 10 üzerinden en az 6 olan ve İMKB pazarlarında (Gözüaltı Pazarı hariç) işlem gören şirketler kurumsal yönetim endeksine alınmaktadır. SPK tarafından yetkilendirilmiş olan kurumsal yönetim derecelendirme kuruluşları tarafından kurumsal yönetim ilkelerine uyum derecelendirmesi yapılmaktadır. SPK tarafından yetki verilecek olan derecelendirme kuruluşlarına ilişkin ilke, usul ve esaslar “Sermaye Piyasasında Derecelendirme Faaliyeti ve Derecelendirme Kuruluşlarına İlişkin Esaslar” başlıklı tebliğ ile 12.07.2007 tarih ve 26580 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.⁵⁴

1.2.2.3. Bankacılık Mevzuatında Yer Alan Kurumsal Yönetim İlkelerine İlişkin Hükümler

Türkiye’de kurumsal yönetim kavramına sermaye piyasası mevzuatı dışında bankacılık mevzuatında yer verilmiştir. Bankacılık sektöründe kurumsal yönetim, bankaların yönetim kurulu ve üst düzey yönetimlerince yerine getirilen bir yapıyı ifade etmektedir. Basel Komitesi’nin kurumsal yönetim ile ilgili olarak yayımladığı; “Faiz Riski Yönetimine İlişkin Prensipler” (Eylül 1997), “Bankalarda İç Kontrol Sistemlerine İlişkin Prensipler” (Eylül 1998), “Banka Şeffaflığının Artırılması” (Eylül 1998) ve “Kredi Riski Yönetimine İlişkin Prensipler” (Haziran 1999) dokümanlarında etkin kurumsal yönetime yönelik temel teknikler ve stratejiler içermektedir.⁵⁵

5411 Sayılı Bankacılık Kanunu’nun (BK) üçüncü kısmında kurumsal yönetim konusu “Kurumsal Yönetim” başlığında ayrıntılı olarak düzenlenmiştir. Söz konusu kısım 4 bölümden oluşmaktadır. Bunlar yönetim (kurumsal yönetim ilkeleri, yönetim kurulu, denetim komitesi, yöneticiler), iç sistemler (iç kontrol, risk yönetimi, iç

⁵⁴ Evren Dilek Şengür ve A. Seden Özbek Püskül, (2011), İMKB Kurumsal Yönetim Endeksindeki Şirketlerin Yönetim Kurulu Yapısı ve İşletme Performansının Değerlendirilmesi, *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, Sayı:31, Kütahya: ss. 36-37

⁵⁵ <http://www.hakanguclu.com/kurumsal-yonetim/turkiye%E2%80%99de-kurumsal-yonetim-ilkeleri/> (09.02.2014).

denetim), yetkili kuruluşlar (bağımsız denetim kuruluşları, değerleme ve derecelendirme kuruluşları, destek hizmeti kuruluşları) ve finansal raporlamadır.⁵⁶

BK'nun "Kurumsal Yönetim İlkeleri" başlıklı 22. maddesinde, kurumsal yönetime ilişkin yapı ve süreçlerin ve bunlara ilişkin ilkelerin SPK ile kuruluş birliklerinin de görüşü alınarak Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu (BDDK) tarafından belirleneceği ifade edilmiştir. Aynı kanunun "Değerleme ve Derecelendirme Kuruluşları" başlıklı 34. maddesinde BK ve BK'na istinaden çıkarılan düzenlemelerde öngörülen derecelendirmelerin BDDK tarafından belirlenecek usûl ve esaslar çerçevesinde derecelendirme kuruluşlarına yaptırılacağı; "Yerinde Denetim ve Gözetim" başlıklı 95. maddesinde ise kuruluşların kurumsal yönetim ilkelerine uyum seviyesinin gözetimi, tahlili ve ölçümünün Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (BDDK) tarafından yapılacağı hüküm altına alınmıştır.⁵⁷

BDDK tarafından hazırlanan "Bankaların Kurumsal Yönetim İlkelerine İlişkin Yönetmelik" 01.11.2006 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Yönetmelikte kurumsal yönetim; banka üst yönetiminin bankayı, belirlenmiş hedefler, BK ve BK'na istinaden çıkarılan düzenlemeler ile ilgili diğer mevzuat, esas sözleşme ve banka içi düzenlemeler ile bankacılık etik kuralları doğrultusunda, tüm menfaat ve pay sahipleri ile tasarruf sahiplerinin hak ve menfaatlerini koruyacak biçimde yönetmesi olarak tanımlanmıştır.⁵⁸

Bankalar için hazırlanan kurumsal yönetim ilkeleri söz konusu Yönetmelik ekinde verilmiştir. BDDK tarafından 7 adet kurumsal yönetim ilkesi belirlenmiş ve her bir ilkenin altında uyulması gereken prensipler düzenlenmiştir.⁵⁹ Bankaların kurumsal yönetim ilkeleri aşağıdaki şekilde belirlenmiştir.⁶⁰

⁵⁶ <http://www.hakanguclu.com/kurumsal-yonetim/turkiye%E2%80%99de-kurumsal-yonetim-ilkeleri/> (09.02.2014).

⁵⁷ <http://www.hakanguclu.com/kurumsal-yonetim/turkiye%E2%80%99de-kurumsal-yonetim-ilkeleri/> (09.02.2014).

⁵⁸ <http://www.hakanguclu.com/kurumsal-yonetim/turkiye%E2%80%99de-kurumsal-yonetim-ilkeleri/> (09.02.2014).

⁵⁹ <http://www.hakanguclu.com/kurumsal-yonetim/turkiye%E2%80%99de-kurumsal-yonetim-ilkeleri/> (09.02.2014).

⁶⁰ Güçlü, a.g.e., ss. 54-55

- Banka içerisinde kurumsal değerler ve stratejik hedefler oluşturulmalıdır.
- Banka içinde yetki ve sorumluluklar açıkça belirlenmeli ve uygulanmalıdır.
- Yönetim kurulu üyeleri, görevlerini etkin bir şekilde yerine getirecek nitelikleri haiz ve kurumsal yönetimde üstlenmiş oldukları rolün bilincinde olmalı ve banka faaliyetleri hakkında bağımsız değerlendirme yapabilmelidir.
- Üst düzey yönetim, görevlerini etkin bir şekilde yerine getirecek nitelikleri haiz ve kurumsal yönetimde üstlenmiş oldukları rolün bilincinde olmalıdır.
- Bankanın müfettişleri ile bağımsız denetim elemanlarının çalışmalarından etkin olarak yararlanılmalıdır.
- Ücret politikalarının bankanın etik değerleri, stratejik hedefleri ve iç dengeleri ile uyumu sağlanmalıdır.
- Kurumsal yönetimde şeffaflık sağlanmalıdır.

1.2.2.4. TTK’ nda Yer Alan Kurumsal Yönetim İlkelerine İlişkin Düzenlemeler

Globalleşen dünyada rekabetin artması, teknolojik gelişmeler, Avrupa Birliği (AB) müktesebatına uyum sağlanması ve 6762 sayılı TTK’ nın çağın gereklerine cevap verememesi gibi nedenlerle TTK’yı yenileme ihtiyacı doğmuştur ve 6102 sayılı yeni TTK düzenlenerek yürürlüğe girmiştir.⁶¹

Yeni TTK’nda ilk defa kurumsal yönetim kavramına yer verilmiştir. Kanun’da halka açık anonim şirketler dışında, halka açık olmayan anonim şirketlerin ve diğer şirket türlerinden bazılarının uymak zorunda olduğu kurumsal yönetim uygulamaları ile ilgili düzenlemeler bulunmaktadır. Söz konusu düzenlemeler ile kurumsal yönetim ilkelerinin somutlaştırılarak işleyebilir duruma getirilmesi amaçlanmıştır. Kurumsal yönetim ilkelerinin uygulanmasına yönelik olarak ayrıntılara girilmeden yapılan

⁶¹ Emin Zeytinoğlu ve Nasif Özkan, (2013), Muhasebe Eğitimi ve Kurumsal Yönetim: Muhasebe Bölümü Öğrencilerinin Kurumsal Yönetim Algıları Üzerine Bir Araştırma, *Muhasebe ve Finansman Dergisi*, Sayı:59, Bursa: s.63.

düzenlemelerin yasalaşması ile söz konusu ilkelerin hukukiliği konusunda yapılan eleştiriler ortadan kalkmıştır.⁶²

Yeni TTK ile halka açık olmayan anonim şirketlere SPK'ya tabi olan anonim şirketlerin tabi olduğu kurumsal yönetim ilkeleriyle özdeş kurallar getirmemektedir. Dolayısıyla, halka açık olmayan anonim şirketler ile SPK'ya tabi olan anonim şirketler, aynı kurumsal yönetim standartlarına tabi olmayacaklardır. Çünkü, anonim şirketlerin farklı türlerinin karşı karşıya oldukları menfaat sahipleri çevresi, kapsam ve nitelikleri birbirlerinden farklıdır. SPK'ya tabi olmayı tercih eden anonim şirketler, kurumsal yönetim ile ilgili olarak Kanun'da yer alan hükümler dışında ayrıca, SPK'nın belirlediği kurumsal yönetim ilkelerine uymak zorunda olacaklardır.⁶³

Yeni TTK ile kurumsal yönetim ilkeleri 6102 sayılı Yeni Türk Ticaret Kanunu'nun (Yeni TTK) 1529'uncu maddesinde (Yeni TTK'da konuya ilişkin atıf maddeler de 361, 375 ve 1524'tür) düzenlenerek Türk ticaret hukukuna girmiştir. Bu düzenlemeye göre Hallka Açık A.Ş.'lerde kurumsal yönetim ilkeleri, yönetim kurulunun buna ilişkin açıklamasının esasları ve şirketlerin bu yönden derecelendirme kural ve sonuçları SPK tarafından belirlenir. SPK'nın uygun görüşü alınmak şartıyla, diğer kamu kurum ve kuruluşları, sadece kendi alanları için geçerli olabilecek kurumsal yönetim ilkeleriyle ilgili, ayrıntıya ilişkin sınırlı düzenlemeler yapabilirler.⁶⁴

Kurumsal yönetim ilkeleri kapsamında Yeni TTK ile getirilen temel bazı yenilikler ise şunlardır:⁶⁵

- Pay sahibinin bilgi alma ve inceleme hakkının genişletilmesi (m.437),
- Özel denetçi talep hakkının bireysel bir hak haline dönüştürülmesi (m.438),

⁶² <http://www.hakanguclu.com/kurumsal-yonetim/turkiye%E2%80%99de-kurumsal-yonetim-ilkeleri/> (09.02.2014).

⁶³ <http://www.hakanguclu.com/kurumsal-yonetim/turkiye%E2%80%99de-kurumsal-yonetim-ilkeleri/> (09.02.2014).

⁶⁴ Yavuz Akbulak, (2011), Türk Sermaye Piyasasında Esaslı Bir Devrim: Kurumsal Yönetim İlkeleri, *Mali Çözüm Dergisi*, Sayı: 108, İstanbul: s.112.

⁶⁵ Akbulak, a.g.m., s: 112.

- Yeni azınlık haklarının ihdas edilmesi (m.411),
- Haklı sebeplerle fesih hakkının tanınması (m.531),
- Şirketin kendi paylarını iktisabının yasak olmasına ilişkin düzenlemenin değiştirilmesi (m.612),
- Azınlık haklarında genel kurul toplantısına ilişkin olarak azınlığa tanınan finansal tabloların müzakeresinin ertelenmesini talep hakkının sağlıklı bir düzenlemeye kavuşturulması (m.420),
- A.Ş.'lerin organizasyon yapısında denetçilerin yeniden tanımlanması ve faaliyetleri kapsamının yönetsel yetkileri kaldırılarak, denetim işlevine özgülenmesi, yönetim kurulu yapısı, yetkileri ve sorumluluğu ile ilgili düzenlemeler ve 6762 sayılı Meri TTK'daki aksaklıkların giderilmesi (m.399-400),
- Yeni pay alma hakkının sınırlandırılması hususunda genel kurula yetki tanınması ile hak sahiplerinin korunması (m.461),
- Elektronik yöntemlerle genel kurul toplantılarına katılım (m.1527).

1.2.2.5. Kamu Sermayeli Şirketlerde Kurumsal Yönetim İlkelerinin Uygulanmasına Yönelik Yapılan Çalışmalar

Yatırım ortamıyla ilgili görev ve sorumluluğu bulunan kurum ve kuruluşları bir araya getirerek, yatırımcılar açısından daha elverişli bir yatırım ortamı oluşturulması ve ülkenin verimlilik ve rekabet gücünün artırılmasına yönelik ulusal ve uluslararası yatırımcıların yatırımlarının her aşamasında karşılaştıkları idari ve bürokratik engellerin çözümüne yönelik çalışmalar yürütmek üzere 2001 yılında Dünya Bankası'nın desteğiyle "Yatırım Ortamını İyileştirme Koordinasyon Kurulu" (YOİKK) oluşturulmuştur. YOİKK sekreteryası hizmeti Hazine Müsteşarlığı tarafından yürütülmektedir. İlk toplantısını 22.03.2002 tarihinde yapan YOİKK bünyesinde faaliyet gösteren 12 teknik komiteden birisi de "Kurumsal Yönetim Teknik Komitesi"dir.⁶⁶

⁶⁶<http://www.hakanguclu.com/kurumsal-yonetim/turkiye%E2%80%99de-kurumsal-yonetim-ilkeleri/> (09.02.2014).

Başkanlığı SPKı tarafından yürütölen Kurumsal Yönetim Teknik Komitesi çalışmaları kapsamında, borsada işlem gören şirketlerin kurumsal yönetim ilkelerini benimsemesi ve uygulamasına yönelik çalışmaların daha da ileriye götürölmesine ve borsa dışı şirketler için en iyi kurumsal yönetim uygulamalarının benimsenmesine yönelik çalışmalar yapılmaktadır. Kamu sermayeli şirketlerde kurumsal yönetim ilkelerinin belirlenmesi ve uygulanması için gerekli yasal altyapının tamamlanması için Teknik Komite'nin çalışmalarını sürdürmesine karar verilmiştir.⁶⁷

Kamu sermayeli olarak kurulan Kamu İktisadi Teşebbüsleri'nde (KİT) kurumsal yönetimin güçlendirilmesine yönelik çalışmalar 2002 yılında başlatılmıştır. Ancak, 2006 yılına kadar konu hakkında kamu kurum ve kuruluşlarından görüş alınması dışında herhangi bir aşama kaydedilmemiştir. 2006 yılında Kurumsal Yönetim Teknik Komitesi çalışmaları dahilinde “Kamu Sermayeli Şirketlerde Kurumsal Yönetim İlkelerinin Uygulanması” projesi çerçevesinde çalışmalar bu kez Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı, Özelleştirme İdaresi Başkanlığı ve SPKı Başkanlığı işbirliğiyle yeniden başlatılmıştır. Bu çalışmaların sonuçlarına göre Türkiye için uygun model tespit edilerek gerekli mevzuat çalışmalarının yapılması amaçlanmaktadır. Proje kapsamında yapılan çalışmalar devam etmektedir.⁶⁸

1.2.2.6. TÜSİAD Tarafından Hazırlanan Kurumsal Yönetim En İyi Uygulama Kodu

TÜSİAD Aralık 2002 yılında hazırladığı Kurumsal Yönetim En İyi Uygulama Kodu: Yönetim Kurulunun Yapısı ve İşleyişi başlıklı çalışmasını yayınlamıştır. TÜSİAD bu çalışma ile bir “kurumsal anayasa” anlayışı çerçevesinde, kurumsal yönetimin bir şirkette oluşması için gerekli olan ana ilkeler ışığında, kurumsal yönetimin gerek yerleşmesi gerekse iyi uygulanması için en büyük sorumluluğa sahip olan yönetim kurullarının oluşumu, bağımsızlığı, gündemleri gibi konular üzerine

⁶⁷<http://www.hakanguclu.com/kurumsal-yonetim/turkiye%E2%80%99de-kurumsal-yonetim-ilkeleri/> (09.02.2014).

⁶⁸<http://www.hakanguclu.com/kurumsal-yonetim/turkiye%E2%80%99de-kurumsal-yonetim-ilkeleri/> (09.02.2014).

odaklanmıştır. Ayrıca TÜSİAD bu kodda yer alan ilkelerin, kurumsal yönetimin Türkiye’de en iyi uygulaması için bir başlangıç oluşturmasını hedeflemektedir.⁶⁹

Bu kodda yer verilen yönetim kurullarının yapısı ve işleyişine ilişkin ilkeler, başta halka açık şirketler olmak üzere tüm şirketlerdeki gönüllü uygulamalar için bir kılavuz niteliği taşımaktadır.⁷⁰

Bu kodda yer alan konular ise ana başlıklar halinde aşağıda sıralanmaktadır;⁷¹

- Yönetim Kurulu ve Sorumlulukları
- Yönetim Kurulu Üyeliği Kriterleri
- Yönetim Kurulu Üyelik Yapısı
- Yeni Yönetim Kurulu Üyelerinin Seçimi, Davet ve İntibakı
- Yönetim Kurulu Başkanı ve İcra Başkanının (CEO) Görevlerinin Ayrılması
- Yönetim Kurulu Başkanının Rolü
- Yönetim Kurulunun Üye Sayısı ve Karar Alma Mekanizması
- Yönetim Kurulunun Görev Süreleri ve Toplantıları
- Yeniden Seçilme ve Emeklilik
- Yönetim Kurulu Üyelerinin Ödüllendirilmesi
- Yönetim Kurulunun ve İcra Başkanının Performanslarının Değerlendirilmesi
- Yönetim Kurulunun Hissedarlar, Yatırımcılar, Basın ve Müşterilerle İlişkileri
- Yönetim Kurulunda Oluşturulan Komitelerin Sayı, Yapı ve Bağımsızlığı
- Komitelerin Faaliyet Süresi, Toplantıların Sıklığı, Uzunluğu ve Gündemi
- Yönetim Kurulunun İşleyişi Açısından Diğer Önemli Hususlar

⁶⁹ TÜSİAD, (2002), Kurumsal Yönetim En İyi Uygulama Kodu: Yönetim Kurulunun Yapısı ve İşleyişi, Aralık, s.10.

⁷⁰ TÜSİAD, (2002), Kurumsal Yönetim En İyi Uygulama Kodu: Yönetim Kurulunun Yapısı ve İşleyişi, Aralık, s.11.

⁷¹ TÜSİAD, (2002), Kurumsal Yönetim En İyi Uygulama Kodu: Yönetim Kurulunun Yapısı ve İşleyişi, Aralık, ss. 15-28

1.2.3. Kurumsal Yönetim Derecelendirmesi

Kurumsal Yönetim Derecelendirmesi, şirketlerin Kurulca yayımlanan Kurumsal Yönetim İlkeleri'ne uyumlarının derecelendirme kuruluşları tarafından bağımsız, tarafsız ve adil olarak değerlendirilmesi ve sınıflandırılması faaliyetidir.⁷²

Kurumsal Yönetim Derecelendirmesi'nin amacı şirketlerin yatırımcı haklarını, bilgi açıklamalarının kalitesini, yönetim kurulunun etkinliğini ve diğer yönetim hatalarına karşı şeffaflık, açıklık, hesap verebilirlik ve sorumluluk ilkelerine uyup uymadığının değerlendirilmesini sağlamaktır. Kurumsal Yönetim Derecelendirmesi'nin kapsamını yasa ve diğer düzenlemelere uygun olarak belirlenmiş kurumsal yönetim ilkeleri, şirket içinde belirlenen ilkeler ve şirket uygulamaları ile diğer uluslararası kurumsal yönetim ilkelerinin değerlendirilmesi oluşturmaktadır.⁷³

Derecelendirmeye yetkili şirketler 2005 yılında yayımlanan SPK kurumsal yönetim ilkelerinden pay sahipleri, kamuyu aydınlatma ve şeffaflık, menfaat sahipleri ve yönetim kurulu ana bölümlerini temel alarak, derecelendirme talebi ile başvuran şirketlerin bu ilkelere uyum derecesi, 3-4 haftalık bir inceleme sürecinden sonra ortaya koymaktadırlar. Bu süre sonunda derecelendirme uzmanının ulaştığı sonuç, 1 ile 10 arasında bir rakamla ifade edilerek kamuoyuna açıklanmaktadır. Not açıklandıktan sonra 12 ay boyunca söz konusu şirket kurumsal yönetim açısından derecelendirme şirketlerinin yakın takibi altında olmakta ve bu konuda yaşanan her önemli gelişme zamanında kurumsal yönetim derecelendirme notuna yansıtılmaktadır.⁷⁴

Kurumsal Yönetim Derecelendirmesi'nde; Türkiye'de Kurumsal Yönetim Derecelendirmesi faaliyetlerini;⁷⁵

⁷² SPK, (2007), Seri: VIII, No:51 Sermaye Piyasasında Derecelendirme Faaliyeti ve Derecelendirme Kuruluşlarına İlişkin Tebliğ.

⁷³ Metin Kılıç, (2009), *Kurumsal Yönetim Derecelendirmesi: Halka Açık Şirketler İçin Talepsiz Kurumsal Yönetim Derecelendirme Model Önerisi*, Doktora Tezi, Eskişehir Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eskişehir: s.77.

⁷⁴ Dağlı vd., a.g.m., s.24.

⁷⁵ Dağlı vd., a.g.m., s.24.

- Türkiye’de kurulan derecelendirme faaliyetinde bulunmak üzere SPK tarafından yetkilendirilen derecelendirme kuruluşları ile
- Türkiye’de derecelendirme faaliyetinde bulunması SPK’ ca kabul edilen uluslararası derecelendirme kuruluşları

tarafından bir bütün olarak tüm ilkelere; pay sahipleri, kamuyu aydınlatma ve şeffaflık, menfaat sahipleri ve yönetim kurulu ana bölümleri itibariyle ayrı ayrı olmak üzere, 1 ile 0 arasında not verilir. Tüm ilkelere uyum ve her bir bölüm için verilen not, 1 (bir) en zayıf profili, 10 (on) en güçlü profili temsil etmek üzere değerlendirilir.

Kurumsal Yönetim Derecelendirmesi’nde toplam derecelendirme notunu belirlemede her bir ana bölüm için SPK Kurumsal Yönetim İlkeleri’ne paralel olarak aşağıdaki ağırlıklar kullanılır:

- Pay Sahipleri bölümü için %25
- Kamuyu Aydınlatma ve Şeffaflık bölümü için %25
- Menfaat Sahipleri bölümü için %15
- Yönetim Kurulu bölümü için %35

1.2.4. Kurumsal Yönetim Derecelendirmesi Faaliyetinde Bulunan Derecelendirme Kuruluşları

Sermaye piyasasında derecelendirme faaliyeti, Türkiye’de kurulan ve derecelendirme faaliyetinde bulunmak üzere SPK tarafından yetkilendirilen derecelendirme kuruluşları ile Türkiye’de derecelendirme faaliyetinde bulunması SPK tarafından kabul edilen uluslararası derecelendirme kuruluşları tarafından yapılır.

Türkiye’de kurulan ve derecelendirme faaliyetinde bulunan derecelendirme kuruluşları;

- Saha Kurumsal Yönetim ve Kredi Derecelendirme Hizmetleri A.Ş.
- TCR Kurumsal Yönetim ve Kredi Derecelendirme A.Ş.

- Kobirate Uluslar arası Kredi Derecelendirme ve Kurumsal Yönetim Hizmetleri şeklinde sıralanabilir.

Türkiye’de derecelendirme faaliyetinde bulunması SPK tarafından kabul edilen uluslararası derecelendirme kuruluşu ise; Risk Metric Group, Inc şirkettir.⁷⁶

1.3. Kurumsal Yönetim Uygulamaları ve Muhasebe İlişkisi

Şirketlerin dahil oldukları ticari olayları, organize bir yapı içerisinde kayıt altına alarak raporlayan, şirketin yaşamı ve ticari başarısı hakkında bilgi veren muhasebeden, sadece belli kişi veya grupların değil tüm ilgi gruplarının da çıkarlarını dikkate alacak şekilde gerçeğe uygun, tarafsız ve dürüst bir yaklaşımla; şirketin ekonomik, yasal, ahlaki ve sorumluluk girişimlerine katkı sağlaması beklenmektedir.⁷⁷ Tüm bu beklentilere cevap verebilecek husus etkin bir yapıya sahip muhasebe bilgi sisteminin varlığıdır.

Şirketlerin başarılı olmaları, dünyadaki gelişmelere ayak uydurabilmeleri, kurumsal olarak yönetilebilmeleri ve üst yönetimin isabetli kararlar alabilmesi ancak etkin bir muhasebe sisteminin varlığı ve muhasebe bilgi sisteminde üretilen bilgilerin kullanılmasına bağlıdır.⁷⁸ Muhasebe bilgi sistemi, yönetimin varlıklar üzerindeki yönetim sorumluluğunu yerine getirmek, şirket eylemlerinin kontrolünü mümkün kılmak, geleceğe ilişkin şirket eylemlerini planlamak için gerekli bilgileri sağlamaya yönelik bir sistemdir.⁷⁹ Muhasebe bilgi sisteminden sağlanan bilgiler yönetim aktivitelerinin sonuçlarının ölçülmesinde kullanıldığı gibi yönetimin, kurumsal yönetim anlayışı ilkelerinin uygulanma sonuçlarının ölçümünde de bir araç konumundadır. O halde muhasebe bilgi sistemi ve kurumsal yönetim anlayışı etkin bir yönetim için karşılıklı güç oluşturmaktadır.⁸⁰

⁷⁶ Dağlı vd., a.g.m., s.25.

⁷⁷ Dinç ve Abdioğlu, a.g.m., s.166.

⁷⁸ Öznur Şaklak ve Yasemin Buran, (2010), Küçük ve Orta Ölçekli İşletmelerde (KOBİ) Muhasebe Bilgi Sisteminin Önemi, *Ulusal Meslek Yüksekokulları Öğrenci Sempozyumu*, 21–22 Ekim, Düzce: s.7.

⁷⁹ Hatunoğlu ve Güneş, a.g.m., s.242.

⁸⁰ Dinç ve Abdioğlu, a.g.m., s.169.

Muhasebe bilgi sisteminin şirket açısından tam zamanında açıklanan, doğru, açık, güvenilir ve kaliteli bilgi açlığını doyurmasının yanında bilgi kullanıcıları açısından da yüksek bir önem taşır. Belirtilen bu özelliklerde bilgi üretimi ve çıkar grupları beklentisinin tam anlamıyla karşılanması şirketlerde kurumsal yönetim anlayışı ve bu anlayışla işleyen muhasebe bilgi sisteminin varlığıyla mümkün olabilmektedir. Çünkü şeffaf, hesap verebilir ve sorumluluk anlayışına dayalı finansal bilgi üretiminde muhasebe bilgi sistemine önemli görevler düşmektedir. Sayılan bu hususlar bir anlamda kurumsal yönetim ilkelerini oluşturmaktadır.⁸¹

Kurumsal yönetim anlayışında sorumluluk ilkesi ile şirket faaliyetlerinin, kanunlara ve toplumsal değerleri yansıtan düzenlemelere uygunluğunu güvence altına almak amaçlanmaktadır. Bu bağlamda şirketlerin faaliyet sonuçlarını ortaya koyan muhasebe bilgi sisteminden sağlanan finansal rapor ve beyanların kanuni esaslara (vergi mevzuatı, spk mevzuatı gibi) uygun olarak düzenlenmesi veya uluslar arası finansal raporlama standartlarına uygun bir raporlamanın yapılmasında, muhasebe bilgi sistemi sorumluluk taşımaktadır.⁸²

Muhasebenin ihtiyatlılık ilkesinde kurumsal yönetim anlayışının belirgin etkileri görülmektedir. Güçlü kurumsal yönetim uygulamaları olan şirketlerde ihtiyatlı muhasebe uygulamaları artmaktadır. İhtiyatlı muhasebe uygulamalarında finansal raporlarda kötü haberlerin kazançlara yansması oranı, iyi haberlere göre daha hızlıdır. Çünkü iyi haberlerin kayıt altına alınabilmesi için muhasebeciler doğrulanabilir veriye ihtiyaç duymaktadırlar. Böylece gerçekleşmemiş zararlar, gerçekleşmemiş gelirlerden daha önce kayıt altına alınmaktadır.⁸³

Muhasebe bilgi sistemini finansal tablo manipülasyonunun önüne geçmesi nedeniyle kurumsal yönetim anlayışını ilişkilendirmek mümkün olmaktadır. Öncelikle finansal tablo manipülasyonunu tanımlamakta fayda vardır. Finansal tablo manipülasyonu; şirketlerin genel kabul görmüş muhasebe ilkelerindeki normal

⁸¹ Daştan, (2010), s.10.

⁸² Dinç ve Abdioğlu, a.g.m. s.167.

⁸³ Ebru Esendemirli ve Semem Demirkan, (2013), Kurumsal Yönetim Anlayışının Finansal Raporlamaya Etkileri: Halka Açık Şirketlerin Derecelendirme Raporlarının Analizi, XXXII. Türkiye Muhasebe Eğitimi Sempozyumu, 24-28 Nisan, Antalya: s.18.

raporlama esnekliklerden yararlanmaları ya da bu esneklik sınırlarını aşarak, finansal durum ve faaliyet sonuçlarını gerçek durumdan farklı göstermek üzere finansal tablolar aracılığıyla sunulan bilgiler üzerinde oynamaları suretiyle gerçekleşmektedir.⁸⁴ Bu olumsuzlukların önüne geçilmesi için şirketlerde kurumsal yönetim sistemlerinin işlerliği ve tarafsız, güvenilir bilgiler üreten muhasebe sisteminin kuruma mal edilmesi gerekmektedir. Ayrıca kamuyu aydınlatma ve şeffaflık, muhasebe açısından hesap verebilirliğin alt yapısını oluşturan iki önemli ilkedir. Kurumsal yönetim bu ilkelerin uygulanmasını sağlayacaktır.

⁸⁴ Dalğar ve Pekin, a.g.m., s.26.

İKİNCİ BÖLÜM
KURUMSAL YÖNETİM İLKELERİNİN ORTAYA ÇIKARDIĞI YENİ BİR
ANLAYIŞ: KURUMSAL MUHASEBE

2.1. Kurumsal Muhasebe Kavramı

Dünyada başarılı uygulamalar değerlendirildiğinde on binlerce çalışanı olan, ömürleri yüzyılı geçmiş ve birçok ülkede faaliyet gösteren köklü şirketlerin varlığı görülmektedir. Başlangıçta birden fazla kişinin bir araya gelerek oluşturduğu ortaklıkların zamanla büyük şirketlere dönüştüğü, bu büyümenin de arkasında yatan en büyük olgunun şirketlerin kurumsallaşmaktan geçmesiyle mümkün olduğunu göstermektedir.⁸⁵

Kurumsallaşma; şirketlerin yöneticilerinden ve sahiplerinden bağımsız olarak, güçlü bir yapı ve profesyonel yönetim mekanizması ile kamuya mal olma ile sonuçlanacak biçimde kurum durumuna gelmesidir.⁸⁶

Kurumsal muhasebe ise; ilkeleri toplumsal değerlere ve etik kodlara duyarlı biçimde belirleyen, tüm yönleriyle birey odaklılıktan ziyade kurumsal bir muhasebe kimliği ve kültürü yaklaşımı ile tüm taraflar açısından hakkın tesisine katkıda bulunabilecek değerler sistemi olarak kendine özgü ilke, yöntem, kural ve standartlarla ele alınması gereği olarak ifade edilmektedir.⁸⁷

Kurumsal muhasebe, muhasebe eğitimi ve araştırmalarından, muhasebe standartlarına, şirketlerde muhasebe bilgi sistemi oluşturulmasından, muhasebe ve denetim faaliyetlerine uzanan muhasebe ile ilgili her alanda muhasebenin kurumsal esaslarla, kurumsal bir kültürle ele alınması suretiyle şirketlerdeki kurumsal yönetim çabalarının güçlü bir finansal bilgi ve rapor sistemi ile desteklenmesi gereği olarak tanımlanabilmektedir.⁸⁸

⁸⁵ Hüseyin Gürer, (2011), Muhasebe ve Denetim Mesleğinde Kurumsallaşmanın Getireceği Faydalar, X. *Türkiye Muhasebe Denetimi Sempozyumu*, 5-9 Ekim, Antalya: s.177.

⁸⁶ İlder Akat ve Turan Atılğan, (1992), *Sanayi İşletmelerinde Kurumsallaşma ve Şirket Kültürü*, TOBB Yayını, Ankara: s.17.

⁸⁷ Daştan, (2010), s.6.

⁸⁸ Daştan, (2010), s.6.

Bir başka tanıma göre kurumsal muhasebe, toplumdaki ticaret ve vergi yasalarına tabi kişi kuramları, kişi ortaklıkları, sermaye ortaklıkları, devletin, belediyelerin, vakıf ve derneklerin iktisadi kuruluşları gibi kazanç amaçlı iktisadi kurum ve şirketlerin dönemsel masraf – hasılat ve kazanç oluşumları ile anlık varlık ve sermaye durumlarına ilişkin denetime uygun hesap, kitap ve denge işlerinin tümüdür.⁸⁹

Bu tanımlarda ortaya çıkan ortak noktalar şunlardır:

- Bireysellikten çıkıp kurumsal bir kimliğe bürünmesi,
- Denetlenebilir raporlama sistemi,
- Toplumsal değerlere duyarlı,
- Bilgi kullanıcılarına açık, anlaşılabilir ve tam zamanında ulaşılabilir bilgiler üreten,
- Sistemi yazılı olarak kuruma mal eden bir muhasebe anlayışıdır.

Kurumsal muhasebe literatüründe çok fazla bir tanıma rastlanmamakla birlikte bu tanımlardaki ortak noktalardan hareket ederek aşağıdaki tanıımı yapabiliriz:

Kurumsal muhasebe; şirketin muhasebe yapısının, organizasyonunun bireysellikten çıkıp kurumsal bir kimliğe bürünmesi, bilgi kullanıcılarına kurumsal bir dille şeffaflık ışığında; tam zamanında, açık, anında ulaşılabilir bilgiler üretmesi denetlenebilir raporlama sistemi ile hesap verebilen bunu yaparken de topluma sahip çıkan bir muhasebe anlayışı olarak tanımlanabilir.

2.2. Kurumsal Muhasebeyi Ortaya Çıkaran Dinamikler

Son yıllarda muhasebe biliminin etkileşimde olduğu en önemli konu alanlarından birisi de kurumsal yönetimdir. Şirketlerin, uluslararası alanda kabul görmüş standartları uygulayarak kurumsal şeffaflık düzeylerini arttırabileceklerini ve

⁸⁹ Mehmet YAZICI, (2006), Kurumsal Muhasebe Düzeni ve Bunun Türkiye’deki Durumu, İstanbul Yeminli Mali Müşavirler Odası Raporu, 06/30-35, İstanbul: s.40.

kurumsal şeffaflığın muhasebe uygulamaları ile doğrudan ilişkili olduğu ve bu bağlamda muhasebe uygulamaları ile iç içe olduğunu söylemek mümkündür.⁹⁰

Kurumsal yönetim uygulamaları kamuyu aydınlatma ve şeffaflık ilkesi bakımından incelendiğinde bilhassa halka açık şirketlerde yönetimin kurumsallaştırılmasının ön şartlarından birisi olarak özellikle muhasebe sisteminin kurumsallaştırılması gereğini ortaya çıkarmaktadır. Başka bir ifadeyle muhasebe sisteminin kurumsallaşması şirketlerde yönetimin de kurumsallaşmasını sağlayacaktır.

Kurumsal yönetim anlayışı ve ilkelerinin özellikle halka açık şirketlerde ciddi boyutlarda uygulama alanı bulmasıyla birlikte muhasebenin de kuruma mal olması başka bir ifadeyle kurumsallaşması gündeme gelmiştir. Son 10 yılda muhasebenin kurumsallaşmasını ortaya çıkaran dinamikler aşağıdaki gibidir.

- Halka Açık Şirket Kültürünün Yaygınlaşması
- Bilgi Kullanıcılarının Artışı ve Bilgi İhtiyaçlarının Çeşitlenmesi
- Risk Yönetimi
- Denetim Anlayışındaki Gelişmeler
- Bilgi Teknolojilerindeki Gelişmeler
- Küreselleşme ve Şirketlerin Büyüme Olgusu

2.2.1. Halka Açık Şirket Kültürünün Yaygınlaşması

Günümüzde hem şirketler hem de bireyler sermaye piyasalarına yatırım yapmaktadırlar. Böyle bir olgu yatırımcıların mağdur edilmemesini gerektirmektedir. Yatırımcıları mağdur etmeme konusunda muhasebe sistemine çok önemli görevler düşmektedir.

Halka açık şirketlerin gelişimi, ortak sayısının artması, hesap verilen kişi sayısının artışı, bu artıştan kaynaklanan bilgi verme ihtiyacı ve bilgi teknolojilerindeki gelişmeler yatırımcıların ihtiyaçlarına cevap verilebilmesini ayrıca yatırımcıların tam

⁹⁰ Zeytinoğlu ve Özkan, a.g.m., s.63.

zamanında ve sürekli olarak aydınlatılmasını gerektirmektedir. Muhasebe sisteminin yatırımcıları aydınlatması güçlü finansal raporlama sistemi ile şeffaflık ve kamuyu aydınlatma ilkesinden yararlanmasını bu da ancak kurumsal muhasebe anlayışından geçmektedir.

2.2.2. Bilgi Kullanıcılarının Artışı ve Bilgi İhtiyaçlarının Çeşitlenmesi

Muhasebe sisteminin fonksiyonlarından ve sonuçlarından başta şirketler olmak üzere birçok kişi ve kuruluş yararlanmaktadır. Bu açıdan muhasebe, kendisine taraf olan kişi ve kuruluşlara sonuçlar içeren bilgiler üretmektedir ve bu kişi ve kuruluşlar da bu bilgilerden kendi çıkarları doğrultusunda yararlanmaktadır. Günümüzde muhasebeye kendi çıkarları açısından taraf olanlar sayısı ve çeşitliliği daha da artmıştır.⁹¹

Muhasebenin tarafları genel olarak şöyle sıralanabilir;

- Şirket sahip ya da ortakları ile hissedarları
- Yöneticiler
- Çalışanlar
- Sendikalar
- Kredi kuruluşları
- Devlet
- Meslek kuruluşları
- Alıcılar ve satıcılar
- Rakipler
- Yan sanayiler
- Tüketiciler
- Halk ve kamuoyu
- Para ve sermaye piyasaları ile potansiyel ortaklar
- Çevreciler

⁹¹<http://muhasebemeslegigenel.blogspot.com/2011/05/muhasebenin-taraflari.html>(21.08.2013)

2.2.3. Risk Yönetimi

Risk, belirli zaman aralığında, hedeflenen bir sonuca ulaşamama, kayba ya da zarara uğrama olasılığıdır.⁹² Riskle kar doğru orantılıdır. Ama riskle zarar da doğru orantılıdır. Şirketlerin asıl amacı karı maksimize etmektir. Şirketlerin gelecekte karlarını olumlu yönde etkileyebilecek riskleri belirleyip alabilmeleri, risklerin sistemli ve akılcı rasyonel yönetimi ile mümkündür.

Risk yönetimi; risklerin tanımlanmasını, değerlemesini ve yönetilmesini sağlayan bir süreç olarak tanımlanmaktadır.⁹³ Kurumsal risk yönetimi ise bir kurumun hedeflerine ulaşmasını etkileyebilecek potansiyel olayları tanımlayan, risk alma isteği sınırları içinde yöneten ve kurum amaçlarına ulaşılması konusunda makul güvence sağlayan, kurum genelinde yapılandırılmış ve kurum yönetiminden ve diğer çalışanlardan etkilenen bir süreçtir.⁹⁴

Risk yönetimi geleceğin yönetimidir. Risk yönetimini ortaya çıkaran faktör öncelikli olarak değişim faktörüdür. Şirketlerin büyümesi değişimin gelişmesine ön ayak olmuştur. Piyasalarda özellikle mal ve sermaye piyasalarındaki gelişmeler, ürünlerin piyasa ömrünün kısalması, ekonomik risk, müşteri riski, itibar riski ve buna ek olarak mevcut finansal risklerin⁹⁵ ortaya çıkması, ikincil olarak teknolojik değişimle birlikte şirketlerin paydaşlarına daha hızlı ve kolay şekilde ulaşabilme ve bilgilendirebilme⁹⁶ ihtiyacını doğurmuş ayrıca bilgi toplama, analiz etme ve transfer etme imkanlarını artırmış, kişi ve şirketlerin faaliyetlerini küresel düzeyde koordine etmelerini kolaylaştırmıştır.⁹⁷

Şirketlerin sürekli değişen ve gelişen bir ortamda kendilerini geleceğin belirsizliklerinden korumaları için riski yönetmeleri gerekliliği ortaya çıkmıştır. Riskin

⁹² Niyazi Kurnaz, (2006), *Kurumsal Yönetim Ekseninde Risk Odaklı İç Denetim Uygulama Analizi*, Doktora Tezi, Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kütahya: s.35.

⁹³ Ömer Görener, (2010), *Risk Odaklı İç Denetim: Olasılık – Etki Analizi Çerçevesinde Bir Uygulama*, Yüksek Lisans Tezi, Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul: s.23.

⁹⁴ Görener, a.g.e., ss. 23-24

⁹⁵ Ayrıntılı Bilgi İçin Bakınız. Kurnaz, a.g.e., s.35.

⁹⁶ Arzu Özsozgün Çalışkan ve Hüseyin Güler, (2013), Şeffaflık ve Kamuyu Aydınlatma Ekseninde İnternette Finansal Raporlama, *Mali Çözüm Dergisi*, Sayı:116, İstanbul: s.78.

⁹⁷ Çelik, a.g.e., s.140.

yönetilmesi için de muhasebe ile ilişkilendirilmesi gerekmektedir. Risklerin yönetimine yönelik bilgileri ortaya çıkaran muhasebe ona yönelik bilgi üretir. Şirketin muhasebe sistemi ve buna bağlı kontrol sistemleri şirketlerin alması gereken risklere odaklanmıştır. Bu da bireysel muhasebe ile mümkün olmayıp kuruma özgü bir muhasebe ile mümkündür.

2.2.4. Denetim Anlayışındaki Gelişmeler

Günümüzde denetim kavramı şirketler açısından iki açıdan ele alınmaktadır:

- Bağımsız Denetim
- İç Denetim

Her iki denetim türü de günümüz şirket dinamikleri olarak yer almakta ve bu bölümde ayrıntılı olarak incelenmektedir.

2.2.4.1. Bağımsız Denetim

Bağımsız denetim, serbest meslek sürdüren, kendi adına çalışan veya bir denetim kuruluşunun ortağı olan, denetimini yaptıkları şirketle işçi-işveren ilişkisi olmayan denetçilerin, şirketin talebiyle ve bir denetim sözleşmesi çerçevesinde, şirketlerin mali tablolarının genel kabul görmüş muhasebe ilkelerine uygunluk derecesini belirlemek amacıyla yaptıkları denetim faaliyetidir.⁹⁸

1990' lar boyunca muhasebe mesleği daha çok etik konular ve bağımsızlık standartları ile uğraşırken, muhasebenin asıl konusu olan kamuoyu çıkarlarının korunması üzerinde fazla durulmamıştır. Kamuoyunda muhasebeye karşı büyüyen bir güven eksikliği oluşmuş, bağımsız denetimin başarısızlıkları yanlış bir şekilde şirket başarısızlıklarına neden olmuş ve bunun sonucunda denetimin etkinliği, güvenilirliği sorgulanmaya başlamıştır. Muhasebe veya finansal bilgilerin yeterli, tarafsız ve

⁹⁸ Nezaket Çakmak, (2006), *İşletmelerde İç ve Dış (Bağımsız) Denetim Faaliyetleri ve Bankalarda Uygulanışı*, Yüksek Lisans Tezi, Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kocaeli: s.26.

güvenilir olmaması, önemli ölçüdeki ekonomik kaynakların kaybı veya yanlış kullanımı ile sonuçlanan yanlış kararların alınmasını ortaya çıkarmaktadır.⁹⁹

Bağımsız denetim halka açık şirketlerde zorunlu hale getirilmektedir. Şirketler, ihtiyaç duydukları kaynağı mümkün olan en düşük maliyet ile temin etmek istedikleri için kaynak sağlayıcıların ihtiyaç duydukları bilgileri finansal raporlama ile sunmak isterler. Bununla birlikte, bazen şirket çıkarları ile hisse senedi sahiplerinin çıkarlarının karıştırılması problem kaynağı olabilmektedir. Gelirlerin şişirilerek fazla gösterilmesi ile hisse senedi fiyatlarının arttırılması ve yüksek fiyatlardan satış yapmalarının sağlanması hisse senedi sahiplerinin işine gelebilir. Böylece muhasebe hisse senedi sahiplerinin çıkarlarını korurken toplum çıkarlarına zarar verebilecek bir duruma hizmet etmiş olabilmektedir. Finansal raporlama yapılırken kurum hisse senedi sahiplerinin çıkarlarının uyumlaştırılması gereği vardır. Geçici olarak ilgili şirketin hisse senedi fiyatlarının yükselmesine neden olabilecek bir finansal raporlama yapılması; kar realizasyonu yaparak hisse senetlerini satanlar artık şirketin ortağı olmayacağı için; kurum yaklaşımına göre finansal raporlamanın yapılması şirketin sürekliliği için önemlidir.¹⁰⁰

Finans biliminde şirket yönetimine atfen söylenen “denetlenemeyen yönetilemez” ifadesi kurumsal yönetim açısından anahtar bir ifade niteliğini taşımaktadır.¹⁰¹ Bu anahtar ifadeden yola çıkılarak kurumsal yönetimde bağımsız denetçilerin rolü; yönetimin finansal raporlamanın asıl olan yatırımcı ve kredi verenler ile aracı olan üst yönetim takımı arasındaki sözleşmeye dayalı ilişkiye uygun olarak hazırlandığı, hile ve hatalar nedeniyle oluşabilecek önemli yanlışlıklardan arındırıldığı konusunda makul bir teminat sağlamasıdır. Yatırımcılara sağlanmış olan bilgilerin bağımsız denetimden geçmiş olması güvenilirliğe en önemli katkıyı sağlamaktadır.¹⁰² Bütün bu şartları yerine getirmesi ise muhasebe sisteminin kurumsallaşmasıyla mümkün olacaktır.

⁹⁹ Mustafa Arı, (2009), Finansal Raporlama Skandalları ve Mali Tabloların Güvenirliliği, *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, Sayı: 23, Kütahya: s.411.

¹⁰⁰ Arı, (2009), ss. 412-413

¹⁰¹ Murad Kayacan, (2006), Kurumsal Yönetim İlkeleri ve Ulusal Finansal Raporlama Standartları Açısından Gelişmeler, *X. Türkiye Muhasebe Standartları Sempozyumu*, 6-10 Aralık, Girne: s.66.

¹⁰² Mustafa Arı, (2008), Kurumsal Yönetim ve Finansal Raporlamanın Güvenirliliği, *Eskişehir Osmangazi Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, Cilt:3, Sayı:2, Eskişehir: s.58.

2.2.4.2. İç Denetim

İç denetim mali nitelikte olmayan faaliyetlerin gözden geçirilerek değerlendirilmesinin yapıldığı bir denetim türüdür. Amacı şirket varlıklarının her türlü zararlara karşı korunup korunmadığını, faaliyetlerin saptanmış politikalara uyum içinde yürütülüp yürütülmediğini araştırmaktır.¹⁰³

İç denetim, bir şirketin faaliyetlerini geliştirmek ve bu faaliyetlere değer katmak amacını taşıyan bağımsız ve objektif bir güvence ve danışmanlık faaliyetidir. İç denetim, kurumun risk yönetimi, kontrol ve yönetim süreçlerinin etkinliğini değerlendirmek ve geliştirmek amacına yönelik sistemli ve disiplinli bir yaklaşım getirerek şirketin amaçlarına ulaşmasına yardımcı olur.¹⁰⁴

Özellikle halka açık şirketlerde ortak sayısının çokluğu ve ortaklar grubunun arz ettiği nitelik bakımından, iç denetim yalnızca bir iç kontrol olmaktan çıkmakta ve ortaklık işlerinin gidişatını tarafsız olarak aksettirmeye yarayan bir faaliyet halini almaktadır.¹⁰⁵

Açıklanan bilgilerin yeterince güvenilir olmaması karar alıcıları bu konuda bazı önlemler almaya zorlamaktadır. Karar alıcı açıklanan bilgilerin, vereceği karar için yeterli derecede güvenilir olduğunu araştırmalıdır.¹⁰⁶ Açıklanan bilgilerin yeterince güvenilir olup olmadığının karar alıcılar için tespiti iç denetimin etkinliği ve muhasebe anlayışının şirketin ihtiyaçlarına uygun bir şekilde düzenlenmesi ile mümkün olacaktır.¹⁰⁷

Sonuç olarak iyi bir kontrol sistemi için iç denetim kontrol sistemlerinin etkin bir şekilde işleyip işlemediğini gösterir. Sağlıklı bir denetimin rolü bağımsız denetçilerin vermiş olduğu bilgilerin ve doğruluğu ve güvenilirliğini ayrıca denetimin

¹⁰³ Aptullah Özer, (2008), *Risk Odaklı İç Denetim ve Bir Uygulama*, Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul: s.12.

¹⁰⁴ Görener, a.g.e., s.6.

¹⁰⁵ Kurnaz, a.g.e., s.14.

¹⁰⁶ Özer, a.g.e., s.16.

¹⁰⁷ Özer, a.g.e., s.16.

sürekli hale gelmesini gerektirir. Aynı zamanda denetim komitelerini, iç denetimi ve mali tabloların denetimini zorunlu kılmaktadır. Ayrıca şirketin çıkarı ya da zararı için şirket içinden veya dışından kişilerce gerçekleştirilen hileli işlemlere karşı korunma ihtiyacı yine kurumsal yönetimin ortaya çıkardığı kurumsal muhasebe ve etkin bir denetimle gerçekleştirilecektir.¹⁰⁸

2.2.5. Bilgi Teknolojilerindeki Gelişmeler

Bilgi teknolojilerindeki hızlı gelişme, verinin doğuşundan gelişimine, bilginin iletişimine kadar her aşamada yoğun bilgi teknolojileri kullanılmaktadır. Bilgi teknolojileri alanında meydana gelen hızlı değişim ve gelişmeler, maliyetleri azaltarak araçları devreden çıkarmaktadır. Bilgi teknolojilerindeki ilerlemenin tüm ekonomik faaliyetlerde kullanılan bilgi miktarını gittikçe artırması ve bilginin daha ucuza mal edilmesine yol açmaktadır.¹⁰⁹

Bilişim alanındaki gelişmeler hissedarlara daha fazla bilgi sunulmasını olanaklı hale getirmiştir. Bu açıdan hissedarlar artık daha fazla şeffaflık istemektedir. Şirketlerdeki gelişmeler ve şeffaflık gereksinimleri muhasebenin yeniden yapılandırılmasını, hedef, araç ve uygulamalarının yeniden şekillendirilmesini gerektirmektedir.¹¹⁰ Bu nedenle muhasebe sisteminin gelişmeleri bireysel halde çözümlemesi mümkün olamayacağı kurumsal bir kimliğe bürünerek yeniliklere açık onlara ayak uydurabilen bir yapı şekline dönüşmesini gerektirmektedir.

2.2.6. Küreselleşme ve Şirketlerin Büyüme Olgusu

Küreselleşme konusunda farklı tanımlar ortaya çıkmaktadır. Bunun temelinde yatan ise, küreselleşme konusunda bilim adamlarının henüz ortak bir yargıya ulaşmamış olmalarıdır. Amerikan Ulusal Savunma Enstitüsü küreselleşmeyi “malların, hizmetlerin,

¹⁰⁸ Özer, a.g.e., s.16.

¹⁰⁹ Çelik, a.g.e., s.140.

¹¹⁰ Çelik, a.g.e., s.147.

paranın, teknolojinin, fikirlerin, enformasyonun, kültürün ve halkların hızlı ve sürekli bir biçimde sınır ötesine akışı” biçiminde tanımlamaktadır.¹¹¹

Başka bir tanımda, Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Komisyonu, küreselleşmeyi “sadece ekonomik olmayan sosyal, siyasal, çevresel, kültürel ve hukuksal boyutları da olan bir süreç” olarak tanımlamaktadır.¹¹²

Günümüzde, küreselleşme sürecinin getirdiği yoğun rekabet ortamında şirketlerin sürekli değişmesi ve gelişmesi kaçınılmaz olmuştur. Teknolojinin ilerlemesiyle birlikte bilgiye erişmenin kolaylaştığı ve müşteri beklentilerinin farklılaştığı bir ortamda, lider bir şirket olabilmek en iyi uygulamalara sahip olmayı gerektirmektedir.¹¹³ Küreselleşme sürecinin ortaya çıkmasında ve gelişmesinde, teknolojiye gelişmeler, bilgi ekonomisinin öne çıkması¹¹⁴, ulaşım ve iletişim faktörleri¹¹⁵ etkili olmuştur.

Teknolojik gelişme bir yandan ulaşım ve iletişimi daha kolay ve ucuz bir hale getirirken öte yandan bilgi toplama analiz etme ve transfer etme imkanlarını artırmış, kişi ve şirketlerin faaliyetlerini küresel düzeyde koordine etmelerini kolaylaştırmıştır. Bilgi ve iletişim teknolojilerindeki ilerlemenin tüm ekonomik faaliyetlerde kullanılan bilgi miktarını gittikçe artırması ve bilginin daha ucuza mal edilmesine yol açması bilginin önemini daha da artırmaktadır.¹¹⁶

Pek çok alanda kendisini hissettiren küreselleşme olgusu, şirketleri de farklı boyutlarda etkilemektedir. Şirketlerin yapıları, yönetim anlayışları ve üretim biçimleri gibi pek çok değişik konu ya hızlı bir gelişim süreci içine girmekte veya tamamen

¹¹¹ Hasan Tağraf, (2002), Küreselleşme Süreci ve Çok Uluslu İşletmelerin Küreselleşme Sürecine Etkisi, *Cumhuriyet Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, Sayı:2, Sivas: s.36.

¹¹² Onur Öymen, (2000), *Geleceği Yakalamak*, Remzi Kitabevi, İstanbul: s.27.

¹¹³ Selen Doğan ve Özge Demiral, (2008), İşletmelerde Stratejik Yönetimin Etkinliğini Artırmada Önemli Bir Araç: Benchmarking, *Zonguldak Karaelmas Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, Sayı: 7, Zonguldak: s.1.

¹¹⁴ Gülşen Sarı Gerşil, (2004), Küreselleşme ve Çok Uluslu İşletmelerin Çalışma İlişkilerine Etkileri, *Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, Sayı:1, İzmir: s.148.

¹¹⁵ Çelik, a.g.e., s.140.

¹¹⁶ Çelik, a.g.e., s.140.

yenilenmektedir. Şirketlerin küreselleşme ile birlikte yapıları daha fazla etkilenmekte ve değişikliğe uğramaktadır.¹¹⁷

2.3. Muhasebenin Kurumsallaşmasının Kurumsal Yönetimine Sağladığı Faydalar

Şirketlerin muhasebe sistemlerinin kuruma mal edilmesi aynı zamanda kurumsal yönetimin şirketlere mal edilmesini sağlamaktadır. Muhasebenin kurumsallaşmasının kurumsal yönetimine sağlayacağı düşünülen faydalar¹¹⁸ dizini aşağıda maddeler halinde yer almaktadır:

- Disiplinler arası bir ortam yaratma faydası,
- Çalışanlara sağladığı fayda,
- Yönetişim faydası,
- Eğitim ve insan kaynağı faydası,
- Teknik altyapı faydası,
- Bilginin doğruluğu ve güvenilirliği faydası.

2.3.1. Disiplinler Arası Bir Ortam Yaratma Faydası

Kurumsallaşma aynı branşta farklı sektör veya konularda uzmanlaşmış kişileri, gerekse farklı branşlardaki uzmanları bir araya getirmeye müsait bir ortam yaratmaktadır. Bu durum kurumsal şirket yönetiminin müşteri ihtiyaçlarını karşılamada birbirini tamamlayan uzmanlık birikimi elde etmesine ve firmanın mevcut müşterilerin gereksinimlerini karşılamasına ve yeni müşteri edinimi sağlamasına yol açmaktadır. Diğer taraftan farklı disiplinlerden gelen uzmanların bir araya gelmeleri, yeni ürünler geliştirilmesine yakın bir ortam sağlamaktadır. Sonuçta şirket kazançları artmakta ve tüm ortaklar bundan fayda elde etmektedirler. Ayrıca ekonomide oluşabilecek dalgalanmaların etkisiyle zaman zaman bir branşın daha düşük performans göstermesi,

¹¹⁷ Tağraf, a.g.m., s.34.

¹¹⁸ Güner, a.g.m., ss. 177-182

diğer branşın göstermiş olduğu performans ile karşılanabilmekte, böylelikle toplam şirket karlılığının istikrarı sağlanabilmektedir.¹¹⁹

2.3.2. Çalışanlara Sağladığı Fayda

Muhasebenin kurumsallaşmasının kurumsal şirket yönetimine sağladığı fayda bu başlık altında çalışan memnuniyeti olarak ele alınmaktadır. Kurumsal şirket yönetiminde ortakların neredeyse tümü, iş yaşamlarına başlangıç seviyesi olan asistanlık mertebesinde başlamış ve göstermiş oldukları performans sayesinde firmanın hissedar ortağı olmuşlardır. Kurumsal şirket yönetiminde, ortaklar belli bir yaşa erdiklerinde emekli olarak firmadan ayrılmakta ve sürekli olarak yeni ortaklara ihtiyaç duyulmaktadır. Bu durum, çalışanların gerekli performansı gösterdiklerinde kariyerlerinde ulaşabilecekleri pozisyonu net olarak görebilmelerine ve motive bir biçimde çalışmalarına yol açmaktadır.

Böylelikle kurumsal şirket yönetimi müşteri hizmetinde ihtiyaç duyulan azimli, çalışan ve motive mesleki personel sahibi olmakta ve gerek şirketin büyümesinde gerekse şirketin büyümesinin devamlılığını sağlayacak usta çırak ilişkisi içinde ortaklarını yetiştirebilecektir.¹²⁰

2.3.3. Yönetişim Faydası

Muhasebenin kurumsallaşmasının kurumsal şirket yönetimine getirdiği faydalardan biri de önceden belirlenmiş ve ortaklar arasında mutabık kalınmış yazılı prosedürlere göre yönetilmeleridir. Keyfiliği önleyen prosedürler olması ortaklar arasındaki ilişkilerdeki belirsizliği azaltmakta ve ortakların birbirine olan güvenini arttırmaktadır. Kurumsal şirket yönetiminde ortaklığın, yönetici pozisyonundaki ortaklarının belirlenmesi, görev süreleri, görevden ayrılımları, sorumlulukları ve yetkileri, ortakların önceden mutabık kaldıkları prosedürlere göre belirlenir. Böylelikle

¹¹⁹ Güner, a.g.m., ss. 177-178

¹²⁰ Güner, a.g.m., ss. 180-181

çok ortaklılık çok başlılık anlama gelmez ve kurumsal şirket yönetimini gereksiz riske sokacak davranışlar önlenmiş olur.¹²¹

Ayrıca muhasebenin kurumsallaşmasının kurumsal şirket yönetiminde, karların ortaklar arasında dağılımı, sermaye oranından bağımsız olarak, tecrübe, ortaklığa olan katkı, kaliteye ve bağımsızlık kurallarına verilen önem gibi, yine önceden mutabık kalınan kar dağıtım modeline göre yapılır. Ortakların kazancında performans önemli bir kriterken, ortaklığa yapılan katkının belirlenmesinde salt finansal başarıdan ziyade ortaklık içinde alınan diğer görevler de dikkate alınır. Kurumsal şirket yönetiminde kar dağıtım modelleri sayesinde, ortakların zaman zaman gösterebilecekleri ve ileride düzelecek olan performans düşüklüklerinin kazançlarını etkilemesinin önüne geçilir, böylelikle ortaklar arasındaki dayanışma sağlamlaştırılır.¹²²

2.3.4. Eğitim ve İnsan Kaynağı Faydası

Kurumsal bir muhasebe yapısı sayesinde belirli bir büyüklüğe erişmiş kuruluşlar şirket içinde, eğitimin süreklilik kazanmasını sağlayacak gerekli kadro ve finans gücüne erişmektedirler. Kurumsal şirket yönetiminde eğitimin sürekliliği, hem şirketin büyümesine katkıda bulunacak yeni uzman kadroların yetişmesini sağlayacak hem de şirketin müşterilerinin ve kamuoyunun nezdinde saygınlığının artmasını sağlayacaktır.

¹²³

2.3.5. Teknik Altyapı Faydası

Kurumsal şirket yönetiminde müşteriler ve müşterilere sunulan hizmetler gerek yönetsel, gerekse kalite kontrol ve bağımsızlık kuralları gereği sistemsal bir şekilde takip edilmelidir. Yapılan hizmetin içeriği, bağımsızlığı zedeleyip zedelediği, hizmetin kimler tarafından verildiği, harcanan saatler, yapılan masraflar ve düzenletici kuruluşlara yapılacak bildirimler takip edilmeli ve bunu sağlamak için bir yönetim bilgi sistemi oluşturulması gerekmektedir.

¹²¹ Gürer, a.g.m., ss. 179-180

¹²² Gürer, a.g.m., ss. 179-180

¹²³ Gürer, a.g.m., s.180.

Büyümenin kontrollü olmasını sağlayacak bu sistemin kurulması, gerekli kadronun oluşturulması ve oluşan maliyetin karşılanması ancak kurumsal bir kimlik kazanmış muhasebeyle mümkün olmaktadır.¹²⁴

2.3.6. Bilginin Doğruluğu ve Güvenilirliği Faydası

Muhasebe bilgi sisteminde üretilen muhasebe bilgilerinin kullanıcılara tam olarak fayda sağlayabilmesi için doğru ve güvenilir olması gerekmektedir.¹²⁵ Bilgilerin doğruluğu ve güvenilirliği muhasebe sisteminden faydalanacak olan ortaklar, hissedarlar, yatırımcılar, finansal kuruluşlar, diğer menfaat sağlayıcılar açısından son derece önemlidir.¹²⁶ Şirket faaliyetleri açısından doğru ve güvenilir olmayan muhasebe bilgilerine dayalı olarak alınacak kararların, ulaşılacak sonuçların sağlıklı olması beklenemez.¹²⁷

2.4. Muhasebenin Kurumsallaşma Kriterleri

Bir şirkette muhasebe sisteminin kuruma mal olup olmadığının ölçülebilmesi için bazı kriterlere ihtiyaç duyulmaktadır. Bu kriterlerin standartları asgari düzeyde belirlenmiştir ve kriterler derecelendirilerek muhasebe sisteminin kurumsallaşıp kurumsallaşmadığı ölçülebilecektir. Bu çalışmada kriterlerin azami düzeylerini ele alarak bir ölçeklendirme yapılmak istenmektedir.

Bu kriterlerin oluşturulmasında Sermaye Piyasası Kurulu'nun yayımlamış olduğu Seri No: IV, No: 54 Kurumsal Yönetim İlkeleri'nin Belirlenmesine ve Uygulanmasına İlişkin Tebliğde yer alan Bölüm II Kamuyu Aydınlatma ve Şeffaflık kısmının içeriğinde bulunan:

- Kamunun aydınlatılma esasları ve araçları,
- Kamunun aydınlatılmasında periyodik mali tablo ve raporlar,

¹²⁴ Gürer, a.g.m., s.181.

¹²⁵ Çelik, a.g.e., s.52.

¹²⁶ Gürer, a.g.m., ss. 181-182

¹²⁷ Çelik, a.g.e., s.52.

- Bağımsız Denetimin İşlevi,
- Ticari Sır Kavramı ve İçerden Öğrenenlerin Ticareti,
- Kamuya Açıklanması Gereken Önemli Olay ve Gelişmeler,

hususlardan esinlenilmiştir. Literatür incelemesi sonucu oluşturduğumuz muhasebenin kurumsallaşma kriterleri bu bölümde ele alınmaktadır.

2.4.1. Muhasebe Sisteminin Organizasyonu

Şirketin ileriye dönük olarak dinamik bir yapı kazanabilmesi için; teknolojik gelişmeleri izlemesi ve bunların uygulanabilirliğini sağlayacak kültüre sahip olması gerekmektedir. Muhasebe bölümünün de rolü, şirketin yaşamsallığına katkı sağlamaktır. Öyle ki, şirket ile ilgili işlevlerin yerine getirilmesi sırasında hem şirket içindeki hem de şirketler arasındaki finansal bilgi akışı ve iletişimi de muhasebe ile gerçekleşmektedir. Bilgi olmaksızın üst yönetimin ileriye dönük planları oluşturma, bu planı uygulama ve kontrol etme olanağı bulunmamaktadır. Muhasebe de bir kayıt tekniği olmanın ötesinde, şirketlerin tüm işlevlerini düzenlemede etkinlik taşıyan bir bilgi sistemi olduğu için şirketlerin dili olarak kabul edilmektedir.¹²⁸

Muhasebenin parasal ilişkilere ilişkin bilgilerin toplanması, kaydedilmesi, sınıflandırılması ve düzeltilmesi, anlamlı ve güvenilir bir şekilde özetlenmesi, denetlenmesi, raporlanması ve yorumlanması, sonuçların şirket ile ilgili kişi ve kurumlara iletilmesi gibi önemli fonksiyonlarını yerine getirebilmesi, gecikmelerin, yolsuzluk, hata ve kaçamakların önlenmesi için örgütlenebilmesi diğer bir deyişle organize olması gerekmektedir.¹²⁹

Muhasebe sisteminin organizasyonu yer ve zamana göre oluşturulan kendi içerisinde uyumlu, esnek ve güvenle ögelere bölünen ve bütün bu öğeleri aynı türden özünde kapsayan, amaca, plana ve denetime uygun bir bütün olarak tanımlanabilir.

¹²⁸ Seçkin Gönen, (2007), *Konaklama İşletmelerinde Muhasebe Organizasyonu ve İç Kontrol Sisteminin Etkinliğinin Arttırılmasına Yönelik Bir Uygulama*, Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir: ss. 3-4

¹²⁹ Gönen, a.g.e., s.4.

Muhasebe sisteminin organizasyonu, öğeleri olan muhasebe sisteminin nesnel açıdan organizasyonu, muhasebe sisteminin personel açısından organizasyonu¹³⁰ ve muhasebe sisteminin sorumluluk alanlarına ayrılması şeklinde incelenmesi mümkündür.

2.4.1.1. Muhasebe Sisteminin Nesnel Açıdan Organizasyonu

Muhasebenin nesnel açıdan organizasyonunda aşağıdaki işler yapılır:¹³¹

- **Belgelerin Düzenlenmesi:** Muhasebede kullanılan ve hesap işlerinin en önemli ögesi olan belgelerin düzenlenmesi, bu belgelerin bastırılması, yazılması, kontrolü, işlenmesi ve ayrıca muhasebenin akışına yardımcı olacak, öteki bölümlerle olan ilişkiyi ve iletişimi sağlayacak her türlü belge ve benzerlerinin düzenlenmesi konularını kapsar.
- **Defterlerin Düzenlenmesi:** Muhasebede kullanılacak her türlü temel ve yardımcı defterlerin düzenlenmesi konularını kapsar.
- **Hesap Planının Düzenlenmesi:** Defterlerin veya hesapların tutulabilmesi için gerekli hesap planı, tekdüzen hesap planından hareket edilerek hazırlanır. Hesap planı talimatı ise, hesap planındaki hesapların tanıtımını, işleyişini, özelliklerini, sonuç çıkarmada nasıl işlem göreceklarını, stok hareketlerinin izleneceği yöntemi, stokların değerlendirme yöntemlerini, amortisman ayırma yöntemlerini, maliyet sistemin, birim maliyet sistemin, birim maliyeti hesaplama yöntemini ve gerekli öteki hususları açıklar. Bu talimatın var olması halinde, muhasebe elemanlarının değişmesi şirket için önemli bir aksaklık oluşturmaz.
- **Bilgisayar Programının Düzenlenmesi:** Muhasebenin modern çağın gereksinimlerine ayak uydurması ve gelişimini sürdürmesi bilgi teknolojilerinin muhasebe uygulamalarına entegre etmesiyle olanaklıdır. Bilgisayar kullanılan muhasebe sistemlerinde alt sistemler modül olarak ifade edilmektedir. Bu bağlamda, şirketlerde kullanılacak

¹³⁰ Fatih Coşkun Ertaş, (2002), *İşletmelerde Muhasebe Organizasyonu ve Muhasebe Mesleği*, 1.Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara: s.104.

¹³¹ Ertaş, a.g.e., s.104.

muhasabe programları özgün olabileceği gibi, piyasalardan sağlanan hazır paket programlar biçiminde de olabilmektedir. Bu seçim, şirketlerin, büyüklüğüne, türüne ve diğer etkenlere göre değişebilmektedir.¹³²

- **Sonuç Çıkarmada Kullanılan Tabloların Düzenlenmesi:** Gerek dönem içinde ve gerekse dönem sonunda bilançonun ve kar zararın çıkarılması için gerekli mizanlar ile çalışma tablolarının düzenlenmesi işlerini kapsar.
- **Raporlamada Kullanılan Formların Düzenlenmesi:** Muhasebe sonuçların yönetim kademesine, genel müdüre veya öteki ilgililere raporlanması için kullanılacak formların hazırlanmasıdır. Bunlar tekdüzen muhasabe sistemine uygun olarak hazırlanan bilanço, gelir tablosu, satışların maliyeti tablosu, üretim maliyeti tablosu vb. tablolardır.¹³³

2.4.1.2. Muhasebe Sisteminin Personel Açısından Organizasyonu

Muhasebe sisteminin personel açısından organizasyonunda görev, yetki, sorumluluk, ast, üst ilişkileri gibi konular bakımından şirketin mevcut örgüt yapısının düzenlenmesi ve tüm bunların yazılı hale getirilmesini gerektirir. İşlerin kimler tarafından, nasıl, hangi yetkilerle yapılacağı ve işlerden kimlerin sorumlu olacağı belirlenir.¹³⁴

Muhasebe sisteminin etkin bir şekilde çalışabilmesini sağlayan unsurlardan biri işe uygun personel seçimidir. İşe uygun ve yetkin personelin alınması önce şirketin sonra da çalışanın başarılı olmasını sağlar. İşe göre adam ilkesini de anımsatan yetkinlik konusu, işi tam ve etkin olarak yapabilecek özelliklere sahip personelin istihdamı olarak

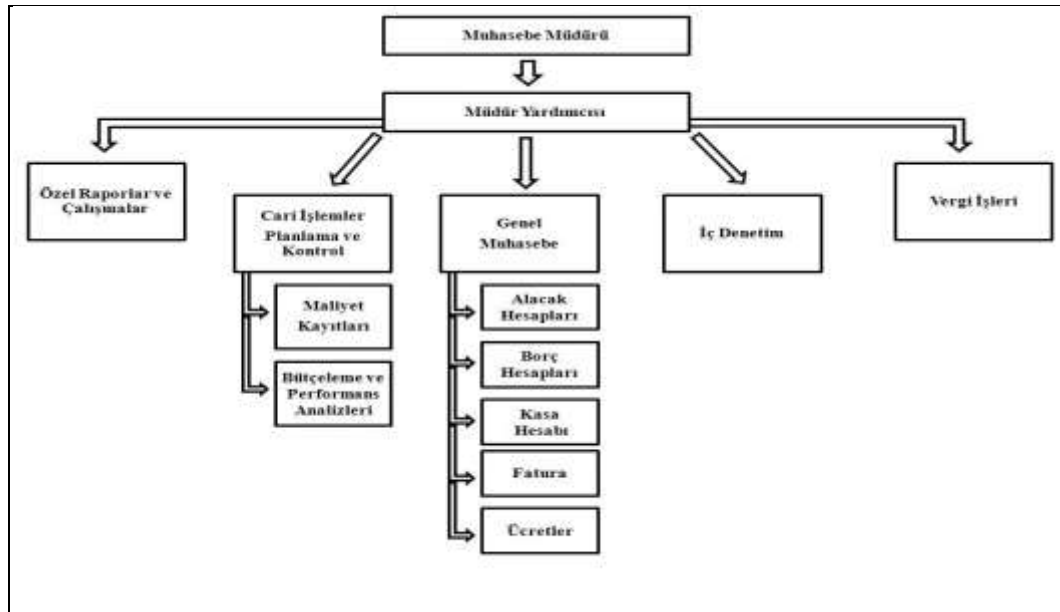
¹³² Gönen, a.g.e., s.9.

¹³³ Ertaş, a.g.e., s.105.

¹³⁴ Şerafettin Sevim, (2003), *Muhasebe Bilgi Sistemi*, 1. Baskı, Dumlupınar Üniversitesi Yayınları, Kütahya: s.169.

değerlendirilebilir. İşe uygun yani yetkin personelin alınmasıyla kişi işinde başarılı ve mutlu olacağı için daha sonra bu durum şirketin verimliliğine yansiyacaktır.¹³⁵

Şirketlerde muhasebe organizasyonunun oluşturulması için yetenekli ve uzmanlaşmış personele gereksinim vardır. Personel organizasyonunda hangi işlerin hangi kişiler tarafından yapılacağı belirlenmektedir. İster bir görev birkaç kişide toplansın, isterse bir kişi bir görevi üstlensin, personel organizasyonunda her kişinin yeri belirtilmeli, görevleri sıralanmalı ve yetkilerle belirlenmelidir. Bu iş yapılırken, bir görevin yapılmasını sadece bir kişi bilmemeli, birkaç kişinin o görevi yapabilmesi sağlanmalıdır. Genelde küçük şirketlerde muhasebenin ayrı bir organizasyonu bulunmazken büyük şirketlerde bu zorunluluk halini almaktadır. Muhasebe bölümü şirketlerin organizasyon şemalarında genellikle mali işler bölümünde yer almaktadır. Mali işler bölümünde muhasebenin personel açısından organizasyonu aşağıdaki şekilde gösterilmektedir:¹³⁶

Şekil 1: Mali İşler Bölümünün Organizasyon Şeması

Yukarıdaki şemada gösterilen özel raporlar ve çalışmalar kısmında, işletmelerin zaman zaman karşılaştıkları özel karar durumlarında (duran varlıkların yenilenmesi

¹³⁵ Sinan Ünsar, (2009), Yetkinliğe Dayalı Ücret Yönetiminin Genel Bir Değerlendirilmesi, *Cumhuriyet Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, Sayı:1, Sivas: s.44.

¹³⁶ Gönen, a.g.e., s.10.

veya yeni bir duran varlık alınması gibi yatırım kararları, satın alma veya kiralama arasında tercih yapılması, yeni bir mamulün üretimine başlanması ve mevcut mamullerden birinin üretimine son verilmesi vb. gibi) bu kararların alınmasına esas teşkil edecek analizleri yapmak ve bunları özel raporlar haline getirmektedir.¹³⁷

Cari işlemler planlama ve kontrol kısmında, bir taraftan mamul maliyetinin hesaplanması için gerekli kayıtlar tutulur, bir yandan da bütçelerin hazırlanması ve performans analizleri yapılır.

Genel muhasebede, her türlü yasal defterler ve isteğe bağlı defterler (yardımcı defterler) tutulur, borç ve alacaklar izlenir, faturalar kesilir, ücret bordroları hazırlanır, sonuç (bilanço ve kar-zarar) çıkartılır.

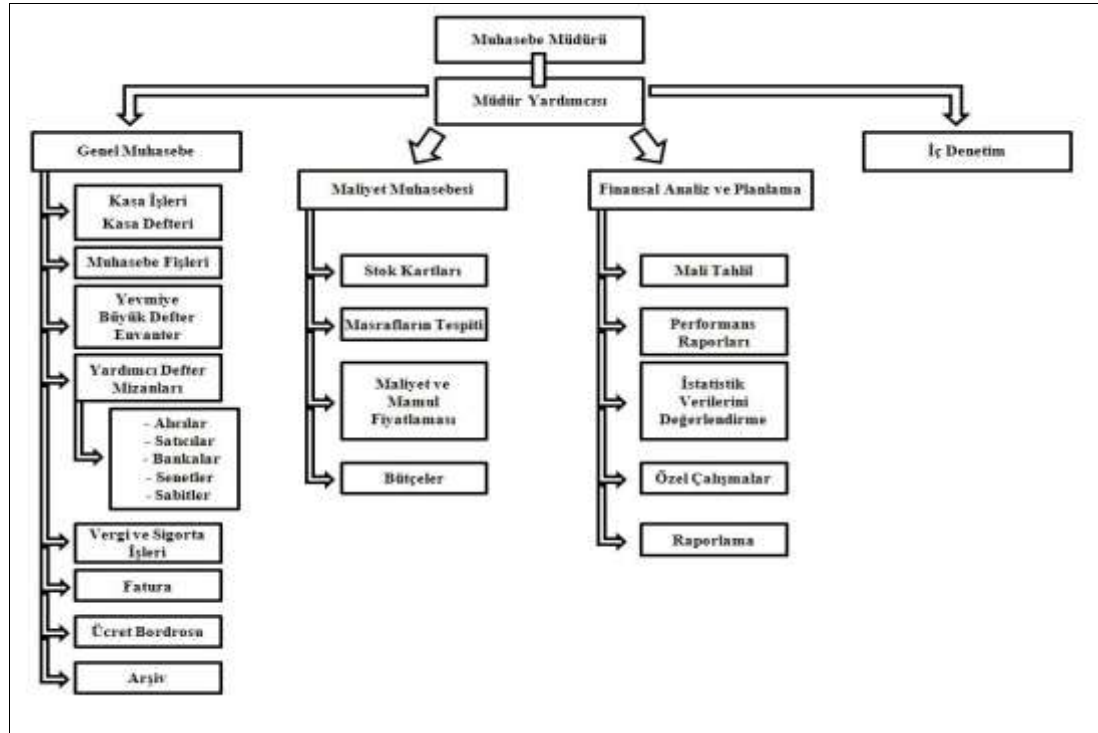
İç denetim birimi, bütün muhasebe bölümünün kontrolünü yapar, kayıtların ilgili yasalara ve muhasebe ilkelerine uygunluğunu denetler, varlıkların-sermayenin korunmasını sağlayacak ve işletme faaliyetlerinin verimliliğini artıracak muhasebe düzeni oluşturur.

Vergi işleri birimi, şirketin vergi sorunlarıyla uğraşır ve çözer, vergi beyannamelerini düzenler, maliye-vergi daireleriyle ilişkileri yürütür, şirketin vergi yükünü hesaplar, vergi yükünün azaltılması için ne gibi önlemler alınması gerektiğini önerir.¹³⁸ Ülkemizde sıkça karşılaşılan muhasebe organizasyon şeması ise şöyledir:¹³⁹

¹³⁷ Ahmet Hayri Durmuş ve Mehmet Emin Arat, (2004), *İşletmelerde Muhasebe Örgütlenmesi*, Marmara Üniversitesi Nihat Sayar Eğitim Vakfı Yayınları, İstanbul: s.14.

¹³⁸ Durmuş ve Arat, a.g.e., s.15.

¹³⁹ Durmuş ve Arat, a.g.e., ss. 15-16

Şekil 2: Muhasebe Organizasyon Şeması

Yukarıda verilen muhasebe organizasyon şeması, değişmez değildir. Şirketin büyüklüğüne yönetimin muhasebeden beklediği bilgiler gibi etkenlere göre değişebilir. Bu nedenle değişik organizasyon şemaları hazırlanabilir.¹⁴⁰

2.4.1.3. Muhasebe Sisteminin Sorumluluk Alanlarına Ayrılması

Günümüzde şirketlerin çok yoğun rekabet ortamında bulunması, şirketlerin yaptıklarının yanında gelecek zamanlarda ne yapacakları, ne satacakları, kaç satacakları, maliyetlerin ne olacağı gibi hususlar önemli olmaya başlamıştır. İşte burada muhasebe sisteminin yapacağı raporlamaların önemi artmaya başlamış olmaktadır. Bu durumda muhasebe sisteminin kendi içinde bazı sorumluluk alanlarına ayrılması ve yönetilmesi önemli organizasyon ihtiyacı olarak ortaya çıkmaktadır. Buna göre muhasebe sistemi aşağıda belirtildiği üzere çeşitli sorumluluk alanlarına ayrılmalıdır.¹⁴¹

- Genel Muhasebe

¹⁴⁰ Durmuş ve Arat, a.g.e., s.17.

¹⁴¹ <http://muhasebeciyorumluyor.com/muhasebe-organizasyonu/> (07.09.2013).

- Maliyet Muhasebesi
- Bütçe ve Yönetim Muhasebesi
- Pay Sahipleri İle İlişkiler Birimi

2.4.1.3.1. Genel Muhasebe

Şirketin tüm ticari faaliyetleri ve vergisel işlemleriyle ilgili muhasebe hareketlerinin kayıt ve takibinin yapıldığı sorumluluk alanıdır.¹⁴² Genel muhasebe (finansal muhasebe); kıymetlerin, işlemlerin ve sonuçların izlerini sürekli olarak saklayan yazılı bir bellektir. Genel muhasebede bilgiler, hiçbir analize ve değişime uğratılmaksızın kaydedilir.

Genel muhasebe; şirketin mali (finansal) yapısını gösterir. Bu nedenle şirketin kaynaklarını nereden sağladığı ve bunları nerelere yatırdığı genel muhasebe hesapları üzerinden izlenir. Bu veriler çeşitli analiz yöntemleri (karşılaştırmalı tablolar, trend, yüze indirgeme, rasyo) ile analiz edilerek; şirketin çalışma durumu, mali yapısı ve karlılık durumu değerlendirilir. Bu değerlendirmeler şirket hakkında alınacak kararlara ve önlemlere ışık tutar. Ayrıca şirketin varlıklarındaki ve bu varlıkların sağlanmasında kullanılan kaynaklardaki değişimlerin izlenmesi ve ortaya çıkan öz kaynak azalışları (gider ve zararlar) ile öz kaynak artışlarının (gelir ve karlar) belirlenerek şirketin çeşitli aşamalarda (satış karı- faaliyet karı – olağan kar- dönem karı- net kar aşamalarında) kar veya zararının bulunması, genel muhasebenin görevidir.¹⁴³

2.4.1.3.2. Maliyet Muhasebesi

Şirket maliyetlerinin çıkarılması ve muhasebe kayıtlarının oluşturulmasının gerçekleştirildiği sorumluluk alanıdır. Bu sorumluluk alanı içinde çok önemli muhasebesel teknik çalışmalar yapılır. Stok hareketlerinin takibi, ürün maliyetlerinin (malzeme, işçilik ve genel üretim giderleri) hesaplanması, satılan malların maliyetlerinin, stok maliyetlerinin oluşturulması ve muhasebe kayıtlarının yaratılması

¹⁴² <http://muhasebeciyoumluyor.com/muhasebe-organizasyonu/> (07.09.2013).

¹⁴³ Orhan Sevilengül, (2003), *Genel Muhasebe*, 11. Baskı, Gazi Kitabevi, Ankara: ss. 19-20

bu bölümün faaliyet ve işleri olarak sıralanabilir.¹⁴⁴ Ayrıca elde edilen bilgiler ile planlamaya ve karar almaya yardımcı olunması maliyet muhasebesinin görevidir.¹⁴⁵

2.4.1.3.3. Bütçe ve Yönetim Muhasebesi

Şirketlerin yoğun rekabet ortamında geleceklerini tahmin etmek istemeleri, riskleri yönetebilme ihtiyaçları, isabetli yatırım kararı alabilmeleri, satışları ve maliyetleri yönetebilme ihtiyaçları, önceden bilgi gereksinimlerini doğurmaktadır. İşte bütçe sistemi, şirket yöneticilerine bu bilgileri sağlayan önemli bir yönetim aracı olarak ortaya çıkmaktadır. Bu sorumluluk alanı içinde yıllık bütçeler (detayda aylık bazda) yapılır, aylık faaliyet raporlarıyla bütçe fiili neticeler karşılaştırılarak yorumlarla şirket yönetim katına ve bilgilere ihtiyacı olan bölümlere raporlanır. Bütçe dışında maliyet ve satış analizleri gibi şirket yönetiminin karar almasında yardımcı olacak raporlamaların yapılması da bu bölümün sorumluluk alanı içinde olmalıdır.¹⁴⁶

2.4.1.3.4. Pay Sahipleri İle İlişkiler Birimi

Anonim şirketlerin yapısı içinde pay sahiplerinin özel bir yeri ve önemi bulunmaktadır. Zira pay sahibi sermayedar olarak ekonomik anlamda şirket malvarlığının mülkiyetine sahiptir. Bunun bir sonucu olarak malvarlıksal hakları olduğu kadar, malvarlıksal haklarının kullanımını sağlamak bakımından yönetsel hakları da bulunmaktadır.¹⁴⁷

Pay sahiplerinin şirket yapısı içindeki önemine karşın, kurumsal yönetime ilişkin çeşitli ülkelerin düzenlemeleri (kod, rehber, rapor vb.) incelendiğinde, pay sahiplerine ilişkin hakların daha ziyade, bilgi alma, genel kurula etkin bir şekilde katılım ve pay sahiplerinin eşit işleme tabi tutulması konu başlıkları altında ele alındığı, hatta bazı düzenlemelerde pay sahiplerine yer verilmediği, yalnızca yönetim kurulunun yapısı, hesap verebilirliği ve sorumluluğu konularına değinildiği görülmektedir.¹⁴⁸

¹⁴⁴ <http://muhasebeciyorumluyor.com/muhasebe-organizasyonu/> (07.09.2013).

¹⁴⁵ Sevilengül, a.g.e., s.20.

¹⁴⁶ <http://muhasebeciyorumluyor.com/muhasebe-organizasyonu/> (07.09.2013).

¹⁴⁷ Sermaye Piyasası Kurulu, (2005), Kurumsal Yönetim İlkeleri, Ankara: s.7.

¹⁴⁸ Sermaye Piyasası Kurulu, (2005), Kurumsal Yönetim İlkeleri, Ankara: s.7.

Pay sahipliği haklarının korunması ve bu hakların kullanılmasını sağlayacak önlemler alınması için çok sayıda personelden oluşan pay sahipleri ile ilişkiler birimi oluşturulur ve bu birimin başına doğrudan doğruya kurumsal yönetim komitesi başkanına bağlı, yetkili bir kişi atanır. Söz konusu birim pay sahipliği haklarının kullanımı konusunda faaliyet gösterir; yönetim kuruluna raporlama yapar ve yönetim kurulu ile pay sahipleri arasındaki iletişimi sağlamaktadır. Pay sahipleri ile ilişkiler birimin başlıca görevleri arasında şunlar yer almaktadır;¹⁴⁹

- Pay sahiplerine ilişkin kayıtların sağlıklı, güvenli ve güncel olarak tutulmasını sağlamak,
- Şirket ile ilgili kamuya açıklanmamış, gizli ve ticari sır niteliğindeki bilgiler hariç olmak üzere, pay sahiplerinin şirket ile ilgili yazılı bilgi taleplerini yanıtlamak,
- Genel kurul toplantısının yürürlükteki mevzuata, esas sözleşmeye ve diğer şirket içi düzenlemelere uygun olarak yapılmasını sağlamak,
- Genel kurul toplantısında, pay sahiplerinin yararlanabileceği dokümanları hazırlamak,
- Oylama sonuçlarının kaydının tutulmasını ve sonuçlarla ilgili raporların pay sahiplerine yollanmasını sağlamak,
- Mevzuat ve şirketin bilgilendirme politikası dahil, kamuyu aydınlatma ile ilgili her türlü hususu gözetmek ve izlemektir.

2.4.2. Muhasebe El Kitabı

Muhasebe el kitabı veya muhasebe uygulama kılavuzu olarak hazırlanacak bir kitapçık muhasebe sistemini yazılı hale getirmekte ve sistemi kurumlaştırmaktadır. Yani sistem kişilere değil şirkete mal olmaktadır. Tipik bir muhasebe el kitabının içeriğinde aşağıdaki konular yer almaktadır:¹⁵⁰

- Giriş

¹⁴⁹ Sermaye Piyasası Kurulu, (2005), Kurumsal Yönetim İlkeleri, Ankara: s.9.

¹⁵⁰ Sevim, a.g.e., ss. 79-80

- Şirketin örgüt yapısı
- Muhasebe bölümünün örgüt şeması
- Görev, yetki ve sorumluluklar. Bu husus iç kontrol sisteminin bir unsuru olarak önem taşır.
- Belgeler ve düzenlenme esasları
- Başlıca muhasebe politikaları, amortisman yöntemi, stok değerlendirme yöntemleri, karşılık ayırma vb.
- Hesap planı ve hesapların işleyişinin açıklamaları
- Başlıca mali tablolar
- Mali tabloların sunuluş biçimi
- Şirketin muhasebe hizmetlerinde kullanılan bilgisayar donanım ve yazılımının teknik özellikleri

Şirketin sahip olduğu bilgi birikiminin yerini muhasebe el kitabının almış olması önem taşımaktadır. Muhasebe el kitabı, sistemin açık ve anlaşılır olmasını sağlarken bilgilerin doğruluğunu ve güvenilirliğini sağlamada bir güvence oluşturmaktadır. Ve ayrıca muhasebe bilgi birikimi kişilerin beyinde değil, kuruma mal olarak dokümente edilmiş olmaktadır.¹⁵¹

2.4.3. Etik Kodlar

Muhasebenin kurumsallaşma kriterlerinden biri olan etik kodlara geçmeden önce etik kavramını tanımlamakta fayda vardır. Etik; insanlar arasındaki ilişkilerin temelinde yer alan değerlerin, ahlaki bakımdan iyi ya da kötü, doğru ya da yanlış olanın niteliğini ve temellerini araştıran felsefe alanıdır.¹⁵² Kişilerin nasıl davranmaları gerektiğini gösteren etik; görev ve sorumlulukları esas alan bir davranış kuralı ya da disipline işaret etmekte ve bir kişinin neyi yapıp neyi yapmaması gerektiği konusunda davranış biçimini tanımlayan kuralları konu edinmektedir.¹⁵³

¹⁵¹ Sevim, a.g.e., s.80.

¹⁵² Habib Akdoğan, (2003), *Muhasebe Meslek Etiğinin Kamunun Aydınlatılmasındaki Öneme Meslek Mensuplarının Yaklaşımları*, TC. Anadolu Üniversitesi Yayınları, Eskişehir: s.5.

¹⁵³ Hüseyin Ali Kutlu, (2008), *Muhasebe Meslek Mensupları ve Çalışanlarının Etik İkilemleri: Kars ve Erzurum İllerinde Bir Araştırma*, *Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi*, Sayı:2, Ankara: s.146.

Etik kodlar bir organizasyonun çıkar gruplarına karşı ahlaki sorumluluğunu ifade etmektedir.¹⁵⁴ Etik kodlar, muhasebe mesleğinin daha güven verici ve şeffaf bir ortamda icra edilmesine ilişkin başlatılmış girişimlerdir. Günümüze dek yaşanmış şirket skandalları incelendiğinde, ortak paydalarda buluşulan genel kanı, karar vericilerin etik değerlerden uzak uygulamalar yapmış olduğudur. Bu da genel anlamıyla tepe yöneticilerin birçoğunun etik değerleri özümsememiş olduğu ve bu durum ise, artık neredeyse normal karşılar olduğumuz şirket skandallarına neden olmaktadır. Şirketin sinir sistemi niteliğindeki muhasebe fonksiyonu, yapı itibarıyla ihtiva ettiğinde diğer tüm fonksiyonlarla karşılaştırıldığında en büyük tahribatı açmakta olduğundan, etik kod uygulamalarının muhasebe hilelerinin önüne geçmede büyük bir destek sağlamaktadır.¹⁵⁵

Etik kodlar, ideal davranışları cesaretlendirmenin bir parçası olarak oluşturulabilirler ancak hem gerçekçi hem de zorlayıcı olmalıdırlar. Anlamli olabilmek için kanunların altında ancak idealin üzerinde olmalıdırlar.¹⁵⁶

Tanımlarda yer alan etik kodların temel özelliklerine değinmek gerekirse ;

- Etik kodları resmi ve yazılı dokümanlardır.
- Etik kodları uyum politikalarını içeren dokümanlardır. Bu politikalar ahlaki standartlar, temel değerler, prensipler, organizasyonun etiksel uyumunu ifade eden cümleler şeklinde tanımlanabilir.
- Bu politikalar iş görenlerin davranışlarına veya organizasyonun tümüne rehberlik etmesi amacıyla meydana getirilmektedir.
- Etik kodları, yapılacak işlerde saptanan standart davranış kuralları olarak kabul edilebilir davranışların minimum özelliklerini ortaya koymaktadırlar.¹⁵⁷

¹⁵⁴ Zeynep Türk, (2004), *Muhasebe Meslek Ahlakı*, Nobel Kitabevi, Adana: s.56.

¹⁵⁵ Can Tansel Kaya ve A.Engin Ergüden, (2013), *Muhasebe, Kurumsal Yönetim ve Etik Üçgeninde, Etik Kod Uygulamalarının Önemi: IMKB’de İşlem Gören Şirketlerde Etik Kod Uygulaması Üzerine Bir Araştırma, XXXII. Türkiye Muhasebe Eğitimi Sempozyumu*, 24-28 Nisan, Antalya: s.49.

¹⁵⁶ Türk, a.g.e., s.56.

¹⁵⁷ Kaya ve Ergüden, a.g.e, ss. 49-50

Muhasebede etik ise; kanunlara uygun işlemlerin yanı sıra toplumun güncel değer yargılarına da önem vererek güvenilir bilgilerin topluma sunulmasıdır.¹⁵⁸ Muhasebe mesleğinin tarafsız, güvenilir ve sağlıklı bilgiler sunabilmesi için uymaları gereken genel meslek etiği ilkeleri ve kuralları vardır. Meslek etiği ilkelerine uyulması zorunlu olmayıp, yol gösterici niteliklerdir. Meslek etiği kuralları ise uyulması zorunlu etik ölçütlerdir. Etik ile ilgili ilke ve kurallar, çeşitli kesimler tarafından farklı kriterler doğrultusunda gruplandırılmaktadır. Biz burada Uluslararası Muhasebeciler Federasyonu (IFAC) tarafından yayınlanan “Profesyonel Muhasebeciler İçin Ahlak Kuralları” inceleyecek olursak; 18 bölümden oluşan bu kuralların 7 bölümü bütün muhasebecilere, 7 bölümü serbest meslek faaliyetinde bulunan muhasebecilere, 4 bölümü de bağımlı çalışan muhasebecilere uygulanabilmektedir.¹⁵⁹

Bütün muhasebecilere uygulanabilecek ahlak kuralları şunlardır;

- Doğruluk ve tarafsızlık
- Ahlak çatışmalarının çözümülenmesi
- Mesleki yeterlilik
- Gizlilik
- Vergi uygulaması
- Sınır ötesi faaliyetler, yani bölgesel teknik standartların ve ahlak kurallarının önceliği
- Tanıtım

Serbest meslek faaliyetinde bulunan muhasebecilere uygulanabilecek ahlak kuralları şunlardır;

- Bağımsızlık
- Mesleki yeterlilik ve muhasebeci olmayanlardan yararlanılmasına dair sorumluluklar

¹⁵⁸ Naciye Sözbilir, (2000), *Türkiye’de Muhasebe Uygulamalarında Etiksel Boyutlar*, T.C. Afyon Kocatepe Üniversitesi Yayınları, Afyon: s.46.

¹⁵⁹ <http://www.muhasebetr.com/yazarlarimiz/suleyman/001/> (23.08.2013)

- Ücretler ve komisyonlar
- Serbest muhasebecilikle bağdaşmayan uygulamalar
- Diğer serbest meslek faaliyetinde bulunan muhasebecilerle ilişkiler
- Kamu yararına uygulamalar
- Reklam ve teşvik

Bağımlı çalışan muhasebecilere uygulanacak ahlak kuralları ise şunlardır;

- Sadakat çatışması
- Meslektaşlara destek
- Mesleki yeterlilik ve bilginin sunuluşu

Etik kodlar bir şirkette muhasebe sisteminin kurumsallaşmasını sağlayan önemli bir unsur olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu nedenle muhasebenin kurumsallaşma kriteri olarak algılanabilir. Ayrıca muhasebenin kurumsallaşmasının derecelendirilmesinde bir gösterge olarak kullanılabilir.

Yukarıda çeşitli kurumlar tarafından ele aldığımız ahlak kodları asgaride olması gereken kurallar dizini olarak ele alınmış ve bizim için incelemeye alınacak olan etik kodlar aşağıda belirtildiği gibidir ve uygulama yapılacak şirketlerde ölçek olarak kullanılacaktır:

- Mesleki yeterlilik ve özen,
- Sadakat çatışması,
- Ücretler ve komisyonlar,
- Etik kodların yazılı resmi belge niteliğinde olması

2.4.4. Bilgi Açıklama Politikası

Tüm şirketlerin kamunun aydınlatılması ile ilgili olarak bir bilgilendirme politikası oluşturmaları ve kamuya açıklamaları gerekmektedir. Bilgilendirme politikası, mevzuat ile belirlenenler dışında pay sahipleri ile diğer finansal bilgi kullanıcılarının kararlarını etkileyebilecek her türlü önemli bilginin açıklanmasını da kapsamaktadır. Bu

çerçevede bilgilerin ne şekilde, hangi sıklıkla ve hangi yollardan kamuya duyurulacağı, yönetim kurulunun veya yöneticilerin basın ile hangi sıklıkla görüşeceği, kamunun bilgilendirilmesi için hangi sıklıkla toplantılar düzenleneceği, şirkete yönetilen soruların yanıtlanmasında nasıl bir yöntem izleneceği vb. hususlar şirketler tarafından açıkça belirlenerek kamuya duyurulacak ve uygulama bu çerçevede yürütülecektir. Eğer kamuya açıklanacak bilgiler arasında geleceğe yönelik bilgiler yer alıyorsa bunların dayandığı gerekçelerin ve sayısal verilerin de birlikte sunulması gerekir.¹⁶⁰

Daha önce finansal tablo ve raporlarda açıklanmış olan tahminlerin gerçekleşmemesi veya gerçekleşmeyeceğinin anlaşılması durumunda bu konu hemen kamuoyuna açıklanmalıdır. Değişikliğe uğramış olan bilgiler varsa bunlara ait raporların tekrar açıklanması gerekmektedir.¹⁶¹

Şeffaflığın sağlanabilmesinin en önemli unsuru güçlü bir bilgi açıklama politikasıdır. Bu, şirketlerin pazarda devamlı ve tutarlı bir şekilde gözetlenmesi, değerlendirilmesi ve ilgili tarafların uyarılmasını sağlar. Aynı zamanda pay sahiplerinin, sahiplikten doğan haklarını elde etmelerini ve bu hakları kullanmalarını mümkün kılar. Şeffaflığın olmadığı veya yanlış bilgilendirmenin olduğu durumlarda menfaat sahipleri çok büyük zarar görür. Açıklanacak bilgilerin hazırlanmasında ve duyurulmasında şirket çok büyük maliyetlere katlanmak zorunda bırakılmamalıdır. Aynı zamanda, şirketin rekabet durumunu sarsacak sır niteliğindeki bilgiler ifşa edilmemelidir. Buna göre şu bilgiler açıklanabilir:¹⁶²

- Şirketin operasyonlarına ve finansal durumuna ait bilgiler
- Şirketin amaçları
- Büyük hisse sahipleri ve bunların oy hakları
- Yönetim kurulu üyelerini ve üst düzey yöneticileri ücretlendirme politikası, yönetim kurulu üyelerini, onların yeterliliklerini, seçim

¹⁶⁰ Serkan Özdemir ve Cemal Elitaş, (2013), Kurumsal Yönetim İlkelerinden Şeffaflık Kavramının Muhasebe Bilgi Sistemindeki Bilgi Kalitesine ve Muhasebe Eğitimine Etkileri, *XXXII. Türkiye Muhasebe Eğitimi Sempozyumu*, 24-28 Nisan, Antalya: ss. 35-36

¹⁶¹ Özdemir ve Elitaş, a.g.m., ss. 35-36

¹⁶² İsa İpçioğlu vd., (2008), *VIII: Güncel Yönetim ve Organizasyon Yaklaşımları*, Özyılmaz, Ölçer (Ed.). Seçkin Yayıncılık, Ankara: ss. 239-240

proseslerini, diğer şirketlerdeki yönetim kurulu üyeliklerini ve yönetim kurulu tarafından bağımsız olarak kabul edilip edilmediklerini

- İlgili taraf işlemleri (büyük hisse sahipleri ile yapılan işlemler gibi)
- Önceden görülebilir risk faktörleri
- Çalışanlar ve diğer menfaat sahipleri ile ilgili hususlar
- Kurumsal yapılar ve politikalar

2.4.4.1. Faaliyet Raporu

SPK' nın 11/10/2011 tarihli ve 28410 sayılı 2. Mükerrer Resmi Gazete'de Seri: IV No:54 Kurumsal Yönetim İlkelerinin belirlenmesine ve uygulanmasına ilişkin yürürlükten kaldırılan tebliğde yıllık faaliyet raporu, şirketin yönetim kurulu üyeleri, icra başkanı/genel müdür ile periyodik mali tablo ve raporların hazırlanmasından sorumlu bölüm başkanı veya bu sorumluluğu üstlenmiş görevli ile yönetim kurulunca bir iş bölümü yapılmış ise periyodik mali tablo ve hazırlanmasından sorumlu yönetim kurulu üyesi/üyeleri tarafından imzalanır ve periyodik mali tabloların şirketin finansal durumunu tam olarak yansıttığına ve şirketin mevzuata tam olarak uyduğuna dair beyanları faaliyet raporunda yer alır. Bu kişilerden herhangi birinin yıllık faaliyet raporunda yer alan bilgilerle ilgili farklı görüşte olması halinde, itiraz ettiği hususlar yazılı olarak faaliyet raporunda ayrıca yer alır.¹⁶³

Ayrıca yıllık faaliyet raporu, mevzuat hükümleri saklı kalmak kaydıyla, asgari aşağıda yer alan konuları içerir,¹⁶⁴

- Faaliyet konusu
- Sektör hakkında bilgi ve şirketin sektör içindeki yeri
- Finansal duruma ve faaliyet sonuçlarına ilişkin yönetimin analiz ve değerlendirmesi; planlanan faaliyetlerin gerçekleşme derecesi; belirlenen stratejik hedefler karşısında şirketin durumu

¹⁶³ Sermaye Piyasası Kurulu, (2011), Kurumsal Yönetim İlkelerinin Belirlenmesine ve Uygulanmasına İlişkin Tebliğ, Seri: IV, No:54.

¹⁶⁴ Sermaye Piyasası Kurulu, (2011), Kurumsal Yönetim İlkelerinin Belirlenmesine ve Uygulanmasına İlişkin Tebliğ, Seri: IV, No:54.

- İç kontrol sistemi ile bu sistemin sağlıklı olarak işleyip işlemediğine ilişkin yönetim kurulu beyanı
- Bağımsız denetim kuruluşunun şirketin iç kontrol sistemi ile görüşü
- Derecelendirme kuruluşunun değerlendirmesi
- Faaliyetlerle ilgili öngörülebilir risklere ilişkin detaylı açıklama
- Son bir yıl içinde grup içi şirketler ve diğer ilişkili kişi ve kurumlarla yapılan önemli tutardaki işlemlerin analizi
- Yönetim Kurulu üyelerinin, yöneticilerin ve şirket sermayesinin doğrudan ya da dolaylı olarak en az %5' ine sahip olan pay sahiplerinin, sermayesinin %5' inden fazlasına sahip olduğu veya bu orana bağlı kalmaksızın, yönetim kontrolünü elinde bulundurduğu veya yönetiminde etkisinin olduğu şirketlerle, şirket arasındaki ticari ve ticari olmayan iş ve işlemler
- Yönetim Kurulu üyeleri ve yöneticilerin; özgeçmişleri, görev ve sorumlulukları, şirket dışında yürüttükleri görevler ve münhasıran bu konuda şirketçe belirlenen kurallara uyulup uyulmadığı, bağımsız yönetim kurulu üyelerinin bağımsızlık beyanı, ödenen bireysel ücret, ikramiye, diğer menfaatler (yapılan ödemeler maaş, ikramiye, diğer düzenli ve arızı ödemeler gibi nakdi, hisse senetleri, hisse senetlerine dayalı türev ürünler, çalışanları hisse senedi edindirme planları kapsamında verilen hisse alım opsiyonları, mülkiyeti verilen ve/veya kullanım için tahsis edilen ev, otomobil gibi gayri nakdi olarak yapılan ödemeler ve sağlanan tüm menfaatleri kapsar. Bu bilgiler yöneticinin ismi / unvan, görevi, kıdemi ve kendisine yapılan ödemenin toplam tutarını gösterir bir tablo halinde kamuya açıklanır.) ve bunların belirlenmesindeki kriterler ile kurumsal yönetim komitesi tarafından yapılan performans değerlendirmesi, şirket sermayesinde pay oran ve tutarları, söz konusu kişiler ve şirket arasında yapılan işlemler, ellerinde bulunan şirkete ait sermaye piyasası araçları, şirketin faaliyetleri ile ilgili olarak haklarında açılan davalar
- Organizasyon, sermaye, ortaklık yapısı ve yönetim yapısı değişiklikleri,

- Şirketin gerçek kişi nihai hakim pay sahibi/sahipleri, dolaylı ve karşılıklı iştirak ilişkilerinden arındırılmak sureti ile gösteren ortaklık yapısı tablosu
- Varsa mevzuat hükümlerine aykırı uygulamalar nedeni ile alınan cezalar ve gerekçesine ilişkin açıklama
- Şirket faaliyetlerini önemli derecede etkileyebilecek mevzuat değişiklikleri
- Şirket aleyhine açılan önemli davalar ve olası sonuçları; kamu otoriteleri tarafından yapılan uyarı, ihtar veya verilen idari para cezası ve benzeri bilgiler
- Kar dağıtım politikası; kar dağıtımını yapılmayacaksa gerekçesi
- Satışlar, verimlilik, piyasa payı, gelir yaratma kapasitesi, karlılık, borç/öz kaynak oranı ve benzeri konularda ileriye dönük beklentiler
- Genel kurulların fonksiyonu, pay sahiplerinin sahip olduğu haklar ve bu hakların kullanılmasına ilişkin esasların açıklandığı metinlere ulaşım bilgileri
- Şirketin yatırım danışmanlığı, yatırım analizi ve derecelendirme gibi konularda hizmet aldığı kurumlarla arasında çıkan çıkar çatışmasını önlemek için şirketçe alınan tedbirler

Ayrıca yukarıda bahsedilen asgari hususlara ek olarak SPK' nın Seri IV, No:56 numaralı tebliğine göre faaliyet raporu hazırlanırken şu hususlara dikkat etmek gerekir;¹⁶⁵

Yönetim kurulu faaliyet raporunu, kamuoyunun şirketin faaliyetleri hakkında tam ve doğru bilgiye ulaşmasını sağlayacak ayrıntıda hazırlar. Mevzuatta ve Kurumsal Yönetim İlkelerinin diğer bölümlerinde belirtilen hususlara ek olarak yıllık faaliyet raporlarında;¹⁶⁶

¹⁶⁵ Sermaye Piyasası Kurulu, (2011), Kurumsal Yönetim İlkelerinin Belirlenmesine ve Uygulanmasına İlişkin Tebliğ, Seri: IV, No:56.

¹⁶⁶ Sermaye Piyasası Kurulu, (2011), Kurumsal Yönetim İlkelerinin Belirlenmesine ve Uygulanmasına İlişkin Tebliğ, Seri: IV, No:56.

- Yönetim kurulu komitelerinin komite üyeleri, toplanma sıklığı, yürütülen faaliyetleri de içerecek şekilde çalışma esaslarına ve komitelerin etkinliğine ilişkin yönetim kurulunun değerlendirmesine,
- Yönetim kurulunun yıl içerisindeki toplantı sayısına ve yönetim kurulu üyelerinin söz konusu toplantılara katılım durumuna,
- Çalışanların sosyal hakları, mesleki eğitimi ile diğer toplumsal ve çevresel sonuç doğuran şirket faaliyetlerine ilişkin kurumsal sosyal sorumluluk faaliyetleri hakkında bilgiye,
- Kurumsal yönetim ilkelerinin 1.3.7 numaralı bölümünde yer alan (yönetim hakimiyetini elinde bulunduran pay sahiplerinin, yönetim kurulu üyelerinin, üst düzey yöneticilerin ve bunların eş ve ikinci dereceye kadar kan ve sıhrî yakınlarının, şirket veya bağlı ortaklıkları ile çıkar çatışmasına neden olabilecek nitelikte işlem yapabilmesi ve rekabet edebilmesi için genel kurul tarafından önceden onay verilmeli ve söz konusu işlemler hakkında genel kurulda bilgi verilmelidir) bilgilere yer verilir.

2.4.4.2. Ticari Sır Kavramı ve İçerden Öğrenenlerin Ticareti

Bir ticari şirketin faaliyet alanı ile ilgili yalnızca belirli sayıdaki mensupları ve diğer görevlileri tarafından bilinen, elde edilebilen, rakiplerince bilinmemesi ve üçüncü kişilere ve kamuya açıklanmaması gereken şirketin ekonomik hayattaki başarı ve verimliliği için büyük önemi bulunan; iç kuruluş yapısı ve organizasyonu, malî, iktisadî, kredi ve nakit durumu, araştırma ve geliştirme çalışmaları, faaliyet stratejisi, hammadde kaynakları, imalatının teknik özellikleri, fiyatlandırma politikaları, pazarlama taktikleri ve masrafları, pazar payları, toptancı ve perakendeci müşteri potansiyeli ve ağları, izne tâbi veya tâbi olmayan sözleşme bağlantılarına ilişkin bilgi, belge, elektronik ortamdaki kayıt ve verilerin tümü ticari sır olarak tanımlanmaktadır.¹⁶⁷

¹⁶⁷ http://www.alomaliye.com/2007/ozgur_biyar_ticari_sirlar.htm (01.09.2013).

En genel ifade ile bir şirket için ekonomik faydası olan ve genel olarak bilinmeyen, kolaylıkla ulaşılmayan her türlü bilgi olarak tanımlanabilmektedir.¹⁶⁸ Ticari sır niteliğindeki bilgilerin belirlenmesinde, şirketin şeffaflığı ile çıkarlarının korunması arasındaki denge gözetilir. (T)¹⁶⁹

- Ticari sır niteliğindeki bilgiler; mevcut durum itibarı ile veya potansiyel olarak ticari değeri olan, üçüncü şahıslar tarafından bilinmeyen, normal durumda erişilmesi mümkün olmayan, bilgi sahibinin gizliliğini korumayı hedeflediği bilgilerdir.
- Şirketin ticari sırlarının güvenliği ve korunması esastır. Ancak menfaat sahiplerinin bilgi alma haklarının kullanılmasında, şirket doğruluk, dürüstlük ve iyi niyet kurallarına uymakla yükümlüdür.

İçerden öğrenenlerin ticareti sermaye piyasası araçlarının değerini etkileyebilecek, henüz kamuya açıklanmamış bilgileri kendisine veya 3. Kişilere menfaat sağlamak amacıyla kullanarak, sermaye piyasasında işlem yapanlar arasındaki fırsat eşitliğini bozacak şekilde haksız yarar sağlamak veya bir zararı bertaraf etmek olarak tanımlanmaktadır.¹⁷⁰

İçerden öğrenilen bilgilerin kullanımının önlenmesi için gerekli her türlü tedbirin alınması gerekmektedir. Şirketin sermaye piyasası araçlarının değerini etkileyebilecek nitelikteki bilgiye ulaşabilecek konumdaki yöneticilerin ve hizmet aldığı diğer kişi/kurumların listesini hazırlaması ve bilgilendirme politikalarında yer alan esaslar çerçevesinde kamuya duyurması gerekmektedir.¹⁷¹

İçerden öğrenilen bilgilerin yayılmasının önüne geçilebilmesi için şirketlerin şeffaf ve kurumsal bir yapıda oluşturulmuş muhasebe sistemine sahip olmaları önem kazanmaktadır. Şirketlerin haksız yere bilgi kullanımının önüne geçilebilmesi ve haksız

¹⁶⁸ <http://www.muhasebevergi.com/yazdir.aspx?mid=55> (01.09.2013).

¹⁶⁹ Sermaye Piyasası Kurulu, (2011), Kurumsal Yönetim İlkelerinin Belirlenmesine ve Uygulanmasına İlişkin Tebliğ, Seri: IV, No:54.

¹⁷⁰ <http://www.webmastersitesi.com/webmaster-sozlugu/703071-icerden-ogrenenlerin-ticareti-nedir.htm> (01.09.2013).

¹⁷¹ Sermaye Piyasası Kurulu, (2011), Kurumsal Yönetim İlkelerinin Belirlenmesine ve Uygulanmasına İlişkin Tebliğ, Seri:IV, No:54.

yere kazanç sağlamasının önüne geçilebilmesi ancak kurumsal bir yapıda oluşturulmuş muhasebe sisteminin varlığıyla mümkün olacaktır.

2.4.4.3. Kamuya Açıklanması Gereken Önemli Olay ve Gelişmeler

Yatırımcıların korunmasının sağlanması, yatırımcı güveninin artması ve ayrıca kamuyu aydınlatmada etkinliğin artırılması¹⁷² amacıyla aşağıda yer alan önemli durumların, şirketin finansal durumuna ve faaliyet sonuçlarına olan etkisi ile birlikte derhal kamuya açıklanması gerekmektedir.¹⁷³

- Şirket aleyhine ve/veya şirket tarafından önemli tutarlarda bir davanın açılması veya açılmış olan bir davanın karara bağlanması
- Şirket faaliyetlerinin bir bölümü veya tamamının dışarıdan kişi veya kuruluşlarca yerine getirilmesi (faaliyet aktarımı) hususunda bir anlaşma yapılması
- Alacakların önemli bir bölümünün tahsilinin şüpheli hale gelmesi
- Ana şirkette, iştirak/bağlı şirketlerde ve müşterek yönetime tabi şirketlerde yönetim ve sermaye ilişkisi bakımından önemli değişiklik olması
- Sermaye piyasası araçlarının kayda alınmasından sonra halka arzından önce kamuya açıklanmış olan bilgilerde bir değişiklik olması veya yeni bir gelişmenin ortaya çıkması
- Şirketin son 5 iş günü içinde hisse fiyatında %25' ten fazla azalış veya artış olması
- Şirketin öncelikli faaliyet konularındaki değişiklikler
- Bağımsız denetim şirketinin değişmesi veya görevden çekilmesi, bağımsız denetim sözleşmesinin feshi

¹⁷² <http://www.spk.gov.tr/displayfile.aspx?action=displayfile&pageid=553&fn=553.pdf?mynzrsihmpegmpl> (01.09.2013).

¹⁷³ Sermaye Piyasası Kurulu, (2011), Kurumsal Yönetim İlkelerinin Belirlenmesine ve Uygulanmasına İlişkin Tebliğ, Seri: IV, No:54.

- Şirket özel durum açıklama formlarında veya diğer rapor ve belgelerde daha önce kamuya açıklanmamış esas sözleşme veya iç düzenleme değişiklikleri
- Şirketin gelirlerinin oluşumunda önemli paya sahip bir müşteri ve/veya faaliyetlerinde önemli bir paya sahip olan tedarikçi ile olan iş ilişkisinin bir önceki döneme göre önemli ölçüde azalması/artması veya sona ermesi
- Bir yükümlülüğün ifa edilmemesi veya artmasına sebep olan ve şirket için önemlilik arz eden doğrudan veya şarta bağlı önemli yükümlülükler neden olan olaylar
- Önemli tutarda, olağanüstü bir zararın veya karın ortaya çıkması ya da şirketin karlılığını veya zararını önemli ölçüde etkileyebilecek her türlü bilgi
- Derecelendirme kuruluşunun şirket ve sermaye piyasası aracı ile ilgili olarak verdiği derecelendirme notu ile buna ilişkin değişiklikler
- Şirketin ihraç ettiği menkul kıymetin işlem gördüğü borsanın kotasyon şartları karşısındaki durumunun değişmesi, kotasyon şartlarından birini yerine getirememesi veya borsa kotundan çıkarılması
- Şirketin finansal yükümlülüklerini zamanında yerine getirememesi, aciz halinde bulunduğunu gösteren emarelerin ortaya çıkması, borçlarının ertelenmesi veya yeniden yapılandırılması talebinde bulunması
- Şirketin konkordato talebinde bulunması, iflasının istenmesi veya mahkemenin şirketin iflasına karar vermesi, tasfiye sürecine girmesi
- Şirketin çağrıda bulunarak hisse senedi veya vekalet toplamaya karar vermesi; çağrıda bulunarak hisse senedi toplanması yükümlülüğünün ortaya çıkması bu konuda yapılacak işlemler.¹⁷⁴

¹⁷⁴ Sermaye Piyasası Kurulu, (2011), Kurumsal Yönetim İlkelerinin Belirlenmesine ve Uygulanmasına İlişkin Tebliğ, Seri: IV, No:54.

2.4.5. Bilgi Teknolojilerinin Kullanım Düzeyi

Son zamanlarda gelişen teknolojiye yaşanan gelişmeler bilgi teknolojileri kavramını ortaya çıkarmıştır. Bilgi teknolojileri; bilgilerin toplanmasını, işlenmesini, saklanmasını, gerektiğinde herhangi bir yere iletilmesini ve herhangi bir yerden söz konusu bilgilere ulaşılmasını mümkün kılan bilgisayar tabanlı araçların tümünü ifade etmektedir. Bilgi teknolojilerindeki gelişmeler şirketlerin dili olarak kabul edilen muhasebe bilgi sisteminde mali nitelikli işlemlerin geleneksel kağıda dayalı faaliyet ortamının elektronik ortama taşınmasını sağlamış, dolayısıyla kayıtlama, sınıflama, raporlama, analiz gibi tüm süreçlerde çeşitli değişimlere neden olmuştur. Söz konusu değişim aynı zamanda defterlerin tutulması, mali tabloların ve vergi beyannamelerinin hazırlanması ile denetim faaliyetleri gibi muhasebe uygulamalarını ve sonuç olarak da muhasebe mensuplarının faaliyetlerini etkilemiştir.¹⁷⁵

Muhasebe sisteminin teknolojik çağa ayak uydurmasıyla şirketlerde bilgi teknolojilerinin kullanım düzeyini belirleyen ölçütler aşağıda maddeler halinde belirtildiği gibidir:

- Donanım ve Yazılım,
- Bilgi Teknolojileri Alanında Yetişmiş Nitelikli Personel ve Sayısı,
- İnternet Sitesi.

2.4.5.1. Donanım ve Yazılım

Muhasebe bilgi sistemlerinin değişim ve gelişimindeki temel dinamiklerinden en önemlilerinden birisi bilgi teknolojilerindeki değişim ve gelişimdir. Şirketlerin muhasebe işlevinde kullandıkları donanım ve yazılım sürekli geliştirilmekte veya bilgi işleme ve iletme teknolojilerindeki gelişmeler mevcut donanım ve yazılımı yetersiz kılmakta olduğundan donanım ve yazılım stratejik bir öneme sahiptir. Bir yandan şirketler donanım ve özellikle yazılıma büyük yatırımlar yapmakta diğer yandan yapılan

¹⁷⁵ Abdulkerim Daştan, (2008), *Bilgi ve Eğitim Teknolojilerinde Yaşanan Gelişmelerin Muhasebe Eğitimine Etkisi: Türkiye Değerlendirmesi*, Sermaye Piyasası Kurulu Yayınları, Ankara: s.1.

yatırımın amorti süresi en fazla iki yıldır ki bu süre sonunda donanım ve yazılımın yenilenmesi gerekmektedir.¹⁷⁶

Büyük şirketler, şirkette bilgi yönetimi, bilgi işlem gibi işlevler oluşturarak ve bu işlevlere yeterli eleman temin ederek teknolojilerini yenileyebilmektedirler. Ancak küçük ve orta büyüklükteki şirketlerde en önemli sorun bilgisayar teknolojisinin kullanılmadan demode olmasıdır. Küçük ve orta büyüklükteki şirketler için bilgi teknolojilerine ayak uydurmanın yolu bilgisayar donanım ve yazılımı olarak bir danışman firmadan hizmet satın almaktır.¹⁷⁷

2.4.5.2. Bilgi Teknolojileri Alanında Yetişmiş Nitelikli Personel ve Sayısı

Muhasebe sisteminin kaliteli bir işlev kazanabilmesi için muhasebe bilgi sistemini geliştirme çalışmalarını yürütecek ekip farklı olacaktır. Genellikle küçük çaplı geliştirme çalışmaları birkaç kişi tarafından şirket içinde veya dışındaki mali müşavirden hizmet satın alınarak gerçekleştirilir. Ancak muhasebe sisteminin kurumsallaşması için bu çalışmaların genellikle müdür pozisyonundaki bir yöneticinin sorumluluğuna verilmesi gerekmektedir. Bu yönetici gerek şirket içi gerekse şirket dışı uzmanlardan oluşan bir ekip oluşturmalıdır. Günümüz şirketlerinde sistem analisti olarak istihdam edilen kişiler ile muhasebe uzmanları ekibin başında yer alır. Sistem tasarımcısı, sistem programcısı gibi uzmanlar da çalışmalara katılabilir.¹⁷⁸

Muhasebe sisteminin kurumsallaşması çalışmalarında ekip başındaki yönetici aşağıdaki konularda yeterli olmalıdır.¹⁷⁹

- Analiz bilgisine sahip olmak
- Karar teorisi ve karar - bilgi ilişkileri
- Bilgi işleme ve iletme teknolojileri
- Muhasebe bilgisi

¹⁷⁶ Sevim, a.g.e., s.57.

¹⁷⁷ Sevim, a.g.e., s.58.

¹⁷⁸ Sevim, a.g.e., ss. 136-137

¹⁷⁹ Sevim, a.g.e., ss. 136-137

- Yönetim ve Organizasyon bilgisi
- İnsan ilişkileri

Tüm bunlar gerçekleştirildikten sonra muhasebe sisteminin kurumsal bir yapıya bürünebilmesi için oluşturulan nitelikli personelin yanında bu personelin sayısına da dikkat edilmelidir. Büyümeye giden ve yeterli sayıda personeli olan şirketlerin personelleri işe göre bölümlenmesi örgüt içindeki yetki ve sorumlulukların eşit bir şekilde paylaşımına ve çalışanların işe kattığı verime büyük bir ölçüde önem katmaktadır.

2.4.5.3. İnternet Sitesi

Bir şirketin muhasebe bilgi sisteminin hızlı gelişen teknolojik gelişmelere ne derece ayak uydurduğunu ve bunu yaparken de bilgi kullanıcıları için kolaylıkla ulaşılabilen, doğru, güvenilir ve tarafsız bilgilerini sunduğu şirket kimliğinin vazgeçilmezi olan internet sitesinin kapsamlı, kaliteli ve sürekli güncel olmasını gerektiren hususlar ancak bazı kriterlere uyulduğunda mümkün olacaktır. O halde bir şirketin internet sitesi oluştururken uyması gereken kurallar ve internet sitesinin olmazsa olmazları aşağıda yer alan maddelerde belirtilmektedir:¹⁸⁰

- Ticaret sicili bilgileri,
- Son durum itibarıyla ortaklık ve yönetim yapısı,
- İmtiyazlı paylar hakkında detaylı bilgi, değişikliklerin yayınlandığı ticaret sicili gazetelerinin tarih ve sayısı ile birlikte şirket esas sözleşmesinin son hali,
- Özel durum açıklamaları,
- Finansal raporlar,
- Faaliyet raporları,
- İzahnameler ve halka arz sirkülerleri,
- Genel kurul toplantılarının gündemleri,
- Katılanlar cetvelleri ve toplantı tutanakları,

¹⁸⁰ Sermaye Piyasası Kurulu, (2011), Kurumsal Yönetim İlkelerinin Belirlenmesine ve Uygulanmasına İlişkin Tebliğ, Seri: IV, No:54.

- Vekaleten oy kullanma formu,
- Çağrı yoluyla hisse senedi veya vekalet toplanmasında hazırlanan zorunlu bilgi formları ve benzeri formlar, varsa şirketin kendi paylarını geri alımına ilişkin politikası,
- Kar dağıtım politikası,
- Bilgilendirme politikası,
- İlişkili taraflarla işlemlere ilişkin bilgiler,
- Şirket tarafından oluşturulan etik kurallar ve sıkça sorulan sorular başlığı altında şirkete ulaşan bilgi talepleri,
- Soru ve ihbarlar ile bunlara verilen cevaplar yer alır. Bu kapsamda en az son 5 yıllık bilgilere internet sitesinde yer verilir.

Ayrıca bu maddelerin dışında kalan aşağıda maddeler halinde belirtilen hususlar ayrıca dikkat edilmesi gereken hususlardır;¹⁸¹

- Kamunun aydınlatılmasında, şirkete ait internet sitesi aktif olarak kullanılır ve burada yer alan bilgiler sürekli güncellenir. Şirketin internet sitesindeki bilgiler, ilgili mevzuat hükümleri gereğince yapılmış olan açıklamalar ile aynı ve/veya tutarlı olur; çelişkili veya eksik bilgi içermez. Şirket antetli kağıdında internet sitesinin adresi yer alır.
- Şirketin ortaklık yapısı; dolaylı ve karşılıklı iştirak ilişkilerinden arındırılmak sureti ile sadece gerçek kişi pay sahiplerinin isimleri, pay miktarı ve oranları ile hangi imtiyaza sahip oldukları gösterilecek şekilde açıklanmalıdır.
- İnternet sitesinde yer alan bilgiler, uluslararası yatırımcıların da yararlanması açısından ayrıca İngilizce olarak hazırlanır.

¹⁸¹ Sermaye Piyasası Kurulu, (2011), Kurumsal Yönetim İlkelerinin Belirlenmesine ve Uygulanmasına İlişkin Tebliğ, Seri:IV, No:54.

2.4.6. Denetim

Şirketlerin büyüyüp gelişerek halka açılması, müşteri çeşitliliğinin artması, ve küresel rekabet koşullarında şirkete yönelik iç ve dış tehditlerin artması gibi nedenlerden dolayı denetimin önemi yadsınamaz. Bunun için şirketler:

- Bünyelerinde oluşan risklerin önceden tespiti ve bu risklere zamanında müdahale için güçlü bir iç denetim birimi kurmalı,
- Çok sayıda çıkar grubuna ihtiyacı olan finansal bilgileri üretebilmesi için bağımsız bir denetim firmasıyla anlaşmalı,
- İç denetim biriminin işlerliği ve yeterliliğinin gözetilmesi bunun yanında bağımsız denetim kuruluşlarının yönetim kurulu tarafında seçilmesinde ön değerlendirmelerin yapılması ve bu kuruluşların faaliyetlerinin düzenli olarak izlenebilmesi için etkin bir şekilde çalışan denetim komitesi kurmalıdır.

2.4.6.1. İç Denetim Birimi

Küresel rekabet içinde sürekli büyüme ve gelişmeyi hedefleyen şirketler, kurumsal yönetim kalitesini artırmak amacıyla iç denetim faaliyetine ihtiyaç duymaktadırlar. Küçük ölçekli şirketlerde yöneticiler günlük faaliyetleri ve çalışanları etkin şekilde yönetebilecek ve takip edebilecek yeterliliktedir. Şirket ölçeğinin büyümesi, karmaşıklaşan işlemler ve piyasa ilişkileri içinde organizasyonun etkin yönetilmesi için kontrol ihtiyacının arttığı hissedilir. Yönetimin iç kontrol sistemi kurulması ve işlerliğinin sağlanması ile ilgili sorumlulukları öncelik kazanır. İç kontrol sistemi ile ilgili, bağımsız ve tarafsız olarak yönetime güvence sağlayan ve yatırımcılar ile kredi verenler için şirketin kredibilitesine değer katan özelliğinden ötürü iç denetim faaliyetinin başlatılmasına ihtiyaç duyulur. Bu ihtiyacı duyan yönetim, şirketin ölçek ve faaliyetlerinin türü, sermaye kaynakları ve risk faktörlerini dikkate alarak iç denetim faaliyetinin nasıl organize edileceğine karar verilir.¹⁸²

¹⁸² TÜSİAD, (2008), Yönetim Kurulları'nda İç Denetim Hakkında Sorulması Gereken 12 Soru, Mayıs, s.6.

İç denetim, şirket bünyesinde tam kadro bir iç denetim birimi oluşturarak veya faaliyetin tamamen dışarıdan yürütülmesi şeklinde dış kaynak kullanarak ya da, bu iki yöntemin bileşimi (eş kaynak) ile gerçekleştirilebilir. İç denetim faaliyetinin dışarıdan yürütülmesi durumunda, faaliyetin koordinasyonu ve yönetimi şirket bünyesinde görev alan iç denetim yöneticisinde olmalıdır. İç denetim yöneticisi, üst yönetim ve denetim komitesi ile görüş alışverişinde bulunarak, denetim faaliyetinin en uygun maliyetle ve etkin şekilde gerçekleştirecek iç ve dış kaynak dengesini oluşturur. İç denetim birimi kadrosu, onaylanan denetim planına göre gereken denetim kaynağı dikkate alınarak, ayrıca benzer yapıdaki kurumların kadroları ile kıyaslanarak belirlenebilir.¹⁸³

İç denetim muhtelif bilgi, beceri ve deneyimi gerektirir. İç denetçilerin, denetim, muhasebe, finansal analiz, bilgi teknolojileri, hukuk ve bulundukları iş koluna ait bilgi ve tecrübeye ayrıca etkin iletişim becerilerine sahip olmaları beklenmektedir. İç denetim yöneticisi, iç denetçilerin sürekli profesyonel gelişimini desteklemeli ve uluslararası geçerliliği olan sertifikalara sahip olmaları özendirmelidir. Denetim Komitesi'nin talep ettiği güvenceyi verebilmek ve önerilerde bulunabilmek için, iç denetim elemanlarının söz konusu bilgi, beceri ve deneyime sahip olmaları gereklidir. İç denetim yöneticisi, özel uzmanlık gerektiren bir denetim görevini kabul etmeden önce, gerekli uzmanlığa sahip olup olmadığını sorgulamalı ve ihtiyaç duyulan uzmanlığın mevcut kadroda bulunmaması durumunda, danışmanlık hizmeti alarak ya da dış kaynak kullanarak denetimi gerçekleştirmelidir.¹⁸⁴

2.4.6.2. Denetim Komitesi

Dünyanın çeşitli ülkelerinde ve Türkiye'de yaşanan bedeli çok pahalı olan deneyimler sonucu günümüzde şirketlerin mali durumu ve maruz kaldığı riskler konusunda pay ve menfaat sahiplerinin şirket yönetimlerinden yeterli, doğru ve zamanında bilgi talebine ilişkin ihtiyaçları artmıştır. Bu nedenle düzenleyici otoriteler tarafından yapılan yasal düzenlemelerde Yönetim Kurullarında Denetim Komitelerinin

¹⁸³ TÜSİAD, (2008), Yönetim Kurulları'nda İç Denetim Hakkında Sorulması Gereken 12 Soru, Mayıs, s.10.

¹⁸⁴ TÜSİAD, (2008), Yönetim Kurulları'nda İç Denetim Hakkında Sorulması Gereken 12 Soru, Mayıs, s.10.

oluşturulması öngörülmüştür. Ülkemizde de SPK ve BDDK tarafından yapılan düzenlemelerle Denetim Komitesi uygulaması başlatılmıştır.¹⁸⁵

SPK düzenlemeleri ile ülkemizde ilk uygulaması bankalar hariç hisse senetleri borsada işlem gören ortaklıklarda başlayan denetim komitesi, daha sonra yapılan Bankacılık Kanunu ve BDDK düzenlemeleri ile bankacılık alanında da zorunlu bir uygulama haline gelmiştir.¹⁸⁶ Buna göre SPK – Seri X, No:22 tebliğ gereği bankalar hariç hisse senetleri borsada işlem gören ortaklıklar, yönetim kurulu tarafından kendi üyeleri arasından seçilen en az iki üyeden oluşan denetimden sorumlu komite kurmak zorundadırlar. Komitenin iki üyeden oluşması halinde her ikisinin, ikiden fazla üyesinin bulunması halinde üyelerin çoğunluğunun, genel müdür veya icra komitesi üyesi gibi doğrudan icra fonksiyonu üstlenmeyen ve yönetim konularında Murahhaslık sıfatı taşımayan yönetim kurulu üyelerinden oluşması zorunludur.¹⁸⁷ Hisse senetleri borsada işlem görmeyen ortaklıklar da; isteğe bağlı olarak, bu maddede düzenlenen esaslar çerçevesinde denetimden sorumlu komite oluşturabilirler ve bu hususu kamuya yaptıkları açıklamalarda yer verebilirler.¹⁸⁸

Denetim komitesi üyelerinin görevlerini, işlevlerini etkin olarak yerine getirebilecek bilgi ve deneyime sahip olmaları gereklidir. Bu nedenle öğrenim seviyesi, eğitim konuları, deneyim süresi denetim komitesi üyelerinde olması gereken niteliklerin belirlenmesinde önem taşımaktadır. Denetim komitesi üyelerinin görevlerini yerine getirirken sahip olması gereken nitelikler; görevin gerektirdiği eğitimi alması, yeterli bilgi ve deneyime sahip olması ve çalışmalarında gerekli özeni göstermesidir. Denetim komitesi üyeleri, mutlaka yeterli derecede muhasebe, mali raporlama, iç kontrol, iç ve dış denetim, risk yönetimi, ulusal ve uluslararası düzenlemeler ve standartlar hakkında

¹⁸⁵ <http://www.denetimnet.net/UserFiles/Documents/Makaleler/Denetim%20Komitesi/Makale-%20DENET%C4%B0M%20KOM%C4%B0TES%C4%B0.pdf> (19.09.2013)

¹⁸⁶ <http://www.denetimnet.net/UserFiles/Documents/Makaleler/Denetim%20Komitesi/Makale-%20DENET%C4%B0M%20KOM%C4%B0TES%C4%B0.pdf> (19.09.2013)

¹⁸⁷ http://www.denetimnet.net/UserFiles/Documents/yay%C4%B1nlar/Turkey-tr_ky_DenetimKomitesi2-KomiteUyelerininBagimsizligiveNitelikleri.pdf (19.09.2013)

¹⁸⁸ http://www.denetimnet.net/UserFiles/Documents/yay%C4%B1nlar/Turkey-tr_ky_DenetimKomitesi2-KomiteUyelerininBagimsizligiveNitelikleri.pdf (19.09.2013)

bilgi sahibi olmalı, uygulama deneyimi ve mesleki ruhsat ve sertifikaları bulunmalıdır.¹⁸⁹

Komite üyeleri kendi uzmanlık alanına girmeyen herhangi bir durumla karşılaştığı zaman dışarıdan konunun uzmanları ile çalışabilmeli, danışman kullanabilmelidir. SPK ve BDDK düzenlemelerinde denetim komitesinin gerekli gördüğü durumlarda danışman kullanabileceği yer almaktadır. Denetim komitesi, yönetim kurulu adına iç ve dış denetim sürecinin uygulama etkinliğini, katma değerini, muhasebe, mali raporlama ve iç kontrollerin işleyişi ve yeterliliğini gözetmekle sorumlu bulunduğu için yönetim kurulu için güvence sağlayan bir işleve sahiptir. Bu nedenle denetim komitesi üyelerinin söz konusu işlevlerinin gereği olan sorumluluklarından ötürü görevleri ile ilgili konularda bilgi ve deneyim sahibi olmaları gerekmektedir.¹⁹⁰ Denetim komitesinin katma değerlerine değinecek olursak denetim komitesi;

- Yönetim Kurulu adına iç kontrol, risk yönetimi ve iç denetim sistemlerinin etkinliğini ve yeterliliğini, bu sistemler ile muhasebe ve raporlama sistemlerinin işleyişini ve üretilen bilgilerin bütünlüğünü gözetmek,
- Bağımsız denetim kuruluşlarının yönetim kurulu tarafından seçilmesinde ön değerlendirmeleri yapmak,
- Yönetim Kurulu tarafından seçilen bağımsız denetim kuruluşlarının faaliyetlerini düzenli olarak izlemek konularındaki rol ve sorumlulukları ile katma değer sağlar.¹⁹¹

Denetim komitesi; muhasebe, mali raporlama ve iç kontroller ile ilgili sistemleri, iç ve dış denetim süreçlerini yönetim kurulu adına izleyerek ve gözetimini yaparak yönetim ve denetim arasında köprü olan, kurumsal yönetim güvencesi sağlayan rolü ile

¹⁸⁹ http://www.denetimnet.net/UserFiles/Documents/yay%C4%B1nlar/Turkey-tr_ky_DenetimKomitesi2-KomiteUyelerininBagimsizligiveNitelikleri.pdf (19.09.2013)

¹⁹⁰ http://www.denetimnet.net/UserFiles/Documents/yay%C4%B1nlar/Turkey-tr_ky_DenetimKomitesi2-KomiteUyelerininBagimsizligiveNitelikleri.pdf (19.09.2013)

¹⁹¹ www.denetimnet.net (19.09.2013)

değer yaratır.¹⁹² Ayrıca denetim komitesinin, ortaklığın muhasebe sistemi, mali bilgilerin kamuya açıklanması, bağımsız denetimi ve ortaklığın iç kontrol sisteminin işleyişi ve etkinliğinin gözetimine ilişkin rol ve sorumlulukları bulunmaktadır.¹⁹³

Denetim komitelerinin ana işlevlerini toparlayacak olursak; mali raporların anlaşılır, şeffaf ve güvenilir olmasının sağlanması, risk yönetim sürecinin izlenmesi, iç kontrollerinin değerlendirilmesi, iç denetimin etkili kullanımı, bağımsız denetimin gözetimi ve bağımsız denetim kuruluşunun seçimi için görüş vermek olarak beş ana başlık halinde özetleyebiliriz.¹⁹⁴

2.4.6.3. Bağımsız Denetim

SPK' nın 11/10/2011 tarihli ve 28410 sayılı 2. Mükerrer Resmi Gazete'de Seri: IV No:54 Kurumsal Yönetim İlkelerinin belirlenmesine ve uygulanmasına ilişkin yürürlükten kaldırılan tebliğde bağımsız denetimin işlevi aşağıda belirtilen çerçevede şekillenmektedir;¹⁹⁵

Bağımsız denetim kuruluşları ve bu kuruluşlarda istihdam edilen denetim elemanlarının bağımsızlığı esastır. Bağımsızlık ilkesi; bağımsız denetim faaliyetlerinin, bağımsız denetçinin mesleki takdir ve tarafsızlığını zedeleyebilecek nitelikteki herhangi bir ilişki, çıkar veya etkiden etkilenmeksizin yürütülmesini ifade etmektedir.¹⁹⁶

Bağımsız denetim kuruluşları belirli aralıklarla rotasyona tabi tutulmaktadır.

- Şirket yönetim kurulu tarafından bir bağımsız denetim kuruluşu; sürekli ve/veya özel denetimlerde en çok 5 hesap dönemi için seçilir.

¹⁹² <http://www.denetimnet.net/UserFiles/Documents/Makaleler/Denetim%20Komitesi/Makale-%20DENET%C4%B0M%20KOM%C4%B0TES%C4%B0.pdf> (19.09.2013)

¹⁹³ <http://www.denetimnet.net/UserFiles/Documents/Makaleler/Denetim%20Komitesi/Makale-%20DENET%C4%B0M%20KOM%C4%B0TES%C4%B0.pdf> (19.09.2013)

¹⁹⁴ <http://www.denetimnet.net/UserFiles/Documents/Makaleler/Denetim%20Komitesi/Makale-%20DENET%C4%B0M%20KOM%C4%B0TES%C4%B0.pdf> (19.09.2013)

¹⁹⁵ Sermaye Piyasası Kurulu, (2011), Kurumsal Yönetim İlkelerinin Belirlenmesine ve Uygulanmasına İlişkin Tebliğ, Seri: IV, No:54.

¹⁹⁶ Sermaye Piyasası Kurulu, (2011), Kurumsal Yönetim İlkelerinin Belirlenmesine ve Uygulanmasına İlişkin Tebliğ, Seri: IV, No:54.

- Şirketin aynı bağımsız denetim kuruluşu ile yeniden sürekli ve/veya özel denetim sözleşmesi imzalayabilmesi için en az 2 hesap döneminin geçmesi zorunludur.

Bağımsız denetim faaliyeti ile danışmanlık faaliyetleri birbirinden ayrılmaktadır.¹⁹⁷

- Bağımsız denetim kuruluşları ve bu kuruluşlarda istihdam edilen denetim elemanları ile diğer personel bağımsız denetim hizmeti verdikleri şirketlere, bağımsız denetim hizmeti verdikleri dönemde, bedelli veya bedelsiz olarak danışmanlık hizmeti veremezler.
- Bağımsız denetim kuruluşunun yönetim veya sermaye bakımından doğrudan ya da dolaylı olarak hakim bulunduğu bir danışmanlık şirketi ve çalışanları, bağımsız denetim kuruluşunun hizmet verdiği şirkete, aynı dönem için danışmanlık hizmeti veremez. Bu kapsama, bağımsız denetim kuruluşunun gerçek kişi ortakları ve yöneticileri tarafından verilen danışmanlık hizmetleri de dahildir.

Çalışmamızın 4. Bölümünde bu kısımda analizini yaptığımız SPK' nın 11/10/2011 tarihli ve 28410 sayılı 2. Mükerrer Resmi Gazete'de Seri: IV No:54 Kurumsal Yönetim İlkelerinin belirlenmesine ve uygulanmasına ilişkin yürürlükten kaldırılan tebliğde yer alan bağımsız denetime ilişkin maddelerin şirketlerde bir sistem olarak uygulanıp uygulanmadığı incelenecektir.

¹⁹⁷ Sermaye Piyasası Kurulu, (2011), Kurumsal Yönetim İlkelerinin Belirlenmesine ve Uygulanmasına İlişkin Tebliğ, Seri: IV, No:54.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
KURUMSAL MUHASEBE DERECELENDİRMESİ MODELİ

3.1. Kurumsal Muhasebe Derecelendirmesi Modelinin İçeriği

Kurumsal Muhasebe Derecelendirmesi olarak ifade ettiğimiz konu Kurumsal Muhasebe Derecelendirmesi'nin nasıl yapılacağına ilişkin bir yol ve yöntemler dizisi oluşturmaktır. Bir şirkette Kurumsal Muhasebe Derecelendirmesi'nde hangi kriterlerin derecelendirmeye esas alınacağı, bu kriterlerin önemlilik düzeyinin belirlenmesi, Kurumsal Muhasebe Derecelendirme sürecinin oluşturulması; süreç kapsamında elde edilen verilere ve bu veriler için oluşturulan dayanaklara göre Kurumsal Muhasebe Derecelendirme notlarının verilmesi, notların yorumlanması, Kurumsal Muhasebe Derecelendirme notunun geliştirilmesine yönelik öneriler seti oluşturulmasını kapsar. Kurumsal Muhasebe Derecelendirmesi 4 aşamada oluşturulmuştur. Bu aşamalar aşağıdaki şekilde sıralı olarak özetlenmiştir:

1. Adım	•Muhasebe Sisteminin Kurumsallaşma Kriterlerinin: Ana ve Alt Kriterlerinin Tespit Edilmesi
2. Adım	•Kurumsal Muhasebe Derecelendirme Kriterlerinin Önemlilik Düzeyinin Belirlenmesi
3. Adım	•Kurumsal Muhasebe Derecelendirme Sürecinin Oluşturulması •Ön Hazırlık ve Veri Toplama •Her Bir Veri İçin Dayanak Oluşturma •Veri Derleme Formunun Oluşturulması •Kurumsal Muhasebe Derecelendirme Notları ve Yorumu
4. Adım	•Kurumsal Muhasebe Derecelendirme Raporunun Yazılması

Şekil 3: Kurumsal Muhasebe Derecelendirmesi Modeli

Birinci adım; muhasebe sisteminin kurumsallaşma kriterlerinin; ana ve alt kriterlerinin tespit edilmesidir. Bu konuya tezin 2. Bölümünde değinildiği için muhasebe sisteminin kurumsallaşma kriterlerinin tespitine bu bölümde değinilmeyecektir. Ayrıca bu bölümden itibaren muhasebenin kurumsallaşma kriterleri Kurumsal Muhasebe Derecelendirme kriterleri olarak adlandırılacaktır.

İkinci adım; Kurumsal Muhasebe Derecelendirme notlarının oluşturulması için Kurumsal Muhasebe Derecelendirme kriterlerinin önemlilik düzeylerinin belirlenmesidir. Kurumsal Muhasebe Derecelendirmesi'nde; Kurumsal Muhasebe Derecelendirme kriterlerinin önemlilik düzeylerinin belirlenmesinde ve Kurumsal Muhasebe Derecelendirme notuna dönüştürülmesinde iki öge üzerinde durulmuştur: Birincisi; Kurumsal Muhasebe Derecelendirme kriterlerinin şirketlerde fiziken var olup olmadığına bir önemlilik derecesi yüklenmesi, ikincisi ise fiziken var olan Kurumsal Muhasebe Derecelendirme kriterlerinin işleyişine dair bir önemlilik derecesi yüklenmesi üzerine ölçütler geliştirilmiştir. Ve Kurumsal Muhasebe Derecelendirme kriterlerinden ana ve alt kriterlerinin 100 puan üzerinden kendi içlerinde dağılımı yapılmıştır.

Üçüncü adım; Kurumsal Muhasebe Derecelendirme sürecidir. Bu süreçte hangi verilerin nasıl oluşturulacağı, bu verilerin dayanaklarının oluşturulması, bu dayanakların yazılı bir hale getirilmesi için veri derleme formlarının oluşturulmasıdır. Oluşturulan veri derleme formlarının şirket yetkililerince doldurulması sonucunda uygulama yapılacak olan şirketlere verilen Kurumsal Muhasebe Derecelendirme notları ve bu notların yorumlanmasıdır.

Dördüncü adım; Kurumsal Muhasebe Derecelendirme Raporu'nun yazılmasıdır. Raporda şu bölümler yer almaktadır; şirket hakkında genel bilgiler, şirkete uygulanmış Kurumsal Muhasebe Derecelendirme süreci, Kurumsal Muhasebe Derecelendirme sürecinde yer alan veri derleme formunun yorumlanması, şirketten alınan verilerin analiz edilmesi sonucunda şirketin Kurumsal Muhasebe Derecelendirmesi'nden almış olduğu Kurumsal Muhasebe Derecelendirme notu ve şirkete önerilerimiz yer almaktadır. Bununla birlikte Kurumsal Muhasebe Derecelendirme Raporu'nun oluşturulmasında SAHA Kurumsal Yönetim ve Kredi

Derecelendirme Hizmetleri A.Ş.’nin Kurumsal Yönetim Derecelendirme raporundan esinlenilmiştir.

3.2. Kurumsal Muhasebe Derecelendirme Kriterlerinin Önemlilik Düzeylerinin Belirlenmesi ve Notlarının Oluşturulması

Kurumsal Muhasebe Derecelendirmesi yapılabilmesi için ön şart Kurumsal Muhasebe Derecelendirme kriterlerinin önemlilik düzeylerinin belirlenmesi ve buna bağlı olarak da Kurumsal Muhasebe Derecelendirme notlarını oluşturmaktır. İzleyen kısımda bu iki konu ele alınacaktır.

3.2.1. Kurumsal Muhasebe Derecelendirme Kriterlerinin Önemlilik Düzeylerinin Belirlenmesi

Bu bölümde Kurumsal Muhasebe Derecelendirme kriterlerinin önemlilik düzeylerine değinilmiştir. Kurumsal Muhasebe Derecelendirme kriterlerinin önemlilik düzeyi oluşturulurken ise ilk olarak bu kriterlerin şirketlerde fiziki olarak var olup olmadığına bir önemlilik derecesi yüklenmiş, ikincil olarak da bu fiziken var olan kriterin işleyişine dair bir önemlilik derecesi yüklenmesine aşağıda yer alan bölümde ayrıntılı olarak değinilmiştir.

3.2.1.1. Muhasebe Sisteminin Organizasyonunun Fiziki Yapılanması ve İşleyişinin Ölçülmesi

Muhasebe sisteminin organizasyonu Kurumsal Muhasebe Derecelendirmesi’ne tabi tutulduğunda aşağıdaki göstergelerle ölçülebilir.

- Fiziki Yapılanma
- Muhasebe Sisteminin Organizasyon Yapısı ve Yönetiminin İşleyişi

Kurumsal Muhasebe Derecelendirme kriterlerinden muhasebe sisteminin organizasyonu **fiziki yapılanma** açısından incelendiğinde aşağıdaki konulara dikkat çekilebilir:

- Örgüt yapısı,
- Belgeler ve defterler,
- Hesap planı,
- Bilgisayar programları,
- Mali tablo ve raporlar,
- İnsan unsuru,
- Yetki ve sorumlulukların dağıtılması,
- Muhasebe sisteminin sorumluluk alanlarına ayrılması.

Muhasebe sisteminin fonksiyonlarını yerine getirebilmesi, gecikmelerin, yolsuzluk, hata, kayıp ve kaçakların önlenmesi için örgütlenebilmesi; diğer bir deyişle organize olması gerekmektedir.¹⁹⁸ Muhasebe sisteminin önemi, işlerin yürütülmesinde ve kararların verilmesinde yönetime gereksinim duyduğu bilgi ve belgeleri sunmasından gelir.¹⁹⁹

Muhasebenin nesnel organizasyonunda yer alan belgeler ve defterler kayıt, sınıflandırma, çoğaltma ve iletme işlemlerinin yapılması için gerekli kayıt ortamını oluştururken işlemler arasındaki iletişimi sağlar.²⁰⁰ Muhasebenin nesnel organizasyonu; kayıtların düzenli olması, yanlış olma olasılığının azaltılması, kayıtların kontrolünün sağlanması ve aynı özellikleri taşıyan işlemlerin topluca kaydedilmesini sağlaması bakımından önemlidir.²⁰¹

Hesap planı, şirketlerde finansal nitelikli değer hareketlerinin kaydedilmesi için tutulan hesapları, muhasebenin temel kavramları ve ilkeleri çerçevesinde sistemli bir şekilde bölümleyen ve aynı olayların sürekli olarak aynı hesaplara kaydedilmesini sağlayan bir yöntemdir. Hesap planı dış görünüş itibarıyla kayıtlarda kullanılan

¹⁹⁸ Gönen, a.g.e., s.4.

¹⁹⁹ Mehmet Civan ve Mustafa Çalışkan, (2004), *Tekstil İşletmelerinde Muhasebe Organizasyonunun Önemi, Muhasebe ve Finansman Dergisi*, Sayı:24, Bursa: s.158.

²⁰⁰ Sevim, a.g.e., s.58.

²⁰¹ Sevim, a.g.e., s.59.

hesapların numaralarını gösteren bir çizelgedir. Ancak temelde şirketin muhasebe sisteminin organizasyon çatısını oluşturur. Muhasebe sisteminden istenilen bilgilerin en ayrıntılı tali hesap adını verdiğimiz çizelgelere dönüştürülerek bilgi şirket faaliyetleri sonucunda bilgiye dönüşür. Bu nedenle hesap planı hazırlamak gerçekte muhasebe bilgi sisteminin kullanılmasını gerektirdiği için önem arz etmektedir.²⁰²

Hesap planı muhasebe sisteminin en önemli ögesi olup tüm sistem geliştirme çabalarının sonucudur. Sistemin işleyişi, üretilecek bilgiler, muhasebe teknikleri, muhasebe standartları ve kavramları hesap planının içerisinde belirli bir sistematikte yer almaktadır. Etkin olamayan bir hesap planı sistemin çıktısı olan muhasebe bilgilerinin doğruluğunu ve güvenilirliğini dolayısıyla değerini olumsuz yönde etkiler.²⁰³

Muhasebe sisteminin nesnel organizasyonunda yer alan bilgisayar programlarından yararlanıldığı takdirde analizlerin hemen hemen tümü çok hassas hesaplamaları ve bazen karmaşık istatistiksel analizleri de içerecek şekilde hesap tabloları tarafından hızla yerine getirilir. Analiz aşamasında, hesap tablolarının dışında bazen özel olarak geliştirilmiş analiz yazılımlarından veya istatistik paketlerinden yararlanılır. Elde edilen analiz sonuçları kelime işlemcilerle raporlar haline getirilir. Raporların hazırlanmasında kelime işlemcilerden yararlanılması, görsel açıdan son derece kaliteli raporların, oldukça ekonomik yolla oluşturulmasına imkan verir.²⁰⁴

Ayrıca bilgi kullanıcılarının ihtiyacı olan bilgilerin çok hızlı bir şekilde üretilmesini ve bilgi üretim maliyetlerinin eskiye oranla azalmasını,²⁰⁵ buna ek olarak bilgilerin toplanmasında, işlenmesinde, depolanmasında, ağlar aracılığı ile bir yerden bir yere iletilmesinde ve bilgi kullanıcılarının hizmetine sunulmasına yardımcı olmaktadır.²⁰⁶

²⁰² Sevim, a.g.e., s.62.

²⁰³ Sevim, a.g.e., s.64.

²⁰⁴ Sevim, a.g.e., ss. 31-32

²⁰⁵ Sevim, a.g.e., s.41.

²⁰⁶ Şerafettin Sevim vd., (2006), Muhasebe Sistemlerine Bilgi Teknolojileri Hizmet Desteği Sağlayan Bilgisayar Firmalarının Hizmet Kalitesinin Ölçülmesi Üzerine Amprik Bir Araştırma, *Muhasebe ve Finansman Dergisi*, Sayı:32, Bursa: s.3.

Muhasebe sisteminin nesnel organizasyonunda yer alan mali tablo ve raporlar şirket içi ve şirket dışı bilgi kullanıcılarına yöneliktir. Halka açık şirketler, her yıl şirket dışına sunulması zorunlu olan bilgilerini yıllık rapor veya faaliyet raporu adı verilen rapor ile açıklarlar. Bilanço, gelir tablosu temel mali tablolar olmak üzere satışların maliyeti tablosu, fon akım tablosu, nakit akım tablosu, kar dağıtım tablosu, öz sermaye değişim tablosu hazırlanması zorunlu tablolardır.²⁰⁷

Muhasebe sisteminin iç raporları ise şirket yönetiminin her düzeyine sunulan ve genellikle planlama ve kontrol amacı taşıyan bütün tabloları kapsar. İç raporlar şirket yöneticilerine şirket faaliyetlerinin gidişatını ve sonuçlarını görme ve planlanan amaçlarla karşılaştırma olanağı sağlayarak, yönetici verecekleri kararlara temel teşkil ederler. İç raporlar bütçeler, maliyet raporları, satış icmal tabloları, alacak ve borçlar yaşlandırma cetvelleri, üretim raporları, stok takip raporları vb raporlardır. Raporlar sistemin çıktısını oluşturduğundan, raporların doğruluğu ve güvenilirliği, verilerin doğruluğu ve güvenilirliğine bağlıdır. Sistemin diğer ögeleri raporlar üzerinde etkilidir.

208

Raporlar muhasebe bilgisini bilgi kullanıcılarına iletmesi ve bilgi kullanıcılarının ihtiyacı olan doğru, açık, güvenilir, yorumlanabilir bilgileri üretmesi bakımından önemi yadsınamayacak şekilde yüksektir.

Görüldüğü üzere muhasebe sisteminin fonksiyonlarını yerine getirebilmesi için gerekli nesnel ortamı oluşturan muhasebe sisteminin organizasyonu, işlerin diğer bölümler arasında ilişki kurarak bu bölümlerin denetlenmesine ve kontrol edilmesine olanak sağlar.²⁰⁹

Muhasebe sisteminin kurumsallaşma yolunda önemi bakımından ele alındığında Kurumsal Muhasebe Derecelendirme kriterlerinden muhasebe sisteminin organizasyonu kriterinin birincil alt kriteri olan nesnel açıdan organizasyonunun eksiksiz ve sağlıklı bir şekilde oluşturulmasını sağlayacak olan en önemli unsur insandır. İnsansız bir organizasyon düşünülemez. Bilgi işleme teknolojileri ne kadar gelişirse gelişsin insan

²⁰⁷ Sevim, a.g.e., ss. 60-61

²⁰⁸ Sevim, a.g.e., ss. 61-62

²⁰⁹ Civan ve Çalışkan, a.g.m., s.158.

öğesinin temel faaliyetleri yerine getirmesindeki rolleri değişir ama asla azalmaz, artmaz. Çünkü muhasebe sisteminin temel ögesi, sistemin kurulmasını, işletilmesini, geliştirilmesini ²¹⁰ sağlayan ve ona hayat veren tek şey insandır.

Muhasebe sisteminin organizasyonu; fonksiyonları ile işlerin belirlenmesi, gruplandırılması, gruplara ayrılan işlerin kademeler ve kadrolar halinde düzenlenerek aralarındaki ilişkilerin kurulması ve her kadronun belirli yetkilerle donatılmasıyla oluşur. ²¹¹ Muhasebe sisteminin personel açısından organizasyonu, genel organizasyonun sağlanması açısından muhasebe organizasyonunun en önemli unsurlarından biridir. Şirketlerde muhasebe sisteminin organizasyon yapısının oluşturulması için yetenekli, uzmanlaşmış iş görene ihtiyaç vardır. ²¹²

Büyük ölçekli şirketlerde muhasebe hizmetinin etkin sunulabilmesi, muhasebe servisinin iç örgütlenmesiyle yakından ilgilidir. Başka bir ifade ile muhasebe organizasyonu içerisinde yer alan insan ögesinin içerisinde yer alan insan ögesinin etkin çalışabilmesi için görev, yetki ve sorumlulukların açıkça yazılı olarak belirlenmesi gerekir. Yetki ve sorumluluk paralel olmalı hesap verebilmeyi sağlamalıdır. Ayrıca muhasebe sisteminin personel açıdan organizasyonu yapılırken personelin görev tanımları yapılmalı ve bunun yanında şirketin büyüklüğüne göre değişiklik gösterebilen personel sayısına da dikkat edilmelidir. Yetki vermeden sorumlu tutma veya görevlerin açıkça, yazılı tanımlanmaması koşullar mükemmel olsa bile muhasebe hizmetlerinde etkinlik sağlamak mümkün olmaz. ²¹³

Geniş iş konusu olan, coğrafi olarak dağınık yapıya sahip ve birden fazla üretim/satış işletmeleri olan kurumsallaşmış şirketlerde ihtiyaçlara göre muhasebe içinde sorumluluk alanları oluşturmaları ve bu alanların yapmakta oldukları işleri, raporlamaları, bilgi hazırlama ve sunma çalışmalarının zamanında doğru yapmaları bilgi kullanıcıları için çok önemli olmaktadır. Çünkü gecikmiş bilgi çoğu zaman önemini ve

²¹⁰ Sevim, a.g.e., ss. 54-55

²¹¹ Doğan Argun, (1998), *Seyahat Acentaları ve Tur Operatörlerinde Muhasebe Organizasyonu*, 1.Baskı, Alfa Kitabevi, İstanbul: s.19.

²¹² Civan ve Çalışkan, a.g.m., s.159.

²¹³ Sevim, a.g.e., s.56.

güncelliğini kaybetmiş bilgidir.²¹⁴ Muhasebe sistemlerini kurumsallaştırmak isteyen şirketlerin bilgi kullanıcılarının ihtiyacı olan bilgileri tam zamanında, doğru, açık, anlaşılır ve güvenilir bilgiler üretmesi bunu yaparken de şeffaf bir kimliğe bürünmesi gerekmektedir.

Unutulmamalıdır ki; kurumsal yapılarını tamamlamış muhasebe sisteminin kavram olarak ne ifade ettiğini bilen şirketlerde; muhasebe sistemi karar alma aşamasında başlıca veri tabanını oluştururken; kurumsallaşmamış yönetim anlayışında bilimsel metotların farkına varamamış şirketlerde ise sadece yasal olarak yapılması gereken işlevler sınırlandırılmıştır. Dolayısıyla kurumsallaşmamış şirketlerde muhasebe sistemi organizasyon içinde etkin bir konuma yerleştirilememektedir.²¹⁵

Muhasebe sisteminin organizasyonu Kurumsal Muhasebe Derecelendirmesi'ne tabi tutulduğunda muhasebe sisteminin organizasyonunun **işleyişi** aşağıda yer alan bilgilere işaretlenen cevaplar bütünüyle ölçülecektir.

- 1) Muhasebede kullanılan ve hesap işlerinin ögesi olan; muhasebenin akışına yardımcı olacak belgeler, muhasebede kullanılan her türlü temel ve yardımcı defter, gerekli mizanlar ve gerekli tablolar düzenlenmiş ayrıca muhasebe sisteminde kullanılacak paket programlar temin edilmiştir.
 - a) Evet
 - b) Hayır
- 2) Muhasebe sistemi organizasyon şeması yazılı olarak düzenlenmiştir. Ve Organizasyon şemasının varlığını yazılı hale getirilmesi ispatlanabilir şekildedir.
 - a) Evet
 - b) Hayır

²¹⁴ <http://muhasebeci yorumluyor.com/muhasebe-organizasyonu/> (07.09.2013)

²¹⁵ Hayrettin Usul ve Serpil Düzenli, (2006), Muhasebe Sisteminin Oluşturulmasında Örgüt İklimi Etkisi, *Muhasebe ve Finansman Dergisi*, Sayı:32, Bursa: s.118.

- 3) Muhasebe sisteminin organizasyon yapısında her çalışan bir iş tanımına sahiptir.²¹⁶
 - a) Evet
 - b) Hayır
- 4) Muhasebe sisteminin organizasyon yapısında iş tanımlarında tüm yetki ve sorumluluklar yazılı olarak açıkça belirtilmiştir²¹⁷ ayrıca yeterli sayıda ve nitelikte eleman istihdamı sağlanmıştır.
 - a) Evet
 - b) Hayır
- 5) Muhasebe Sistemi; Genel Muhasebe, Maliyet Muhasebesi, Bütçe ve Yönetim Muhasebesi, Pay Sahipleri ile İlişkiler Birimi olarak sorumluluk alanlarına ayrılmıştır.
 - a) Evet
 - b) Hayır

3.2.1.2. Muhasebe El Kitabının Fiziki Yapılanması ve İşleyişinin Ölçülmesi

Kurumsal Muhasebe Derecelendirme kriterlerinden muhasebe el kitabı **fiziki yapılanma** açısından incelendiğinde aşağıda değinilen konular bakımından önemlidir:

Muhasebe kılavuzu veya el kitabı işletmenin sahip olduğu bir bilgi birikimi (knowledge) değeridir. Sistemin açık ve anlaşılır olmasını sağlarken bilgilerin doğruluğunu ve güvenilirliğini sağlamada bir güvence oluşturmaktadır.

Sistem geliştirme çalışmalarının mevcut durumun saptanmasına yönelik en önemli bilgi kaynağını oluşturmaktadır. Her şeyden önemlisi, muhasebe bilgi birikimi kişilerin beyinde değil, kuruma mal olarak dökümanite edilmiş olmaktadır. Muhasebe

²¹⁶ Adem Dursun, (2007), *Yönetim Açısından Uygulamalı Denetim El Kitabı*, 1.Bası, Beta Yayınları, İstanbul: s.29.

²¹⁷ Dursun, a.g.e., s.30.

sisteminde oluşan küçük hata ve arızalar muhasebe el kitabından anlaşılmakta ve yine muhasebe el kitabından giderilmektedir.²¹⁸

Muhasebe el kitabı Kurumsal Muhasebe Derecelendirmesi'ne tabi tutulduğunda muhasebe el kitabının **işleyişi** aşağıda yer alan bilgilere işaretlenen cevaplarla ölçülecektir.

- 6) Şirkete ait düzenlenmiş muhasebe el kitabı vardır ve ispatlanabilir şekildedir.
 - a) Evet
 - b) Hayır

- 7) Muhasebe el kitabı içeriğinde bulunması gereken bilgileri içermektedir.
 - a) Evet
 - b) Hayır

3.2.1.3. Etik Kodların Fiziki Yapılanması ve İşleyişinin Ölçülmesi

Kurumsal Muhasebe Derecelendirme kriterlerinden etik kodlar fiziki yapılanma açısından incelendiğinde aşağıda değinilen konular bakımından önemlidir:

Etik kodlar, muhasebe mesleğinin daha güven verici ve şeffaf bir ortamda icra edilmesine ilişkin başlatılmış olan girişimlerdir. Günümüze dek yaşanmış şirket skandalları incelendiğinde, ortak paydalarda buluşulan genel kanı karar vericilerin etik değerlerden uzak uygulamalar yapmış olduğudur. Bu da genel anlamıyla tepe yöneticilerin birçoğunun etik kodları özümsememiş olduğu ve bu durum ise artık neredeyse normal karşılar olduğumuz şirket skandallarına neden olduğudur.²¹⁹

Şirketin sınır sistemi niteliğindeki muhasebe fonksiyonu yapı itibarıyla hile ihtiva ettiğinde diğer tüm fonksiyonlarla karşılaştırıldığında en büyük tahribatı açmakta

²¹⁸ Sevim, a.g.e., s.80.

²¹⁹ Kaya ve Ergüden, a.g.m., s.49.

olduğundan, etik kod uygulamalarının muhasebe hilelerinin önüne geçmede büyük bir destek sağlamaktadır.²²⁰

Etik kodları benimseyen karar vericiler belli kurallar içinde hareket edecekleri için sözleşme yapabilmek amacıyla, onların davranışlarını teker teker öğrenmek gerekmeyecektir. Bu da denetime daha az kaynak ve zaman harcayan, dolayısıyla etkin bir mekanizmanın oluşmasını sağlayacaktır. Etik kodları, etiksel beklentileri artırmak, etiksel konulardaki diyalogları yasallaştırmak, etiksel karar vermeyi teşvik etmek ve uygulamalar için yetkiyi kötüye kullanımının engellenmesini amaçlamaktadır.²²¹

Kurumsal kültürün bir parçası halini alan etik kodlar, kurumsal dürüstlüğü ve hesap verebilirliği geliştirir. Bu açıdan kurumsal kültürle bütünleşmesi oldukça önemlidir.²²²

Etik kodlar Kurumsal Muhasebe Derecelendirmesi'ne tabi tutulduğunda etik kodların **işleyişi** aşağıda yer alan bilgilere işaretlenen cevaplarla ölçülecektir.

- 8) Şirket tarafından yazılı şekilde oluşturulmuş bir etik kod uygulaması vardır.
 - a) Evet
 - b) Hayır
- 9) Bu kodlar ilgili taraflara (paydaşlara) ve çalışanlara internet, broşür vb. araçlarla bildirilmiştir.
 - a) Evet
 - b) Hayır
- 10) Yöneticiler ve çalışanların etik kodlara uyulmadığı takdirde şirketçe uygulanan yaptırımlar ayrıca tanımlanmıştır.
 - a) Evet

²²⁰ Kaya ve Ergüden, a.g.m., s.49.

²²¹ Kaya ve Ergüden, a.g.m., s.50.

²²² Kaya ve Ergüden, a.g.m., s.51.

b) Hayır

11) Karar verme, strateji oluşturma süreçlerinde etik hususlar gözetilmektedir.

a) Evet

b) Hayır

12) Etik kodların içinde yer alan kurallar gereği çalışanlarda mesleki yeterlilik şartı aranmaktadır ve işe alımlarda ön şart olarak belgelendiriniz ibaresi yer almaktadır.

a) Evet

b) Hayır

13) Çalışanların şirket yararı ile kişisel menfaatlerinin çatışmasına neden olacak durumlar söz konusudur.

a) Evet

b) Hayır

14) Ücretlerle mesleki yeterlilik arasında ilişki vardır ve bu durum ücret bordrosunda yazılı olarak açıkça belgelendirilmektedir.

a) Evet

b) Hayır

3.2.1.4. Bilgi Açıklama Politikasının Fiziki Yapılanması ve İşleyişinin Ölçülmesi

Kurumsal Muhasebe Derecelendirme kriterlerinden bilgi açıklama politikası **fiziki yapılanma** açısından incelendiğinde aşağıda değinilen konular bakımından önemlidir:

Kurumsal yönetimin dayanması gereken ilkelerden ilki şeffaflıktır. Şeffaflık, şirketin kendi hakkındaki yeterli ve doğru bilgileri zamanında ilgili taraflara

açıklamasıdır. Bu bilgiler şirketin performansına, finansal durumuna, yönetimine ve sahiplik yapısına ilişkin bilgilerdir. Şeffaflığın sağlanabilmesinin en önemli unsuru güçlü bir bilgi açıklama politikasıdır. Bu şirketlerin pazarda devamlı ve tutarlı bir şekilde gözetlenmesi, değerlendirilmesi ve ilgili tarafların uyarılmasını sağlar. Aynı zamanda pay sahiplerinin sahiplikten doğan haklarını elde etmelerini ve bu hakları kullanmalarını mümkün kılar. Şeffaflığın olmadığı veya yanlış bilgilendirmenin olduğu durumlarda menfaat sahipleri çok büyük zarar görür. Açıklanacak bilgilerin hazırlanmasında ve duyurulmasında şirket çok büyük maliyetlere katlanmak zorunda kalmamalıdır. Aynı zamanda şirketin rekabet durumunu sarsacak sır niteliğindeki bilgiler ifşa edilmemelidir.²²³

Bilgi açıklama politikası Kurumsal Muhasebe Derecelendirmesi'ne tabi tutulduğunda bilgi açıklama politikasının **işleyişi** aşağıda yer alan bilgilere işaretlenen cevaplarla ölçülecektir.

- 15) Şirketin yönetim kurulu tarafından yazılı hale getirilmiş bir bilgi açıklama politikası vardır.
 - a) Evet
 - b) Hayır

- 16) Bilgilendirme politikası, ticari sır kapsamı dışındaki gerekli bilgi ve açıklamaların pay sahipleri, yatırımcılar, çalışanlar, müşteriler ve ilgili diğer taraflara zamanında, doğru, eksiksiz, anlaşılabilir, kolay ve en düşük maliyetle ulaşılabilir olarak, eşit koşullarda iletilmesini sağlamaktadır.
 - a) Evet
 - b) Hayır

- 17) Faaliyet raporu mevzuat hükümleri saklı kalmak kaydıyla faaliyet raporunun içeriğinde bulunması gereken asgari konuları içermektedir.
 - a) Evet

²²³ İpçioğlu vd., a.g.e., s.239.

b) Hayır

18) Şirketin ticari sır niteliğindeki bilgilerin güvenliği ve bu sırların korunması için bir tedbir, politika vs. oluşturulmuştur ve belgelenebilir niteliktedir.

a) Evet

b) Hayır

19) Şirketin sermaye piyasası araçlarının değerini etkileyebilecek nitelikteki bilgiye ulaşabilecek konumdaki yöneticilerin ve hizmet aldığı diğer kişi/kurumların listesi hazırlanmıştır ve bilgilendirme politikalarında yer alan esaslar çerçevesinde kamuya duyurulmuştur.

a) Evet

b) Hayır

20) Şirket finansal durumuna ve faaliyet sonuçlarına etki edecek önemli bir durum oluştuğunda derhal kamuya açıklamaktadır.

a) Evet

b) Hayır

3.2.1.5. Bilgi Teknolojilerinin Kullanım Düzeyinin Fiziki Yapılanması ve İşleyişinin Ölçülmesi

Kurumsal Muhasebe Derecelendirme kriterlerinden bilgi teknolojilerinin kullanım düzeyi **fiziki yapılanma** açısından incelendiğinde aşağıdaki konulara dikkat çekilebilir:

- Donanım ve yazılım,
- Bilgi teknolojileri alanında yetişmiş nitelikli personel sayısı,
- İnternet sitesi,

Bilginin tüm dünya üzerindeki kullanıcılara, neredeyse anında iletebilmesi, finansal açıklamaları daha etkin hale getirmekte ve yatırımcı ilişkilerinin devamlılığının

sağlanmasında önemli bir rol oynamaktadır.²²⁴ Son yıllarda yeni bilgi teknolojilerinin ortaya çıkması şirketlerin günlük işlemlerini yerine getirme yollarını değiştirmiştir. Aslında birçok şirket günümüzün gelişmekte olan pazarlarında, daha etkili bir şekilde rekabet etme yollarını ararken bilgi teknolojisi yönetimi kurumsal denetimin en önemli öğelerinden birisi olmuştur. Yöneticilerin karar almalarına yardımcı olacak bilgileri sağlayan muhasebe sistemi yönetim bilgi sisteminin odağı konumundadır. Bilgi teknolojisi, yazılım ve donanım ürünleri, bilgi üretim sistemleri ve bu sistemlerin geliştirilmesi, yönetim süreçlerinin otomasyonu gibi kavramlar ve faaliyetleri kapsar.²²⁵ Ayrıca şirketlerin muhasebe elemanları tarafından kullanılabilen, düzenlenebilen ve işletilebilen bilgisayar sistemi ve paket programları muhasebe bilgisi gerekliliği ön koşuldur. Gerçekte temel muhasebe bilgisi olmaksızın, hiçbir muhasebe programını kullanmak mümkün değildir. Bu yüzden muhasebe elemanlarının da bilgi yönetim sistemleri ve şirket fonksiyonları konusunda temel bir bilgiye sahip olması²²⁶ bu duruma ek olarak da şirketlerin büyüklüğüne göre değişen bilgi teknolojileri alanında yetişmiş nitelikli personel sayısının da yeterli olması gerekmektedir.

Bilgi teknolojilerini kullanmada bir araç olan internete değinecek olursak da günümüzde teknolojik gelişmeler ile birlikte, internet siteleri, şirketlere kaliteli ve zamanında bilgi üretme ve sunma fırsatları sağlayarak şeffaflığın hayata geçirilmesinde önemli bir rol üstlenmektedir.²²⁷ İnternet siteleri, kurumsal yönetim çerçevesinde öngörülen bilgilerin açıklanarak şeffaflığın sağlanmasında ve kamuoyunun aydınlatılmasında önemli bir araçtır. Nitekim Türkiye’de, özellikle yeni Türk Ticaret Kanunu ile bu konuda önemli bir adım atılmış ve sermaye şirketlerinin internet sitesi oluşturmaları hükme bağlanmış ve internet sitesinde yer alması gereken hususlar, asgari zorunlu içerik kanunla belirlenmiştir. Böylece, ülkemizde internet üzerinden finansal raporlama aracılığı ile şeffaflığın artırılması için önemli bir adım atılmıştır.²²⁸ Günümüzde geline nokta esasen şirketler sadece hissedarlarına değil paydaşların tamamına karşı hesap verebilir olmalıdır. Şeffaflık ve hesap verebilirlik şirket faaliyetleri, faaliyet sonuçları ve süreçleri ile ilgili olarak kamunun sürekli aydınlatılmasına dayandığından,

²²⁴ Özsöğün Çalışkan ve Güler, a.g.m., s.65.

²²⁵ Sevim vd., a.g.m., s.2.

²²⁶ Sevim vd., a.g.m., s.3.

²²⁷ Özsöğün Çalışkan ve Güler, a.g.m., s.57.

²²⁸ Özsöğün Çalışkan ve Güler, a.g.m., s.60.

internette finansal raporlama, sözkonusu ilkelerin hayata geçirilmesi açısından özel önem taşımaktadır. İnternette finansal raporlama hem kullanıcılar hem de bilgiyi sunanlar açısından pek çok fayda sağlamaktadır. Bunları:²²⁹

- Maliyet tasarrufu,
- Daha çok kullanıcıya ulaşım,
- Bilgi asimetrisinin ortadan azalması,
- Gerçek zamanlı bilgi sunumu,
- Süreklilik ve esneklik,
- Başka bilgilere elektronik bağlantı ve daha ayrıntılı bilgi sunumu şeklinde sıralamamız mümkündür.

Toparlayacak olursak şirketlerin muhasebe sistemlerini kurumsal bir yapıya dönüştürebilmeleri için güncel yaşıntıyı takip ederek bilgi kullanıcılarına ihtiyacı olan şeffaf, açık, anlaşılır, doğru, güvenilir bilgileri tam zamanında sunabilmeleri için bilgi teknolojilerinden faydalanmaları, güncel ve sürekli yenilenebilirliği takip etmeleri günümüz şartlarında bir zorunluluğu gerektirmektedir.

Bilgi teknolojilerinin kullanım düzeyi Kurumsal Muhasebe Derecelendirmesi'ne tabi tutulduğunda bilgi teknolojilerinin kullanım düzeyinin **işleyişi** aşağıda yer alan bilgilere işaretlenen cevaplarla ölçülecektir.

21) Şirketin donanım ve yazılım teknolojisi muhasebe bilgi sisteminin gereksinimlerini karşılayabilecek nitelikte, güncellemeye açıktır.

- a) Evet
- b) Hayır

22) Yazılım belgeler açısından yeterlidir.²³⁰

- a) Evet
- b) Hayır

²²⁹ Özsözgün Çalışkan ve Güler, a.g.m., s.60.

²³⁰ Sevim, a.g.e., s.168.

23) Online dosya ve kayıtları elde etmek mümkündür.²³¹

- a) Evet
- b) Hayır

24) Şirket tarafından muhasebe bilgi sistemini geliştirme çalışmalarını yürütecek bir ekip oluşturulmuştur ve bu ekibin başında yer alan bir sistem analisti mevcuttur.

- a) Evet
- b) Hayır

25) Oluşturulan bu ekip sayı ve nitelik bakımından yeterlidir.

- a) Evet
- b) Hayır

26) Şirket erişilebilir nitelikte bir internet sitesine sahiptir.

- a) Evet
- b) Hayır

27) Şirketin antetli kağıdında internet sitesinin adresi yer almaktadır.

- a) Evet
- b) Hayır

28) Uluslar arası yatırımcıların da erişebilmesi için internet sitesi ayrıca ikinci bir dille İngilizce olarak düzenlenmiştir.

- a) Evet
- b) Hayır

29) Şirketin internet sitesinde internet sitesinin içeriğinde bulunması gereken konular yer almaktadır.

- a) Evet
- b) Hayır

²³¹ Sevim, a.g.e., s.168.

30) Kurumsal yatırımcılar ve diğer paydaşlar için kamuyu aydınlatması beklenen gerekli tüm bilgiler şirketin internet sitesinde açık, doğru, anlaşılabilir ve erişilebilir olarak sunulmaktadır.

- a) Evet
- b) Hayır

31) Şirketin internet sitesi etkin olarak kullanılabilirlikte.

- a) Evet
- b) Hayır

3.2.1.6. Denetimin Fiziki Yapılanması ve İşleyişinin Ölçülmesi

Kurumsal Muhasebe Derecelendirme kriterlerinden denetim **fiziki yapılanma** açısından incelendiğinde aşağıdaki konulara dikkat çekilebilir:

- İç denetim birimi,
- Denetim komitesi,
- Bağımsız denetim.

Bir şirketin varlığını devam ettirebilmesi için müşteri ihtiyaçlarına cevap verip, faaliyet gösterdiği pazarda iyi bir konumda olması gerekmektedir. Bunu gerçekleştirecek temel unsurlardan biri de şirketin ihtiyaçlarını karşılayacak iş süreçlerine sahip olması, düzenli olarak bunları gözden geçirmesi ve gerektiğinde güncellemesidir. Süreçlere ilişkin yenilik ve iyileştirme yapılmaması ve mevcut durumun doğru ve güvenilir olup olmadığının kontrol edilmemesi maddi kayıplara ve hatalı kararların alınmasına neden olacaktır. Bu aşamada iç denetim birimine sahip olmak önem taşımaktadır. Çünkü verimliliğe, yeniliğe ne kadar odaklanıldığı, süreçlerin doğru işleyip işlemediği, risklerin ne kadar etkin yönetildiği, maddi kayıpların meydana gelip gelmediği iç denetim tarafından objektif bir bakış açısıyla tespit edilmekte ve gerekli iyileştirmeler önerilmektedir. İç denetim birimi bunu yaparken proaktif bir

yaklaşım izlemekte, hata ve kusurlar henüz oluşmadan gerekli saptamaları yapmaktadır.²³²

Günümüzde iç denetim anlayışı önemli ölçüde değişmiştir. Daha önceleri eksiklik ve hile bulmaya odaklanan, işlem/kayıt odaklı iç denetim anlayışı yerini süreç ve verimlilik odaklı bir danışmanlık anlayışına bırakarak kurum nezdindeki risk yönetiminin önemli bir parçası haline gelmiştir. Günümüz iç denetim anlayışı bu yapısı ile verimlilik ve katma değer açısından üst yönetim için değerli bir kılavuz haline gelmiştir.²³³ Bu yüzdendir ki şirketlerin iç kontrol mekanizmalarını ve iç denetim birimini kurması, özellikle bağımsız denetimin önemi dikkate alındığında, büyük önem kazanmaktadır.

SPK düzenlemeleri ile ülkemizde ilk uygulaması bankalar hariç hisse senetleri borsada işlem gören ortaklıklarda başlayan denetim komitesi, daha sonra yapılan Bankacılık Kanunu ve BDDK düzenlemeleri ile bankacılık alanında da zorunlu bir uygulama haline gelmiştir.²³⁴

Pay ve menfaat sahipleri açısından sonuçları önem taşıyan söz konusu işlevlerinden ötürü denetim komitesi üyelerinin bağımsızlığı, mali bilgi ve uzmanlığı çalışma etkinliği açısından gerekli olmaktadır. Denetim komitesi fiili olarak denetim yapan bir organ olmadığı için denetim faaliyetleri ile ilgili doğrudan sorumlulukları bulunmamaktadır. Denetim komitesi, iç ve dış denetim sürecinin uygulama etkinliğini, katma değerini, mali raporlama ve iç kontrollerin işleyişi ve yeterliliğini gözetmekle sorumludur. Bu nedenle yönetim kurulu – denetim komitesi - bağımsız denetim ve iç denetim ilişkisi açık bir iletişim ortamına sahip olmalıdır.²³⁵

²³² TÜSİAD, (2008), Yönetim Kurulları'nda İç Denetim Hakkında Sorulması Gereken 12 Soru, Mayıs, s.7.

²³³ TÜSİAD, (2008), Yönetim Kurulları'nda İç Denetim Hakkında Sorulması Gereken 12 Soru, Mayıs, s.7.

²³⁴ http://www.deloitte.com/assets/Dcom-Turkey/Local%20Assets/Documents/turkey-tr_ky_denetimkomitesi1-RolveSorumluluklar_111207.pdf (19.09.2013)

²³⁵ http://www.deloitte.com/assets/Dcom-Turkey/Local%20Assets/Documents/turkey-tr_ky_denetimkomitesi1-RolveSorumluluklar_111207.pdf (19.09.2013)

Şirketlerin gelişen ve değişimi gerektiren ekonomik koşullar nedeniyle giderek büyümesi beraberinde doğru ve güvenilir bilgilere olan ihtiyacı da arttırmaktadır. Bu ihtiyacın artması bağımsız denetim uygulamalarının da daha fazla önem kazanmasına neden olmuştur.²³⁶

Bağımsız denetim, şirketlerin yıllık finansal tablo ve diğer finansal bilgilerinin, bu tablo ve bilgiler için belirlenen kriterlere (örneğin, uluslararası finansal raporlama standartlarına) uygunluğu ve doğruluğu hususunda, makul güvence sağlayacak yeterli ve uygun bağımsız denetim kanıtlarının elde edilmesi amacıyla, genel kabul görmüş bağımsız denetim standartlarında öngörülen gerekli tüm bağımsız denetim tekniklerinin uygulanarak, defter, kayıt ve belgeler üzerinden denetlenmesi ve değerlendirilerek rapora bağlanmasını ifade eder. Bağımsız denetim kanunların, yönetmeliklerin, standartların şirketlere dayattığı bir zorunluluk değil aksine günümüz şirketleri için vazgeçilemez bir ihtiyaçtır. Şeffaf, açık ve anlaşılır bilgi en değerli bilgidir ve bu da ancak bağımsız denetimle mümkündür.²³⁷

Denetim, Kurumsal Muhasebe Derecelendirmesi'ne tabi tutulduğunda denetimin **işleyişi** aşağıda yer alan bilgilere işaretlenen cevaplarla ölçülecektir.

32) Şirketin yönetim kuruluna bağlı iç denetim faaliyetlerini yürüten bir iç denetim birimi mevcuttur.

- a) Evet
- b) Hayır

33) Şirketin iç denetim birimi verimliliğe ve yeniliğe ne kadar odaklanıldığını, süreçlerin doğru işleyip işlemediğini, risklerin ne kadar etkin yönetildiğini objektif bir şekilde tespit etmekte ve gerekli iyileştirmeleri yapmaktadır.

- a) Evet

²³⁶ Adnan Dönmez ve Ayten Ersoy, (2011), Bağımsız Denetim Sürecinde Analitik İnceleme Prosedürleri: Türkiye'de SPK'dan Yetki Almış Denetim Firmaları Üzerine Bir Araştırma, *Bilgi Türk Dünyası Sosyal Bilimler Dergisi*, Sayı:56, Ankara: s.121.

²³⁷ http://www.denetimnet.net/Pages/ttk_bagimsiz_denetim_nedir.aspx (19.09.2013)

b) Hayır

34) Şirketin yönetim kurulu tarafından oluşturulmuş denetim komitesinin varlığından söz etmek mümkündür.

a) Evet

b) Hayır

35) Şirketin yönetim kurulu tarafından oluşturulan kendi üyeleri arasından seçilen en az iki üyesi vardır.

a) Evet

b) Hayır

36) Şirketin denetim faaliyetlerini yürüttüğü bağımsız bir denetim kuruluşla anlaşması vardır.

a) Evet

b) Hayır

37) Bağımsız denetim kuruluşları ve bu kuruluşlarda istihdam edilen denetim elemanları bağımsızlığı esas almaktadır bu duruma faaliyet raporunda yer verilmiştir.

a) Evet

b) Hayır

38) Şirket yönetim kurulu tarafından bir bağımsız denetim kuruluşu; sürekli ve/veya özel denetimlerde en çok 5 hesap dönemi için seçilmiştir.

a) Evet

b) Hayır

39) Şirket aynı bağımsız denetim kuruluşu ile yeniden sürekli ve/veya özel denetim sözleşmesi imzalanabilmesi için en az 2 hesap döneminin geçmesi kuralına uymaktadır.

a) Evet

b) Hayır

40) Şirketin bağımsız denetim faaliyeti ve danışmanlık faaliyetlerini birbirinden ayrı şekilde yürütmektedir.

a) Evet

b) Hayır

3.2.2. Kurumsal Muhasebe Derecelendirme Kriterlerinden Önemlilik Düzeyi Yüksek ve Düşük Kriterlerin Belirlenmesi

Kurumsal Muhasebe Derecelendirme notlarının oluşturulabilmesi için Kurumsal Muhasebe Derecelendirme kriterlerinden önemlilik düzeyi yüksek ve düşük kriterler aşağıda verilen tabloda puanlanmıştır. Kurumsal Muhasebe Derecelendirme kriterlerinin Kurumsal Muhasebe Derecelendirme toplam notu olan ve ondalık sisteme dönüştürülmemiş 100 puanın kriterler açısından dağılımı aşağıdaki önemlilik düzeyi tablosunda verildiği gibidir:

Tablo 1: Kurumsal Muhasebe Derecelendirme Kriterlerinin Önemlilik Düzeyi Tablosu

KURUMSAL MUHASEBE DERECELENDİRME KRİTERLERİNİN ÖNEMLİLİK DÜZEYİ TABLOSU	
Derecelendirilen Ana Bölüm (Kriter): Muhasebe Sisteminin Organizasyonu	Ana Bölüm Puanı: 30
Derecelendirilen Alt Bölüm (Kriter): Muhasebe Sisteminin Nesnel Açıdan Organizasyonu	Alt Bölüm Puanı:10
1) Muhasebede kullanılan ve hesap işlerinin ögesi olan, muhasebenin akışına yardımcı olacak belgeler, muhasebede kullanılan her türlü temel ve yardımcı defter, gerekli mizanlar ve gerekli tablolar düzenlenmiş ayrıca muhasebe sisteminde kullanılacak paket programlar temin edilmiştir.	10 PUAN
Muhasebenin Akışına Yardımcı Olacak Belgeler	2 PUAN
Muhasebede Kullanılan Her Türlü Temel ve Yardımcı Defter	2 PUAN
Gerekli mizanlar	2 PUAN
Gerekli tablolar	2 PUAN

Muhasebe Sisteminde Kullanılacak Paket Programlar	2 PUAN
Derecelendirilen Alt Bölüm: Muhasebe Sisteminin Personel Açısından Organizasyonu	Alt Bölüm Puanı:15
2) Muhasebe sistemi organizasyon şeması yazılı olarak düzenlenmiştir ve organizasyon şemasının varlığının yazılı hale getirilmesi ispatlanabilir bir şekildedir.	5 PUAN
3) Muhasebe sisteminin organizasyon yapısında her çalışan bir iş tanımına sahiptir.	5 PUAN
4) Muhasebe sisteminin organizasyon yapısında iş tanımlarında tüm yetki ve sorumluluklar yazılı olarak açıkça belirtilmiştir ayrıca yeterli sayıda ve nitelikte personel istihdamı sağlanmıştır.	5 PUAN
Derecelendirilen Alt Bölüm: Muhasebe Sisteminin Sorumluluk Alanlarına Ayrılması	Alt Bölüm Puanı:5
5) Muhasebe Sistemi: Genel Muhasebe, Maliyet Muhasebesi, Bütçe ve Yönetim Muhasebesi, Pay Sahipleri ile İlişkiler Birimi olarak bölümlere ayrılmıştır.	5 PUAN
Genel Muhasebe	1,25 PUAN
Maliyet Muhasebesi	1,25 PUAN
Bütçe ve Yönetim Muhasebesi	1,25 PUAN
Pay Sahipleri ile İlişkiler Birimi olarak bölümlere ayrılmıştır.	1,25 PUAN
Derecelendirilen Ana Bölüm: Muhasebe El Kitabı	Ana Bölüm Puanı:15
Derecelendirilen Alt Bölüm: Fiziki Yapılanma	Alt Bölüm Puanı:5
6) Şirkete ait düzenlenmiş muhasebe el kitabı vardır ve ispatlanabilir şekildedir.	5 PUAN
Derecelendirilen Alt Bölüm: İşleyiş	Alt Bölüm Puanı:10
7) Muhasebe el kitabı içeriğinde bulunması gereken bilgileri içermektedir.	10 PUAN
Derecelendirilen Ana Bölüm: Etik Kodlar	Ana Bölüm Puanı:20
Derecelendirilen Alt Bölüm: Fiziki Yapılanma	Alt Bölüm Puanı:5
8) Şirket tarafından yazılı şekilde oluşturulmuş bir etik kod uygulaması vardır.	5 PUAN

Derecelendirilen Alt Bölüm: İşleyiş	Alt Bölüm Puanı:15
9) Bu kodlar ilgili taraflara (paydaşlara) ve çalışanlara internet, broşür vb. araçlarla bildirilmiştir.	2,5 PUAN
10) Yöneticiler ve çalışanların etik kodlara uyulmadığı takdirde şirketçe uygulanan yaptırımlar ayrıca tanımlanmıştır.	2,5 PUAN
11) Karar verme, strateji oluşturma süreçlerinde etik hususlar gözetilmektedir.	2,5 PUAN
12) Etik kodların içinde yer alan kurallar gereği çalışanlarda mesleki yeterlilik şartı aranmaktadır ve işe alımlarda ön şart olarak belgelendiriniz ibaresi yer almaktadır.	2,5 PUAN
13) Çalışanların şirket yararı ile kişisel menfaatlerinin çatışmasına neden olacak durumlar söz konusu değildir.	2,5 PUAN
14) Ücretlerle mesleki yeterlilik arasında ilişki vardır ve bu durum ücret bordrosunda yazılı olarak açıkça belgelendirilmektedir.	2,5 PUAN
Derecelendirilen Ana Bölüm: Bilgi Açıklama Politikası	Ana Bölüm Puanı:9
Derecelendirilen Alt Bölüm: Fiziki Yapılanma	Alt Bölüm Puanı:1
15) Şirketin yönetim kurulu tarafından yazılı hale getirilmiş bir bilgi açıklama politikası vardır.	1 PUAN
Derecelendirilen Alt Bölüm: İşleyiş	Alt Bölüm Puanı:1
16) Bilgilendirme politikası, ticari sır kapsamı dışındaki gerekli bilgi ve açıklamaların pay sahipleri, yatırımcılar, çalışanlar, müşteriler ve ilgili diğer taraflara zamanında, doğru, eksiksiz, anlaşılabilir, kolay ve en düşük maliyetle ulaşılabilir olarak, eşit koşullarda iletilmesini sağlamaktadır.	1 PUAN
Derecelendirilen Alt Bölüm: Faaliyet Raporu	Alt Bölüm Puanı:5
17) Faaliyet raporu mevzuat hükümleri saklı kalmak kaydıyla faaliyet raporunun içeriğinde bulunması gereken asgari konuları içermektedir.	5 PUAN
Derecelendirilen Alt Bölüm: Ticari Sır Kavramı ve İçerden Öğrenenlerin Ticareti	Alt Bölüm Puanı:1
18) Şirketin ticari sır niteliğindeki bilgilerin güvenliği ve bu sırların korunması için bir tedbir, politika vs. oluşturulmuştur ve belgelenebilir niteliktedir.	0,5 PUAN
19) Şirketin sermaye piyasası araçlarının değerini etkileyebilecek nitelikteki bilgiye ulaşabilecek konumdaki yöneticilerin ve hizmet aldığı diğer kişi/kurumların listesi hazırlanmıştır ve bilgilendirme politikalarında yer alan	0,5 PUAN

esaslar çerçevesinde kamuya duyurulmuştur.	
Derecelendirilen Alt Bölüm: Kamuya Açıklanması Gereken Önemli Olay ve Gelişmeler	Alt Bölüm Puanı:1
20) Şirket finansal durumuna ve faaliyet sonuçlarına etki edecek önemli bir durum oluştuğunda derhal kamuya açıklamaktadır.	1 PUAN
Derecelendirilen Ana Bölüm: Bilgi Teknolojilerinin Kullanım Düzeyi	Ana Bölüm Puanı:17
Derecelendirilen Alt Bölüm: Donanım ve Yazılım	Alt Bölüm Puanı:3
21) Şirketin donanım ve yazılım teknolojisi muhasebe bilgi sisteminin gereksinimlerini karşılayabilecek nitelikte, güncellemeye açıktır.	1 PUAN
22) Yazılım belgeler açısından yeterlidir.	1 PUAN
23) Online dosya ve kayıtları elde etmek mümkündür.	1 PUAN
Derecelendirilen Alt Bölüm: Bilgi Teknolojileri Alanında Yetişmiş Nitelikli Personel ve Sayısı	Alt Bölüm Puanı:5
24) Şirket tarafından muhasebe bilgi sistemini geliştirme çalışmalarını yürütecek bir ekip oluşturulmuştur ve bu ekibin başında yer alan bir sistem analisti mevcuttur.	2,5 PUAN
25) Oluşturulan ekip sayı ve nitelik bakımından yeterlidir.	2,5 PUAN
Derecelendirilen Alt Bölüm: İnternet Sitesi	Alt Bölüm Puanı:9
26) Şirket erişilebilir nitelikte bir internet sitesine sahiptir.	0,5 PUAN
27) Şirketin antetli kağıdında internet sitesinin adresi yer almaktadır.	0,5 PUAN
28) Uluslar arası yatırımcıların da erişebilmesi için internet sitesi ayrıca ikinci bir dille İngilizce olarak düzenlenmiştir.	1 PUAN
29) Şirketin internet sitesinde internet sitesinin içeriğinde bulunması gereken konular yer almaktadır.	5 PUAN
30) Kurumsal yatırımcılar ve diğer paydaşlar için kamuyu aydınlatması beklenen gerekli tüm bilgiler şirketin internet sitesinde açık, doğru, anlaşılabilir ve erişilebilir olarak sunulmaktadır.	1 PUAN
31) Şirketin internet sitesi etkin olarak kullanılabilir.	1 PUAN
Derecelendirilen Ana Bölüm: Denetim	Ana Bölüm Puanı:9
Derecelendirilen Alt Bölüm: İç Denetim Birimi	Alt Bölüm

	Puanı:3
32) Şirketin yönetim kuruluna bağlı iç denetim faaliyetlerini yürüten bir iç denetim birimi mevcuttur.	1,5 PUAN
33) Şirketin iç denetim birimi verimliliğe ve yeniliğe ne kadar odaklanıldığını, süreçlerin doğru işleyip işlemediğini, risklerin ne kadar etkin yönetildiğini objektif bir şekilde tespit etmekte ve gerekli iyileştirmeleri yapmaktadır.	1,5 PUAN
Derecelendirilen Alt Bölüm: Denetim Komitesi	Alt Bölüm Puanı:3
34) Şirketin yönetim kurulu tarafından oluşturulmuş denetim komitesinin varlığından söz etmek mümkündür.	1,5 PUAN
35) Şirketin yönetim kurulu tarafından oluşturulan kendi üyeleri arasından seçilen en az iki üyesi vardır.	1,5 PUAN
Derecelendirilen Alt Bölüm: Bağımsız Denetim	Alt Bölüm Puanı:3
36) Şirketin denetim faaliyetlerini yürüttüğü bağımsız bir denetim kuruluşla anlaşması vardır.	0,6 PUAN
37) Bağımsız denetim kuruluşları ve bu kuruluşlarda istihdam edilen denetim elemanları bağımsızlığı esas almaktadır bu duruma faaliyet raporunda yer verilmiştir.	0,6 PUAN
38) Şirket yönetim kurulu tarafından bir bağımsız denetim kuruluşu; sürekli ve/veya özel denetimlerde en çok 5 hesap dönemi için seçilmiştir.	0,6 PUAN
39) Şirket aynı bağımsız denetim kuruluşu ile yeniden sürekli ve/veya özel denetim sözleşmesi imzalanabilmesi için en az 2 hesap döneminin geçmesi kuralına uymaktadır.	0,6 PUAN
40) Şirketin bağımsız denetim faaliyeti ve danışmanlık faaliyetlerini birbirinden ayrı şekilde yürütmektedir.	0,6 PUAN

3.2.2.1. Önemlilik Düzeyi Yüksek Kriterler

Bu bölümde Kurumsal Muhasebe Derecelendirme notlarının oluşmasında yüksek önem düzeyine sahip kriterler gerekçeleriyle birlikte ele alınmıştır.

3.2.2.1.1. Muhasebe Sisteminin Organizasyonu

Muhasebe sisteminin organizasyonu Kurumsal Muhasebe Derecelendirmesi'ne tabi tutulduğunda Kurumsal Muhasebe Derecelendirmesi'nde en yüksek önem düzeyini içeren kriter olduğu için bu kriterin 100 üzerinden almış olduğu puan 30'dur. İlk kısımda ayrıntılı bir şekilde anlatıldığı üzere muhasebe sisteminin fonksiyonlarını yerine getirebilmesi, gecikmelerin, yolsuzluk, hata ve kaçamakların önlenebilmesi için örgütlenebilmesi diğer bir deyişle organize olması gerekmektedir.²³⁸ Muhasebe sisteminin organizasyonunu kendi içinde derecelemeye tuttuğumuzda her bölüm kendi içinde ayrıca puanlanmıştır. Şöyle ki;

- Muhasebe Sisteminin Nesnel Açıdan Organizasyonu: 10
- Muhasebe Sisteminin Personel Açıdan Organizasyonu: 15
- Muhasebe Sisteminin Sorumluluk Alanlarına Ayrılması: 5 puan şeklinde ayrılmaktadır.

Alt kriterler aşağıdaki şekilde açıklanabilir:

Muhasebe sisteminin nesnel açıdan organizasyonu kayıtların doğru, şeffaf, güvenilir ve ayrıntılı olması, kontrolünün sağlanabilmesini ve kaydedilmesini sağlayarak şeffaflık ışığında bilgi kullanıcılarına ihtiyacı olan bilgiler üretebilmesi ve güçlü finansal bilgi ve raporlama sistemi yaratabilmesi bakımından yüksek risk taşıyan bir kriterin alt kriteri olarak önem düzeyi 10 puanla derecelemeye tabi tutulmuştur. Çünkü etkin olmayan nesnel organizasyon sonucu sistemin çıktısı olan muhasebe bilgilerinin doğruluğunu ve güvenilirliğini dolayısıyla değerini olumsuz yönde etkileyecek²³⁹ ve kamuyu aydınlatmada hata, hile ve yolsuzluklara temel oluşturacaktır.

Muhasebe sisteminin nesnel açıdan organizasyonu muhasebe süreçlerini kurumsallaştırmak isteyen şirketler açısından yüksek derecede öneme sahiptir. Şimdi değineceğimiz Kurumsal Muhasebe Derecelendirme kriterlerinden muhasebe sisteminin

²³⁸ Civan ve Çalışkan, a.g.e., s.158.

²³⁹ Sevim, a.g.e., s.64.

nesnel açıdan organizasyonu kriterinin alt kriterlerinin hepsinin Kurumsal Muhasebe Derecelendirmesi yapılacak şirketlerde var olması şirketlerin nesnel açıdan organizasyonunu yapılandırması ve kurumsallaşma kriterini yerine getirmesi için ön koşulu sağlamaktadır. Aşağıda sayacağımız alt kriterlerin önem düzeyi 10 puan üzerinden eşit olarak dağıtılmış ve her kriter 2 puan olarak puanlanmıştır.

- Muhasebenin akışına yardımcı olacak belgeler
- Muhasebede kullanılan her türlü temel ve yardımcı defter
- Gerekli mizanlar
- Gerekli tablolar
- Muhasebe sisteminde kullanılacak paket programlar

Muhasebe sisteminin personel açısından organizasyonuna baktığımızda muhasebe sisteminin nesnel açıdan organizasyonunun eksiksiz ve sağlıklı bir şekilde oluşturulmasını sağlayacak en önemli unsur insandır. İnsansız bir organizasyon düşünülemez. Muhasebe bilgi sistemini kuran, işleten, geliştiren ilk öge insandır. Bilgi işleme teknolojileri ne kadar gelişirse gelişsin insan ögesinin temel faaliyetleri yerine getirmesindeki rolleri değişir ama asla azalmaz, artmaz.²⁴⁰ Muhasebe sisteminin personel açısından organizasyonu genel organizasyonun sağlanması açısından muhasebe organizasyonunun en önemli unsurlarından biridir.²⁴¹ Ayrıca muhasebe sistemlerini kurumsallaştırmak isteyen şirketler için en önemli kriter insan unsuru olduğu için bu kriter muhasebe sisteminin kurumsallaşma kriterlerinin olmazsa olmazıdır. Bu yüzden Kurumsal Muhasebe Derecelendirmesi'nde yüksek risk taşıyan muhasebe sisteminin organizasyonu kriterinin alt kriterleri içinde en yüksek önem düzeyine sahipliği bakımından 15 puan olarak puanlanmıştır.

Kurumsal Muhasebe Derecelendirme kriterlerinden muhasebe sisteminin organizasyonunun son alt kriteri olarak muhasebe sisteminin sorumluluk alanlarına ayrılmasına değinecek olursak şirketlerin faaliyet alanlarının farklı olması,

²⁴⁰ Sevim, a.g.e., s.54.

²⁴¹ Civan ve Çalışkan, a.g.m., s.159.

muhasabeden istenen bilgilerin farklılaşmasına ve muhasebenin bu bilgileri oluşturacak alt bölümlere ayrılmasını gerektirmektedir.²⁴²

Ayrıca günümüzde şirketlerin çok yoğun rekabet ortamında bulunması, şirketlerin yaptıklarının yanında gelecek zamanlarda ne yapacakları, ne satacakları, kaç satacakları, maliyetlerin ne olacağı gibi hususlar önemli olmaya başlamıştır. Bu durumda muhasebe sisteminin kendi içinde bazı sorumluluk alanlarına ayrılması ve yönetilmesi önemli organizasyon ihtiyacı olarak kendini göstermektedir.²⁴³ Bu yüzden Kurumsal Muhasebe Derecelendirmesi'nde en yüksek risk taşıyan bir kriterin alt kriteri olduğundan bu kriterin önem düzeyi 5 puan olarak kabul edilmektedir. Ve aşağıda sayacağımız alt kriterlerin önem düzeyi 5 puan üzerinden eşit olarak dağıtılmış ve her kriter 1,25 puan olarak puanlanmıştır.

- Genel Muhasebe
- Maliyet Muhasebesi
- Bütçe ve Yönetim Muhasebesi
- Pay Sahipleri ile İlişkiler Birimi

3.2.2.1.2. Muhasebe El Kitabı

Kurumsal Muhasebe Derecelendirmesi'nde önem düzeyi yüksek bir kriter muhasebe el kitabı olarak kabul edilmiş ve bu kriterin 100 puan üzerinden almış olduğu puan 15'tir. Muhasebe el kitabı sistemin açık ve anlaşılır olmasını sağlarken bilgilerin doğruluğunu ve güvenilirliğini sağlamada bir güvence oluşturması ayrıca sistem geliştirme çalışmalarının mevcut durumunun saptanmasına yönelik en önemli bilgi kaynağı oluşturması bakımından göz ardı edilemez. Her şeyden önemlisi de muhasebe el kitabı sayesinde muhasebe bilgi birikiminin kişilerin beyinde değil, kuruma mal olarak dökümanite edilmesini sağlaması²⁴⁴ bakımından kurumsallaşmaya temel oluşturması sebebiyle önemlilik arz eden bir kriterdir.

²⁴² Gürbüz Gökçen, (2007), *Genel Muhasebe*, 1. Bası, Beta Yayınları, İstanbul: s.6.

²⁴³ <http://muhasebeciyorumluyor.com/muhasebe-organizasyonu/> (07.09.2013)

²⁴⁴ Sevim, a.g.e., s.80.

Muhasebe el kitabı fiziki yapılanma ve işleyiş olarak iki temelde ele alındığında:

- Fiziki yapılanmanın önem düzeyi 5 puan
- İşleyiş de muhasebe el kitabının içeriğinde yer alan bilgilerin varlığıyla ölçülecek olup geriye kalan 10 puan üzerinden eşit şekilde dağıtılarak içerikte yer alan her bir madde 1 puan ile puanlanacaktır.

O halde muhasebe el kitabının içeriğinde puanlamaya tabi tutulacaklar;

- Giriş
- Şirketin örgüt yapısı
- Muhasebe bölümünün örgüt yapısı
- Görev, yetki ve sorumluluklar
- Belgeler ve düzenlenme esasları
- Başlıca muhasebe politikaları, amortisman yöntemi, stok değerlendirme yöntemleri, karşılık ayırma vb.
- Hesap planı ve hesapların işleyişinin açıklamaları
- Başlıca mali tablolar
- Mali tabloların sunuluş biçimi
- Şirketin muhasebe hizmetlerinde kullanılan donanım ve yazılımının teknik özellikleri

3.2.2.1.3. Etik Kodlar

Kurumsal Muhasebe Derecelendirmesi'nde yüksek önem düzeyine sahip bir kriter de etik kodlar olarak kabul edilmiş ve bu kriterin önem düzeyi 100 puan üzerinden 20 olarak puanlanmıştır. Muhasebe hizmetlerinde yapılacak hatalar ve bilinçli hatalar (yolsuzluk) şirketlere pahalıya mal olabilmektedir. Ya da parasal konularla iç içe olan muhasebe hizmetlerinde hata ve yolsuzluk alanı çok fazladır. Bu alanın daraltılması ya da yok edilmesinin en önemli koşulu²⁴⁵ etik kodlardır.

²⁴⁵ Sevim, a.g.e., s.56

Etik kodlar, muhasebe mesleğinin daha güven verici ve şeffaf bir ortamda icra edilmesinde yüksek önem taşımaktadır. Şirketin sinir sistemi niteliğindeki muhasebe fonksiyonu, yapı itibariyle ihtiva ettiğinde diğer tüm fonksiyonlarla karşılaştırıldığında en büyük tahribatı açmakta olduğundan, etik kod uygulamalarının muhasebe hilelerinin önüne geçmede büyük bir destek sağlaması²⁴⁶ bakımından etik kodlar Kurumsal Muhasebe Derecelendirmesi'nde yüksek risk taşıyan bir kriter olarak kabul edilmiştir ve göz ardı edilemez. Etik kodlar yine fiziki yapılanma ve işleyiş bakımından ele alındığında;

- Fiziki yapılanmanın önem düzeyi 5
- İşleyiş de ölçülecek 6 maddeyle 15 puan olarak puanlanarak 6 madde kendi içinde eşit olarak puanlanarak her maddenin alacağı puan 2,5 olarak puanlanacaktır.

3.2.2.1.4. Bilgi Teknolojilerinin Kullanım Düzeyi

Kurumsal Muhasebe Derecelendirmesi'nde yüksek önem düzeyine sahip son bir kriter de bilgi teknolojilerinin kullanım düzeyi olarak kabul edilmiş ve bu kriterin önem düzeyi 100 puan üzerinden 17 olarak puanlanmıştır. Bilginin tüm dünya üzerindeki kullanıcılara, neredeyse anında iletilebilmesi, finansal açıklamaları daha etkin hale getirmekte ve yatırımcı ilişkilerinin devamlılığının sağlanmasında önemli bir rol oynamaktadır.²⁴⁷ Bu yüzden bilgi teknolojisi yönetimi kurumsal denetimin en önemli öğelerinden biri olmuştur.²⁴⁸

Bilgi teknolojilerinin kullanım düzeyini kendi içinde derecelemeye tuttuğumuzda her bölüm kendi içinde eşit şekilde puanlanmıştır. Şöyle ki;

- Donanım ve Yazılım: 3
- Bilgi Teknolojileri Alanında Yetişmiş Nitelikli Personel ve Sayısı: 5
- İnternet Sitesi: 9

²⁴⁶ Kaya ve Ergüden, a.g.m., s.49.

²⁴⁷ Özsözgün Çalışkan ve Güler, a.g.m., s.65.

²⁴⁸ Sevim vd., a.g.m., s.3.

Alt kriterler aşağıdaki şekilde açıklanabilir;

Günümüz tüm bilgi işleme ve iletme sistemlerinde gelişmiş donanım ve yazılımlar kullanılmaktadır. Hatta çoğu kez muhasebe bilgi sistemlerinin geliştirilmesi nedeni donanım ve yazılım teknolojilerindeki gelişmeler olmaktadır.²⁴⁹ Yöneticilerin karar almalarına yardımcı olacak bilgileri sağlayan muhasebe sistemi yönetim bilgi sisteminin odağı konumundadır. Bilgi teknolojisi, yazılım ve donanım ürünleri, bilgi üretim sistemleri ve bu sistemlerin geliştirilmesi bilgi kullanıcılarına şeffaf, doğru, ve güvenilir bilgileri anında iletebilmesi ve bilgi kullanıcılarının ihtiyacını karşılayabilen kurumsal bir muhasebe yapıya dönüşmesini sağlaması bakımından önemlidir. Bu yüzden Kurumsal Muhasebe Derecelendirmesi'nde en yüksek önem düzeyine sahip kriterin alt kriteri olduğundan bu kriterin önem düzeyi 3 puan olarak puanlanmıştır. Donanım ve yazılım kendi içerisinde 3 madde ile derecelendirilerek bu 3 puan yine eşit şekilde 3 maddeye dağıtılarak her madde 1 eşit puan ile puanlandırılacaktır.

Bilgi teknolojilerinin kullanım düzeyinin diğer bir alt kriteri bilgi teknolojileri alanında yetişmiş nitelikli personel ve sayısı kriterine baktığımızda muhasebe sisteminin organizasyonunun temel ögesi olan insan unsuru burada da karşımıza çıkmaktadır. Muhasebe sisteminin kurumsal bir yapıya dönüşmesini sağlayacak nitelikte ve sayıda, görev dağılımı ve iş tanımları yapılmış personelle çalışmak yapılan işlerde ve bilgi akışında hızlı bir akış sağlaması, raporların zamanında hazırlanması, karar almanın kolaylaşması ve karışıklıkların önlenmesi²⁵⁰ bakımından önemlidir. Muhasebe sisteminin organizasyonunda olduğu gibi insan unsuru vazgeçilmez unsurlar arasında bu bölümde de çok önemli tutulmuştur ve diğer kriterler içerisinde ikinci yüksek önem düzeyine sahipliği bakımından Kurumsal Muhasebe Derecelendirmesi'nde en yüksek önem düzeyine sahip kriterlerin alt kriteri olduğundan bu kriter de 5 puan olarak puanlanmıştır. Bilgi teknolojileri alanında yetişmiş nitelikli personel ve sayısı kendi içerisinde 2 madde ile derecelendirilerek bu 5 puan yine eşit şekilde 2 maddeye dağıtılarak her madde 2,5 eşit puan ile puanlandırılacaktır.

²⁴⁹ Sevim, a.g.e., s.166.

²⁵⁰ Dursun, a.g.e., s.6.

Bilgi teknolojilerinin kullanım düzeyinin son kriteri olan internet sitesine değinilecek olursa internet siteleri, şirketlere kaliteli ve zamanında bilgi üretme ve sunma fırsatları sağlayarak şeffaflığın hayata geçirilmesinde önemli bir rol üstlenmektedir.²⁵¹ İnternet siteleri, kurumsal yönetim çerçevesinde öngörülen bilgilerin açıklanarak şeffaflığın sağlanmasında ve kamuoyunun aydınlatılmasında en önemli araçlardan birisidir.²⁵² İnternet siteleri sadece hissedarlara değil paydaşların tamamına maliyet tasarrufu, daha çok kullanıcıya ulaşım, gerçek zamanlı bilgi sunumu,²⁵³ bilgiye anında ulaşabilme imkanı sağladığından önemi yadsınamaz. Bu yüzden Kurumsal Muhasebe Derecelendirmesi'nde en yüksek risk taşıyan kriterlerin alt kriteri olduğundan bu kriter de 9 puan olarak puanlanmıştır. İnternet sitesinin sahip olduğu 9 puanın 5 puanı internet sitesinin içeriğinde bulunması gereken hususlar bakımından geri kalan 4 puanı da işleyişine ışık tutması bakımından dağıtılmıştır. İnternet sitesinin içeriğinde bulunması gereken hususlar aşağıdaki tabloda ayrıntılı şekilde ele alınmıştır. Ve önem düzeyi tablosunda bu 5 puanın nerelere dağıtıldığına değinilmiştir.

²⁵¹ Özsözügün Çalışkan ve Güler, a.g.m., s.57.

²⁵² Özsözügün Çalışkan ve Güler, a.g.m., s.60.

²⁵³ Özsözügün Çalışkan ve Güler, a.g.m., s.60.

Tablo 2: İnternet Sitesinin İçeriğine Yönelik Önemlilik Düzeyi Tablosu

ŞİRKETE İLİŞKİN BİLGİLER	RAPORLAR	POLİTİKALAR	GENEL KURUL TOPLANTILARI	DİĞER	DER. NOTU
GENEL NOT: 1 TOPLAM 3 MADDE HER BİR MADDE PUANI: 0,33	GENEL NOT: 1 TOPLAM 2 MADDE HER BİR MADDE PUANI: 0,5	GENEL NOT: 1 TOPLAM 3 MADDE HER BİR MADDE PUANI: 0,33	GENEL NOT: 1 TOPLAM 3 MADDE HER BİR MADDE PUANI: 0,33	GENEL NOT: 1 TOPLAM 5 MADDE HER BİR MADDE PUANI: 0,2	TOP: 5
1) Ticaret sicili bilgileri 2) Son durum itibarıyla ortaklık ve yönetim yapısı 3) İmtiyazlı paylar hakkında detaylı bilgi, değişikliklerin yayınlandığı ticaret sicili gazetelerinin tarih ve sayısı ile birlikte şirket esas sözleşmesinin son hali	1) Finansal Raporlar 2) Faaliyet Raporları	1) Kar dağıtım politikası 2) Bilgilendirme Politikası 3) Çağrı yoluyla hisse senedi veya vekalet toplanmasında hazırlanan zorunlu bilgi formları ve benzeri formlar, varsa şirketin kendi paylarını geri alımına ilişkin politikası	1) Genel Kurul toplantılarının gündemleri 2) Katılanlar cetvelleri ve toplantı tutanakları 3) Vekaleten oy kullanma formu	1) Özel Durum Açıklamaları 2) İzahnameler ve halka arz sirküleri 3) İlişkili taraflarla işlemlere ilişkin bilgiler 4) Şirket tarafından oluşturulan etik kurallar ve sıkça sorulan sorular başlığı altında şirkete ulaşan bilgi talepleri 5) Soru ve ihbarlar ile bunlara verilen cevaplar	

İnternet sitesinin içeriğine yönelik önem düzeyi tablosunda bölümlerin önem düzeyi yüksek veya düşük olarak ayrılmamış olup internet sitesinin içeriğine ayrılan 5 puan her bölüm eşit olacak şekilde puanlanarak beş bölüm 1'er puanla puanlanmıştır. Bu bölümlerin 5 puan üzerinden alacağı puan sırasıyla ;

- Şirkete İlişkin Bilgiler: 1 puan
- Raporlar: 1 puan

- Politikalar:1 puan
- Genel Kurul Toplantıları: 1 puan
- Diğer: 1 puan olarak puanlanmıştır.

Bölümler tek tek ele alındığında aşağıdaki gibidir:

Şirkete İlişkin Bilgiler bölümünün alacağı puan 1 olup ayrıca bu bölüm kendi içerisinde ayrıldığı üç maddeyle 1 puan üç eşit kısma bölünerek her bir madde 0,33 olarak puanlanmıştır.

Şöyleki:

- Ticaret sicili bilgileri: 0,33
- Son durum itibariyle ortaklık yapısı ve yönetim yapısı
- İmtiyazlı paylar hakkında detaylı bilgi, değişikliklerin yayınlandığı ticaret sicili gazetelerinin tarih ve sayısı ile birlikte şirket esas sözleşmesinin son hali: 0,33

Raporlar bölümünün alacağı puan 1 olup ayrıca bu bölüm kendi içerisinde ayrıldığı iki maddeyle 1 puan iki eşit kısma bölünerek her bir madde 0,5 olarak puanlanmıştır.

Şöyleki:

- Finansal raporlar: 0,5
- Faaliyet raporları: 0,5

Politikalar bölümünün alacağı puan 1 olup ayrıca bu bölüm kendi içerisinde ayrıldığı üç maddeyle 1 puan üç eşit kısma bölünerek her bir madde 0,33 olarak puanlanmıştır.

Şöyleki:

- Kar dağıtım politikası: 0,33
- Bilgilendirme politikası: 0,33

- Çağrı yoluyla hisse senedi veya vekalet toplanmasında hazırlanan zorunlu bilgi formları ve benzeri formlar, varsa şirketin kendi paylarını geri alımına ilişkin politikası: 0,33

Genel Kurul Toplantıları bölümünün alacağı puan 1 olup ayrıca bu bölüm kendi içerisinde ayrıldığı üç maddeyle 1 puan üç eşit kısma bölünerek her bir madde 0,33 olarak puanlanmıştır.

Şöyle ki:

- Genel Kurul toplantılarının gündemleri: 0,33
- Katılanlar cetvelleri ve toplantı tutanakları: 0,33
- Vekaleten oy kullanma formu: 0,33

Diğer bölümünün alacağı puan 1 olup ayrıca bu bölüm kendi içerisinde ayrıldığı beş maddeyle 1 puan beş eşit kısma bölünerek her bir madde 0,2 olarak puanlanmıştır.

Şöyle ki:

- Özel durum açıklamaları: 0,2
- İzahnameler ve halka arz sirkülerleri: 0,2
- İlişkili taraflarla işlemlere ilişkin bilgiler: 0,2
- Şirket tarafından oluşturulan etik kurallar ve sıkça sorulan sorular başlığı altında şirkete ulaşan bilgi talepleri: 0,2
- Soru ve ihbar ile bunlara verilen cevaplar: 0,2

3.2.2.2. Önemlilik Düzeyi Düşük Kriterler

Bu bölümde yer alan kriterler önemlilik düzeyi düşük olarak nitelendirilmektedir. Kendi içlerinde incelendiği zaman tabî ki de her birinin önemi yadsınamayacak şekilde yüksektir. Fakat bu bölümde yer alan kriterler asgaride zaten olması gereken kriterler olduğu için dereceleme puanları düşük tutulmuştur. Çünkü bizim dereceleme notumuzu etkileyecek olan kısım bir önceki kısımda bahsi geçen önemlilik düzeyi yüksek olan kriterlerdir.

3.2.2.2.1. Bilgi Açıklama Politikası

Bilgi açıklama politikası Kurumsal Muhasebe Derecelendirmesi'ne tabi tutulduğunda Kurumsal Muhasebe Derecelendirme kriterlerinden önemlilik düzeyi düşük kriter olarak nitelendirildiği için 100 üzerinden almış olduğu puan 9'dur.

Bilgi açıklama politikasını kendi içinde dereceleme yaptığımızda her bölüm kendi içinde farklı şekilde puanlanmıştır.

Şöyle ki;

- Bilgi Açıklama Politikası: 2
- Faaliyet Raporu: 5
- Ticari Sır Kavramı ve İçerden Öğrenenlerin Ticareti: 1
- Kamuya Açıklanması Gereken Önemli Olay ve Gelişmeler: 1 şeklinde puanlanmıştır.

Alt kriterler kendi içerisinde aşağıdaki şekilde açıklanabilir:

Pay ve menfaat sahiplerine , şirketin hak ve yararlarını da gözeterek bir şekilde, zamanında, doğru, eksiksiz, anlaşılabilir, analiz edilebilir, düşük maliyetle kolay erişilebilir bilgilerin sunulması²⁵⁴ güçlü bir bilgi açıklama politikasının varlığıyla mümkündür. Bilgi açıklama politikası fiziki yapılanma ve işleyiş bakımından ele alındığında;

- Fiziki yapılanmanın önemlilik düzeyi; 1
- İşleyiş de ölçülecek tek maddeyle 1 puan olarak puanlanacaktır.

Bilgi açıklama politikasının alt kriterlerinden olan faaliyet raporunu ele aldığımızda faaliyet raporunun önemi aşağıdaki noktalarda özetlenebilir:²⁵⁵

²⁵⁴ Sermaye Piyasası Kurulu, (2011), Kurumsal Yönetim İlkelerinin Belirlenmesine ve Uygulanmasına İlişkin Tebliğ, Seri: IV, No:54.

²⁵⁵ [http://www.deloitte.com/assets/Dcom-Turkey/Local%20Assets/Documents/Turkey-TrAuditYillikfaaliyethazirlamarehberi090209\(1\).pdf](http://www.deloitte.com/assets/Dcom-Turkey/Local%20Assets/Documents/Turkey-TrAuditYillikfaaliyethazirlamarehberi090209(1).pdf) (13.11.2013)

- Düzenleyici kuruluşların standartlarına uyumu sağlaması ve bu kuruluşlarla iletişime katkıda bulunması,
- Hisse senedi fiyatının şirketin gerçek değerini yansıtmayı sağlaması, yatırımcıların beklentilerini yönetmesi,
- Şirket menfaat sahipleri (yatırımcılar, tedarikçiler, çalışanlar vb.) ile şirket arasındaki ilişkileri geliştirmesi
- Şirketin bilinirliğini artırması,
- Şirketle ilgili fırsatların ve şirketin büyüme potansiyelinin anlaşılmasını sağlaması
- Şirketin sermaye piyasalarından yeni fon temin etme yeteneğini artırması bakımından önem taşır.

Hepsinden önemlisi de piyasaya doğru, güvenilir, anlaşılabilir, gerçeği tam olarak yansıtan bilgiler üretmesi ve kamuyu aydınlatmaya katkıda bulunması bakımından Kurumsal Muhasebe Derecelendirmesi'nde en düşük önem düzeyine sahip kriterlerin alt kriteri olan bu kriter 5 puan olarak puanlanmıştır. Burada önemli olan hususlar şirketin yazılı bir bilgi politikasının olup olmadığı, bilgi kullanıcılarına zamanında, doğru, eksiksiz, anlaşılabilir, kolay ve düşük maliyetle hizmet sunup sunmadığı, faaliyet raporunun ayrıntılı bir şekilde oluşturulup oluşturulmadığı ve faaliyet raporunun içeriğine yönelik önemlilik düzeyi tablosunda yer alan bilgileri içerip içermediğinin ölçülmesidir. Faaliyet raporu içeriğinde yer alan asgari konular bakımından değerlendirildiğinde aşağıdaki tabloda faaliyet raporunun sahip olduğu 5 puan ayrıntılı şekilde ele alınmış önemlilik düzeyi tablosunda bu 5 puanın nerelere dağıtıldığına değinilmiştir.

Tablo 3: Faaliyet Raporunun İçeriğine Yönelik Önemlilik Düzeyi Tablosu

ŞİRKETE İLİŞKİN BİLGİLER	FİNANSAL DURUMA İLİŞKİN BİLGİLER	YÖNETİM KURULUNA VE PAY SAHİPLERİNE İLİŞKİN BİLGİLER	İÇ KONTROL, BAĞIMSIZ DENETİM VE RİSKLERE İLİŞKİN BİLGİLER	OLMADIĞI DURUMDA GÖZ ARDI EDİLEBİLECEK DURUMLAR	DER. NOTU
GENEL NOT: 0,5 TOPLAM 4 MADDE HER BİR MADDE PUANI: 0,125	GENEL NOT: 2 TOPLAM 3 MADDE HER BİR MADDE PUANI: 0,66	GENEL NOT: 2 TOPLAM 2 MADDE HER BİR MADDE PUANI: 1	GENEL NOT: 0,5 TOPLAM 3 MADDE HER BİR MADDE PUANI: 0,16	PUAN VERMİYORUZ.	TOP:5
1) Faaliyet Konusu 2) Sektör hakkında bilgi ve şirketin sektör içindeki yeri 3)Organizasyon, sermaye, ortaklık yapısı ve yönetim yapısı değişiklikleri, 4) Şirketin gerçek kişi nihai hakim pay sahibi/sahipleri, dolaylı ve karşılıklı iştirak ilişkilerinden arındırılmak sureti ile gösteren ortaklık yapısı tablosu	1) Finansal duruma ve faaliyet sonuçlarına ilişkin yönetimin analiz ve değerlendirmesi; planlanan faaliyetlerin gerçekleşme derecesi; belirlenen stratejik hedefler karşısında şirketin durumu 2) Kar dağıtım politikası; kar dağıtımı yapılmayacaksa gerekçesi 3) Satışlar, verimlilik, piyasa payı, gelir yaratma kapasitesi, karlılık, borç/öz kaynak oranı ve benzeri konularda ileriye dönük beklentiler	1) Yönetim Kurulu üyeleri ve yöneticilerin; Özgeçmişleri, Görev ve sorumlulukları, Şirket dışında yürüttükleri görevler ve münhasıran bu konuda şirketçe belirlenen kurallara uyulup uyulmadığı, Bağımsız yönetim kurulu üyelerinin bağımsızlık beyanı, Ödenen bireysel ücret, ikramiye, diğer menfaatler ve bunların belirlenmesindeki kriterler ile kurumsal yönetim performans değerlendirmesi, Şirket sermayesinde pay oran ve tutarları, söz konusu kişiler ve şirket arasında yapılan işlemler, Elllerinde bulunan şirkete ait sermaye piyasası araçları, Şirketin faaliyetleri ile ilgili olarak haklarında açılan davalar	1) İç kontrol sistemi ile bu sistemin sağlıklı olarak işleyip işlemediğine ilişkin yönetim kurulu beyanı 2) Bağımsız denetim kuruluşunun şirketin iç kontrol sistemi ile görüşü 3) Faaliyetlerle ilgili öngörülebilir risklere ilişkin detaylı açıklama	1) Son bir yıl içinde grup içi şirketler ve diğer ilişkili kişi ve kurumlarla yapılan önemli tutardaki işlemlerin analizi 2) Yönetim Kurulu üyelerinin, yöneticilerin ve şirket sermayesinin doğrudan ya da dolaylı olarak en az %5' ine sahip olan pay sahiplerinin, sermayesinin %5' inden fazlasına sahip olduğu veya bu orana bağlı kalmaksızın, yönetim kontrolünü elinde bulundurduğu veya yönetiminde etkisinin olduğu şirketlerle, şirket arasındaki ticari ve ticari olmayan iş ve işlemler 3)Varsa mevzuat hükümlerine aykırı uygulamalar nedeni ile alınan cezalar ve gerekçesine ilişkin açıklama	

Tablo 2: Faaliyet Raporunun İçeriğine Yönelik Önemlilik Düzeyi Tablosu (Devamı)

ŞİRKETE İLİŞKİN BİLGİLER	FİNANSAL DURUMA İLİŞKİN BİLGİLER	YÖNETİM KURULUNA VE PAY SAHİPLERİNE İLİŞKİN BİLGİLER	İÇ KONTROL, BAĞIMSIZ DENETİM VE RİSKLERE İLİŞKİN BİLGİLER	OLMADIĞI DURUMDA GÖZ ARDI EDİLEBİLECEK DURUMLAR	DERECELEME NOTU
GENEL NOT: 0,5 TOPLAM 4 MADDE HER BİR MADDE PUANI: 0,125	GENEL NOT: 2 TOPLAM 3 MADDE HER BİR MADDE PUANI: 0,66	GENEL NOT: 2 TOPLAM 2 MADDE HER BİR MADDE PUANI: 1	GENEL NOT: 0,5 TOPLAM 3 MADDE HER BİR MADDE PUANI: 0,16	PUAN VERMİYORUZ.	TOP :5
		2) Genel kurulların fonksiyonu, pay sahiplerinin sahip olduğu haklar ve bu hakların kullanılmasına ilişkin esasların açıklandığı metinlere ulaşım bilgileri		4) Şirket faaliyetlerini önemli derecede etkileyebilecek mevzuat değişiklikleri 5) Şirket aleyhine açılan önemli davalar ve olası sonuçları; kamu otoriteleri tarafından yapılan uyarı, ihtar veya verilen idari para cezası ve benzeri bilgiler 6) Şirketin yatırım danışmanlığı, yatırım analizi ve derecelendirme gibi konularda hizmet aldığı kurumlarla arasında çıkan çıkar çatışmasını önlemek için şirketçe alınan tedbirler	

Faaliyet raporunun içeriğine yönelik önemlilik düzeyi tablosunda Kurumsal Muhasebe Derecelendirmesi'nde yüksek önem düzeyine sahip bölümler finansal duruma ilişkin bilgiler ile yönetim kuruluna ve pay sahiplerine ilişkin bilgilerdir. Bu bölümlerin 5 puan üzerinden alacağı puan sırasıyla Finansal Duruma İlişkin Bilgiler 2, Yönetim Kuruluna ve Pay Sahiplerine İlişkin Bilgiler 2 puan olmak üzere puanlanmıştır. Bölümler kendi içerisinde alt maddelere ayrılmış ve bu alt maddeler de kendi içerisinde ayrı ayrı eşit olarak puanlanmıştır. Şöyle ki;

Finansal Duruma İlişkin Bilgiler: 2 puan olarak puanlanmış ayrıca bu bölümün alt maddeleri kendi içerisinde üç eşit kısma bölünerek her bir alt madde 0,66 puan olarak puanlanmıştır. Şöyle ki;

- Finansal duruma ve faaliyet sonuçlarına ilişkin yönetimin analiz ve değerlendirmesi; planlanan faaliyetlerin gerçekleşme derecesi; belirlenen stratejik hedefler karşısında şirketin durumu: 0,66
- Kar dağıtım politikası; kar dağıtımı yapılmayacaksa gerekçesi: 0,66
- Satışlar, verimlilik, piyasa payı, gelir yaratma kapasitesi, karlılık, borç/öz kaynak oranı ve benzeri konularda ileriye dönük beklentiler: 0,66

Yönetim Kuruluna ve Pay Sahiplerine İlişkin Bilgiler 2 puan olarak puanlanmış ayrıca bu bölümün alt maddeleri kendi içerisinde sekiz eşit kısma bölünerek her bir alt madde 0,125 puan olarak puanlanmıştır. Şöyle ki;

- Yönetim Kurulu üyeleri ve yöneticilerin;
- Özgeçmişleri, Görev ve sorumlulukları: 0,125
- Şirket dışında yürüttükleri görevler ve münhasıran bu konuda şirketçe belirlenen kurallara uyulup uyulmadığı: 0,125
- Bağımsız yönetim kurulu üyelerinin bağımsızlık beyanı: 0,125
- Ödenen bireysel ücret, ikramiye, diğer menfaatler ve bunların belirlenmesindeki kriterler ile kurumsal yönetim komitesi tarafından yapılan performans değerlendirmesi: 0,125

- Şirket sermayesinde pay oran ve tutarları, söz konusu kişiler ve şirket arasında yapılan işlemler: 0,125
- Elleriinde bulunan şirkete ait sermaye piyasası araçları: 0,125
- Şirketin faaliyetleri ile ilgili olarak haklarında açılan davalar: 0,125

Şirkete ilişkin bilgiler ile iç kontrol, bağımsız denetim ve risklere ilişkin bilgilere bakıldığında Kurumsal Muhasebe Derecelendirmesi'nde düşük önem düzeyiyle nitelendirilerek her biri 0,5 puanla puanlanmıştır. Şöyle ki;

Şirkete ilişkin bilgiler 0,5 puan olarak puanlanmıştır. Ayrıca bu bölüm kendi içerisinde ayrıldığı dört maddeyle 0,5 puan dört eşit kısma bölünerek her bir madde 0,125 olarak puanlanmıştır.

- Faaliyet Konusu: 0,125
- Sektör hakkında bilgi ve şirketin sektör içindeki yeri: 0,125
- Organizasyon, sermaye, ortaklık yapısı ve yönetim yapısı değişiklikleri: 0,125
- Şirketin gerçek kişi nihai hakim pay sahibi/sahipleri, dolaylı ve karşılıklı iştirak ilişkilerinden arındırılmak sureti ile gösteren ortaklık yapısı tablosu:0,125

İç kontrol, bağımsız denetim ve risklere ilişkin bilgiler 0,5 puan olarak puanlanmıştır. Ayrıca bu bölüm kendi içerisinde ayrıldığı üç maddeyle 0,5 puan üç eşit kısma bölünerek her bir madde 0,16 olarak puanlanmıştır. Şöyle ki;

- İç kontrol sistemi ile bu sistemin sağlıklı olarak işleyip işlemediğine ilişkin yönetim kurulu beyanı: 0,16
- Bağımsız denetim kuruluşunun şirketin iç kontrol sistemi ile görüşü: 0,16
- Faaliyetlerle ilgili öngörülebilir risklere ilişkin detaylı açıklama: 0,16

Kurumsal Muhasebe Derecelendirmesi'ne etkisi olmayacak maddeler ise yukarıdaki tabloda **olmadığı durumda göz ardı edilebilecek durumlar** bölümü altında

belirtilmiştir. Bu durumların derecelemeye tabi tutulmama sebebi ise bu durumların her zaman oluşmaması ve şirketlerin bu durumları ortaya çıktığı anda belirtmesi nedeniyle ve her şirkette varlığından kesinlikle söz etmesi mümkün olmadığı için **olmadığı durumlarda göz ardı edilebilecek durumlar** derecelemeye bir katkı sağlamayacağından dolayı bu bölüme puan verilmemiştir.

Bilgi açıklama politikasının bir alt kriteri olan ticari sır kavramı ve içerden öğrenenlerin ticareti kriterine değinecek olursak burada önemsenecek nokta ticari sır niteliğindeki bilgilerin güvenliği ve bu sırların korunması için tedbir, politika vs. oluşturulmuş olması ve şirketin sermaye piyasası araçlarının değerini etkileyebilecek nitelikteki bilgiye ulaşabilecek konumdaki yöneticilerin ve hizmet aldığı diğer kişi/kurumların listesinin hazırlanmış olması yeterli olacaktır. Bu yüzden Kurumsal Muhasebe Derecelendirmesi'nde en düşük risk taşıyan kriterlerin alt kriteri olan bu kriter 1 puan olarak puanlanmıştır.

Bilgi açıklama politikasının son kriteri olan kamuya açıklanması gereken önemli olay ve gelişmeler kriterine değindiğimizde burada önemsenecek nokta şirketin finansal durumuna ve faaliyet sonuçlarına etki edecek önemli bir durum oluştuğunda derhal kamuya açıkladığını gösteren bir belge yeterli olacaktır. Bu yüzden Kurumsal Muhasebe Derecelendirmesi'nde en düşük risk taşıyan kriterlerin alt kriteri olan bu kriter 1 puan olarak puanlanmıştır.

3.2.2.2.2. Denetim

Denetim, Kurumsal Muhasebe Derecelendirmesi'ne tabi tutulduğunda Kurumsal Muhasebe Derecelendirme kriterlerinden önem düzeyi düşük kriterlerden biri olarak seçildiği için 100 üzerinden almış olduğu puan 9'dur. Denetimi kendi içinde derecelemeye tuttuğumuzda her bölüm kendi içinde eşit şekilde puanlanmıştır. Çünkü bu kriterler işletmelerin mevzuat gereğince yerine getirmede zorunlu hususlar olduğu için Kurumsal Muhasebe Derecelendirmesi'ne düşük bir oranda katkıda bulunacaktır. Burad Kurumsal Muhasebe Derecelendirmesi'ne asıl katkı sağlayacak olan durum mevzuat gereğince uyulması gereken zorunlu durumlar değil şirketlerin bu durumların

dışına çıkararak orjinalliği sağlamalarıdır. O halde denetim kriterinin Kurumsal Muhasebe Derecelendirmesi'nde önemlilik düzeyleri aşağıdaki gibi puanlanmıştır;

- İç Denetim Birimi: 3
- Denetim Komitesi: 3
- Bağımsız Denetim:3

İç denetim birimi verimliliğe ne kadar odaklanıldığı, süreçlerin doğru işleyip işlemediği, risklerin ne kadar etkin yönetildiği, maddi kayıpların meydana gelip gelmediğini objektif bir bakış açısıyla incelemekte ve gerekli iyileştirmeler önermektedir.²⁵⁶ İç denetim birimi Kurumsal Muhasebe Derecelendirmesi'nde düşük risk taşıyan bir faktör olarak kabul edilmiş ve bu kriter 100 puan üzerinden 3 puan almıştır. Kurumsal Muhasebe Derecelendirmesi'ni elbette etkileyen bir kriterdir ancak 100 üzerinden almış olduğu puan onu önemsiz göstermemelidir. Sadece çalışmamızda ele alınan diğer kriterler bize göre daha etkin faktörler olduğu için kurumsallaşmada almış olduğu puan düşüktür. Burada önemsenecek nokta şirketin yönetim kuruluna bağlı bir iç denetim biriminin olup olmadığı ve ne kadar etkin yönetildiğidir.

SPK düzenlemeleri ile ülkemizde ilk uygulaması bankalar hariç hisse senetleri borsada işlem gören ortaklıklarda başlayan denetim komitesi, daha sonra yapılan Bankacılık Kanunu ve BDDK düzenlemeleri ile bankacılık alanında da zorunlu bir uygulama haline gelmiştir.²⁵⁷ Denetim komitesi, iç ve dış denetim sürecinin uygulama etkinliğini, katma değerini, mali raporlama ve iç kontrollerin işleyişi ve yeterliliğini gözetmekle sorumludur.²⁵⁸ Sorumlulukları bakımından önemi yadsınamayacak olan bu kriter Kurumsal Muhasebe Derecelendirmesi'nde düşük risk taşıyan bir faktör olarak kabul edilmiş ve 100 puan üzerinden 3 puan almıştır. Burada önemsenecek nokta şirketin yönetim kurulu tarafından oluşturulmuş denetim komitesinin varlığı ve yine

²⁵⁶ TUSİAD, (2008), Yönetim Kurulları'nda İç Denetim Hakkında Sorulması Gereken 12 Soru, Mayıs, s.7.

²⁵⁷ http://www.deloitte.com/assets/Dcom-Turkey/Local%20Assets/Documents/turkey-tr_ky_denetimkomitesi1-RolveSorumluluklar_111207.pdf (19.09.2013)

²⁵⁸ http://www.deloitte.com/assets/Dcom-Turkey/Local%20Assets/Documents/turkey-tr_ky_denetimkomitesi1-RolveSorumluluklar_111207.pdf (19.09.2013)

yönetim kurulu tarafından oluşturulan kendi üyeleri arasından seçilen en az 2 üyesinin olup olmadığıdır.

6102 sayılı Yeni Türk Ticaret Kanunu sermaye şirketlerine bağımsız denetim zorunluluğu getirmiştir.²⁵⁹ Bağımsız denetim finansal tabloların gerçeği yansıtır ve yansıtmadığını göstermesi, yönetime mali tablolarla ilgili olarak tahmin ve analiz yapmasında, geleceğe ait sağlıklı kararlar almasında yardımcı olması, şirket yönetimi ve çalışanlarının hile yapmasının önlenmesine yardımcı olurken şirketteki tüm ortakların haklarının daha iyi korunmasını sağlaması bakımından önem taşımaktadır.²⁶⁰

Faydaları bakımından önemi yadsınamayacak olan bu kriter Kurumsal Muhasebe Derecelendirmesi'nde düşük risk taşıyan bir faktör olarak kabul edilmiş ve 100 puan üzerinden 3 puan almıştır. Burada önemsenicek noktalar şirketin denetim faaliyetlerini yürüttüğü bağımsız bir denetim kuruluşla anlaşması olup olmadığı, bağımsız denetim elemanlarının bağımsızlığı, bir bağımsız denetim kuruluşunun en çok kaç hesap dönemi seçildiği, aynı bağımsız denetim kuruluşuyla yeniden sözleşme imzalanabilmesi için kaç hesap dönemi geçtiği ve şirketin denetim faaliyeti ve danışmanlık faaliyetlerinin birbirinden ayrı şekilde yürütülüp yürütülmediğidir.

3.3. Kurumsal Muhasebe Derecelendirme Süreci

Kurumsal muhasebe derecelendirme süreci aşağıdaki aşamalardan oluşmaktadır;

- Ön hazırlık ve Veri Toplama
- Her Bir Veri İçin Dayanak Oluşturma
- Veri Derleme Formunun Oluşturulması
- Kurumsal Muhasebe Derecelendirme Notlarının Oluşturulması

²⁵⁹ <http://www.bagimsizdenetim.org/zorunlu.html> (13.11.2013)

²⁶⁰ http://www.deloitte.com/assets/Dcom-Turkey/Local%20Assets/Documents/turkey_tr_ttk_yenittkvebagimsizdenetim_100511.pdf (13.11.2013)

3.3.1. Ön Hazırlık ve Veri Toplama

Ön hazırlık aşamasında kurumsal muhasebe derecelendirmesi yapılacak olan şirketlerin Halka Açık Şirketler olması kriteri aranmıştır. Ön hazırlık sonucunda Kurumsal Muhasebe Derecelendirmesi yapılacak olan 3 şirketten sadece bir tanesinin Kurumsal Yönetim Derecelendirmesi yaptırdığı diğer ikisinin Kurumsal Yönetim Derecelendirmesi yaptırmadığı gözlemlenmiştir. Bu gözlem sonucunda Kurumsal Yönetim Derecelendirmesi yaptıran ve yaptırmayan şirketlerde farkı dereceler çıkarabileceğimizi göstermiştir. Böyle bir analiz muhasebe sisteminin kurumsallaşması için ciddi öneriler geliştirilmesini sağlamıştır.

Ön hazırlık ve veri toplama aşamalarına değinecek olduğumuzda süreç aşağıda belirtildiği şekilde işlemiştir;

- Kurumsal Muhasebe Derecelendirmesi yapılacak olan şirketin öncelikle sorumlu muhasebe müdürüyle irtibata geçilmesi ve görüşme için bir randevu alınması,
- Şirket hakkında bilgi toplama, (Kurumsal Muhasebe Derecelendirmesine esas olan kriterlerden bazıları görüşme sonucunda değerlendirmeye tabi tutulurken bazıları ise hali hazırda bilgi açıklama politikalarının sonucu olarak faaliyet raporunun ve internet sitesinin incelemesiyle elde edilmektedir. Bu bağlamda ön hazırlık ve veri toplama olarak inceleme yapılacak olan şirketin oluşturmuş olduğu son bir yıla ilişkin olağan ve olağanüstü genel kurul dokümanları, son iki yıllık ve/veya ilgili ara dönem faaliyet raporları, son iki yıla ilişkin bağımsız denetim raporu ve şirket internet sitesi gibi dokümanlar incelenmiştir
- İnceleme yapılacak şirket Kurumsal Yönetim Derecelendirmesi yaptırmış ise Kurumsal Yönetim Derecelendirme raporunun incelenmesi,
- Randevu gününde Kurumsal Muhasebe Derecelendirmesi kriterlerini sorgulama amacına yönelik olarak muhasebe müdürüyle yapılan ön görüşme

3.3.2. Her Bir Veri İçin Dayanak Oluşturma

Kurumsal Muhasebe Derecelendirme kriterlerinin not tespitine yönelik görüşleri destekleyecek bilgilerin toplanması sonucunda her bir veri için dayanak oluşturulmuştur. Bu dayanaklar aşağıda sıralanmaktadır:

- Şirketlerin muhasebe bölümünde görev alan yetkili kişiyle yapılan bizzat görüşme
- Son bir yıla ilişkin olağan ve olağanüstü genel kurul dokümanları
- Son iki yıllık ve/veya ilgili ara dönem faaliyet raporları
- Son iki yıla ilişkin bağımsız denetim raporu
- Şirketin internet sitesi
- İnceleme yapılacak şirket Kurumsal Yönetim Derecelendirmesi yaptırmış ise Kurumsal Yönetim Derecelendirme raporunun incelenmesi

3.3.3. Veri Derleme Formunun Oluşturulması

Şirketlere Kurumsal Muhasebe Derecelendirmesi yapılabilmesi için teorik olarak belirlenen Kurumsal Muhasebe Derecelendirme kriterlerinde ana ve alt kriterlerinden yola çıkılarak toplam 40 görüşten oluşan bir veri derleme formu hazırlanmıştır. Bu veri derleme formu ise bu görüşlere verilen evet/hayır onaylarıyla skorlanabilecektir. Veri derleme formunun geliştirilmesinde daha önce yapılan Kurumsal Yönetim ve Derecelendirmesi: Halka Açık Şirketler İçin Talepsiz Kurumsal Yönetim Derecelendirme modellerinden faydalanılmıştır.²⁶¹

Ayrıca Kurumsal Muhasebe Derecelendirme kriterleri SPK'nın yayımlamış olduğu Seri No: IV, No:54 tebliğinden faydalanılmış ana ve alt kriterler bu tebliğde yer alan:

- Faaliyet raporunun içeriğinde bulunması gereken asgari konular,
- Ticari sır kavramı ve içerden öğrenenlerin ticareti,

²⁶¹ Kılıç, a.g.e., s.206.

- Kamuya açıklanması gereken önemli olay ve gelişmeler
- İnternet sitesinde bulunması gereken hususlar
- Bağımsız denetimin işlevi

başlıklar veri derleme formunun içeriğindeki görüşlere konu olmuştur. Oluşturulan veri derleme formu aşağıdaki şekilde gösterilmektedir;

KURUMSAL MUHASEBE DERECELENDİRMESİ'NE YÖNELİK VERİ DERLEME FORMU		
Tarih:		
Derecelendirilen Şirket:		
Formu Yanıtlayan Kişinin İsim Soyisim:		
Bulunduğu Bölüm:		
Ünvanı:		
Deneyimi:		
Derecelendirilen Ana Kriter: Muhasebe Sisteminin Organizasyonu		
Derecelendirilen Alt Kriter: Muhasebe Sisteminin Nesnel Açıdan Organizasyonu		
1) Muhasebede kullanılan ve hesap işlerinin ögesi olan, muhasebenin akışına yardımcı olacak belgeler, muhasebede kullanılan her türlü temel ve yardımcı defter, gerekli mizanlar ve gerekli tablolar düzenlenmiş ayrıca muhasebe sisteminde kullanılacak paket programlar temin edilmiştir.	E	H
Muhasebenin Akışına Yardımcı Olacak Belgeler		
Muhasebede Kullanılan Her Türlü Temel ve Yardımcı Defter		
Gerekli Mizanlar		
Gerekli Tablolar		
Muhasebe Sisteminde Kullanılacak Paket Programlar		
Derecelendirilen Alt Bölüm: Muhasebe Sisteminin Personel Açısından Organizasyonu		
2) Muhasebe sistemi organizasyon şeması yazılı olarak düzenlenmiştir ve organizasyon şemasının varlığının yazılı hale getirilmesi ispatlanabilir bir şekildedir.	E	H
3) Muhasebe sisteminin organizasyon yapısında her çalışan bir iş tanımına sahiptir.	E	H
4) Muhasebe sisteminin organizasyon yapısında iş tanımlarında tüm yetki ve	E	H

sorumluluklar yazılı olarak açıkça belirtilmiştir ayrıca yeterli sayıda ve nitelikte eleman istihdamı sağlanmıştır.		
Derecelendirilen Alt Bölüm: Muhasebe Sisteminin Sorumluluk Alanlarına Ayrılması		
5) Muhasebe Sistemi: Genel Muhasebe, Maliyet Muhasebesi, Bütçe ve Yönetim Muhasebesi, Pay Sahipleri ile İlişkiler Birimi olarak bölümlere ayrılmıştır.	E	H
Genel Muhasebe		
Maliyet Muhasebesi		
Bütçe ve Yönetim Muhasebesi		
Pay Sahipleri ile İlişkiler Birimi olarak bölümlere ayrılmıştır.		
Derecelendirilen Ana Bölüm: Muhasebe El Kitabı		
Derecelendirilen Alt Bölüm: Fiziki Yapılanma		
6) Şirkete ait düzenlenmiş muhasebe el kitabı vardır ve ispatlanabilir şekildedir.	E	H
Derecelendirilen Alt Bölüm: İşleyiş		
7) Muhasebe el kitabı içeriğinde bulunması gereken bilgileri içermektedir.	E	H
Giriş		
Şirketin Örgüt Yapısı		
Muhasebe Bölümünün Örgüt Yapısı		
Görev, Yetki ve Sorumluluklar		
Belgeler ve Düzenlenme Esasları		
Başlıca Muhasebe Politikaları, Amortisman Yöntemi, Stok Değerleme Yöntemleri, Karşılık Ayırma Yöntemleri		
Hesap Planı ve Hesapların İşleyişinin Açıklamaları		
Başlıca Mali Tablolar		
Mali Tabloların Sunuluş Biçimi		
Şirketin Muhasebe Hizmetlerinde Kullanılan Bilgisayar Donanım ve Yazılımının Teknik Özellikleri		
Derecelendirilen Ana Bölüm: Etik Kodlar		
Derecelendirilen Alt Bölüm: Fiziki Yapılanma		
8) Şirket tarafından yazılı şekilde oluşturulmuş bir etik kod uygulaması vardır.	E	H
Derecelendirilen Alt Bölüm: İşleyiş		

9) Bu kodlar ilgili taraflara (paydaşlara) ve çalışanlara internet, broşür vb. araçlarla bildirilmiştir.	E	H
10) Yöneticiler ve çalışanların etik kodlara uyulmadığı takdirde şirketçe uygulanan yaptırımlar ayrıca tanımlanmıştır.	E	H
11) Karar verme, strateji oluşturma süreçlerinde etik hususlar gözetilmektedir.	E	H
12) Etik kodların içinde yer alan kurallar gereği çalışanlarda mesleki yeterlilik şartı aranmaktadır ve işe alımlarda ön şart olarak belgelendiriniz ibaresi yer almaktadır.	E	H
13) Çalışanların şirket yararı ile kişisel menfaatlerinin çatışmasına neden olacak durumlar söz konusu değildir.	E	H
14) Ücretlerle mesleki yeterlilik arasında ilişki vardır ve bu durum ücret bordrosunda yazılı olarak açıkça belgelendirilmektedir.	E	H
Derecelendirilen Ana Bölüm: Bilgi Açıklama Politikası		
Derecelendirilen Alt Bölüm: Fiziki Yapılanma		
15) Şirketin yönetim kurulu tarafından yazılı hale getirilmiş bir bilgi açıklama politikası vardır.	E	H
Derecelendirilen Alt Bölüm: İşleyiş		
16) Bilgilendirme politikası, ticari sır kapsamı dışındaki gerekli bilgi ve açıklamaların pay sahipleri, yatırımcılar, çalışanlar, müşteriler ve ilgili diğer taraflara zamanında, doğru, eksiksiz, anlaşılabilir, kolay ve en düşük maliyetle ulaşılabilir olarak, eşit koşullarda iletilmesini sağlamaktadır.	E	H
Derecelendirilen Alt Bölüm: Faaliyet Raporu		
17) Faaliyet raporu mevzuat hükümleri saklı kalmak kaydıyla faaliyet raporunun içeriğinde bulunması gereken asgari konuları içermektedir.	E	H
Derecelendirilen Alt Bölüm: Ticari Sır Kavramı ve İçerden Öğrenenlerin Ticareti		
18) Şirketin ticari sır niteliğindeki bilgilerin güvenliği ve bu sırların korunması için bir tedbir, politika vs. oluşturulmuştur ve belgelenebilir niteliktedir.	E	H
19) Şirketin sermaye piyasası araçlarının değerini etkileyebilecek nitelikteki bilgiye ulaşabilecek konumdaki yöneticilerin ve hizmet aldığı diğer kişi/kurumların listesi hazırlanmıştır ve bilgilendirme politikalarında yer alan esaslar çerçevesinde kamuya duyurulmuştur.	E	H
Derecelendirilen Alt Bölüm: Kamuya Açıklanması Gereken Önemli Olay ve Gelişmeler		
20) Şirket finansal durumuna ve faaliyet sonuçlarına etki edecek önemli bir durum oluştuğunda derhal kamuya açıklamaktadır.	E	H
Derecelendirilen Ana Bölüm: Bilgi Teknolojilerinin Kullanım Düzeyi		

Derecelendirilen Alt Bölüm: Donanım ve Yazılım		
21) Şirketin donanım ve yazılım teknolojisi muhasebe bilgi sisteminin gereksinimlerini karşılayabilecek nitelikte, güncellemeye açıktır.	E	H
22) Yazılım belgeler açısından yeterlidir.	E	H
23) Online dosya ve kayıtları elde etmek mümkündür.	E	H
Derecelendirilen Alt Bölüm: Bilgi Teknolojileri Alanında Yetişmiş Nitelikli Personel ve Sayısı		
24) Şirket tarafından muhasebe bilgi sistemini geliştirme çalışmalarını yürütecek bir ekip oluşturulmuştur ve bu ekibin başında yer alan bir sistem analisti mevcuttur.	E	H
25) Oluşturulan ekip sayı ve nitelik bakımından yeterlidir.	E	H
Derecelendirilen Alt Bölüm: İnternet Sitesi		
26) Şirket erişilebilir nitelikte bir internet sitesine sahiptir.	E	H
27) Şirketin antetli kağıdında internet sitesinin adresi yer almaktadır.	E	H
28) Uluslar arası yatırımcıların da erişebilmesi için internet sitesi ayrıca ikinci bir dille İngilizce olarak düzenlenmiştir.	E	H
29) Şirketin internet sitesinde internet sitesinin içeriğinde bulunması gereken konular yer almaktadır.	E	H
30) Kurumsal yatırımcılar ve diğer paydaşlar için kamuyu aydınlatması beklenen gerekli tüm bilgiler şirketin internet sitesinde açık, doğru, anlaşılabilir ve erişilebilir olarak sunulmaktadır.	E	H
31) Şirketin internet sitesi etkin olarak kullanılabilir/mektedir.	E	H
Derecelendirilen Ana Bölüm: Denetim		
Derecelendirilen Alt Bölüm: İç Denetim Birimi		
32) Şirketin yönetim kuruluna bağlı iç denetim faaliyetlerini yürüten bir iç denetim birimi mevcuttur.	E	H
33) Şirketin iç denetim birimi verimliliğe ve yeniliğe ne kadar odaklanıldığını, süreçlerin doğru işleyip işlemediğini, risklerin ne kadar etkin yönetildiğini objektif bir şekilde tespit etmekte ve gerekli iyileştirmeleri yapmaktadır.	E	H
Derecelendirilen Alt Bölüm: Denetim Komitesi		
34) Şirketin yönetim kurulu tarafından oluşturulmuş denetim komitesinin varlığından söz etmek mümkündür.	E	H
35) Şirketin yönetim kurulu tarafından oluşturulan kendi üyeleri arasından seçilen en az iki üyesi vardır.	E	H

Derecelendirilen Alt Bölüm: Bağımsız Denetim		
36) Şirketin denetim faaliyetlerini yürüttüğü bağımsız bir denetim kuruluşla anlaşması vardır.	E	H
37) Bağımsız denetim kuruluşları ve bu kuruluşlarda istihdam edilen denetim elemanları bağımsızlığı esas almaktadır bu duruma faaliyet raporunda yer verilmiştir.	E	H
38) Şirket yönetim kurulu tarafından bir bağımsız denetim kuruluşu; sürekli ve/veya özel denetimlerde en çok 5 hesap dönemi için seçilmiştir.	E	H
39) Şirket aynı bağımsız denetim kuruluşu ile yeniden sürekli ve/veya özel denetim sözleşmesi imzalanabilmesi için en az 2 hesap döneminin geçmesi kuralına uymaktadır.	E	H
40) Şirketin bağımsız denetim faaliyeti ve danışmanlık faaliyetlerini birbirinden ayrı şekilde yürütmektedir.	E	H

3.3.4. Kurumsal Muhasebe Derecelendirme Notları ve Yorumu

Kurumsal Muhasebe Derecelendirme notları oluşturulurken 2. Bölümde uygulanan teorik kısımda bahsedilen muhasebe sisteminin kurumsallaşma ana ve alt kriterleri Sermaye Piyasası Kurulu’nun 31 Aralık 2011 tarihli “Kurumsal Yönetim İlkeleri’nin Belirlenmesi ve Uygulanmasına Yönelik Tebliğden yararlanılarak oluşturulmuştur.²⁶²

Kurumsal Muhasebe Derecelendirme notları oluşturulurken; Kurumsal Muhasebe Derecelendirmesi’nde puana dönüştürmede üzerinde durulan iki ana gösterge olarak belirlediğimiz fiziki yapılanma ve işleyiş göstergelerinin ikisinin de olmaması durumu, fiziki yapılanmanın varlığı halinde işleyiş göstergesinin olmaması veya işleyişte yer alan eksikliklerin **muhasebe sisteminin kurumsallaşmasında ne tür riskler yaratabilirden** yola çıkılmıştır. Ve muhasebe sisteminin kurumsallaşma kriterlerinden ana ve alt kriterlerden hangilerinin olmaması **kurumsal yönetim ilkelerine ne gibi riskler yaratabilir** bu durumlar göz önüne alınarak notlandırma oluşturulmuştur.

²⁶² Ayrıntılı Bilgi İçin Bakınız. Sermaye Piyasası Kurulu, (2011), Kurumsal Yönetim İlkelerinin Belirlenmesine ve Uygulanmasına İlişkin Tebliğ, Seri: IV, No:54.

Kurumsal Muhasebe Derecelendirme notları ve anlamları uygulama yapmış olduğumuz 3 şirkette ortaya çıkan durumlara göre oluşturulmuştur. 3 şirketin durumu dikkate alınarak <4, 7-4 ve 7-10 aralıklarında anlamlandırılmıştır. Bundan sonra yapılacak olan çalışmalarda daha fazla şirket incelenerek notların aralıkları daraltılarak geliştirilebilir. Söz konusu kurumsal muhasebe derecelendirme notları ve yorumlarına aşağıdaki tabloda değinilmektedir:

Tablo 4: Kurumsal Muhasebe Derecelendirme Notları Tablosu

NOT	ANLAMI
7-10	Şirket Kurumsal Yönetim İlkeleri bağlamında muhasebe sisteminin kurumsallaşmasını büyük ölçüde sağlamıştır. Muhasebe sisteminin organizasyonu etkin bir şekilde oluşturulmuştur. Muhasebe sisteminin nesnel açıdan organizasyonu ve personel açısından organizasyonu tam olarak sağlanmış işler bir durumdadır, muhasebe sisteminin organizasyonunda iş tanımları yapılmış, görev ve sorumluluklar belirlenmiş yeterli sayı ve nitelikte personel istihdamı sağlanmaktadır ve ayrıca şirkette muhasebe sistemi de sorumluluk alanlarına ayrılmış etkin bir işleyiş söz konusudur. Sistemin açık ve anlaşılır olmasını sağlarken bilgilerin doğruluğu ve güvenilirliğini sağlamada bir güvence oluşturan muhasebe el kitabının varlığından söz etmek mümkündür. Şirket menfaat sahiplerinin haklarının korunması ve ayrıca yöneticilerin etiksel karar vermeleri açısından etik kodlar şirket tarafından uygulanmakta olup, tüm çalışanlara duyurulmuştur. Pay sahipliği ile ilgili SPK'nın ilkelerine ve esas sözleşmeye uygun düzenlemeler yapılmış, pay sahiplerinin bilgi alma ve inceleme hakkı esas sözleşmeyle korunmaya alınmıştır ayrıca tüm bilgileri zamanında, tam gerçeği yansıtacak şekilde pay sahiplerinin en kolay ulaşabileceği şekilde kullanıma sunmuştur. Kamuyu aydınlatma ve şeffaflık ilkesi açısından şirketin bilgi açıklama politikasına sahipliği, faaliyet raporunun mevzuata uygunluğu ayrıca ticari sır kavramı ve içerden öğrenenlerin ticareti ayrıca kamuya açıklanması gereken önemli olay ve gelişmeleri kamuya duyurarak pay ve menfaat sahiplerinin haklarını en adil şekilde gözetmektedir. Şirketin bilgi teknolojilerinin kullanım düzeyi, donanım ve yazılım

	teknolojileri tam teşekküllü bir şekilde yapılanmış ve işler durumdadır. Bilgi teknolojileri alanında yetişmiş nitelikli personel istihdamı sağlanmıştır. İnternet sitesi erişilebilirdir ve etkin olarak kullanılmaktadır. Ayrıca kurumsal yatırımcılar ve diğer paydaşlar için kamuyu aydınlatması beklenen gerekli tüm bilgileri açık, doğru, anlaşılabilir olarak internet sitesinde yer almaktadır. Şirketin denetimi etkin bir şekilde sağlanmış ve Kurumsal Yönetim İlkeleri'nden Yönetim Kurulu ilkesi açısından yönetim kurulunun görev ve sorumluluklarını sağlıklı biçimde yerine getirebilmesi bakımından kurul içinde Riskin Erken Saptanması Komitesi, Kurumsal Yönetim Komitesi ve Denetim Komiteleri kurulmuş ve ayrıca şirket içinde oluşan risklere zamanında müdahale edilerek bu riskler aktif bir şekilde yönetilmektedir.
7-4	Şirket Kurumsal Yönetim İlkeleri bağlamında muhasebe sisteminin kurumsallaşmasını önemli riskleri azaltacak şekilde sağlayamamıştır. Bu puan aralığında sistem fiziki anlamda önemli riskler yaratmayacak şekilde kurulmuş, fakat şirketin muhasebe sistemi işleyişe önemli riskler yaratacak şekilde oluşturulmuştur. Muhasebe sisteminin organizasyonu etkin bir şekilde oluşturulmuştur. Muhasebe sisteminin nesnel açıdan organizasyonu ve personel açısından organizasyonu tam olarak sağlanmış işler bir durumdadır, muhasebe sisteminin organizasyonunda iş tanımları yapılmış, görev ve sorumluluklar belirlenmiş yeterli sayı ve nitelikte personel istihdamı sağlanmaktadır ve ayrıca şirkette muhasebe sistemi de sorumluluk alanlarına ayrılmış etkin bir işleyiş söz konusudur. Sistemin açık ve anlaşılır olmasını sağlarken bilgilerin doğruluğu ve güvenilirliğini sağlamada bir güvence oluşturan muhasebe el kitabının varlığından söz etmek mümkün değildir. Şirket menfaat sahiplerinin haklarının korunması ve ayrıca yöneticilerin etiksel karar vermeleri açısından etik kodlar şirket tarafından uygulanmaktadır. Pay sahipliği ile ilgili SPK'nın ilkelerine ve esas sözleşmeye uygun düzenlemeler yapılmış, pay sahiplerinin bilgi alma ve inceleme hakkı esas sözleşmeyle korunmaya alınmıştır ayrıca bilgileri zamanında, gerçeği yansıtacak şekilde pay sahiplerinin kolay ulaşabileceği şekilde kullanıma sunulmuştur. Kamuyu aydınlatma ve şeffaflık ilkesi açısından şirketin bilgi açıklama politikasının gerekleri yeterli etkinlikte oluşturulmamıştır. Faaliyet raporunun mevzuata uygunluğu konusunda eksiklikler yer almaktadır. Ayrıca içerden öğrenenlerin listesi açıklanmamıştır. Bunun yanında şirket kamuya açıklanması gereken önemli olay ve

	gelişmeleri kamuya duyurarak pay ve menfaat sahiplerinin haklarını adil şekilde gözetmektedir. Şirketin bilgi teknolojilerinin kullanım düzeyi, donanım ve yazılım teknolojileri gerekli etkinlikte yapılmış ve işler durumdadır. Bilgi teknolojileri alanında yetişmiş nitelikli personel istihdamı sağlanmıştır. İnternet sitesi erişilebilirdir ve etkin olarak kullanılmaktadır. Ayrıca kurumsal yatırımcılar ve diğer paydaşlar için kamuyu aydınlatması beklenen gerekli tüm bilgileri açık, doğru, anlaşılabilir olarak internet sitesinde yer almaktadır. Şirketin denetimi etkin bir şekilde sağlanmış ve Kurumsal Yönetim İlkeleri'nden Yönetim Kurulu ilkesi açısından yönetim kurulunun görev ve sorumluluklarını sağlıklı biçimde yerine getirebilmesi bakımından kurul içinde gerekli komiteler oluşturulmuştur. Pay sahipleri, menfaat sahipleri, kamuyu aydınlatma ve şeffaflık ve yönetim kurulu alanlarının bazılarında önemli iyileştirmeler gerekmektedir.
<4	Şirket Kurumsal Yönetim İlkeleri bağlamında muhasebe sisteminin kurumsallaşmasını sağlayamamıştır. Muhasebe sisteminin organizasyonu gerekli etkinlikte oluşturulamamıştır. Muhasebe sisteminin nesnel açıdan organizasyonu tam olarak sağlanmış işler bir durumda olsa da muhasebe sisteminin personel açısından organizasyonunda yeterli sayı ve nitelikte personel istihdamı sağlanamamıştır ve ayrıca şirkette muhasebe sistemi de sorumluluk alanlarına ayrılmamış bu şirketin muhasebe sisteminin organizasyonu ile alakalı büyük eksiklikleri vardır ve etkin bir şekilde yönetilmemektedir Sistemin açık ve anlaşılır olmasını sağlarken bilgilerin doğruluğu ve güvenilirliğini sağlamada bir güvence oluşturan muhasebe el kitabının varlığından söz etmek mümkün değildir. Şirket menfaat sahiplerinin haklarının korunması ve ayrıca yöneticilerin etiksel karar vermeleri açısından etik kodların varlığından bunun yanında da işleyişinden söz etmek mümkün değildir. Pay sahipliği ile ilgili SPK'nın ilkelerine ve esas sözleşmeye uygun düzenlemeler yapılmış, pay sahiplerinin bilgi alma ve inceleme hakkı esas sözleşmeyle korunmaya alınmıştır ayrıca tüm bilgileri zamanında, tam gerçeği yansıtacak şekilde pay sahiplerinin en kolay ulaşabileceği şekilde kullanıma sunmuştur. Kamuyu aydınlatma ve şeffaflık ilkesi açısından şirketin bilgi açıklama politikasına sahipliği ve faaliyet raporunun mevzuata uygunluğunda büyük eksiklikler yer almaktadır. Şirket ayrıca ticari sır kavramı ve içerden öğrenenlerin ticareti kapsamında

	İçerden öğrenenler listesini hazırlamamış fakat kamuya açıklanması gereken önemli olay ve gelişmeleri kamuya duyurarak pay ve menfaat sahiplerinin haklarını gözetmektedir. Şirketin bilgi teknolojilerinin kullanım düzeyi, donanım ve yazılım teknolojilerinin fiziki yapılanmasında aksaklıklar gözükmemektedir etkin değildir. Bilgi teknolojileri alanında yetişmiş nitelikli personel istihdamında eksiklikler vardır. İnternet sitesi erişilebilirdir ve aktif olarak kullanılmaktadır. Ayrıca şirketin internet sitesinde mevzuata uygun asgari koşulların sağlanması konusunda çok büyük eksiklikleri vardır. Şirketin denetimi de gerekli etkinlikte sağlanamamıştır ve Kurumsal Yönetim İlkeleri'nden Yönetim Kurulu ilkesi açısından yönetim kurulunun görev ve sorumluluklarını sağlıklı biçimde yerine getirebilmesi bakımından kurul içinde İç Denetim Birimi, Riskin Erken Saptanması Komitesi, Kurumsal Yönetim Komitesi ve Denetim Komiteleri kurulamamış pay sahipleri, menfaat sahipleri, kamuyu aydınlatma ve şeffaflık ve yönetim kurulu alanlarının hepsinde önemli zaafılar vardır. Yatırımcı güveni zedelenebilir ve maddi hasarlar oluşabilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM
HALKA AÇIK ŞİRKETLERDE KURUMSAL MUHASEBE
DERECELENDİRMESİ UYGULAMALARI

4.1. Uygulama Hakkında

Uygulamada muhasebe sisteminin kurumsallaşma derecelendirmesinin belirlenmesine yönelik amaç, problem, kapsam ve yönteme değinilmiştir.

4.1.1. Uygulamanın Amacı

Uygulamanın ana amacı: Halka açık şirketlerde muhasebe sisteminin kurumsallaşma derecesini belirlemek ve derecelemeyle farklılaştıran unsurları ortaya çıkararak şirketlerin muhasebe sistemlerinin kurumsallaştırılması için öneriler geliştirmektir.

Uygulamanın alt amaçlarına değinecek olursak:

- Muhasebe sistemini kurumsallaştıran kriterlerin belirlenmesi,
- Muhasebe sistemlerini kurumsallaştıran kriterlerin kurumsallaşmadaki önemlilik düzeylerinin belirlenmesi,
- Kurumsal Muhasebe Derecelendirme notlarının oluşturulmasına yönelik not aralıklarını belirlenmesi,
- Kurumsal Muhasebe Derecelendirmesi'nin şirketlere uygulanarak şirketlerin muhasebe sistemlerinin kurumsallaşma derecesini belirlenmesidir.

4.1.2. Uygulamanın Problemi

Son yıllarda muhasebe biliminin etkileşimde olduğu en önemli konu alanı kurumsal yönetimdir. Kurumsal yönetim uygulamaları özellikle şeffaflık ve kamuyu aydınlatma ilkeleri bakımından incelendiğinde şirketlerin muhasebe sistemlerini de kurumsallaştırması gerektiğini ortaya çıkarmaktadır. Bu durumda da şirketler aşağıdaki şu sorunlarla karşı karşıya kalmaktadırlar;

- Bir itibar ya da rekabet unsuru olarak Kurumsal Yönetim Derecelendirmesi'nden yüksek not almada muhasebe sisteminin rolü var mıdır?
- Muhasebe sistemini kurumsallaştıran kriterler nelerdir? Bu kriterlerin kurumsallaşmaya etki derecesi nedir?
- Muhasebe sistemlerini kurumsallaştırmak isteyen halka açık şirketler neler yapmalıdır?

bu sorular uygulamamızın problemini oluşturmaktadır.

4.1.3. Uygulamanın Kapsamı

İnceleme yapılırken kurumsal yönetim kavramı daha çok halka açık şirketleri ilgilendirdiğinden halka açık şirketler seçilmiştir. Kurumsal Muhasebe Derecelendirmesi yapılırken bu halka açık şirketlerden Denizli'de faaliyet gösteren 3 halka açık şirketle sınırlandırılmıştır. Ve bu halka açık şirketlerin muhasebe sistemlerinde muhasebe sistemini kurumsallaştıran kriterler açısından içerik incelemesi yapılmıştır. Genel olarak şirketlerin muhasebe sistemleri herhangi bir işlev bakımından departmansal olarak sınırlandırılmamış muhasebe sistemleri bir bütün olarak incelenmiştir.

Kurumsal Muhasebe Derecelendirmesi notları ve anlamları uygulama yapmış olduğumuz 3 şirkette ortaya çıkan durumlara göre oluşturulmuştur. 3 şirketin durumu dikkate alınarak <4, 7-4 ve 7-10 aralıklarında anlamlandırılmıştır ve Kurumsal Muhasebe Derecelemesi'nden farklı düzeyde not alacakları varsayılmıştır. Özellikle de şirketlerden birisinde Kurumsal Yönetim Derecelendirmesi yapmış olma kriteri aranmıştır. Bunun nedeni daha önce Kurumsal Yönetim Derecelendirme şirketlerinin deneyimlerinden teorik kısımda yararlanıldığından farklı derecelendirme notu çıkarmaktır. Bundan sonra yapılacak olan çalışmalarda daha fazla şirket incelenerek not aralıkları daraltılarak geliştirilebilir.

4.1.4. Uygulamanın Yöntemi

Uygulamada şirketlerin muhasebe sistemlerinin kurumsallaşma derecelerini belirleyebilmek için aşağıdaki yöntemlerle veriler toplanmıştır. Toplanan verilerin nota dönüştürülmesinde ise teori kısmında belirlenen Kurumsal Muhasebe Derecelendirme notlarından yararlanılmıştır. Verilerin toplanmasında:

- Uygulama yapılan şirketlerin muhasebe bölümü yetkilileri ile bizzat görüşme,
- Son bir yıla ilişkin olağan ve olağanüstü genel kurul dokümanları,
- Son iki yıllık ve/veya ilgili ara dönem faaliyet raporları,
- Son iki yıla ilişkin bağımsız denetim raporu,
- Şirketin internet sitesi,
- Uygulama yapılacak şirket Kurumsal Yönetim Derecelendirmesi yaptırmış ise Kurumsal Yönetim Derecelendirme raporu,

incelenerek Kurumsal Muhasebe Derecelendirme notlarına esas olacak aynı zamanda veri derleme formunu oluşturacak veri seti oluşturulmuştur.

4.2. Uygulama Yapılan Şirketlerde Verilerin Toplanması ve Not Verilmesi

Uygulama yapılan 3 halka açık şirketin her birine yönelik 3. bölümde oluşturduğumuz Kurumsal Muhasebe Derecelendirme süreci çerçevesinde verilerin toplanma aşamasında aşağıdaki süreç izlenmiştir:

- Ön hazırlık ve Veri Toplama
- Her Bir Veri İçin Dayanak Oluşturma
- Veri Derleme Formunun Oluşturulması
- Kurumsal Muhasebe Derecelendirme Notlarının Verilmesi

4.2.1. Ön Hazırlık ve Veri Toplama

Kurumsal Muhasebe Derecelendirmesi yapılacak olan şirketlerde öncelikli olarak halka açık şirketler olması kriteri aranmıştır. Ön hazırlık sonucunda Kurumsal Muhasebe Derecelendirmesi yapılacak olan 3 şirketten sırasıyla:

- Dentaş Ambalaj ve Kağıt Sanayii A.Ş.'nin Kurumsal Yönetim Derecelendirmesi yaptırdığı,
- Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş. ve ismini vermek istemeyen X A.Ş.'nin Kurumsal Yönetim Derecelendirmesi yaptırmadığı gözlemlenmiştir.

Ön hazırlık ve veri toplama aşamalarına değinecek olduğumuzda her bir şirket için süreç aşağıda belirtildiği şekilde işlemiştir;

Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş. için ön hazırlık ve veri toplama aşaması:

- Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş. için Muhasebe Müdürü Nihat Zencir ile irtibata geçilip görüşme günü olan 18.12.2013 tarihine bir randevu alınmıştır.
- Kurumsal Muhasebe Derecelendirmesi için verilecek olan not dönüşümüne yönelik kanıt toplama amacıyla şirket hakkında bilgi toplama çabasına girilmiştir. Bu amaçla Kurumsal Muhasebe Derecelendirmesi'ne esas olan kriterlerden bazıları görüşme sonucunda değerlendirmeye tabi tutulurken bazıları ise hali hazırda bilgi açıklama politikalarının sonucu olarak Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş. 2012 yıllık faaliyet raporu ve 01.01.2013-30.06.2013 ara dönem yönetim kurulu faaliyet raporu incelenmiş ve şirketin 01.12.2013 erişim tarihli internet sitesi incelenmiş, muhasebe sisteminin kurumsallaşma kriterlerine göre değerlendirilmiştir.

- Bunun yanı sıra yine Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş.'nin 2012 yılına ait 9 Nisan 2013 tarihli Olağan Genel Kurul Toplantısına İlişkin Bilgilendirme Dokümanı incelenmiş ayrıca son iki yıla ilişkin bağımsız denetim raporları incelenmiştir.
- 18.12.2013 tarihli randevu gününde Kurumsal Muhasebe Derecelendirmesi kriterlerini sorgulama amacına yönelik olarak Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş.'nin Muhasebe Müdürü Nihat Zencirle bir görüşme sağlanmıştır.

Dentaş Ambalaj ve Kağıt Sanayi A.Ş. için ön hazırlık ve veri toplama aşaması:

- Dentaş Ambalaj ve Kağıt Sanayi A.Ş. için Genel Muhasebe Yönetmeni Veysel Önemli ile irtibata geçilip görüşme günü olan 17.12.2013 tarihine bir randevu alınmıştır.
- Kurumsal Muhasebe Derecelendirmesi için verilecek olan not dönüşümüne yönelik kanıt toplama amacıyla şirket hakkında bilgi toplama çabasına girilmiştir. Bu amaçla Kurumsal Muhasebe Derecelendirmesi'ne esas olan kriterlerden bazıları görüşme sonucunda değerlendirmeye tabi tutulurken bazıları ise hali hazırdaki bilgi açıklama politikalarının sonucu olarak Dentaş Ambalaj ve Kağıt Sanayi A.Ş. 2012 yıllık faaliyet raporu ve 31.03.2013-30.06.2013-30.09.2013 ara dönem yönetim kurulu faaliyet raporu incelenmiş ve şirketin 01.12.2013 erişim tarihli internet sitesi incelenmiş, muhasebe sisteminin kurumsallaşma kriterlerine göre değerlendirilmiştir.
- Bunun yanı sıra yine Dentaş Ambalaj ve Kağıt Sanayi A.Ş.'nin 23.01.2013 ve 25.11.2013 tarihleri arasında yayınlanmış Olağan ve Olağanüstü Genel Kurul Bilgilendirme Dokümanı incelenmiş ayrıca son iki yıla ilişkin bağımsız denetim raporları incelenmiştir.
- Dentaş Ambalaj ve Kağıt Sanayi A.Ş.'nin 10.05.2013 tarihli Kurumsal Yönetim Derecelendirme raporu incelenmiştir.

- 17.12.2013 tarihli randevu gününde Kurumsal Muhasebe Derecelendirmesi kriterlerini sorgulama amacına yönelik olarak Dentaş Ambalaj ve Kağıt Sanayi A.Ş. Genel Muhasebe Yönetmeni Veysel Önemli ile bir görüşme sağlanmıştır.

X A.Ş. için ön hazırlık ve veri toplama aşaması:

- X A.Ş. için Muhasebe Müdürüyle ile irtibata geçilip görüşme günü olan 17.12.2013 tarihine bir randevu alınmıştır.
- Kurumsal Muhasebe Derecelendirmesi için verilecek olan not dönüşümüne yönelik kanıt toplama amacıyla şirket hakkında bilgi toplama çabasına girilmiştir. Bu amaçla Kurumsal Muhasebe Derecelendirmesi'ne esas olan kriterlerden bazıları görüşme sonucunda değerlendirmeye tabi tutulurken bazıları ise hali hazırdaki bilgi açıklama politikalarının sonucu olarak X A.Ş. 2012 yıllık faaliyet raporu ve 01.01.2013-30.06.2013 hesap dönemine ilişkin faaliyet raporu incelenmiş ve şirketin 01.12.2013 erişim tarihli internet sitesi incelenmiş, muhasebe sisteminin kurumsallaşma kriterlerine göre değerlendirilmiştir.
- Bunun yanı sıra yine X A.Ş.'nin 13 Nisan 2013 tarihli, 2012 yılına ait Olağan Genel Kurul Toplantısına İlişkin Bilgilendirme Dökümanı incelenmiş ayrıca son iki yıla ilişkin bağımsız denetim raporları incelenmiştir.
- 17.12.2013 tarihli randevu gününde Kurumsal Muhasebe Derecelendirmesi kriterlerini sorgulama amacına yönelik olarak X A.Ş. Muhasebe Müdürü ile bir görüşme sağlanmıştır.

4.2.2. Her Bir Veri İçin Dayanak Oluşturma

Kurumsal Muhasebe Derecelendirme kriterlerinin not tespitine yönelik görüşleri destekleyecek bilgilerin toplanması sonucunda uygulama yapılan 3 halka açık şirketten toplanan her bir veri için dayanak oluşturulmuştur. Bu dayanaklar aşağıda sıralanmaktadır:

- Uygulama yapılan şirketlerin muhasebe bölümünde görev alan sırasıyla;
Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş. Muhasebe Müdürü Nihat Zencir
Dentaş Ambalaj ve Kağıt Sanayii A.Ş. Genel Muhasebe Yönetmeni Veysel Önemli
X A.Ş. Muhasebe Müdürü ile yapılan bizzat görüşme
- Son bir yıla ilişkin olağan ve olağanüstü genel kurul dokümanları
- Son iki yıllık ve/veya ilgili ara dönem faaliyet raporları
- Son iki yıla ilişkin bağımsız denetim raporu
- Şirketin internet sitesi
- İnceleme yapılacak şirket Kurumsal Yönetim Derecelendirmesi yaptırmış ise Kurumsal Yönetim Derecelendirme raporunun incelenmesi,

4.2.3. Veri Derleme Formunun Oluşturulması

3. bölümde bahsedilen Kurumsal Muhasebe Derecelendirme sürecinin aşamalarından biri olan ve uygulama yapılan 3 halka açık şirkete de uygulanan veri derleme formunun örneğine geçtiğimiz bölümde zaten yer vermiştik. O yüzden veri derleme formu örneğine bu bölümde yer verilmemiştir.

4.2.4. Kurumsal Muhasebe Derecelendirme Notlarının Verilmesi

Kurumsal Muhasebe Derecelendirme notları ve anlamları uygulama yapmış olduğumuz 3 şirkette ortaya çıkan durumlara göre oluşturulmuştur. Söz konusu kurumsal muhasebe derecelendirme notları ve yorumlarına aşağıdaki tabloda değinilmektedir:

NOT	ANLAMI
7-10	Şirket Kurumsal Yönetim İlkeleri bağlamında muhasebe sisteminin kurumsallaşmasını büyük ölçüde sağlamıştır.

	Muhasebe sisteminin organizasyonu etkin bir şekilde oluşturulmuştur. Muhasebe sisteminin nesnel açıdan organizasyonu ve personel açısından organizasyonu tam olarak sağlanmış işler bir durumdadır, muhasebe sisteminin organizasyonunda iş tanımları yapılmış, görev ve sorumluluklar belirlenmiş yeterli sayı ve nitelikte personel istihdamı sağlanmaktadır ve ayrıca şirkette muhasebe sistemi de sorumluluk alanlarına ayrılmış etkin bir işleyiş söz konusudur. Sistemin açık ve anlaşılır olmasını sağlarken bilgilerin doğruluğu ve güvenilirliğini sağlamada bir güvence oluşturan muhasebe el kitabının varlığından söz etmek mümkündür. Şirket menfaat sahiplerinin haklarının korunması ve ayrıca yöneticilerin etiksel karar vermeleri açısından etik kodlar şirket tarafından uygulanmakta olup, tüm çalışanlara duyurulmuştur. Pay sahipliği ile ilgili SPK'nın ilkelerine ve esas sözleşmeye uygun düzenlemeler yapılmış, pay sahiplerinin bilgi alma ve inceleme hakkı esas sözleşmeyle korunmaya alınmıştır ayrıca tüm bilgileri zamanında, tam gerçeği yansıtacak şekilde pay sahiplerinin en kolay ulaşabileceği şekilde kullanıma sunmuştur. Kamuyu aydınlatma ve şeffaflık ilkesi açısından şirketin bilgi açıklama politikasına sahipliği, faaliyet raporunun mevzuata uygunluğu ayrıca ticari sır kavramı ve içerden öğrenenlerin ticareti ayrıca kamuya açıklanması gereken önemli olay ve gelişmeleri kamuya duyurarak pay ve menfaat sahiplerinin haklarını en adil şekilde gözetmektedir. Şirketin bilgi teknolojilerinin kullanım düzeyi, donanım ve yazılım teknolojileri tam teşekküllü bir şekilde yapılmış ve işler durumdadır. Bilgi teknolojileri alanında yetişmiş nitelikli personel istihdamı sağlanmıştır. İnternet sitesi erişilebilirdir ve etkin olarak kullanılmaktadır. Ayrıca kurumsal yatırımcılar ve diğer paydaşlar için kamuyu aydınlatması beklenen gerekli tüm bilgileri açık, doğru, anlaşılabilir olarak internet sitesinde yer almaktadır. Şirketin denetimi etkin bir şekilde sağlanmış ve Kurumsal Yönetim İlkeleri'nden Yönetim Kurulu ilkesi açısından yönetim kurulunun görev ve sorumluluklarını sağlıklı biçimde yerine getirebilmesi bakımından kurul içinde Riskin Erken Saptanması Komitesi, Kurumsal Yönetim Komitesi ve Denetim Komiteleri kurulmuş ve ayrıca şirket içinde oluşan risklere zamanında müdahale edilerek bu riskler aktif bir şekilde yönetilmektedir.
7-4	Şirket Kurumsal Yönetim İlkeleri bağlamında muhasebe sisteminin kurumsallaşmasını önemli riskleri azaltacak şekilde sağlayamamıştır. Bu puan aralığında

	sistem fiziki anlamda önemli riskler yaratmayacak şekilde kurulmuş, fakat şirketin muhasebe sistemi işleyişe önemli riskler yaratacak şekilde oluşturulmuştur. Muhasebe sisteminin organizasyonu etkin bir şekilde oluşturulmuştur. Muhasebe sisteminin nesnel açıdan organizasyonu ve personel açısından organizasyonu tam olarak sağlanmış işler bir durumdadır, muhasebe sisteminin organizasyonunda iş tanımları yapılmış, görev ve sorumluluklar belirlenmiş yeterli sayı ve nitelikte personel istihdamı sağlanmaktadır ve ayrıca şirkette muhasebe sistemi de sorumluluk alanlarına ayrılmış etkin bir işleyiş söz konusudur. Sistemin açık ve anlaşılır olmasını sağlarken bilgilerin doğruluğu ve güvenilirliğini sağlamada bir güvence oluşturan muhasebe el kitabının varlığından söz etmek mümkün değildir. Şirket menfaat sahiplerinin haklarının korunması ve ayrıca yöneticilerin etiksel karar vermeleri açısından etik kodlar şirket tarafından uygulanmaktadır. Pay sahipliği ile ilgili SPK'nın ilkelerine ve esas sözleşmeye uygun düzenlemeler yapılmış, pay sahiplerinin bilgi alma ve inceleme hakkı esas sözleşmeyle korunmaya alınmıştır ayrıca bilgileri zamanında, gerçeği yansıtacak şekilde pay sahiplerinin kolay ulaşabileceği şekilde kullanıma sunmuştur. Kamuyu aydınlatma ve şeffaflık ilkesi açısından şirketin bilgi açıklama politikasının gerekleri yeterli etkinlikte oluşturulmamıştır. Faaliyet raporunun mevzuata uygunluğu konusunda eksiklikler yer almaktadır. Ayrıca içerden öğrenenlerin listesi açıklanmamıştır. Bunun yanında şirket kamuya açıklanması gereken önemli olay ve gelişmeleri kamuya duyurarak pay ve menfaat sahiplerinin haklarını adil şekilde gözetmektedir. Şirketin bilgi teknolojilerinin kullanım düzeyi, donanım ve yazılım teknolojileri gerekli etkinlikte yapılmış ve işler durumdadır. Bilgi teknolojileri alanında yetişmiş nitelikli personel istihdamı sağlanmıştır. İnternet sitesi erişilebilirdir ve etkin olarak kullanılmaktadır. Ayrıca kurumsal yatırımcılar ve diğer paydaşlar için kamuyu aydınlatması beklenen gerekli tüm bilgileri açık, doğru, anlaşılabilir olarak internet sitesinde yer almaktadır. Şirketin denetimi etkin bir şekilde sağlanmış ve Kurumsal Yönetim İlkeleri'nden Yönetim Kurulu ilkesi açısından yönetim kurulunun görev ve sorumluluklarını sağlıklı biçimde yerine getirebilmesi bakımından kurul içinde gerekli komiteler oluşturulmuştur. Pay sahipleri, menfaat sahipleri, kamuyu aydınlatma ve şeffaflık ve yönetim kurulu alanlarının bazılarında önemli iyileştirmeler gerekmektedir.

<4	Şirket Kurumsal Yönetim İlkeleri bağlamında muhasebe sisteminin kurumsallaşmasını sağlayamamıştır. Muhasebe sisteminin organizasyonu gerekli etkinlikte oluşturulamamıştır. Muhasebe sisteminin nesnel açıdan organizasyonu tam olarak sağlanmış işler bir durumda olsa da muhasebe sisteminin personel açısından organizasyonunda yeterli sayı ve nitelikte personel istihdamı sağlanamamıştır ve ayrıca şirkette muhasebe sistemi de sorumluluk alanlarına ayrılmamış bu şirketin muhasebe sisteminin organizasyonu ile alakalı büyük eksiklikleri vardır ve etkin bir şekilde yönetilmemektedir. Sistemin açık ve anlaşılır olmasını sağlarken bilgilerin doğruluğu ve güvenilirliğini sağlamada bir güvence oluşturan muhasebe el kitabının varlığından söz etmek mümkün değildir. Şirket menfaat sahiplerinin haklarının korunması ve ayrıca yöneticilerin etiksel karar vermeleri açısından etik kodların varlığından bunun yanında da işleyişinden söz etmek mümkün değildir. Pay sahipliği ile ilgili SPK'nın ilkelerine ve esas sözleşmeye uygun düzenlemeler yapılmış, pay sahiplerinin bilgi alma ve inceleme hakkı esas sözleşmeyle korunmaya alınmıştır ayrıca tüm bilgileri zamanında, tam gerçeği yansıtacak şekilde pay sahiplerinin en kolay ulaşabileceği şekilde kullanıma sunulmuştur. Kamuyu aydınlatma ve şeffaflık ilkesi açısından şirketin bilgi açıklama politikasına sahipliği ve faaliyet raporunun mevzuata uygunluğunda büyük eksiklikler yer almaktadır. Şirket ayrıca ticari sır kavramı ve içerden öğrenenlerin ticareti kapsamında içerden öğrenenler listesini hazırlamamış fakat kamuya açıklanması gereken önemli olay ve gelişmeleri kamuya duyurarak pay ve menfaat sahiplerinin haklarını gözetmektedir. Şirketin bilgi teknolojilerinin kullanım düzeyi, donanım ve yazılım teknolojilerinin fiziki yapılanmasında aksaklıklar gözükmemektedir etkin değildir. Bilgi teknolojileri alanında yetişmiş nitelikli personel istihdamında eksiklikler vardır. İnternet sitesi erişilebilirdir ve aktif olarak kullanılmaktadır. Ayrıca şirketin internet sitesinde mevzuata uygun asgari koşulların sağlanması konusunda çok büyük eksiklikleri vardır. Şirketin denetimi de gerekli etkinlikte sağlanamamıştır ve Kurumsal Yönetim İlkeleri'nden Yönetim Kurulu ilkesi açısından yönetim kurulunun görev ve sorumluluklarını sağlıklı biçimde yerine getirebilmesi bakımından kurul içinde Riskin Erken Saptanması Komitesi, Kurumsal Yönetim Komitesi ve Denetim Komiteleri kurulamamış pay sahipleri,

	menfaat sahipleri, kamuyu aydınlatma ve şeffaflık ve yönetim kurulu alanlarının hepsinde önemli zaafılar vardır. Yatırımcı güveni zedelenabilir ve maddi hasarlar oluşabilir.

4.3. Uygulama Yapılan Şirketler Hakkında Genel Bilgiler

Bu bölümde uygulama yapılan 3 halka açık şirket hakkında genel bilgilere ve şirketlerin tanıtılmasına yardımcı bilgilere yer verilmiştir. Bu bilgiler aşağıda değinildiği gibidir.

4.3.1. Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş. Hakkında Genel Bilgiler

Denizli Cam 9 Ekim 1973 tarihinde 215 gerçek kişi kurucu ortak tarafından “Şirintaş A.Ş.” adı altında Şirinköy/Denizli’de kurulmuştur. 1981 yılında ilk üretimine başlayan kuruluş üretim ve finansman sorunu nedeniyle 1982 yılında faaliyetine ara vermiştir. 1983 yılında yönetimin DESİYAB- Devlet Sanayi ve İşçi Yatırım Bankası A.Ş. tarafından ele alınmasından sonra, Şirket’in adı Denizli Cam Sanayii ve Ticaret Anonim Şirketi olarak değiştirilmiştir. Desiyab tarafından başlatılan yenileme çalışmaları ve finansal yatırımlar Haziran 1984 tarihinde tamamlanmış ve ilk deneme üretimine 11 Temmuz 1984 tarihinde başlanmıştır.

Şirket Denizli’de 116.224 m² üzerinde 26.400 m² kapalı alanda 2 fırında el imalatı (emek yoğun üretim) tarzında soda (kristalin) camından ev eşyası, kristal camdan ev eşyası ve avize taşı yapımında kullanılan cam çubuk üretimi yapılmaktadır. Şirket’in 2 Şubat 1994 tarihinde İMKB’de yapılan blok satış yoluyla kamuya ait %51 hissesi ŞİŞECAM grubu şirketleri tarafından alınmıştır. Böylece Denizli Cam, Türkiye Şişe ve Cam Fabrikaları A.Ş. Cam Ev Eşyası Grubu faaliyetlerine katılarak Türkiye Şişe ve Cam Fabrikaları A.Ş.’nin bünyesine dahil olmuştur.

Denizli Cam’ın üretim yelpazesinde;

- Beceri düzeyi ile estetik değeri yüksek özgün şekillerde ve tasarımlarda Cam Ev Eşyası,

- Çeşm-i Bülbül, nazarlık ve Beykoz tarzı gibi geleneksel ürünler,
- Özel talep gören el imalatı kristal,
- Avize taşı yapımında kullanılan cam çubuk bulunmaktadır.

Denizli Cam ürünleri, gelişmiş Avrupa ülkeleri, ABD ve Japonya başta olmak üzere 5 kıtada 40'a yakın ülkeye ihraç edilmektedir. Şirket, üretmekte olduğu ürünlerin önemli bir kısmının yurtiçi satış ve dağıtımını Şişecam Grup şirketi konumunda olan Paşabahçe Cam Sanayi Ticaret A.Ş. ("Paşabahçe Cam")'ye, yurtdışı satış ve dağıtımın ise yine Şişecam Grup'u şirketlerinden Şişecam Dış Ticaret A.Ş. ("Şişecam Dış Ticaret")'ye yapmaktadır.

Şirket'in sermayesinin %34,79'una (2011: %38,90) karşılık gelen hisse senetleri İstanbul Menkul Kıymetler Borsası'nda ("İMKB") işlem görmektedir. Şirket'in %26,09 (2011: %26,09) oranında hissesine sahip olan Türkiye Şişe ve Cam Fabrikaları A.Ş. ("Şişecam Holding") Şirket'in ana ortağı konumundadır. Şirket'in nihai ortağı Türkiye İş Bankası A.Ş.'dir.

Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş. "DENCM" kodu ile 1987 yılından itibaren BİST Ulusal Pazarı'nda işlem görmeye başlamıştır. Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş., Borsa İstanbul'da BIST Denizli / -BIST SİNAİ / -BIST TAŞ, TOPRAK / -BIST TÜM / -BIST TÜM-100 / -BIST ULUSAL endekslerine dahil bulunmaktadır.

Ayrıca Denizli Cam Denizli'de bir ilkler şirketi olmuştur. Bu anlamda;

- İlk sendikali
- İlk SPK'ya tabi,
- İlk İMKB'ye kayıtlı şirket konumundadır.

30.06.2013 itibariyle şirketin sermaye yapısı aşağıdaki şekilde oluşmaktadır:

Şirketin Sermaye Yapısı		
Ortaklar	Pay Tutarı (TL)	Pay Oranı (%)
Türkiye Şişe ve Cam Fabrikaları A.Ş.	1.565.217	26,09
Soda Sanayi A.Ş.	973.044	16,22
Paşabahçe Cam Sanayi ve Ticaret A.Ş.	521.739	8,69
Denizli Cam Mensupları Vakfı	400.000	6,67
Denizli İl Özel İdare Genel Sekreterliği	144.343	2,40
Diğer	2.395.657	39,93
	6.000.000	100,00

Şirketin Yönetim Kurulu ise aşağıdaki şekilde oluşmaktadır:

DENİZLİ CAM SANAYİİ ve TİCARET A.Ş. YÖNETİM KURULU	
İsim	Görevi
AZMİ TANER UZ	Yönetim Kurulu Başkanı
MEDİHA İNCE	Başkan Vekili, Kurumsal Yönetim Komitesi Üyeliği, Riskin Erken Saptanması Komitesi Üyeliği
MURAT TUNCAY	Üye
ABDULKADİR DEMİR	Üye
ÜZEYİR BAYSAL	Bağımsız Üye, Denetimden Sorumlu Komite Başkanı, Kurumsal Yönetim Komitesi Başkanı, Riskin Erken Saptanması Komitesi Başkanı
DİDAR SEVDİL YILDIRIM	Bağımsız Üye, Denetimden Sorumlu Komitesi Üyesi, Kurumsal Yönetim Komitesi Üyesi, Riskin Erken Saptanması Komitesi Üyesi

4.3.2. Dentaş Ambalaj ve Kağıt Sanayi A.Ş. Hakkında Genel Bilgiler

1972 yılında çok ortaklı olarak kurulan Dentaş Kağıt Sanayi AŞ'ye, Abalıoğlu Ailesi Cafer Sadık Abalıoğlu'nun önderliğinde 1975 yılında ortak olmuştur. Dentaş Ambalaj ve Kağıt Sanayi A.Ş. 1977'de yılda 30.000 ton kapasite ile Denizli'de oluklu mukavva kutu ve levha üretimine başlamıştır. Sektöründe Türkiye'nin ikinci özel sektör işletmesi olarak sanayi dünyasına adım atan Dentaş Ambalaj 80'li ve 90'lı yıllar

boyunca istikrarlı bir şekilde büyüyerek ülkemizdeki oluklu mukavva sektörünün en önde gelen şirketlerinden biri haline gelmiştir.

2000 yılında halka arz edilerek İMKB'ye kote olan Dentaş Ambalaj ve Kağıt Sanayi A.Ş. Kurumsal Yönetim Endeksinde kalıcı olarak, sürdürülebilir büyümeyi ve itibarı en üst seviyeye taşıyıp dünyada örnek gösterilen kuruluşlar arasında yerini almaktadır. Bir Abaloğlu Holding iştiraki olan şirket karlılık ve verimlilikte sektöründe iddialı bir firmadır. Ayrıca, Toplam Kalite çalışmaları ile Türkiye'de örnek olan şirketimiz, ISO 9001 Kalite Yönetim Sistemi, ISO 14001 Çevre Yönetim Sistemi ve OHSAS 18001 İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Sistemine üçlü olarak sahip Türkiye'de ikinci sektöründe ilk firmadır.

Dentaş Ambalaj 210.000 ton oluklu mukavva ve 94.000 ton kağıt üretim kapasitesi ile Denizli'de kağıt, oluklu mukavva ve kojenerasyon tesisleri ile Çorlu ve Adana'da oluklu mukavva tesislerinde üretimlerini sürdürmektedir. Şirket "DENTA" kodu ile 2000 yılından itibaren BİST Ulusal Pazarı'nda işlem görmeye başlamıştır. Dentaş, Borsa İstanbul'da BIST Tüm (XUTUM), BIST Tüm-100 (XTUMY), BIST Ulusal (XULUS), BIST SİNAİ (XUSIN), BIST Orman, Kağıt, Basım (XKAGT), BIST Denizli (XSDNZ) ve BIST Kurumsal Yönetim (XKURY) endekslerine dahil bulunmaktadır. 21.03.2013 itibarıyla şirketin sermaye yapısı aşağıdaki şekilde oluşmaktadır:

Şirketin Sermaye Yapısı		
Ortaklar	Pay Tutarı (TL)	Pay Oranı (%)
Dentaş Kağıt Sanayi A.Ş.	55.510.000,00	79,30
Abaloğlu Holding A.Ş.	217.736,98	0,31
İsmet Abaloğlu	8.863,00	0,01
Mehmet Ali Abaloğlu	7.560,00	0,01
Ahmet Suat Kuyumcu	9.829,00	0,01
Diğer	246.011,02	0,36
Halka Açık	14.000.000,00	20
	70.000.000	100,00

Şirketin Yönetim Kurulu ise aşağıdaki şekilde oluşmaktadır.

DENİZLİ CAM SANAYİİ ve TİCARET A.Ş. YÖNETİM KURULU	
İsim	Görevi
İSMET ABALIOĞLU	Yönetim Kurulu Başkanı
MEHMET ALİ ABALIOĞLU	II. Başkan
ALİ YAVUZÇEHRE	Üye
MAHMUT ŞEVKET KARAYEL	Bağımsız Üye, Kurumsal Yönetim Komitesi Başkanı, Denetim ve Riskin Erken Saptanması Komitesi Üyesi
HASAN ERGÜR	Bağımsız Üye, Denetim Komitesi ve Riskin Erken Saptanması Komitesi Başkanı, Kurumsal Yönetim Komitesi Üyesi
AHMET SUAT KUYUMCU	Üye
AHMET FERRUH ERGÜNEY	Üye
CAFER SADIK ABALIOĞLU	Üye

4.3.3. X A.Ş Hakkında Genel Bilgiler

Uygulama yaptığımız üçüncü halka açık şirket olan X Şirketi ismini vermek istememiş ve ayrıca şirket hakkındaki bilgilere ulaşılmasını istemediği için bu şirket hakkında genel bilgi verilememiştir.

4.4. Uygulama Yapılan Şirketlerin Kurumsal Muhasebe Derecelendirmesi Analizi

Çalışmamızın bu kısmında uygulama yapılan 3 halka açık şirketin Kurumsal Muhasebe Derecelendirmesi'ne yönelik oluşturulan şirket yetkilileri tarafından doldurulan veri derleme formları ve veri derleme formlarının değerlendirilmesi sonucu ortaya çıkan yorumlara değinilmiştir. Bu formlar ve yorumları aşağıda yer almaktadır.

4.4.1. Kurumsal Muhasebe Derecelendirmesi'ne Yönelik Veri Derleme Formlarının Oluşturulması ve Yorumu

Kurumsal Muhasebe Derecelendirmesi analizi yapılabilmesi için uygulama yapılan 3 halka açık şirketin muhasebe bölümünde görev yapan yetkili kişilerle görüşme sonucunda oluşturulan veri derleme formları tezin sonunda yer alan eklerde yer almaktadır. Bu veri derleme formlarının hangi ekte olduğu aşağıda ayrı ayrı değinilen başlıklarda yer almaktadır.

4.4.1.1. Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş.'nin Kurumsal Muhasebe Derecelendirmesi'ne Yönelik Veri Derleme Formu

Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş.'nin muhasebe müdürü Nihat Zencirle yapılan görüşme sonucu oluşturulan Kurumsal Muhasebe Derecelendirmesi'ne yönelik veri derleme formu EK – 1'de yer almaktadır.

4.4.1.2. Dentaş Ambalaj ve Kağıt Sanayi A.Ş.'nin Kurumsal Muhasebe Derecelendirmesi'ne Yönelik Veri Derleme Formu

Dentaş Ambalaj ve Kağıt Sanayi A.Ş.'nin Genel Muhasebe Yönetmeni Veysel Önemli ile yapılan görüşme sonucu oluşturulan Kurumsal Muhasebe Derecelendirmesi'ne yönelik veri derleme formu EK – 2'de yer almaktadır.

4.4.1.3. X A.Ş.'nin Kurumsal Muhasebe Derecelendirmesi'ne Yönelik Veri Derleme Formu

X A.Ş.'nin Muhasebe Müdürü ile yapılan görüşme sonucu oluşturulan Kurumsal Muhasebe Derecelendirmesi'ne yönelik veri derleme formu EK – 3'te yer almaktadır.

4.4.2. Kurumsal Muhasebe Derecelendirmesi'ne Yönelik Oluşturulan Veri Derleme Formlarının Yorumu

Bu kısımda muhasebe sisteminin kurumsallaşma kriterlerinin ağırlıklarına göre veri derleme formundan elde edilen veriler neticesinde notlama yapılmıştır. Notlama veri derleme formuna verilen cevaplarla yorumlanarak oluşturulmuştur. Kurumsal Muhasebe Derecelendirmesi'ne yönelik veri derleme formlarının değerlendirilmesi sonucunda ortaya çıkan yorumlar metin içerisinde verilmemiş 3 halka açık şirkete ait bu yorumlara aşağıdaki tablolarda değinilmiştir:

4.4.2.1. Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş.'nin Kurumsal Muhasebe Derecelendirmesi'ne Yönelik Oluşturulan Veri Derleme Formunun Yorumu

Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş.'nin Kurumsal Muhasebe Derecelendirmesi'ne yönelik oluşturulan veri derleme formu aşağıdaki tabloda yorumlanmıştır.

KRİTERLER	ÖNEM NOTU	ALDIĞI NOT	AÇIKLAMALAR
MUHASEBE SİSTEMİNİN ORGANİZASYONU	30	30	Yapılan incelemede Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş.'nin muhasebe sisteminin organizasyonu kriterinin gereklerini tam olarak yerine getirmiştir. Ve şirket beklenen düzeyde organize olduğundan tam puan almıştır.
Muhasebe Sisteminin Nesnel Açıdan Organizasyonu	10	10	Yapılan incelemede muhasebede kullanılan ve hesap işlerinin ögesi olan, muhasebenin akışına yardımcı olacak belgeler, muhasebede kullanılan her türlü temel ve yardımcı defter, gerekli mizanlar ve gerekli tablolar düzenlenmiş ayrıca muhasebe sisteminde kullanılacak paket programlar temin edilmiştir. Şirket standartlara uygun şekilde yapılandığından bu alt kriterden tam puan almıştır.
Muhasebe Sisteminin Personel Açısından Organizasyonu	15	15	Şirketin organizasyon şemasının fiziki varlığı, organizasyon yapısında her çalışanın bir iş tanımının olması ve yetki ve sorumlulukların

			açıkça belirtilmesi ayrıca yeterli sayıda personel istihdamı sağladığı için bu kriterden tam puan almıştır.
Muhasebe Sisteminin Sorumluluk Alanlarına Ayrılması	5	5	Şirketin muhasebe sisteminin Genel muhasebe, Maliyet Muhasebesi, Bütçe ve Yönetim Muhasebesi, Pay Sahipleri ile İlişkiler Birimi bölümlerine ayrılması gerekli etkinlikte olduğundan şirket bu alt kriterden de tam puan almıştır.
MUHASEBE EL KİTABI	15	0	Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş.'nin muhasebe el kitabına sahip olmaması hem fiziki yapılanma hem de işleyiş şartlarını yerine getirmediğinden şirket bu bölümden hiç puan alamamıştır. Muhasebe El Kitabının varlığı Kurumsal Muhasebe Dereclendirme kriterleri içerisinde yüksek önem düzeyine sahip bir kriterdir. Şirketin muhasebe el kitabını bir an önce hazırlaması ve muhasebe sisteminin kurumsallaşmasına yol açan engelin de ortadan kalkmasını böylece muhasebe bilgi birikiminin kişilerin beyininde değil kuruma mal olarak dokümanite edilmesini sağlayacaktır.
Fiziki Yapılanma	5	0	Şirket muhasebe el kitabı kriterinin varlığından söz etmek mümkün olmadığından fiziki yapılanma koşulunu sağlayamamış ve bu kriterden puan alamamıştır.
İşleyiş	10	0	Şirket muhasebe el kitabı kriterinin varlığından söz etmek mümkün olmadığından fiziki yapılanma koşulunu sağlayamamış dolayısıyla işleyiş koşulunda muhasebe el kitabının içinde bulunması gerekenler kısmının da hiçbir anlamı olmayacağından bu kriterden puan alamamıştır.
ETİK KODLAR	20	20	Yapılan incelemede Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş.'nin etik kodlar kriterinin fiziki yapılanma ve işleyiş koşullarının gereklerini tam olarak yerine getirdiğinden şirket bu kriterden tam puan almıştır.
Fiziki Yapılanma	5	5	Şirket tarafından oluşturulmuş ve kamuya açıklanmış etik kod uygulaması var olduğundan

			fiziki yapılanma alt kriterinden tam puan almıştır. Yalnız etik kodlar “Etik Kurallar” başlığı altında yayınlanmaktadır.
İşleyiş	15	15	Şirket oluşturduğu etik kodları ilgili taraflara ve çalışanlara internet, broşür gibi araçlarla bildirmiştir, ayrıca çalışanlar etik kodlardan haberdardır. Etik Kodlara uyulmadığı takdirde şirketçe uygulanacak yaptırımlar şirketin internet sitesinde Etik Kurallar başlığı altında bir açıklama getirilmiştir. Ayrıca karar verme süreçlerinde etik kodlar gözetildiği gibi, işe alımlarda etik kodlardan mesleki yeterlilik şartı arandığı ve son olarak çalışanların şirket yararı ile kişisel menfaatlerinin çatışmasına neden olacak durumlar söz konusu değildir ve bu duruma yine şirketin internet sitesinde Etik Kurallar başlığı altında bir açıklama getirilmiştir.
BİLGİ AÇIKLAMA POLİTİKASI	9	7,275	Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş. bilgi açıklama politikasının alt kriterlerinden fiziki yapılanma ve işleyiş şartlarını yerine getirdiği için bu kriterlerden tam puan almıştır. Şirket faaliyet raporunun içerisinde yer alması gereken asgari konuların ne yazık ki tamamını içerisinde barındıramamaktadır. Şirketin faaliyet raporunda aşağıda bahsedilen eksiklikleri bir an önce tamamlaması ve faaliyet raporunun en azından asgari koşullarını sağlayarak pay ve menfaat sahiplerine ve bilgi kullanıcılarına eksiksiz, doğru ve güvenilir bilgiler üretmeye kesintisiz olarak devam etmesi ve yatırımcı güveninin zedelenmemesi için bir an önce eksikliklerini gidermesi gerekmektedir. Ayrıca şirket bilgi açıklama politikası kriterinin alt kriterlerden olan ticari sır kavramı ve içerden öğrenenlerin ticareti kriterine Genel Kurul Bilgilendirme Dokümanında yer verdiği ve ayrıca içerden öğrenenlerin listesini internet sitesinde açıkladığı için bu kriterden de tam puan almıştır. Son olarak bilgi açıklama kriterinin son alt kriteri

			olan kamuya açıklanması gereken önemli olay ve gelişmeler kriterinde şirketin finansal durumuna ve faaliyet sonuçlarına etki edecek bir durumu derhal kamuya açıklamaktadır. Bu yüzden de bu kriterden de tam puan almıştır.
Fiziki Yapılanma	1	1	Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş. yönetim kurulu tarafından onaylanmış ve kamuya açıklanmış bir bilgi açıklama politikasına sahiptir. Şirket bilgi açıklama politikası kriterinin fiziki yapılanma şartını yerine getirdiğinden bu alt kriterden tam puan almıştır.
İşleyiş	1	1	Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş.'ne ait bilgilendirme politikası, ticari sır kavramı dışındaki gerekli bilgi ve açıklamaların pay sahipleri, yatırımcılar, çalışanlar, müşteriler ve ilgili diğer taraflara zamanında, doğru, eksiksiz, anlaşılabilir, kolay ve en düşük maliyetle ulaşılabilir olarak eşit koşullarda iletilmesini sağlayarak bu kriteri de gerekli etkinlikte sağlamıştır. Bu yüzden bu alt kriterden tam puan almıştır.
Faaliyet Raporu	5	3,275	Şirket faaliyet raporunun içerisinde yer alması gereken asgari koşullardan bölümlere ayırdığımız; Şirkete İlişkin Bilgiler bölümünden faaliyet konusu, organizasyon, sermaye, ortaklık yapısı değişiklikleri ve şirketin gerçek kişi nihai hakim pay sahibi/sahipleri, dolaylı ve karşılıklı iştirak ilişkilerinden arındırılmak sureti ile gösteren ortaklık yapısı tablosu 2012 yıllık ve 2013 ara dönem faaliyet raporlarında yer almaktadır. Yalnız yapılan incelemelerde şirketin faaliyet raporlarında sektör hakkında bilgi ve şirketin sektör içindeki yeri başlığına rastlanmadığı ve 4 alt başlıktan sadece 3'ünü yerine getirdiğinden toplam 0,5 puan üzerinden 0,375 puan almıştır. Finansal Duruma İlişkin Bilgiler bölümünden finansal duruma ve faaliyet sonuçlarına ilişkin yönetimin analiz ve

		değerlendirmesi; planlanan faaliyetlerin gerçekleşme derecesi, satışlar, karlılık, borç/özkaynak oranı 2012 yıllık faaliyet raporunda yer almaktadır. Yalnız yapılan incelemelerde şirketin faaliyet raporlarında kar dağıtım politikası, verimlilik, piyasa payı, gelir yaratma kapasitesi başlıklarına rastlanmadığı ve 3 alt başlıktan hepsini yerine getirmediğinden toplam 2 puan üzerinden 0,99 puan almıştır. Yönetim Kuruluna ve Pay Sahiplerine İlişkin Bilgiler bölümünden Yönetim Kurulu üyeleri ve yöneticilerin alt başlıklarından özgeçmişleri, görev ve sorumlulukları, şirket dışında yürüttükleri görevler ve münhasıran bu konuda şirketçe belirlenen kurallara uyulup uyulmadığı, ödenen bireysel ücret, ikramiye, diğer menfaatler ve bunların belirlenmesindeki kriterler ile kurumsal yönetim komitesi tarafından yapılan performans değerlendirmesi, şirket sermayesinde pay oran ve tutarları, söz konusu kişiler ve şirket arasında yapılan işlemler, şirketin faaliyetleri ile ilgili olarak haklarında açılan davalar yer alırken aynı başlık altında bağımsız yönetim kurulu üyelerinin bağımsızlık beyanı (Şirketin internet sitesinde duyurular kısmında bağımsız şirket denetçisi bölümünde yer almaktadır fakat faaliyet raporlarında yer almadığı için bu maddeden puan alamayacaktır) ve ellerinde bulunan şirkete ait sermaye piyasası araçlarına rastlanmamıştır. Ayrıca Genel kurulların fonksiyonu, pay sahiplerinin sahip olduğu haklar ve bu hakların kullanılmasına ilişkin esasların açıklandığı metinlere ulaşım bilgileri incelenen faaliyet raporlarında yer almaktadır. Yönetim Kurulu ve üyeleri başlığı altında yer alan eksiklikler

			yüzünden şirket toplam 2 puan üzerinden 1,75 puan almıştır. İç Kontrol, Bağımsız Denetim ve Risklere İlişkin Bilgiler Bölümünden Faaliyetlerle ilgili öngörülebilir risklere ilişkin detaylı açıklama yer almaktadır. Yalnız yapılan incelemelerde şirketin faaliyet raporlarında İç kontrol sistemi ile bu sistemin sağlıklı olarak işleyip işlemediğine ilişkin yönetim kurulu beyanı ve Bağımsız denetim kuruluşunun şirketin iç kontrol sistemi ile görüşü başlıklarına rastlanmamıştır. Şirket 3 alt başlıktan sadece 1 alt başlığı yerine getirdiğinden toplam 0,5 puan üzerinden 0,16 puan almıştır.
Ticari Sır Kavramı ve İçerden Öğrenenlerin Ticareti	1	1	Şirket bilgi açıklama politikasının alt kriterlerden biri olan ticari sır niteliğindeki bilgilerin güvenliğini ve bu sırların korunması için bir tedbir, politika vs. oluşturmuştur ve bu duruma Şirket Genel Kurul Bilgilendirme Dokümanında yer vermiştir. Ayrıca şirket içerden öğrenenler listesini internet sitesinde bildirdiği ve beklenen gereği yerine getirdiği için buradan tam puan almıştır.
Kamuya Açıklanması Gereken Önemli Olay ve Gelişmeler	1	1	Şirket bilgi açıklama politikasının alt kriterlerden sonuncusu olan kamuya açıklanması gereken önemli olay ve gelişmeleri finansal durumuna ve faaliyet sonuçlarına etki edecek bir durumu derhal kamuya açıklamaktadır. Bu yüzden de bu kriterden de tam puan almıştır.
BİLGİ TEKNOLOJİLERİNİ N KULLANIM DÜZEYİ	17	16,23	Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş. bilgi teknolojilerinin kullanım düzeyi kriterinin alt kriterleri olan donanım ve yazılım ile bilgi teknolojileri alanında yetişmiş nitelikli personel ve sayısı kriterlerinde beklenen koşulları sağladığından bu iki kriterden tam puan almıştır. Ancak şirket internet sitesinin içeriğinde bulunması gereken konulardan şirketle ilgili bilgiler, politikalar ve diğer başlığı altında yer alan konularda gözlemlenen eksikliklerini bir an önce

			tamamlama yoluna gitmelidir. Bunun dışında şirketin internet sitesinin İngilizce dilinde yatırımcı ilişkileri bölümünün bulunmaması pay ve menfaat sahipleri, yatırımcılar ve bunların dışında kalan bilgi kullanıcılarının ihtiyacı olan bilgilere tam zamanında erişememe sorunuyla karşı karşıya kalması açısından bu sorun bir an önce düzeltilme yoluna gidilmelidir.
Donanım ve Yazılım	3	3	Yapılan incelemelerde Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş.'nin donanım ve yazılım teknolojisi muhasebe bilgi sisteminin ihtiyaçlarını karşılayabilecek niteliktedir. Yazılım belgeler açısından gereklidir ve online dosya ve kayıtları elde etmek mümkündür. Şirket beklenen koşulları sağladığından bu alt kriterden tam puan almıştır.
Bilgi Teknolojileri Alanında Yetişmiş Nitelikli Personel ve Sayısı	5	5	Şirket tarafından muhasebe bilgi sistemini geliştirme çalışmalarını yürütecek bir ekip oluşturulmuştur Şöyle ki; Genel Muhasebe ve Maliyet Muhasebesi Şefliği bölümlerinin her birinin 3'er çalışan ve 1 şef olmak üzere 4 kişilik bir ekip oluşturulmuştur. Toplamda Muhasebe Müdürü ile birlikte 9 kişilik bir ekip bulunmaktadır ve oluşturulan ekip sayı ve nitelik bakımından yeterlidir. Bu yüzden şirket bu alt kriterden de tam puan almıştır.
İnternet Sitesi	9	8,23	Şirket erişilebilir nitelikte bir internet sitesine sahipliği, internet sitesinin şirketin antetli kağıdında yer alması, uluslar arası yatırımcıların da erişebilmesi için ikinci bir dille İngilizce olarak düzenlenmesi, kurumsal yatırımcılar ve diğer paydaşlar için kamuyu aydınlatması beklenen gerekli bilgilerin internet sitesine açık, doğru, anlaşılabilir ve erişilebilir olarak sunulmaktadır. Şirket bu alt kriterlerden tam puan alırken şirket internet sitesinin içeriğinde yer alması konular 5 ana başlık halinde bölümlendiğinde aşağıda yapılan açıklamada şirketin neleri yerine getirip neleri yerine getirmediği anlaşılabacaktır.

			Şirkete İlişkin Bilgiler Bölümünde yer alan Ticaret Sicili Bilgileri, son durum itibariyle ortaklık ve yönetim yapısı ile şirket esas sözleşmesinin son hali yer almaktadır. Yalnız yapılan incelemelerde şirketin internet sitesinde İmtiyazlı paylar hakkında detaylı bilgi, değişikliklerin yayınlandığı ticaret sicili gazetelerinin tarih ve sayılarına rastlanmamıştır. Bu yüzden 3 alt başlıktan 2sini yerine tam olarak yerine getirdiği ve üçüncü başlığın sadece bir hususu yerine getirdiği için bu bölümden toplam 1 puan üzerinden 0,77 puan almıştır. Raporlar Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A. Ş. internet sitesi incelendiğinde şirkete ilişkin bilgilere dayalı olarak Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş.'nin internet sitesinde Finansal Raporlar ve Faaliyet Raporları yer almaktadır. Beklenen koşulları sağladığından bu kriterden tam puan olarak 1 puanı hak etmiş bulunmaktadır. Politikalar Bölümünde internet sitesinde Bilgilendirme Politikası ve Kar Dağıtım Politikası (Genel Kurul Bilgilendirme Dökümanında) yer almaktadır. Yalnız yapılan incelemelerde şirketin internet sitesinde çağrı yoluyla hisse senedi veya vekalet toplanmasında hazırlanan zorunlu bilgi formları ve benzeri formlar, varsa şirketin kendi paylarını geri alımına ilişkin politikasına rastlanmamıştır. Bu yüzden toplam 3 alt başlıktan 2'sini sağladığından şirket toplam 1 puan üzerinden 0,66 puan almıştır. Genel Kurul Toplantıları Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A. Ş. internet sitesi incelendiğinde şirkete ilişkin bilgilere dayalı olarak Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş.'nin internet sitesinde Genel Kurul Toplantılarının Gündemleri, Katılanlar Cetvelleri ve Toplantı

			Tutanakları, Vekaleten Oy Kullanma Formu yer almaktadır. Beklenen koşulları sağladığından bu kriterden tam puan olarak 1 puanı hak etmiş bulunmaktadır. Diğer Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A. Ş. internet sitesi incelendiğinde şirkete ilişkin bilgilere dayalı olarak Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş.'nin internet sitesinde Özel Durum Açıklamaları, İzahnameler ve Halka Arz Sirkülerleri, İlişkili Taraflarla İşlemlere İlişkin Bilgiler, Şirket tarafından oluşturulan etik kurallar ve sıkça sorulan sorular başlığı altında şirkete ulaşan bilgi talepleri yer almaktadır. Yalnız yapılan incelemelerde şirketin internet sitesinde Soru ve ihbarlar ile bunlara verilen cevaplar başlığına rastlanmamıştır. Bu yüzden toplam 5 alt başlıktan 4'ünü sağladığından şirket toplam 1 puan üzerinden 0,8 puan almıştır.
DENETİM	9	8,4	Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A. Ş.denetimin kriterlerinden 2 alt kriterin gereklerini eksiksiz yerine getirirken bağımsız denetim kriterinde şirketin bağımsız denetim faaliyeti ve danışmanlık faaliyetleri aynı şirkete birbirinden farklı şekillerde yapıldığı için bu kriterden tam puan alamamıştır.
İç Denetim Birimi	3	3	Şirketin yönetim kuruluna bağlı iç denetim faaliyetlerini yürüten bir iç denetim birimi mevcuttur. Ve şirketin iç denetim birimi verimliliğe ve yeniliğe ne kadar odaklanıldığını, süreçlerin doğru işleyip işlemediğini, risklerin ne kadar etkin yönetildiğini görmelerini sağlayacak Şişecam Yönetim Kurulu'na bağlı olarak görev yapan Risk Yönetimi ve İç Denetim Başkanlığı bünyesinde kurulan Risk Yönetim Müdürlüğü aktif bir şekilde hizmet vermektedir. Bu yüzden şirket bu alt kriterden tam puan almıştır.
Denetim Komitesi	3	3	Şirketin yönetim kurulu tarafından oluşturulmuş denetim komitesine sahiptir ve kendi üyeleri

			arasından seçilen en az iki üyesi vardır. Şirket koşulları gerekli etkinlikte sağladığından bu kriterden de tam puan almıştır.
Bağımsız Denetim	3	2,4	Şirketin denetim faaliyetlerini yürüttüğü bağımsız bir denetim kuruluşuyla, 2013 ve 2014 hesap dönemlerini kapsayacak bir anlaşması vardır. Bağımsız denetim kuruluşu ve bu kuruluşta istihdam edilen denetim elemanları bağımsızlığı esas almaktadır ve bu duruma şirketin internet sitesinde yer verilmiştir. Ayrıca şirket aynı bağımsız denetim kuruluşu ile yeniden sürekli ve/veya özel denetim sözleşmesi imzalanabilmesi için en az 2 hesap dönemi geçmesi kuralına uymaktadır. Şirket bu alt kriterlerden tam puan alırken şirketin bağımsız denetim faaliyeti ve danışmanlık faaliyetleri aynı şirket tarafından farklı şekillerde yapıldığından bu alt kriterden puan alamamıştır.

4.4.2.2. Dentaş Ambalaj ve Kağıt Sanayi A.Ş.’nin Kurumsal Muhasebe Derecelendirmesi’ne Yönelik Oluşturulan Veri Derleme Formunun Yorumu

Dentaş Ambalaj ve Kağıt Sanayi A.Ş.’nin Kurumsal Muhasebe Derecelendirmesi’ne yönelik oluşturulan veri derleme formu aşağıdaki tabloda yorumlanmıştır.

KRİTERLER	ÖNEM NOTU	ALDIĞI NOT	AÇIKLAMALAR
MUHASEBE SİSTEMİNİN ORGANİZASYONU	30	30	Yapılan incelemede Dentaş Ambalaj ve Kağıt Sanayi A.Ş.’nin muhasebe sisteminin organizasyonu kriterinin gereklerini tam olarak yerine getirmiştir. Ve şirket beklenen düzeyde organize olduğundan tam puan almıştır.
Muhasebe Sisteminin Nesnel Açıdan Organizasyon u	10	10	Yapılan incelemede muhasebede kullanılan ve hesap işlerinin ögesi olan, muhasebenin akışına yardımcı olacak belgeler, muhasebede kullanılan her türlü temel ve yardımcı defter, gerekli mizanlar

			ve gerekli tablolar düzenlenmiş ayrıca muhasebe sisteminde kullanılacak paket programlar temin edilmiştir. Şirket standartlara uygun şekilde yapılandığından bu alt kriterden tam puan almıştır.
Muhasebe Sisteminin Personel Açısından Organizasyonu	15	15	Şirketin organizasyon şemasının fiziki varlığı, organizasyon yapısında her çalışanın bir iş tanımının olması ve yetki ve sorumlulukların açıkça belirtilmesi ayrıca yeterli sayıda personel istihdamı sağladığı için bu kriterden tam puan almıştır.
Muhasebe Sisteminin Sorumluluk Alanlarına Ayrılması	5	5	Şirketin muhasebe sisteminin Genel muhasebe, Maliyet Muhasebesi, Bütçe ve Yönetim Muhasebesi, Pay Sahipleri ile İlişkiler Birimi bölümlerine ayrılması gerekli etkinlikte olduğundan şirket bu alt kriterden de tam puan almıştır.
MUHASEBE EL KİTABI	15	0	Dentaş Ambalaj ve Kağıt Sanayi A.Ş.'nde muhasebe el kitabının yayınlanıp yayınlanmadığı konusunda bir bilgi yok fakat Genel Muhasebe Yönetmeni Veysel Önemli'nin görüşlerine göre 2013 yılı içerisinde muhasebe el kitabının oluşturulması konusunda çalışmalar yapıldığını ve muhasebe el kitabının içeriğinin oluşturulduğu ifade edilmiştir. Ancak şirket muhasebe el kitabına henüz sahip olamadığından ve böyle bir taslak yazılı olarak tarafıma sunulmadığı için bu görüşün derecesi muhasebe el kitabı yokmuş gibi hesaplanacaktır.
Fiziki Yapılanma	5	0	Şirket muhasebe el kitabı kriterinin varlığından söz etmek mümkün olmadığından fiziki yapılanma koşulunu sağlayamamış ve bu kriterden puan alamamıştır.
İşleyiş	10	0	Dentaş Ambalaj ve Kağıt Sanayi A.Ş. muhasebe el kitabının oluşturulması konusunda çalışmalar yapıldığı ve muhasebe el kitabının içeriğinin oluşturulduğu ifade edilmiştir. Ancak şirket muhasebe el kitabını taslak haline getirmediğinden

			ya da böyle bir durum tarafıma yazılı olarak beyan edilmediğinden şirketin muhasebe el kitabına henüz sahip değildir. Dolayısıyla muhasebe el kitabının içeriğinde yer alan bilgilerin varlığının bahsi söz konusu olsa da muhasebe el kitabı olmadığı için şirket bu bölümden de puan alamamıştır.
ETİK KODLAR	20	17,5	Yapılan incelemede Dentaş Ambalaj ve Kağıt Sanayi A.Ş.'nin etik kodlar kriterinin fiziki yapılanmayı sağladığından fiziki yapılanma koşulundan tam puan alırken işleyiş koşullarının gereklerini eksik yerine getirdiğinden şirketin bu kriterden almış olduğu puan kırılmıştır.
Fiziki Yapılanma	5	5	Şirket tarafından oluşturulmuş ve kamuya açıklanmış etik kod uygulaması var olduğundan fiziki yapılanma alt kriterinden tam puan almıştır. Yalnız etik kodlar “Temel Değerlerimiz” başlığı altında yayınlanmaktadır.
İşleyiş	15	12,5	Şirket oluşturduğu etik kodları ilgili taraflara ve çalışanlara internet, broşür gibi araçlarla bildirmiştir, ayrıca çalışanlar etik kodlardan haberdardır. Etik Kodlara uyulmadığı takdirde şirketçe uygulanacak yaptırımlar şirketin internet sitesinde Etik Kurallar başlığı altında bir açıklama getirilmiştir. Ayrıca karar verme süreçlerinde etik kodlar gözetildiği gibi, çalışanların şirket yararı ile kişisel menfaatlerinin çatışmasına neden olacak durumlar söz konusu değildir ve bu duruma personel el kitabında açıklık getirilmiştir. Ancak Genel Muhasebe Yönetmeni Veysel Önemli tarafından “ücretlerle mesleki yeterlilik arasında bir ilişkinin maalesef kurulamadığı şirketin bu yönde çalışmalar yaptığını ve en büyük sıkıntılarının bu durum olduğu” dile getirilmiştir. Ve etik kodlar kriterinin işleyişiyle ilgili pürüzlerden dolayı şirketin alacağı puan kırılmıştır.
BİLGİ AÇIKLAMA POLİTİKASI	9	8,28	Dentaş Ambalaj ve Kağıt Sanayi A.Ş. bilgi açıklama politikasının alt kriterlerinden fiziki

			yapılanma ve işleyiş şartlarını yerine getirdiği için bu kriterlerden tam puan almıştır. Şirket faaliyet raporunun içerisinde yer alması gereken asgari konuların ne yazık ki tamamını içerisinde barındıramamaktadır. Şirketin faaliyet raporunda aşağıda bahsedilen eksiklikleri bir an önce tamamlaması ve faaliyet raporunun en azından asgari koşullarını sağlayarak pay ve menfaat sahiplerine ve bilgi kullanıcılarına eksiksiz, doğru ve güvenilir bilgiler üretmeye kesintisiz olarak devam etmesi ve yatırımcı güveninin zedelenmemesi için bir an önce eksikliklerini gidermesi gerekmektedir. Ayrıca şirket bilgi açıklama politikası kriterinin alt kriterlerden olan ticari sır kavramı ve içerden öğrenenlerin ticareti kriterine Bilgilendirme Politikasında ve 2012 yılı Kurumsal Yönetim İlkeleri Uyum Raporunda yer verdiği ve ayrıca içerden öğrenenlerin listesini internet sitesinde açıkladığı için bu kriterden de tam puan almıştır. Son olarak bilgi açıklama kriterinin son alt kriteri olan kamuya açıklanması gereken önemli olay ve gelişmeler kriterinde şirketin finansal durumuna ve faaliyet sonuçlarına etki edecek bir durumu derhal kamuya açıklamaktadır. Bu yüzden de bu kriterden de tam puan almıştır.
Fiziki Yapılanma	1	1	Dentaş Ambalaj ve Kağıt Sanayi A.Ş. yönetim kurulu tarafından onaylanmış ve kamuya açıklanmış bir bilgi açıklama politikasına sahiptir. Şirket bilgi açıklama politikası kriterinin fiziki yapılanma şartını yerine getirdiğinden bu alt kriterden tam puan almıştır.
İşleyiş	1	1	Dentaş Ambalaj ve Kağıt Sanayi A.Ş.'ne ait bilgilendirme politikası, ticari sır kavramı dışındaki gerekli bilgi ve açıklamaların pay sahipleri, yatırımcılar, çalışanlar, müşteriler ve ilgili diğer taraflara zamanında, doğru, eksiksiz, anlaşılabilir, kolay ve en düşük maliyetle ulaşılabilir olarak eşit

			koşullarda iletilmesini sağlayarak bu kriteri de gerekli etkinlikte sağlamıştır. Bu yüzden bu alt kriterden tam puan almıştır.
Faaliyet Raporu	5	4,28	Şirket faaliyet raporunun içerisinde yer alması gereken asgari koşullardan bölümlere ayırdığımız; Şirkete İlişkin Bilgiler bölümünden Faaliyet konusu, Sektör hakkında bilgi ve şirketin sektör içindeki yeri Organizasyon, sermaye, ortaklık yapısı ve yönetim değişiklikleri, şirketin gerçek kişi nihai hakim pay sahibi/sahipleri, dolaylı ve karşılıklı iştirak ilişkilerinden arındırılmak sureti ile gösteren ortaklık yapısı tablosu 2012 yılı faaliyet raporunda yer almaktadır. Şirket faaliyet raporunun içeriğinde yer alan şirkete ilişkin bilgiler bölümünde yer alan 4 alt başlıktan tamamını faaliyet raporunda bulundurduğundan bu bölümden tam puan olan toplam 0,5 puan almıştır. Finansal Duruma İlişkin Bilgiler bölümünden Finansal duruma ve faaliyet sonuçlarına ilişkin yönetimin analiz ve değerlendirmesi; planlanan faaliyetlerin gerçekleşme derecesi, belirlenen stratejik hedefler karşısında şirketin durumu, Kar dağıtım politikası; kar dağıtımı yapılmayacaksa gerekçesi, satışlar, piyasa payı, gelir yaratma kapasitesi, karlılık, boç/özkaynak oranı ve benzeri konularda ileriye dönük beklentiler şirketin 2012 yıllık faaliyet raporu ve 31.03.2013-30.06.2013-30.09.2013 ara dönem yönetim kurulu faaliyet raporlarında yer almaktadır. Yalnız yapılan incelemelerde şirketin faaliyet raporlarında verimlilik başlığına rastlanmadığı ve 3 alt başlıktan hepsini yerine getirmediğinden şirket toplam 2 puan üzerinden 1,87 puan almıştır. Yönetim Kuruluna ve Pay Sahiplerine İlişkin Bilgiler

			bölümünden Yönetim Kurulu üyeleri ve yöneticilerin alt başlıklarından özgeçmişleri, görev ve sorumlulukları, şirket dışında yürüttükleri görevler ve münhasıran bu konuda şirketçe belirlenen kurallara uyulup uyulmadığı, ödenen bireysel ücret, ikramiye, diğer menfaatler ve bunların belirlenmesindeki kriterler ile kurumsal yönetim komitesi tarafından yapılan performans değerlendirmesi, şirket sermayesinde pay oran ve tutarları, söz konusu kişiler ve şirket arasında yapılan işlemler, şirketin faaliyetleri ile ilgili olarak haklarında açılan davalar yer alırken aynı başlık altında bağımsız yönetim kurulu üyelerinin bağımsızlık beyanı ve ellerinde bulunan şirkete ait sermaye piyasası araçlarına rastlanmamıştır. Ayrıca Genel kurulların fonksiyonu, pay sahiplerinin sahip olduğu haklar ve bu hakların kullanılmasına ilişkin esasların açıklandığı metinlere ulaşım bilgileri şirketin faaliyet raporlarında yer almaktadır. Yönetim Kurulu ve üyeleri başlığı altında yer alan eksiklikler yüzünden şirket toplam 2 puan üzerinden 1,75 puan almıştır. İç Kontrol, Bağımsız Denetim ve Risklere İlişkin Bilgiler Bölümünden Faaliyetlerle ilgili öngörülebilir risklere ilişkin detaylı açıklama yer almaktadır. Yalnız yapılan incelemelerde şirketin faaliyet raporlarında İç kontrol sistemi ile bu sistemin sağlıklı olarak işleyip işlemediğine ilişkin yönetim kurulu beyanı ve Bağımsız denetim kuruluşunun şirketin iç kontrol sistemi ile görüşü başlıklarına rastlanmamıştır. Şirket 3 alt başlıktan sadece 1 alt başlığı yerine getirdiğinden toplam 0,5 puan üzerinden 0,16 puan almıştır.
Ticari Sır Kavramı ve İçerden Öğrenenlerin	1	1	Şirket bilgi açıklama politikasının alt kriterlerden biri olan ticari sır niteliğindeki bilgilerin

Ticareti			güvenliğini ve bu sırların korunması için bir tedbir, politika vs. oluşturmuştur ve bu duruma Bilgilendirme Politikasında yer vermiştir. Ayrıca şirket içerden öğrenenler listesini internet sitesinde bildirdiği ve beklenen gereği yerine getirdiği için buradan tam puan almıştır.
Kamuya Açıklanması Gereken Önemli Olay ve Gelişmeler	1	1	Şirket bilgi açıklama politikasının alt kriterlerden sonuncusu olan kamuya açıklanması gereken önemli olay ve gelişmeleri finansal durumuna ve faaliyet sonuçlarına etki edecek bir durumu derhal kamuya açıklamaktadır. Bu yüzden de bu kriterden de tam puan almıştır.
BİLGİ TEKNOLOJİLERİNİ N KULLANIM DÜZEYİ	17	16,34	Dentaş Ambalaj ve Kağıt Sanayi A.Ş. bilgi teknolojilerinin kullanım düzeyi kriterinin alt kriterleri olan donanım ve yazılım ile bilgi teknolojileri alanında yetişmiş nitelikli personel ve sayısı kriterlerinde beklenen koşulları sağladığından bu iki kriterden tam puan almıştır. Ancak şirket internet sitesinin içeriğinde bulunması gereken konulardan şirketle ilgili bilgiler, politikalar ve diğer başlığı altında yer alan konularda gözlemlenen eksikliklerini bir an önce tamamlama yoluna gitmelidir. Bunun dışında şirketin internet sitesinin İngilizce dilinde yatırımcı ilişkileri yer almaktadır fakat yatırımcı ilişkileri bölümünün Türkçe sayfasında yer alan kısımların tamamının İngilizce sayfasında bulunmaması pay ve menfaat sahipleri, yatırımcılar ve bunların dışında kalan bilgi kullanıcılarının ihtiyacı olan bilgilere tam zamanında erişememe sorunuyla karşı karşıya kalması açısından bu sorun bir an önce düzeltilme yoluna gidilmelidir.
Donanım ve Yazılım	3	3	Yapılan incelemelerde Dentaş Ambalaj ve Kağıt Sanayi A.Ş.'nin donanım ve yazılım teknolojisi muhasebe bilgi sisteminin ihtiyaçlarını karşılayabilecek niteliktedir. Yazılım belgeler açısından gereklidir ve online dosya ve kayıtları elde etmek mümkündür. Şirket beklenen koşulları

			sağladığından bu alt kriterden tam puan almıştır.
Bilgi Teknolojileri Alanında Yetişmiş Nitelikli Personel ve Sayısı	5	5	Şirket tarafından mali işler bölümünde tüm çalışanlar bir direktöre bağlıdır. Direktörün alt basamağında Genel Muhasebe Yönetmeni ve Bütçe ve Raporlama Yönetmeni bulunmaktadır. Yönetmenlerin alt basamağında Finans Uzmanı ve Genel Muhasebe uzmanı yer almaktadır. Uzmanların alt basamağında ise Finans ve Genel Muhasebe elemanları yer almaktadır. Toplam 11 kişiden oluşan bir ekip muhasebe bilgi sistemine katkıda bulunmaktadır.
İnternet Sitesi	9	8,34	Şirket erişilebilir nitelikte bir internet sitesine sahipliği, internet sitesinin şirketin antetli kağıdında yer alması, uluslar arası yatırımcıların da erişebilmesi için ikinci bir dille İngilizce olarak düzenlenmesi, kurumsal yatırımcılar ve diğer paydaşlar için kamuyu aydınlatması beklenen gerekli bilgilerin internet sitesine açık, doğru, anlaşılabilir ve erişilebilir olarak sunulmaktadır. Şirket bu alt kriterlerden tam puan alırken şirket internet sitesinin içeriğinde yer alması konular 5 ana başlık halinde bölümlendiğinde aşağıda yapılan açıklamada şirketin neleri yerine getirip neleri yerine getirmediği anlaşılabacaktır. Şirkete İlişkin Bilgiler Bölümünde yer alan Ticaret Sicili Bilgileri, son durum itibariyle ortaklık ve yönetim yapısı, değişikliklerin yayımlandığı ticaret sicil gazetelerinin tarih ve sayısı ile birlikte şirket esas sözleşmesinin son hali yer almaktadır. Yalnız yapılan incelemelerde şirketin internet sitesinde İmtiyazlı paylar hakkında detaylı bilgiye rastlanmamıştır. Bu yüzden 3 alt başlıktan 2sini yerine tam olarak yerine getirdiği ve üçüncü başlığın sadece bir hususu yerine getirmediği için puan kırılarak bu bölümden toplam 1 puan üzerinden 0,88 puan almıştır. Raporlar

			Dentaş Ambalaj ve Kağıt Sanayi A. Ş. internet sitesi incelendiğinde Finansal Raporlar ve Faaliyet Raporları yer almaktadır. Beklenen koşulları sağladığından bu kriterden tam puan olarak 1 puanı hak etmiş bulunmaktadır. Politikalar Bölümünde internet sitesinde Bilgilendirme Politikası ve Kar Dağıtım Politikası (21.03.2013 tarihli Genel Kurul Kar Dağıtım Tablosunda) yer almaktadır. Yalnız yapılan incelemelerde şirketin internet sitesinde çağrı yoluyla hisse senedi veya vekalet toplanmasında hazırlanan zorunlu bilgi formları ve benzeri formlar, varsa şirketin kendi paylarını geri alımına ilişkin politikasına rastlanmamıştır. Bu yüzden toplam 3 alt başlıktan 2'sini sağladığından şirket toplam 1 puan üzerinden 0,66 puan almıştır. Genel Kurul Toplantıları Bölümünde internet sitesinde Genel Kurul Toplantılarının Gündemleri, Katılanlar Cetvelleri ve Toplantı Tutanakları, Vekaleten Oy Kullanma Formu yer almaktadır. Beklenen koşulları sağladığından bu kriterden tam puan olarak 1 puanı hak etmiş bulunmaktadır. Diğer Dentaş Ambalaj ve Kağıt Sanayi A. Ş. internet sitesi incelendiğinde diğer başlığı altındaki bilgilere dayalı olarak Dentaş Ambalaj ve Kağıt Sanayi A.Ş.'nin internet sitesinde Özel Durum Açıklamaları, İzahnameler ve Halka Arz Sirkülerleri, Şirket tarafından oluşturulan etik kurallar ve sıkça sorulan sorular başlığı altında şirkete ulaşan bilgi talepleri ve soru ve ihbarlar ile bunlara verilen cevaplar yer almaktadır. Yalnız yapılan incelemelerde şirketin internet sitesinde İlişkili taraflarla işlemlere ilişkin bilgiler başlığına rastlanmamıştır. Bu yüzden

			toplam 5 alt başlıktan 4'ünü sağladığından şirket toplam 1 puan üzerinden 0,8 puan almıştır.
DENETİM	9	8,4	Dentaş Ambalaj ve Kağıt Sanayi A. Ş.denetimin kriterlerinden 2 alt kriterin gereklerini eksiksiz yerine getirirken bağımsız denetim kriterinde şirketin bağımsız denetim kuruluşları ve bu kuruluşlarda istihdam edilen denetim elemanları bağımsızlığı esas almaktadır bu duruma faaliyet raporunda yer verilmediği için bu kriterden tam puan alamamıştır.
İç Denetim Birimi	3	3	Şirketin yönetim kuruluna bağlı iç denetim faaliyetlerini yürüten bir iç denetim birimi mevcuttur. Ve şirketin iç denetim birimi verimliliğe ve yeniliğe ne kadar odaklanıldığını, süreçlerin doğru işleyip işlemediğini, risklerin ne kadar etkin yönetildiğini görmelerini sağlayacak Abaloğlu Holding tarafından iç denetim bölümü tarafından gerçekleştirilmektedir. Ayrıca şirketin iç kontrol sistemleri ile ilgili yönetim tarafından kurulan yapılar ve süreçler Abaloğlu Holding iç denetim departmanı tarafından incelenmektedir. Bu yüzden şirket bu alt kriterden tam puan almıştır.
Denetim Komitesi	3	3	Şirketin yönetim kurulu tarafından oluşturulmuş denetim komitesine sahiptir ve kendi üyeleri arasından seçilen en az iki üyesi vardır. Şirket koşulları gerekli etkinlikte sağladığından bu kriterden de tam puan almıştır.
Bağımsız Denetim	3	2,4	Şirketin denetim faaliyetlerini yürüttüğü bağımsız bir denetim kuruluşuyla bir anlaşması vardır. Şirket yönetim kurulu tarafından bir bağımsız denetim kuruluşu; sürekli ve/veya özel denetim için 3 yıllığına bir anlaşma yapmıştır. Ayrıca şirket aynı bağımsız denetim kuruluşu ile yeniden sürekli ve/veya özel denetim sözleşmesi imzalanabilmesi için en az 2 hesap dönemi geçmesi kuralına uymaktadır ve bunun yanında şirketin bağımsız denetim faaliyeti ile danışmanlık faaliyetleri

			birbirinden ayrı şekilde yürütülmektedir. Şirket bu alt kriterlerden tam puan alırken şirketin bağımsız denetim kuruluşları ve bu kuruluşlarda istihdam edilen denetim elemanları bağımsızlığı esas almaktadır durumuna faaliyet raporunda yer verilmediği için bu alt kriterden puan alamamıştır.

4.4.2.3. X A.Ş.'nin Kurumsal Muhasebe Derecelendirmesine Yönelik Oluşturulan Veri Derleme Formunun Yorumu

X A.Ş.'nin Kurumsal Muhasebe Derecelendirmesi'ne yönelik oluşturulan veri derleme formu aşağıdaki tabloda yorumlanmıştır.

KRİTERLER	ÖNEM NOTU	ALDIĞI NOT	AÇIKLAMALAR
MUHASEBE SİSTEMİNİN ORGANİZASYONU	30	10	Yapılan incelemede X A.Ş.'nin muhasebe sistemi tam anlamıyla organizasyon olamamış şirket sadece muhasebe sisteminin nesnel organizasyonu sağlamıştır. X A.Ş. muhasebe sisteminin personel açısından organizasyonunun oluşmasını sağlayan gerekleri yerine getirememiş şirketin organizasyon şeması oluşturulmamış yine şirkette iş tanımları yapılmamış, görev, yetki ve sorumluluklar dağıtılmamış muhasebe sistemi sorumluluk alanlarına ayrılmamıştır. Ve şirket beklenen düzeyde organize olamadığından tam puan alamamıştır.
Muhasebe Sisteminin Nesnel Açıdan Organizasyonu	10	10	Yapılan incelemede muhasebede kullanılan ve hesap işlerinin ögesi olan, muhasebenin akışına yardımcı olacak belgeler, muhasebede kullanılan her türlü temel ve yardımcı defter, gerekli mizanlar ve gerekli tablolar düzenlenmiş ayrıca muhasebe sisteminde kullanılacak paket programlar temin edilmiştir. Şirket standartlara uygun şekilde yapıldığından bu alt kriterden tam puan almıştır.
Muhasebe Sisteminin	15	0	Şirket muhasebe sisteminin personel açısından

Personel Açısından Organizasyonu			organizasyonunun gereklerini hem fiziki yapılanma açısından hem de işleyiş açısından yerine getirmede için bu kriterden puan alamamıştır.
Muhasebe Sisteminin Sorumluluk Alanlarına Ayrılması	5	0	Şirketin muhasebe sistemi sorumluluk alanlarına ayrılmadığı için şirket bu alt kriterden de tam puan alamamıştır.
MUHASEBE EL KİTABI	15	0	X A.Ş.'nin muhasebe el kitabına sahip olmaması hem fiziki yapılanma hem de işleyiş şartlarını yerine getirmede için şirket bu bölümden hiç puan alamamıştır. Muhasebe El Kitabının varlığı Kurumsal Muhasebe Derecelendirme kriterleri içerisinde yüksek önem düzeyine sahip bir kriterdir. Şirketin muhasebe el kitabını bir an önce hazırlaması ve muhasebe sisteminin kurumsallaşmasına yol açan engelin de ortadan kalkmasını böylece muhasebe bilgi birikiminin kişilerin beyninde değil kuruma mal olarak dokümanite edilmesini sağlayacaktır.
Fiziki Yapılanma	5	0	Şirket muhasebe el kitabı kriterinin varlığından söz etmek mümkün olmadığından fiziki yapılanma koşulunu sağlayamamış ve bu kriterden puan alamamıştır.
İşleyiş	10	0	Şirket muhasebe el kitabı kriterinin varlığından söz etmek mümkün olmadığından fiziki yapılanma koşulunu sağlayamamış dolayısıyla işleyiş koşulunda muhasebe el kitabının içinde bulunması gerekenler kısmının da hiçbir anlamı olmayacağından bu kriterden puan alamamıştır.
ETİK KODLAR	20	2,5	Yapılan incelemede X A.Ş.'nde yapılandırılmış bir etik kod uygulaması, tanımlaması olmadığı gibi bu soru muhasebe müdürüne sorulduğunda etik kod veya kurallardan haberdar olmadığı görülmüş ayrıca tarafıma etik kod nedir? Sorusu yöneltilmiştir. Görüldüğü üzere etik kod hakkında şirket çalışanlarının bir bilgisi olmadığı gibi böyle bir uygulamadan haberleri de yoktur. Şirket etik kodlar kriterinin fiziki yapılanmayı sağlayamadığı gibi fiziki yapılanma koşulundan tam puan alamazken

			işleyiş koşullarında sadece bir maddeyi yerine getirdiğinden şirketin bu kriterden almış olduğu puan kırılmıştır.
Fiziki Yapılanma	5	0	Şirket tarafından oluşturulmuş ve kamuya açıklanmış etik kod uygulaması yoktur. Şirket fiziki yapılanmanın gereklerini sağlayamadığından bu alt kriterden puan alamamıştır.
İşleyiş	15	2,5	Şirket etik kod uygulamasına sahip olmadığı için dolayısıyla ilgili taraflara ve çalışanlara da bildirilecek bir uygulama söz konusu değildir. Ayrıca muhasebe müdürünün etik kodlar hakkında bir bilgisi yoktur. Şirket etik kodlar kriterinin işleyişiyle ilgili olarak sadece “ücretlerle mesleki yeterlilik arasında ilişki vardır ve bu durum ücret bordrosunda yazılı olarak açıkça belirtilmiştir” kriterini yerine getirerek etik kodlar kriterinin işleyişinin gereklerini beklenen etkinlikte yerine getirmediğinden dolayı bu bölümden çok düşük bir puan almıştır.
BİLGİ AÇIKLAMA POLİTİKASI	9	6,615	X A.Ş. bilgi açıklama politikasının alt kriterlerinden fiziki yapılanma ve işleyiş şartlarını yerine getirdiği için bu kriterlerden tam puan almıştır. Şirket faaliyet raporunun içerisinde yer alması gereken asgari konuların ne yazık ki tamamını içerisinde barındıramamaktadır. Şirketin faaliyet raporunda aşağıda bahsedilen eksiklikleri bir an önce tamamlaması ve faaliyet raporunun en azından asgari koşullarını sağlayarak pay ve menfaat sahiplerine ve bilgi kullanıcılarına eksiksiz, doğru ve güvenilir bilgiler üretmeye kesintisiz olarak devam etmesi ve yatırımcı güveninin zedelenmemesi için bir an önce eksikliklerini gidermesi gerekmektedir. Ayrıca şirket bilgi açıklama politikası kriterinin alt kriterlerden olan ticari sır kavramı ve içerden öğrenenlerin ticaretinin gereklerinden birisi olan sermaye piyasası araçlarının değerini etkileyebilecek nitelikteki bilgiye ulaşabilecek konumdaki yöneticilerin ve

			hizmet aldığı diğer kişi/kurumların listesini hazırlamamıştır ve bilgilendirme politikalarında yer alan esaslar çerçevesinde kamuya duyurmamıştır bu yüzden bu kriterden tam puan alamamıştır. Son olarak bilgi açıklama kriterinin son alt kriteri olan kamuya açıklanması gereken önemli olay ve gelişmeler kriterinde şirketin finansal durumuna ve faaliyet sonuçlarına etki edecek bir durumu derhal kamuya açıklamaktadır. Bu yüzden de bu kriterden de tam puan almıştır.
Fiziki Yapılanma	1	1	X A.Ş. yönetim kurulu tarafından onaylanmış ve kamuya açıklanmış bir bilgi açıklama politikasına sahiptir. Şirket bilgi açıklama politikası kriterinin fiziki yapılanma şartını yerine getirdiğinden bu alt kriterden tam puan almıştır.
İşleyiş	1	1	X A.Ş.'ne ait bilgilendirme politikası, ticari sır kavramı dışındaki gerekli bilgi ve açıklamaların pay sahipleri, yatırımcılar, çalışanlar, müşteriler ve ilgili diğer taraflara zamanında, doğru, eksiksiz, anlaşılabilir, kolay ve en düşük maliyetle ulaşılabilir olarak eşit koşullarda iletilmesini sağlayarak bu kriteri de gerekli etkinlikte sağlamıştır. Bu yüzden bu alt kriterden tam puan almıştır.
Faaliyet Raporu	5	3,115	Şirket faaliyet raporunun içerisinde yer alması gereken asgari koşullardan bölümlere ayırdığımız; Şirkete İlişkin Bilgiler bölümünden Faaliyet konusu, Sektör hakkında bilgi ve şirketin sektör içindeki yeri Organizasyon, sermaye, ortaklık yapısı ve yönetim değişiklikleri, şirketin gerçek kişi nihai hakim pay sahibi/sahipleri, dolaylı ve karşılıklı iştirak ilişkilerinden arındırılmak sureti ile gösteren ortaklık yapısı tablosu 2012 yıllık ve 01.01.2013-30.06.2013 ara dönem faaliyet raporunda yer almaktadır. Şirket faaliyet raporunun içeriğinde yer

			alan şirkete ilişkin bilgiler bölümünde yer alan 4 alt başlıktan tamamını faaliyet raporunda bulundurduğundan bu bölümden tam puan olan toplam 0,5 puan almıştır. Finansal Duruma İlişkin Bilgiler bölümünden Finansal duruma ve faaliyet sonuçlarına ilişkin yönetimin analiz ve değerlendirmesi; planlanan faaliyetlerin gerçekleşme derecesi, belirlenen stratejik hedefler karşısında şirketin durumu, satışlar, gelir yaratma kapasitesi, karlılık, şirketin 2012 yıllık faaliyet raporu ve 01.01.2013-30.06.2013 ara dönem yönetim kurulu faaliyet raporlarında yer almaktadır. Yalnız yapılan incelemelerde şirketin faaliyet raporlarında Kar dağıtım politikası; kar dağıtımı yapılmayacaksa gerekçesi (13.04.2013 tarihli, 2012 yılına ait Genel Kurul Olağan Bilgilendirme Dokümanında yer almaktadır Ancak Faaliyet raporlarında yer almadığı için puan alamayacaktır.), verimlilik, piyasa payı, borç/özkaynak oranı ve benzeri konularda ileriye dönük beklentiler başlığına rastlanmadığı ve 3 alt başlıktan hepsini yerine getirmediğinden şirket toplam 2 puan üzerinden 0,99 puan almıştır. Yönetim Kuruluna ve Pay Sahiplerine İlişkin Bilgiler bölümünden Yönetim Kurulu üyeleri ve yöneticilerin alt başlıklarından özgeçmişleri, görev ve sorumlulukları, şirket dışında yürüttükleri görevler ve münhasıran bu konuda şirketçe belirlenen kurallara uyulup uyulmadığı, ödenen bireysel ücret, ikramiye, diğer menfaatler ve bunların belirlenmesindeki kriterler ile

			kurumsal yönetim komitesi tarafından yapılan performans değerlendirmesi, şirket sermayesinde pay oran ve tutarları, söz konusu kişiler ve şirket arasında yapılan işlemler, yer alırken aynı başlık altında ellerinde bulunan şirkete ait sermaye piyasası araçlarına, bağımsız yönetim kurulu üyelerinin bağımsızlık beyanı ve şirketin faaliyetleri ile ilgili olarak haklarında açılan davalar başlıklarına rastlanmamıştır. Ayrıca Genel kurulların fonksiyonu, pay sahiplerinin sahip olduğu haklar ve bu hakların kullanılmasına ilişkin esasların açıklandığı metinlere ulaşım bilgileri şirketin faaliyet raporlarında yer almaktadır. Yönetim Kurulu ve üyeleri başlığı altında yer alan eksiklikler yüzünden şirket toplam 2 puan üzerinden 1,625 puan almıştır. İç Kontrol, Bağımsız Denetim ve Risklere İlişkin Bilgiler Bölümünden yer almaktadır. Yalnız yapılan incelemelerde şirketin faaliyet raporlarında İç kontrol sistemi ile bu sistemin sağlıklı olarak işleyip işlemediğine ilişkin yönetim kurulu beyanı ve Bağımsız denetim kuruluşunun şirketin iç kontrol sistemi ile görüşü, Faaliyetlerle ilgili öngörülebilir risklere ilişkin detaylı açıklama başlıklarına rastlanmamıştır. Şirket 3 alt başlıktan sadece hiçbirine faaliyet raporlarında yer vermediğinden bu bölümden puan alamamıştır.
Ticari Sır Kavramı ve İçerden Öğrenenlerin Ticareti	1	0,5	Şirket muhasebe müdürünün yaptığı açıklamaya göre bilgi açıklama politikasının alt kriterlerden biri olan ticari sır niteliğindeki bilgilerin güvenliğini ve bu sırların korunması için bir tedbir, politika vs. oluşturmuştur ancak böyle bir belge tarafıma beyan edilmemiştir. Ayrıca şirket içerden öğrenenler listesini hazırlamayıp kamuya duyurmadığı için bu kriterden eksik puan almıştır.

Kamuya Açıklanması Gereken Önemli Olay ve Gelişmeler	1	1	Şirket bilgi açıklama politikasının alt kriterlerden sonuncusu olan kamuya açıklanması gereken önemli olay ve gelişmeleri finansal durumuna ve faaliyet sonuçlarına etki edecek bir durumu derhal kamuya açıklamaktadır. Bu yüzden de bu kriterden de tam puan almıştır.
BİLGİ TEKNOLOJİLERİNİ N KULLANIM DÜZEYİ	17	9,17	X A.Ş. bilgi teknolojilerinin kullanım düzeyi kriterinin alt kriterleri olan donanım ve yazılımın gereklerini eksik yerine getirdiği için bu alt kriterden eksik puan almıştır. Bilgi teknolojileri alanında yetişmiş nitelikli personel ve sayısı kriterlerinde beklenen koşulları sağlayamadığından bu alt kriterden puan alamamıştır. Ayrıca şirket internet sitesinin içeriğinde bulunması gereken konulardan şirketle ilgili bilgiler, politikalar ve diğer başlığı altında yer alan konularda gözlemlenen eksikliklerini bir an önce tamamlama yoluna gitmelidir. Bunun dışında şirketin internet sitesinin İngilizce dilinde yatırımcı ilişkileri yer almaktadır fakat yine Türkçe dilindedir. Yatırımcı ilişkileri bölümünün İngilizce sayfasında Türkçe dilinde yer alması yabancı yatırımcı, pay ve menfaat sahipleri, bunların dışında kalan bilgi kullanıcılarının ihtiyacı olan bilgilere kendi dillerinde erişememe sorunuyla karşı karşıya kalması açısından bu durum bir an önce düzeltilme yoluna gidilmelidir.
Donanım ve Yazılım	3	2	Yapılan incelemelerde X A.Ş.'nin donanım ve yazılım teknolojisi muhasebe bilgi sisteminin ihtiyaçlarını karşılayabilecek niteliktedir. Yazılım belgeler açısından yeterlidir. Ancak X A.Ş.'nin muhasebe bilgi sistemi ile online dosya ve kayıtları elde etmek mümkün olmadığından ve şirket donanım ve yazılım alt kriterinden beklenen koşulları sağlayamadığından bu alt kriterden eksik puan almıştır.
Bilgi Teknolojileri Alanında Yetişmiş Nitelikli Personel ve	5	0	Şirket tarafından muhasebe bilgi sistemini geliştirme çalışmalarını yürütecek bir ekip oluşturulmamıştır ve muhasebe bölümünde tek bir

Sayısı			çalışanla işler yürütülmeye çalışılmaktadır. Her ne kadar muhasebe müdürü tek başına yeterli olduğunu savunsa da kurumsallaşmak isteyen işletmelerde muhasebe bilgi sistemini geliştirmeye çalışan bir ekip oluşturulmalı, yetki ve sorumluluklar yapılandırılacak olan iş tanımlarında belirtilmelidir. Bilgi teknolojileri alanında yetişmiş nitelikli personel ve sayısı alt kriterinde şirket beklenen koşulları sağlayamadığından bu alt kriterden puan alamamıştır.
İnternet Sitesi	9	7,17	Şirket erişilebilir nitelikte bir internet sitesine sahipliği, internet sitesinin şirketin antetli kağıdında yer alması, uluslar arası yatırımcıların da erişebilmesi için ikinci bir dille İngilizce olarak düzenlenmesi, kurumsal yatırımcılar ve diğer paydaşlar için kamuyu aydınlatması beklenen gerekli bilgilerin internet sitesine açık, doğru, anlaşılabilir ve erişilebilir olarak sunulmaktadır. Şirket bu alt kriterlerden tam puan alırken şirket internet sitesinin içeriğinde yer alması konular 5 ana başlık halinde bölümlendiğinde aşağıda yapılan açıklamada şirketin neleri yerine getirip neleri yerine getirmediği anlaşılabacaktır. Şirkete İlişkin Bilgiler Bölümünde Ticaret Sicili Bilgileri ile birlikte şirket esas sözleşmesinin son hali yer almaktadır. Yalnız yapılan incelemelerde şirketin internet sitesinde İmtiyazlı paylar hakkında detaylı bilgi, son durum itibariyle ortaklık ve yönetim yapısı, değişikliklerin yayınlandığı ticaret sicil gazetelerinin tarih ve sayısına rastlanmamıştır. Bu yüzden 3 alt başlıktan 1'ini tam olarak yerine getirdiği ve üçüncü başlığın sadece bir hususunu yerine getirdiği için puan kırılarak şirket bu bölümden toplam 1 puan üzerinden 0,44 puan almıştır.

		Raporlar X A. Ş. internet sitesi incelendiğinde Finansal Raporlar ve Faaliyet Raporları yer almaktadır. Beklenen koşulları sağladığından bu kriterden tam puan alarak 1 puanı hak etmiş bulunmaktadır. Politikalar Bölümünde internet sitesinde politikalara ilişkin bilgilere dayalı olarak Kar Dağıtım Politikası yer almaktadır. Yalnız yapılan incelemelerde şirketin internet sitesinde bilgilendirme politikası ve çağrı yoluyla hisse senedi veya vekalet toplanmasında hazırlanan zorunlu bilgi formları ve benzeri formlar, varsa şirketin kendi paylarını geri alımına ilişkin politikasına rastlanmamıştır. Bu yüzden toplam 3 alt başlıktan 1'ini sağladığından şirket toplam 1 puan üzerinden 0,33 puan almıştır. Genel Kurul Toplantıları Bölümünde internet sitesinde Genel Kurul Toplantılarının Gündemleri, Katılanlar Cetvelleri ve Toplantı Tutanakları, Vekaleten Oy Kullanma Formu yer almaktadır. Şirket beklenen koşulları sağladığından bu kriterden tam puan alarak 1 puanı hak etmiş bulunmaktadır. Diğer X A. Ş. internet sitesi incelendiğinde diğer başlığı altındaki bilgilere dayalı olarak X A.Ş.'nin internet sitesinde Özel Durum Açıklamaları ve İlişkili taraflarla işlemlere ilişkin bilgiler yer almaktadır. Yalnız yapılan incelemelerde şirketin internet sitesinde İzahnameler ve Halka Arz Sirkülerleri, Şirket tarafından oluşturulan etik kurallar ve sıkça sorulan sorular başlığı altında şirkete ulaşan bilgi talepleri ve soru ve ihbarlar ile bunlara verilen cevaplar başlıklarına rastlanmamıştır. Bu yüzden şirket toplam 5 alt

			başlıktan 2'sini sağladığından toplam 1 puan üzerinden 0,4 puan almıştır.
DENETİM	9	4,8	X A. Ş. Denetimin kriterlerinden denetim komitesi ve bağımsız denetime ilişkin iki alt kriterin gereklerini eksik de olsa yerine getirirken iç denetim birimi oluşturmadığından iç denetim birimi alt kriterinden puan alamamıştır.
İç Denetim Birimi	3	0	Şirketin yönetim kuruluna bağlı iç denetim faaliyetlerini yürüten bir iç denetim birimi yapılandırılmamıştır dolayısıyla şirketin iç denetim birimi yoktur. Şirketin verimliliğe ve yeniliğe ne kadar odaklanıldığını, süreçlerin doğru işleyip işlemediğini, risklerin ne kadar etkin yönetildiğini görmelerini sağlayacak bu iyileştirmelerini sağlayacak bir iç denetim birimi mevcut olmadığından böyle bir durum da söz konusu değildir. Bu yüzden şirket bu alt kriterden puan alamamıştır.
Denetim Komitesi	3	3	Şirketin yönetim kurulu tarafından oluşturulmuş denetim komitesine sahiptir ve kendi üyeleri arasından seçilen en az iki üyesi vardır. Şirket koşulları gerekli etkinlikte sağladığından bu kriterden tam puan almıştır.
Bağımsız Denetim	3	1,8	Şirketin denetim faaliyetlerini yürüttüğü bağımsız bir denetim kuruluşuyla bir anlaşması vardır. Şirket yönetim kurulu tarafından bir bağımsız denetim kuruluşu; sürekli ve/veya özel denetim için 2013 yılı hesap dönemi için anlaşma yapmıştır. Ayrıca şirket aynı bağımsız denetim kuruluşu ile yeniden sürekli ve/veya özel denetim sözleşmesi imzalanabilmesi için en az 2 hesap dönemi geçmesi kuralına uymaktadır ve bunun yanında şirketin bağımsız denetim faaliyeti ile danışmanlık faaliyetleri aynı şirket tarafından birbirinden ayrı şekilde yürütülmektedir. Danışmanlık ve denetim faaliyetlerini aynı şirkete yaptırdığı ve bağımsız denetim kuruluşları ve bu kuruluşlarda istihdam edilen denetim elemanları bağımsızlığı esas

			almaktadır durumuna faaliyet raporunda yer verilmediği için bu iki alt kriterden puan alamamıştır.

4.4.3. Uygulama Yapılan Şirketlerin Kurumsal Muhasebe Derecelendirme Notları ve Yorumu

Çalışmamızın bu kısmında uygulama yapılan 3 halka açık şirketin Kurumsal Muhasebe Derecelendirmesi'nden almış olduğu notlar ve bu notların yorumlarına değinilecektir.

4.4.3.1. Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş.'nin Kurumsal Muhasebe Derecelendirme Notu ve Yorumu

Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş. Kurumsal Muhasebe Derecelendirmesi'nden toplam 81,905 puan almıştır. Bu puan onluk sisteme dönüştürüldüğünde şirketin Kurumsal Muhasebe Derecelendirme notu 8,19 olarak hesaplanmıştır. Ve aşağıdaki tabloda şirketin almış olduğu not yorumlanmaktadır.

NOT	ANLAMI
7-10	Şirket Kurumsal Yönetim İlkeleri bağlamında muhasebe sisteminin kurumsallaşmasını büyük ölçüde sağlamıştır. Muhasebe sisteminin organizasyonu etkin bir şekilde oluşturulmuştur. Muhasebe sisteminin nesnel açıdan organizasyonu ve personel açısından organizasyonu tam olarak sağlanmış işler bir durumdadır, muhasebe sisteminin organizasyonunda iş tanımları yapılmış, görev ve sorumluluklar belirlenmiş yeterli sayı ve nitelikte personel istihdamı sağlanmaktadır ve ayrıca şirkette muhasebe sistemi de sorumluluk alanlarına ayrılmış etkin bir işleyiş söz konusudur. Sistemin açık ve anlaşılır olmasını sağlarken bilgilerin doğruluğu ve güvenilirliğini sağlamada bir güvence oluşturan muhasebe el kitabının varlığından söz etmek mümkündür.

	Şirket menfaat sahiplerinin haklarının korunması ve ayrıca yöneticilerin etiksel karar vermeleri açısından etik kodlar şirket tarafından uygulanmakta olup, tüm çalışanlara duyurulmuştur. Pay sahipliği ile ilgili SPK'nın ilkelerine ve esas sözleşmeye uygun düzenlemeler yapılmış, pay sahiplerinin bilgi alma ve inceleme hakkı esas sözleşmeyle korunmaya alınmıştır ayrıca tüm bilgileri zamanında, tam gerçeği yansıtacak şekilde pay sahiplerinin en kolay ulaşabileceği şekilde kullanıma sunmuştur. Kamuyu aydınlatma ve şeffaflık ilkesi açısından şirketin bilgi açıklama politikasına sahipliği, faaliyet raporunun mevzuata uygunluğu ayrıca ticari sır kavramı ve içerden öğrenenlerin ticareti ayrıca kamuya açıklanması gereken önemli olay ve gelişmeleri kamuya duyurarak pay ve menfaat sahiplerinin haklarını en adil şekilde gözetmektedir. Şirketin bilgi teknolojilerinin kullanım düzeyi, donanım ve yazılım teknolojileri tam teşekküllü bir şekilde yapılmış ve işler durumdadır. Bilgi teknolojileri alanında yetişmiş nitelikli personel istihdamı sağlanmıştır. İnternet sitesi erişilebilirdir ve etkin olarak kullanılmaktadır. Ayrıca kurumsal yatırımcılar ve diğer paydaşlar için kamuyu aydınlatması beklenen gerekli tüm bilgileri açık, doğru, anlaşılabilir olarak internet sitesinde yer almaktadır. Şirketin denetimi etkin bir şekilde sağlanmış ve Kurumsal Yönetim İlkeleri'nden Yönetim Kurulu ilkesi açısından yönetim kurulunun görev ve sorumluluklarını sağlıklı biçimde yerine getirebilmesi bakımından kurul içinde Riskin Erken Saptanması Komitesi, Kurumsal Yönetim Komitesi ve Denetim Komiteleri kurulmuş ve ayrıca şirket içinde oluşan risklere zamanında müdahale edilerek bu riskler aktif bir şekilde yönetilmektedir.

4.4.3.2. Dentaş Ambalaj ve Kağıt Sanayi A.Ş.'nin Kurumsal Muhasebe Derecelendirme Notu ve Yorumu

Dentaş Ambalaj ve Kağıt Sanayi A.Ş. Kurumsal Muhasebe Derecelendirmesi'nden toplam 80,52 puan almıştır. Bu puan onluk sisteme dönüştürüldüğünde şirketin Kurumsal Muhasebe Derecelendirme notu 8,05 olarak hesaplanmıştır. Ve aşağıdaki tabloda şirketin almış olduğu not yorumlanmaktadır.

NOT	ANLAMI
7-10	Şirket Kurumsal Yönetim İlkeleri bağlamında muhasebe sisteminin kurumsallaşmasını büyük ölçüde sağlamıştır. Muhasebe sisteminin organizasyonu etkin bir şekilde oluşturulmuştur. Muhasebe sisteminin nesnel organizasyonu ve personel açısından organizasyonu tam olarak sağlanmış işler bir durumdadır, muhasebe sisteminin organizasyonunda iş tanımları yapılmış, görev ve sorumluluklar belirlenmiş yeterli sayı ve nitelikte personel istihdamı sağlanmaktadır ve ayrıca şirkette muhasebe sistemi de sorumluluk alanlarına ayrılmış etkin bir işleyiş söz konusudur. Sistemin açık ve anlaşılır olmasını sağlarken bilgilerin doğruluğu ve güvenilirliğini sağlamada bir güvence oluşturan muhasebe el kitabının varlığından söz etmek mümkündür. Şirket menfaat sahiplerinin haklarının korunması ve ayrıca yöneticilerin etiksel karar vermeleri açısından etik kodlar şirket tarafından uygulanmakta olup, tüm çalışanlara duyurulmuştur. Pay sahipliği ile ilgili SPK'nın ilkelerine ve esas sözleşmeye uygun düzenlemeler yapılmış, pay sahiplerinin bilgi alma ve inceleme hakkı esas sözleşmeyle korunmaya alınmıştır ayrıca tüm bilgileri zamanında, tam gerçeği yansıtacak şekilde pay sahiplerinin en kolay ulaşabileceği şekilde kullanıma sunmuştur. Kamuyu aydınlatma ve şeffaflık ilkesi açısından şirketin bilgi açıklama politikasına sahipliği, faaliyet raporunun mevzuata uygunluğu ayrıca ticari sır kavramı ve içerden öğrenenlerin ticareti ayrıca kamuya açıklanması gereken önemli olay ve gelişmeleri kamuya duyurarak pay ve menfaat sahiplerinin haklarını en adil şekilde gözetmektedir. Şirketin bilgi teknolojilerinin kullanım düzeyi, donanım ve yazılım teknolojileri tam teşekküllü bir şekilde yapılanmış ve işler durumdadır. Bilgi teknolojileri alanında yetişmiş nitelikli personel istihdamı sağlanmıştır. İnternet sitesi erişilebilirdir ve etkin olarak kullanılmaktadır. Ayrıca kurumsal yatırımcılar ve diğer paydaşlar için kamuyu aydınlatması beklenen gerekli tüm bilgileri açık, doğru, anlaşılabilir olarak internet sitesinde yer almaktadır. Şirketin denetimi etkin bir şekilde sağlanmış ve Kurumsal Yönetim İlkeleri'nden Yönetim Kurulu ilkesi açısından yönetim kurulunun görev ve sorumluluklarını sağlıklı

	biçimde yerine getirebilmesi bakımından kurul içinde Riskin Erken Saptanması Komitesi, Kurumsal Yönetim Komitesi ve Denetim Komiteleri kurulmuş ve ayrıca şirket içinde oluşan risklere zamanında müdahale edilerek bu riskler aktif bir şekilde yönetilmektedir.

4.4.3.3. X A.Ş.’nin Kurumsal Muhasebe Derecelendirme Notu ve Yorumu

X A.Ş. Kurumsal Muhasebe Derecelendirmesi’nden toplam 33,08 puan almıştır. Bu puan onluk sisteme dönüştürüldüğünde şirketin Kurumsal Muhasebe Derecelendirme notu 3,308 olarak hesaplanmıştır. Ve aşağıdaki tabloda şirketin almış olduğu not yorumlanmaktadır.

<4	Şirket Kurumsal Yönetim İlkeleri bağlamında muhasebe sisteminin kurumsallaşmasını sağlayamamıştır. Muhasebe sisteminin organizasyonu gerekli etkinlikte oluşturulamamıştır. Muhasebe sisteminin nesnel açıdan organizasyonu tam olarak sağlanmış işler bir durumda olsa da muhasebe sisteminin personel açısından organizasyonunda yeterli sayı ve nitelikte personel istihdamı sağlanamamıştır ve ayrıca şirkette muhasebe sistemi de sorumluluk alanlarına ayrılmamış bu şirketin muhasebe sisteminin organizasyonu ile alakalı büyük eksiklikleri vardır ve etkin bir şekilde yönetilmemektedir. Sistemin açık ve anlaşılır olmasını sağlarken bilgilerin doğruluğu ve güvenilirliğini sağlamada bir güvence oluşturan muhasebe el kitabının varlığından söz etmek mümkün değildir. Şirket menfaat sahiplerinin haklarının korunması ve ayrıca yöneticilerin etiksel karar vermeleri açısından etik kodların varlığından bunun yanında da işleyişinden söz etmek mümkün değildir. Pay sahipliği ile ilgili SPK’nın ilkelerine ve esas sözleşmeye uygun düzenlemeler yapılmış, pay sahiplerinin bilgi alma ve inceleme hakkı esas sözleşmeyle korunmaya alınmıştır ayrıca tüm bilgileri zamanında, tam gerçeği yansıtacak şekilde pay sahiplerinin en kolay ulaşabileceği şekilde kullanıma sunmuştur. Kamuyu aydınlatma ve şeffaflık ilkesi açısından şirketin bilgi açıklama politikasına sahipliği ve faaliyet raporunun mevzuata uygunluğunda büyük eksiklikler yer almaktadır. Şirket ayrıca ticari sır kavramı ve içerden öğrenenlerin ticareti kapsamında içerden öğrenenler listesini hazırlamamış fakat kamuya açıklanması gereken önemli olay ve

	gelişmeleri kamuya duyurarak pay ve menfaat sahiplerinin haklarını gözetmektedir. Şirketin bilgi teknolojilerinin kullanım düzeyi, donanım ve yazılım teknolojilerinin fiziki yapılanmasında aksaklıklar gözükmemektedir etkin değildir. Bilgi teknolojileri alanında yetişmiş nitelikli personel istihdamında eksiklikler vardır. İnternet sitesi erişilebilirdir ve aktif olarak kullanılmaktadır. Ayrıca şirketin internet sitesinde mevzuata uygun asgari koşulların sağlanması konusunda çok büyük eksiklikleri vardır. Şirketin denetimi de gerekli etkinlikte sağlanamamıştır ve Kurumsal Yönetim İlkeleri'nden Yönetim Kurulu ilkesi açısından yönetim kurulunun görev ve sorumluluklarını sağlıklı biçimde yerine getirebilmesi bakımından kurul içinde İç Denetim Birimi, Riskin Erken Saptanması Komitesi, Kurumsal Yönetim Komitesi ve Denetim Komiteleri kurulamamış pay sahipleri, menfaat sahipleri, kamuyu aydınlatma ve şeffaflık ve yönetim kurulu alanlarının hepsinde önemli zaafılar vardır. Yatırımcı güveni zedelenabilir ve maddi hasarlar oluşabilir.

4.5. Uygulama Yapılan Şirketlerin Muhasebe Sisteminin Kurumsallaşmasını Sağlayan Kriterler Açısından Değerlendirilmesi ve Şirketlere Önerilerimiz

Muhasebe Sisteminin Organizasyonu; Yapılan incelemede Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş.ve Dentaş Ambalaj ve Kağıt Sanayi A.Ş. muhasebe sisteminin organizasyonu kriterinin gereklerini tam olarak yerine getirmiştir. Şirketler muhasebe sistemini nesnel açıdan ve personel açısından organizasyonu gerekli etkinlikte sağlamış ayrıca şirketlerin muhasebe sistemleri de sorumluluk alanlarına ayrılmış şekildedir.

Ancak yapılan incelemede X A.Ş. muhasebe sisteminin tam anlamıyla organizasyonunu sağlayamamış şirket sadece muhasebe sisteminin nesnel açıdan organizasyonunu sağlamıştır. Bir organizasyonda en önemli unsur olan insan unsuruna gereken önemi vermemiş muhasebe sisteminin personel açısından organizasyonunu hem fiziki yapılanma açısından hem de işleyiş açısından sağlayamamış ayrıca muhasebe sistemlerini sorumluluk alanlarına ayırmamıştır. Şirket muhasebe sisteminin organizasyon yapısı ve yönetiminde gerekli koşulları yerine getirmediğinden böyle bir durumda X A.Ş.'nin muhasebe sisteminin organizasyon yapısının gerekli etkinlikte sağlamış olması söz konusu değildir.

Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş.ve Dentaş Ambalaj ve Kağıt Sanayi A.Ş. muhasebe sisteminin organizasyonunda bulunduğu konumu korumalı, X A.Ş. ise öncelikli olarak muhasebe sistemi organizasyon şeması oluşturmalı, yeterli nitelikte ve eleman istihdamı sağlayarak görev, yetki ve sorumlukların açıkça belirlendiği iş tanımlarını yapılandırmalıdır. Bunun için şirket muhasebe sisteminin organizasyonunun etkin olmasını sağlayacak personel açıdan organizasyonu bir an önce oluşturmalı ve muhasebe sistemini sorumluluk alanlarına ayırmalıdır.

Muhasebe El Kitabı;

Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş., Dentaş Ambalaj ve Kağıt Sanayi A.Ş ve X A.Ş.’nin muhasebe el kitabına sahip olmaması hem fiziki yapılanma hem de işleyiş şartlarını yerine getirmediğinden şirketler bu kriterden puan alamamıştır. Muhasebe El Kitabının varlığı muhasebe sisteminin kurumsallaşmasını sağlayan kriterler içerisinde yüksek öneme sahip bir kriterdir. Şirketlerin muhasebe el kitabını bir an önce hazırlaması, geliştirmesi gerekmektedir. Bu durum muhasebe sisteminin kurumsallaşmasına yol açan engelin de ortadan kalkmasını ve böylece muhasebe bilgi birikiminin kişilerin beyninde değil kuruma mal olarak dokümente edilmesini sağlayacaktır.

Etik Kodlar;

Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş.’nin etik kodlar kriterinin fiziki yapılanma ve işleyiş koşullarının gereklerini tam olarak yerine getirmiştir. Şirket tarafından oluşturulmuş ve kamuya açıklanmış etik kodlar “Etik Kurallar” başlığı altında yayınlanmaktadır.

Dentaş Ambalaj ve Kağıt Sanayi A.Ş.’nin etik kodlar kriterinin fiziki yapılanmayı sağladığından fiziki yapılanma koşulundan tam puan alırken işleyiş koşullarının gereklerini eksik yerine getirdiğinden şirketin bu kriterden almış olduğu puan kırılmıştır. Şirket tarafından oluşturulmuş ve kamuya açıklanmış etik kod uygulaması var olduğundan fiziki yapılanma alt kriterinden tam puan almıştır. Yalnız

etik kodlar “Temel Değerlerimiz” başlığı altında yayınlanmaktadır. İşleyiş koşullarının gereklerinden biri olan “ücretlerle mesleki yeterlilik arasında bir ilişkinin kurulamadığı” yapılan incelemelerde görülmüştür.

X A.Ş.’nde ise yapılandırılmış bir etik kod uygulaması, tanımlaması olmadığı gibi bu soru muhasebe müdürüne sorulduğunda etik kod veya kurallardan haberdar olmadığı görülmüş ayrıca tarafıma etik kod nedir? Sorusu yöneltilmiştir. Görüldüğü üzere etik kod hakkında şirket çalışanlarının bir bilgisi olmadığı gibi böyle bir uygulamadan haberleri de yoktur. Şirket etik kodlar kriterinin fiziki yapılanmayı sağlayamadığı gibi fiziki yapılanmayı sağlayamadığı gibi işleyiş koşullarını da ayrıntılı olarak sağlayamamıştır.

Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş. etik kodlar kriterinin gereklerinden fiziki yapılanma ve işleyiş koşullarını tam olarak yerine getirmiştir. Şirket muhasebe sisteminin kurumsallaşma yolunda bulunduğu konumu korumalı ve geliştirmelidir.

Dentaş Ambalaj ve Kağıt Sanayi A.Ş.’nin etik kodlar kriterinde fiziki yapılanmayı sağladığı gibi işleyiş koşullarındaki eksikliklerini tamamlamalı, bu yönde çalışmalar yapmalı ve etik kodları hayata geçirme yolundaki pürüzleri ortadan kaldırmalıdır.

X A.Ş. ise etik kodlar kriterinde fiziki yapılanmayı sağlamalı, fiziki yapılanmayı anlamlı kılacak şekilde işleyiş koşullarını da yapılandırarak etik kodları hayata geçirmelidir.

Bilgi Açıklama Politikası;

Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş. bilgi açıklama politikasının alt kriterlerinden fiziki yapılanma ve işleyiş şartlarını yerine getirmiştir. Ancak Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş.’nin faaliyet raporlarında yer alması gereken hususlar açısından kendi içerisinde bölümlere ayırdığımız **şirkete ilişkin bilgiler, finansal duruma ilişkin bilgiler, yönetim kuruluna ve pay sahiplerine ilişkin bilgiler, iç**

kontrol, bağımsız denetim ve risklere ilişkin bilgiler bölümlerinde eksiklikler bulunmaktadır. Bilgi Açıklama Politikası'nda faaliyet raporunda yer alması gereken konuların eksiklikleri Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş.'nin Kurumsal Muhasebe Derecelendirmesi'ne yönelik oluşturulan veri derleme formunun yorumu tablosunda ayrıntılı şekilde açıklanmıştır. Şirketin bu eksiklikleri bir an önce tamamlaması ve faaliyet raporunun en azından asgari koşullarını sağlayarak pay ve menfaat sahiplerine ve bilgi kullanıcılarına eksiksiz, doğru ve güvenilir bilgiler üretmeye kesintisiz olarak devam etmesi ve yatırımcı güveninin zedelenmemesi için bir an önce eksikliklerini gidermesi gerekmektedir.

Dentaş Ambalaj ve Kağıt Sanayi A.Ş. bilgi açıklama politikasının alt kriterlerinden fiziki yapılanma ve işleyiş şartlarını yerine getirmiştir. Ancak Dentaş Ambalaj ve Kağıt Sanayi A.Ş.'nin faaliyet raporlarında yer alması gereken hususlar açısından kendi içerisinde bölümlere ayırdığımız **şirkete ilişkin bilgiler** bölümündeki konular eksiksiz yer almakta olup bunun yanında **finansal duruma ilişkin bilgiler, yönetim kuruluna ve pay sahiplerine ilişkin bilgiler, iç kontrol, bağımsız denetim ve risklere ilişkin bilgiler** bölümlerindeki yukarıdaki tabloda ayrıntılı olarak açıklanmış konularda eksiklikler bulunmaktadır. Şirketin faaliyet raporunda, Kurumsal Muhasebe Derecelendirmesi'ne yönelik veri derleme formunun yorumu tablosunda yer alan ve ayrıntılı olarak bahsedilen eksiklikleri bir an önce tamamlaması ve faaliyet raporunun en azından asgari koşullarını sağlayarak pay ve menfaat sahiplerine ve bilgi kullanıcılarına eksiksiz, doğru ve güvenilir bilgiler üretmeye kesintisiz olarak devam etmesi ve yatırımcı güveninin zedelenmemesi için bir an önce eksikliklerini gidermesi gerekmektedir.

X A.Ş. bilgi açıklama politikasının alt kriterlerinden fiziki yapılanma ve işleyiş şartlarını yerine getirmiştir. Ancak X A.Ş.'nin faaliyet raporlarında yer alması gereken hususlar açısından kendi içerisinde bölümlere ayırdığımız **şirkete ilişkin bilgiler** bölümündeki konular eksiksiz yer almakta olup bunun yanında **finansal duruma ilişkin bilgiler, yönetim kuruluna ve pay sahiplerine ilişkin bilgiler** bölümlerindeki yukarıdaki tabloda ayrıntılı olarak açıklanmış konularda önemli derecede eksiklikler bulunmaktadır. Ayrıca iç kontrol, bağımsız denetim ve risklere ilişkin bilgiler

bölümünde bulunması gereken konuların hiçbirisi de şirketin faaliyet raporunda yer almamaktadır. Şirketin faaliyet raporunda, Kurumsal Muhasebe Derecelendirmesi'ne yönelik veri derleme formunun yorumu tablosunda yer alan ve ayrıntılı olarak bahsedilen eksiklikleri bir an önce tamamlaması ve faaliyet raporunun en azından asgari koşullarını sağlayarak pay ve menfaat sahiplerine ve bilgi kullanıcılarına eksiksiz, doğru ve güvenilir bilgiler üretmeye kesintisiz olarak devam etmesi ve yatırımcı güveninin zedelenmemesi için bir an önce eksikliklerini gidermesi gerekmektedir.

Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş. ve Dentaş Ambalaj ve Kağıt Sanayi A.Ş.'leri bilgi açıklama politikası kriterinin alt kriterlerden olan ticari sır kavramı ve içerden öğrenenlerin ticareti kriterine bilgilendirme dokümanlarında ve politikalarında yer vermiş ve ayrıca içerden öğrenenlerin listelerini internet sitelerinde açıklamışlardır.

X A.Ş. ise bilgi açıklama politikası kriterinin alt kriterlerden olan ticari sır kavramı ve içerden öğrenenlerin ticaretinin gereklerinden birisi olan sermaye piyasası araçlarının değerini etkileyebilecek nitelikteki bilgiye ulaşabilecek konumdaki yöneticilerin ve hizmet aldığı diğer kişi/kurumların listesini hazırlamamıştır ve bilgilendirme politikalarında yer alan esaslar çerçevesinde kamuya duyurmamıştır. Şirket pay ve menfaat sahipleri açısından içerden öğrenenler listesini bir an önce hazırlamalı ve bir an önce kamuya duyurmalıdır.

Son olarak üç şirket de bilgi açıklama kriterinin son alt kriteri olan kamuya açıklanması gereken önemli olay ve gelişmeler kriterinde şirketin finansal durumuna ve faaliyet sonuçlarına etki edecek bir durumu derhal kamuya açıklamaktadır ve şirketler bu konuda kendilerinden beklenen koşulları gerekli etkinlikte sağlamıştır.

Bilgi Teknolojilerinin Kullanım Düzeyi;

Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş. ile Dentaş Ambalaj ve Kağıt Sanayi A.Ş. bilgi teknolojilerinin kullanım düzeyi kriterinin alt kriterleri olan donanım ve yazılım ile bilgi teknolojileri alanında yetişmiş nitelikli personel ve sayısı kriterlerinde kendisinden

beklenen koşulları gerekli etkinlikte sağlamış fiziki yapılanma ve işleyiş koşullarının gereklerini yerine getirmiştir.

X A.Ş. bilgi teknolojilerinin kullanım düzeyi kriterinin alt kriterleri olan donanım ve yazılımın kriterinde fiziki yapılanma ve işleyiş koşullarının gereklerini tam olarak yerine getirememiştir. Bunun yanında şirket bilgi teknolojileri alanında yetişmiş nitelikli personel ve sayısı kriterlerinde beklenen koşulları sağlayamamıştır. Şirket tarafından muhasebe bilgi sistemini geliştirme çalışmalarını yürütecek bir ekip oluşturulmamıştır ve muhasebe bölümünde tek bir çalışanla işler yürütülmeye çalışılmaktadır. Her ne kadar muhasebe müdürü tek başına yeterli olduğunu savunsa da kurumsallaşmak isteyen işletmelerde muhasebe bilgi sistemini geliştirmeye çalışan bir ekip oluşturulmalı, yetki ve sorumluluklar yapılandırılacak olan iş tanımlarında belirtilmelidir.

Ayrıca üç şirkette de internet sitelerinin içeriğinde bulunması gereken konulardan kendi içerisinde bölümlere ayırdığımız **şirkete ilişkin bilgiler, politikalar ve diğer başlığı adı altındaki** bölümlerde yer alan hususlar bakımından Kurumsal Muhasebe Derecelendirmesi'ne yönelik oluşturulan veri derleme formunun yorumu tablosunda ayrıntılı olarak açıklanmış konularda eksiklikler bulunmaktadır. Şirketler internet sitelerinin etkin ve aktif olarak kullanılabilmesi açısından şirketlerin internet sitelerinde gözlemlenen eksiklikleri bir an önce tamamlama yoluna gitmelidir. Bunun dışında;

Denizli Cam Sanayi ve Ticaret A.Ş. şirketin internet sitesinin İngilizce dilinde yatırımcı ilişkileri bölümünün bulunmaması pay ve menfaat sahipleri, yatırımcılar ve bunların dışında kalan bilgi kullanıcılarının ihtiyacı olan bilgilere tam zamanında erişememe sorunuyla karşı karşıya kalması açısından bu sorun bir an önce düzeltilme yoluna gidilmelidir.

Dentaş Ambalaj ve Kağıt Sanayi A.Ş.'nin internet sitesinin İngilizce dilinde yatırımcı ilişkileri yer almaktadır fakat yatırımcı ilişkileri bölümünün Türkçe sayfasında yer alan kısımların tamamının İngilizce sayfasında bulunmaması pay ve menfaat

sahipleri, yatırımcılar ve bunların dışında kalan bilgi kullanıcılarının ihtiyacı olan bilgilere erişememe sorunuyla karşı karşıya kalması açısından bu sorun bir an önce düzeltilme yoluna gidilmelidir.

Son olarak X A.Ş.'nin internet sitesinin İngilizce dilinde yatırımcı ilişkileri yer almaktadır fakat Türkçe dilindedir. Yatırımcı ilişkileri bölümünün İngilizce sayfasında Türkçe dilinde yer alması yabancı yatırımcı, pay ve menfaat sahipleri, bunların dışında kalan bilgi kullanıcılarının ihtiyacı olan bilgilere kendi dillerinde erişememe sorunuyla karşı karşıya kalması açısından bu durum bir an önce düzeltilme yoluna gidilmelidir.

Denetim;

Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş. ile Dentaş Ambalaj ve Kağıt Sanayi A.Ş.'nin yönetim kurulları tarafından iç denetim birimi ve denetim komiteleri oluşturulmuştur. Şirketler denetim kriterinden iç denetim ve denetim komitesi kriterlerinin fiziki yapılanma ve işleyiş koşullarını gerekli etkinlikte sağlamıştır.

X A. Ş. denetimin kriterlerinden biri olan iç denetim kriterinde ne yazık ki fiziki yapılanma ve buna bağlı olarak işleyiş koşullarını yerine getirememiştir. Şirketin yönetim kuruluna bağlı iç denetim faaliyetlerini yürüten bir iç denetim birimi yoktur. Şirketin verimliliğe ve yeniliğe ne kadar odaklanıldığını, süreçlerin doğru işleyip işlemediğini, risklerin ne kadar etkin yönetildiğini görmelerini sağlaması ve gereken iyileştirmelerin sağlanması açısından şirket bir an önce bir iç denetim birimi oluşturmalıdır.

Üç şirketin de denetimin kriterlerinden olan bağımsız denetime ilişkin esaslarda bulunan eksiklik ortak paydalarda birleştirilecek olursa;

Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş. ile X A.Ş.leri bağımsız denetim faaliyeti ve danışmanlık faaliyetleri birbirinden ayrı şekilde yürütülmesi gerekirken şirketler aynı bağımsız denetim şirketine farklı şekillerde yaptırmaktadır.

Dentaş Ambalaj ve Kağıt Sanayi A.Ş. ve X A.Ş.'leri bağımsız denetim kuruluşları ve bu kuruluşlarda istihdam edilen denetim elemanları bağımsızlığı esas almaktadır durumuna faaliyet raporlarında yer vermemişlerdir.

Şirketler faaliyet raporlarında yer alması gereken bağımsızlık raporunu tamamlayarak sunmalı, bağımsız denetim ve danışmanlık faaliyetlerini farklı şirketlere yaptırarak daha şeffaf ve hesap verilebilir olmalıdır.

SONUÇ ve ÖNERİLER

Şirketlerin küresel ölçekte faaliyette bulunmaları, yapılarının halka açık niteliğinde olması, dünya pazarlarına açılmaları ve müşteri çeşitliliklerinin artması gibi nedenlerle şirketler çok sayıda çıkar grubuna hesap vermek zorunda kalmaktadırlar. Bu zorunluluk şirketleri içinde bulunduğu topluma, çalışanlarına, yatırımcılara, hisse senedi sahipleri ve birden fazla paydaşına karşı şeffaf, hesap verebilir, sorumlu ve ilgililerin haklarına karşı eşit davranmasını gerektirmektedir. Bu dört gereklilik Kurumsal Yönetim İlkeleri olarak adlandırılmakta olup günümüz şirketleri için önemli hale gelmiştir.

Günümüzde birçok şirket Kurumsal Yönetim İlkeleri'ne uyum düzeylerini derecelendirerek Kurumsal Yönetim Derecelendirme notunu itibar göstergesi olarak çıkar gruplarıyla paylaşmaktadır. Şirketlerin bir yandan Kurumsal Yönetim İlkeleri'ne uyum sağlaması bir yandan da Kurumsal Yönetim Derecelendirmesi'nden yüksek not almaları muhasebe sisteminin kurumsallaşmasına bağlıdır. Muhasebe sisteminin kurumsallaşmasını sağlayan kriterleri aşağıdaki şekilde sıralamak mümkündür.

1- Muhasebe Sisteminin Organizasyonu

- Muhasebe Sisteminin Nesnel Açıdan Organizasyonu
- Muhasebe Sisteminin Personel Açısından Organizasyonu
- Muhasebe Sisteminin Sorumluluk Alanlarına Ayrılması

2- Muhasebe El Kitabı

3- Etik Kodlar

4- Bilgi Açıklama Politikası

- Fiziki Yapılanma
- İşleyiş
- Faaliyet Raporu
- Ticari Sır Kavramı ve İçerden Öğrenenlerin Ticareti
- Kamuya Açıklanması Gereken Önemli Olay ve Gelişmeler

5-Bilgi Teknolojilerinin Kullanım Düzeyi

- Donanım ve Yazılım

- Bilgi Teknolojileri Alanında Yetişmiş Nitelikli Personel ve Sayısı
- İnternet Sitesi

6- Denetim

- İç Denetim Birimi
- Denetim Komitesi
- Bağımsız Denetim

Kurumsal Muhasebe Derecelendirmesi'nin yapılabilmesi için bu çalışmada 3 aşamalı bir yol izlenmiştir:

- Kurumsal Muhasebe Derecelendirme kriterlerinin belirlenmesi
- Kurumsal Muhasebe Derecelendirmesi'nde kriterlerin puanlarının dağılımının yapılabilmesini sağlayan kriterlerin önemlilik düzeylerinin belirlenmesi
- Kurumsal Muhasebe Derecelendirme kriterleri ve Kurumsal Muhasebe Derecelendirme kriterlerinin önemlilik düzeylerinden yararlanılarak 40 görüşten oluşan veri derleme formunun oluşturulması

Kurumsal Muhasebe Derecelendirme kriterleri bir bütün olarak ele alınmıştır. Yukarıda saydığımız madde numarasıyla numaralandırdığımız 6 kriter çalışmamızda ana kriterler olarak adlandırılmış ve bu kriterler yine görüldüğü gibi kendi içinde alt kriterler olarak ayrıntılandırılmıştır. Bu kriterler oluşturulurken Sermaye Piyasası Kurulu'nun yayımlamış olduğu Seri No: IV, No: 54 Kurumsal Yönetim İlkeleri'nin Belirlenmesine ve Uygulanmasına İlişkin Tebliğden yararlanılmıştır.

Kurumsal Muhasebe Derecelendirme kriterlerinin puan dağılımının yapılabilmesini sağlayan ana ve alt kriterlerin önemlilik düzeyleri belirlenmiştir. Kurumsal Muhasebe Derecelendirmesi'nde; Kurumsal Muhasebe Derecelendirme kriterlerinin önemlilik düzeylerinin belirlenmesinde ve derecelendirme puanına dönüştürmede 2 öge üzerinde durulmuştur:

Birincisi; Kurumsal Muhasebe Derecelendirme kriterlerinin işletmede fiziken var olup olmadığına bir önemlilik derecesi yüklenmesi, ikincisi ise fiziken var olan

Kurumsal Muhasebe Derecelendirme kriterlerinin işleyişine dair bir önemlilik derecesi yüklenmesi üzerine ölçütler geliştirilmiştir. Kurumsal Muhasebe Derecelendirme kriterlerinin fiziki yapılanma ve işleyiş şartlarında fark yaratan nokta kimi kriterlerin tek başına fiziki yapılanması yeterliyken kimi kriterlerde fiziki yapılanma ve işleyiş şartlarını birlikte taşıması gerekmektedir.

Uygulama yapılan şirketlere yönelik ön hazırlık ve veri toplama aşaması ile her bir veri için dayanak oluşturma aşamalarından sonra şirketlere Kurumsal Muhasebe Derecelendirmesi yapılabilmesi için teorik olarak belirlenen Kurumsal Muhasebe Derecelendirme kriterlerinden yola çıkılarak toplam 40 görüşten oluşan bir veri derleme formu sunulmuştur.

Kurumsal Muhasebe Derecelendirme notlarının oluşması bu formda yer alan görüşlere verilen Kurumsal Muhasebe Derecelendirme kriterlerinin önemlilik düzeyleriyle skorlanan evet hayır onaylarının sayısıdır.

Kurumsal Muhasebe Derecelendirme notları uygulama yapılan şirketlerdeki bulgulardan da yararlanılmıştır. Notlamada Kötü – Orta – İyi olmak üzere üç not aralığı 7-10, 7-4, <4 oluşturulmuştur.

Şirketin Kurumsal Muhasebe Derecelendirme notu 10'a yaklaştıkça şirket muhasebe sisteminin kurumsallaşmasını büyük ölçüde sağlamıştır. Şirket fiziki yapılanma ve işleyiş şartlarını tam olarak yerine getirmiştir. Şirket;

- Muhasebe sisteminin organizasyonu gerekli etkinlikte oluşturulmuş, işler bir yapıya sahiptir.
- Muhasebe el kitabına sahip,
- Etik kodlara duyarlı ve bu kodları iş yaşamına adapte etmiş durumda,
- Etkin bilgi açıklama politikası ile pay ve menfaat sahiplerinin haklarını en adil şekilde gözetmekte,
- Bilgi teknolojileri muhasebe sisteminin gereksinimlerini karşılar düzeyde

- Denetim etkin bir şekilde oluşturulmuştur. Şirket içinde oluşan risklere zamanında müdahale edilerek bu riskler aktif bir şekilde yönetilmektedir.

Şirketin Kurumsal Muhasebe Derecelendirme notu 7'ye yaklaştıkça şirket Kurumsal Yönetim İlkeleri bağlamında muhasebe sisteminin kurumsallaşmasını sağlayamamıştır. Bu puan aralığında sistem fiziki anlamda önemli riskler yaratmayacak şekilde kurulmuş, fakat işleyiş şartlarında önemli riskler yaratacak şekilde işlemektedir. Şirket:

- Muhasebe sisteminin organizasyonu yeterli etkinlikte oluşturulmuş, işler bir yapıya sahiptir.
- Muhasebe el kitabına sahip değildir.
- Etik kodlara duyarlıdır.
- Bilgi açıklama politikasının gerekleri yeterli etkinlikte oluşturulmamış, faaliyet raporunun mevzuata uygunluğu konusunda eksiklikler yer almaktadır. Ayrıca şirketin içsel bilgilere erişebilecek olan kişilerin listesi hazırlanmamıştır.
- Bilgi teknolojileri muhasebe sisteminin gereksinimlerini karşılar düzeydedir.
- Denetim oluşturulmuştur. Fakat pay sahipleri, menfaat sahipleri, yönetim kurulu, kamuyu aydınlatma ve şeffaflık açısından önemli iyileştirmeler gerekmektedir.

Şirketin Kurumsal Muhasebe Derecelendirme notu 4'e yaklaştıkça şirket Kurumsal Yönetim İlkeleri bağlamında muhasebe sisteminin kurumsallaşmasını sağlayamazken ayrıca muhasebe sistemi önemli riskleri karşılayamaz düzeydedir. Bu puan aralığında sistem hem fiziki yapılanma anlamda hem de işleyiş şartlarının gereklerini sağlayamamıştır. Şirket:

- Muhasebe sisteminin organizasyonu gerekli etkinlikte oluşturulmamıştır ve organizasyon yapısıyla alakalı nesnel ve personel açıdan büyük

eksiklikleri vardır. Muhasebe organizasyonu etkin bir şekilde yönetilmemektedir.

- Muhasebe el kitabına sahip değildir.
- Etik kodların varlığından söz etmek mümkün değildir.
- Bilgi açıklama politikasının gerekleri yeterli etkinlikte oluşturulmamış, faaliyet raporunun mevzuata uygunluğu konusunda çok önemli eksiklikler yer almaktadır. Ayrıca şirketin içsel bilgilere erişebilecek olan kişilerin listesi hazırlanmamıştır.
- Bilgi teknolojileri muhasebe sisteminin gereksinimlerini karşılar düzeyde değildir. Bilgi teknolojileri alanında yetişmiş nitelikli personel ve sayısı yeterli değildir. Şirket internet sitesinde mevzuata uygun asgari koşulları bile yerine getirememiştir.
- Denetim gerekli etkinlikte oluşturulmamıştır. Riskin erken saptanması komitesi, kurumsal yönetim komitesi ve denetim komiteleri kurulamamıştır. Ayrıca pay sahipleri, menfaat sahipleri, yönetim kurulu, kamuyu aydınlatma ve şeffaflık açısından önemli zaafları bulunmaktadır. Yatırımcı güveni zedelenebilir ve maddi hasarlar oluşturabilir.

Uygulama yapılan şirketlerin **Kurumsal Muhasebe Derecelendirmesi'nden** almış oldukları notlar aşağıda gösterildiği gibidir:

Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş. : 8,19

Dentaş Ambalaj ve Kağıt Sanayi A.Ş. : 8,05

X A.Ş. : 3,30

Uygulama yapılan şirketlerdeki bulgulara 4. Bölümde ayrıntılı olarak değinildiği için sonuç kısmında bulgulara değinilmemiş genel olarak şirketlere yapılan öneriler ele alınmıştır. Uygulama yapılan şirketlerin Kurumsal Muhasebe Derecelendirmesi'nden düşük not almasına neden olan eksiklikler aşağıdaki gibidir:

- Uygulama yapılan üç şirket de muhasebe el kitabına sahip değildir.

- Bilgi açıklama politikası kriterinde yer alan faaliyet raporunun içeriğinde bulunması gereken asgari konular bakımından eksiklikler bulunmaktadır.
- Bilgi teknolojilerinin kullanım düzeyi kriterinde yer alan internet sitesinin içeriğinde bulunması gereken hususlar bakımından eksiklikler yer almaktadır.
- Üç şirketin de internet sitesinin yatırımcı ilişkileri bölümünün İngilizce dilinde sırasıyla aşağıdaki eksiklikleri bulunmaktadır:

Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş.’nin internet sitesinin İngilizce dilinde yatırımcı ilişkileri bölümü bulunmamaktadır.

Dentaş Ambalaj ve Kağıt Sanayi A.Ş.’nin internet sitesinin İngilizce dilinde yatırımcı ilişkileri yer almaktadır fakat yatırımcı ilişkileri bölümünün Türkçe sayfasında yer alan kısımların tamamı İngilizce sayfasında bulunmamaktadır.

X A.Ş.’nin internet sitesinin İngilizce dilinde yatırımcı ilişkileri yer almaktadır fakat Türkçe dilindedir.

Uygulama yapılan şirketler muhasebe el kitabının fiziki yapılanmasının eksikliği, bilgi açıklama politikalarındaki yetersizlikler ve bilgi teknolojilerinin kullanım düzeylerinin gerekli etkinlikte yapılandırılmaması gibi eksikliklerini tamamlayarak gerekli yapılandırmaları sağlamalıdır. Şirketler bu yapılanmayı sağladığında muhasebe sistemlerinin Kurumsal Muhasebe Derecelendirme notunu artıracaklardır. Bu durum da şirketlerin bundan sonra yapacakları Kurumsal Yönetim Derecelendirmesi’ndeki notlarına olumlu olarak yansıyacaktır. Uygulama yapılan şirketlerden Kurumsal Muhasebe Derecelendirmesi’nden yüksek not alan Dentaş Ambalaj ve Kağıt Sanayi A.Ş.’nin Kurumsal Yönetim Derecelendirmesi’nden de yüksek bir skor elde etmiştir. Bu durum şirketlerin muhasebe sistemlerinin kurumsallaşması ve Kurumsal Yönetim Derecelendirmesi’nden yüksek not almaları arasındaki ilişkiyi desteklemektedir.

Muhasebe sistemlerini kurumsallaştırmak isteyen ve böylece Kurumsal Yönetim Derecelendirmesinden yüksek puan almak isteyen şirketlere önerilerimizi iki başlıkta toplamak mümkündür;

Birincisi; Kurumsal Muhasebe Derecelendirme kriterlerinden; Muhasebe Sisteminin Organizasyonu, Muhasebe El Kitabı, Bilgi Açıklama Politikası, Bilgi Teknolojilerinin Kullanım Düzeyi ve Denetim kriterlerinde **fiziki yapılanmaya** önem vermeleri gerekmektedir.

İkincisi ise Kurumsal Muhasebe Derecelendirme kriterlerinden Etik Kodlar ve Bilgi Teknolojilerinin Kullanım Düzeyi kriterinin alt kriteri olan İnternet Sitesi kriterinde fiziki yapılanmayla birlikte **işleyiş** koşullarını sağlaması daha da önemlidir.

Bu iki önerimizin yerine getirilmesi için Kurumsal Muhasebe Derecelendirme kriterleri bakımından çalışılması gereken konu alanları aşağıdaki gibidir:

Muhasebe Sisteminin Organizasyonu; muhasebe sisteminin nesnel organizasyonunu sağlayacak olan;

- Muhasebede kullanılan ve hesap işlerinin ögesi olan, muhasebenin akışına yardımcı olacak belgeler,
- Muhasebede kullanılan her türlü temel ve yardımcı defterler düzenlenmeli,
- Gerekli mizanlar ve gerekli tablolar oluşturulmalı
- Muhasebe sisteminde kullanılacak paket programların temin edilmesi gerekmektedir.

Bunun yanında muhasebe sisteminin personel organizasyonu sağlayacak olan insan unsurunun vazgeçilmez bir unsurdur. Tüm sistemlerin ana kumandası olan insan unsurunun eksik olduğu bir organizasyon düşünülemez. Bu yüzden muhasebe sisteminin organizasyonunda her çalışanın iş tanımları yapılmalı, yetki görev ve sorumluluklarının yazılı olarak açıkça belirtilmesi ayrıca yeterli sayıda ve nitelikte

personel istihdamı sağlanmalıdır. Son olarak muhasebe sistemi de kendi içerisinde sorumluluk alanlarına ayrılmalı genel muhasebe, maliyet muhasebesi, bütçe ve yönetim muhasebesinin yanında ayrıca kurumsallaşmış işletmelerin şeffaf, hesap verebilir olmasını sağlayan pay sahipleri ile ilişkiler birimi olarak ayrılmalıdır.

Muhasebe El Kitabı; Şirketler sistemin açık ve anlaşılır olmasını sağlayan Muhasebe el kitabını oluşturmaktadır. Muhasebe sisteminde oluşan küçük hata ve arızalar muhasebe el kitabından giderilmelidir.

Bilgi Açıklama Politikası; Şirketlerin pay ve menfaat sahiplerine ve diğer çıkar gruplarına eksiksiz, doğru ve güvenilir bilgi üretmesi ve yatırımcıların güvenini kazanmaları için;

- Faaliyet raporlarında mevzuatta yer alması gereken konulardan en azından asgari konuları bulundurmaktadır.
- Ticari sır niteliğindeki bilgilerin güvenliği ve bu sırların korunması için tedbir, politika vs. oluşturmaktadır. Ayrıca şirket içsel bilgilere erişebilecek kişilerin listesini oluşturmali ve kamuya duyurmalıdır.
- Finansal durumuna ve faaliyet sonuçlarına etki edecek bir durumu derhal kamuya açıklamalıdır.

Bilgi Teknolojilerinin Kullanım Düzeyi; Şirketlerin bilgi teknolojilerinin kullanım düzeyi muhasebe sistemlerinin ihtiyaçlarını karşılayabilecek nitelikte yapılandırılmalıdır. Bunun için;

- Şirketlerin donanım ve yazılım teknolojileri son teknolojiyle donatılıp sürekli güncellemeye açık olmalıdır. Yazılımın belgeler açısından yeterli olması, online dosya ve dosya ve kayıtları elde etmeye zemin hazırlamalıdır.
- Şirket muhasebe bilgi sistemini geliştirme çalışmalarını yürüten bir ekip oluşturmaktadır. Ayrıca bilgi teknolojileri alanında yetişmiş niteliği ve sayısı bakımından yeterli personel istihdam edilmelidir.

- Büyük şirketler internet sitelerinin etkinliği ve erişimi açısından bilgi teknolojileri bölümü kurmalıdır. Orta büyüklükteki şirketler ise internet sitelerinin aktif kullanımı ve erişilebilirliği konusunda sürekli danışmanlık alabilirler.

Denetim; Şirketlerin verimliliğe ve yeniliğe ne kadar odaklanıldığını, süreçlerin doğru işleyip işlemediğini görmelerini sağlayacak Yönetim Kurulu'na bağlı bir iç denetim birimi ve yine Yönetim Kurulu tarafından oluşturulan bir denetim komitesi bulundurmaları gerekmektedir. Bunun yanında şirket içinde oluşan risklerin erken teşhisi ve bu risklere zamanında müdahale ederek risklerin aktif şekilde yönetimini sağlamaları için Riskin Erken Saptanması Komitesi ve Kurumsal Yönetim Komitesi oluşturmaları önerilir.

Etik Kodlar; Şirket tarafından yazılı şekilde oluşturulmuş etik kodların fiziki varlığının tek başına bir önemi yoktur. Etik kodların fiziki varlığını anlamlı kılan işleyiş şartlarını taşıması önemlidir. Şirketlerin etik kodların fiziki yapılanması yanında aşağıda bulunan işleyiş koşullarını uygulaması gerekmektedir:

- Şirket tarafından oluşturulmuş etik kodların ilgili taraflara (paydaşlara), çalışanlara internet, broşür vb. araçlarla bildirilmesi,
- Çalışanların bu kodlardan haberdar olması,
- Şirketlerin bu kodları hayata geçirmeleri,
- Karar verme, strateji oluşturma süreçlerinde etik kodların gözetilmesi, bu kodlar ihlal edildiği takdirde şirketçe yaptırımlar uygulanması gibi konulara dikkat çekilebilir.

Bilgi Teknolojilerinin Kullanım Düzeyi; Şirketin kurumsal bir internet sitesi var mıdır? Sorusuna alınan evet cevabı kendi başına yeterli değildir. Şirketlerin fiziki varlığı destekleyen işleyiş şartlarından aşağıdaki koşulları yerine getirmesi gerekmektedir:

- İnternet sitesinin erişilebilirliği,

- Etkin olarak kullanılabilir olması,
- Kurumsal yatırımcılar, diğer paydaşlar ve bilgi kullanıcıları için kamuyu aydınlatması beklenen gerekli tüm bilgilerin şirketin internet sitesinde açık, doğru ve anlaşılabilir olarak sunulması.

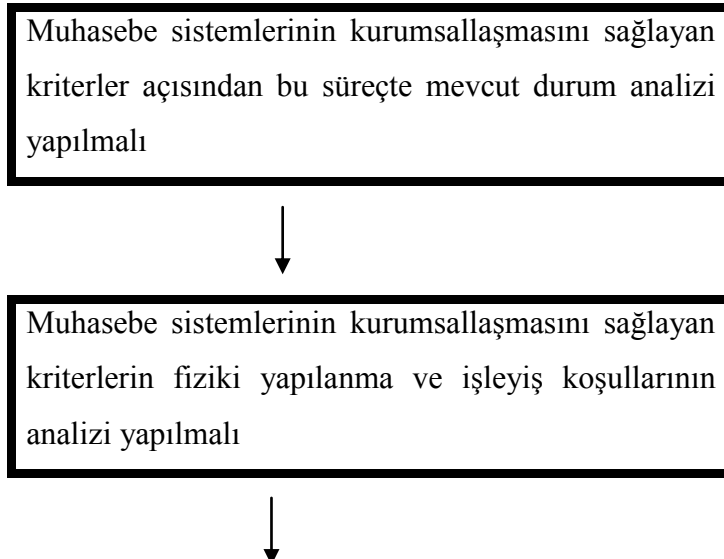
Kurumsal Muhasebe Derecelendirmesi alanında yapılacak olan akademik çalışmalar için önerilerimize aşağıda değinilmiştir:

Çalışmamızda 3 halka açık şirketten elde edilen verilere göre bir değerlendirme yapılmıştır. Bundan sonraki çalışmalarda şirket sayısının artırılması ve not aralıklarının artırılması konusunda ve değişen koşullara göre muhasebe sisteminin kurumsallaşma kriterlerinin önemlilik derecesinin farklılaştırılmasına yönelik çalışmalar yapılabilir.

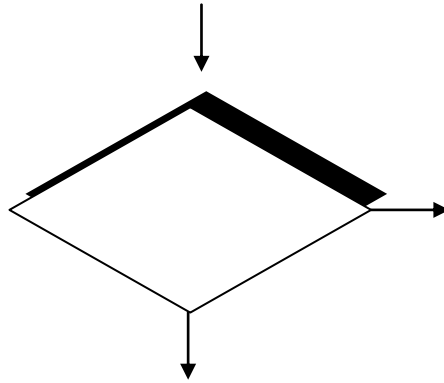
Çalışmamızın muhasebe sistemlerini geliştirmek ve özellikle de şirket itibarı olarak değerlendirilen Kurumsal Yönetim Derecelendirmesi yaptırmak isteyen şirketlere yararlı olması beklenmektedir.

Muhasebe sistemlerini kurumsallaştırmak isteyen şirketlere aşağıda akış şemasında yer alan adımlarla bir uygulama rehberi hazırlanmıştır. Muhasebe sistemlerini kurumsallaştırmak isteyen şirketler; muhasebe sistemlerinde çalışmalara nereden başlamalı, bu konuda neler yapmalı gibi soruların cevabını aşağıda belirlenen adımları izleyerek bulabilirler.

Muhasebe Sistemlerinin Kurumsallaşmasına Yönelik Uygulama Rehberi

Şirketin muhasebe sistemi hem fiziki yapılanma hem de işleyiş koşullarını sağlıyor mu?

Evet

Şirket bu koşulları 7-10 not aralığında sağlıyor demektir. Ve şirket bu koşulların korunması ve geliştirilmesini sağlamalıdır.

Hayır

O halde şirket kurumsal muhasebe derecelendirmesine yönelik veri derleme formunu yanıtlamalıdır.

Şirket veri derleme formu sonucunda muhasebe sisteminin kurumsallaşmasını sağlayan kriterler açısından bir durum değerlendirmesi yaparak aşağıdaki düzenlemeleri yapmalıdır:

- Muhasebe sisteminin organizasyonu gerekli etkinlikte yapılandırılmalıdır.
- Muhasebe el kitabı yoksa sistemin anlaşılır ve açık olmasını, bilgilerin doğruluk ve güvenilirliği açısından bir an önce oluşturmalıdır.

- Etik kodlar oluşturmalı ve etik kodları şirketin günlük yaşantısına, alınan kararlarında göz önünde tutmalıdır.
- Bilgi açıklama politikalarının bilgi kullanıcıları için doğru ve güvenilir olmasını sağlayacak şekilde hazırlamalıdır.
- Bilgi teknolojilerinde kullanılan donanım ve yazılım teknolojilerini şirketin ihtiya ı doğrultusunda yapılandırmalı
- Bilgi teknolojileri alanında istihdam edilen personelin niteliği ve sayısı bakımından gerekli koşulları oluşturmalıdır.
- şirket denetimde gerekli yapılandırmayı oluşturmalıdır.

şirket itibar kaybı ve maddi hasarlara yol açacak muhasebe sisteminin kurumsallaşmasını engelleyen eksikliklerini tamamlamalı ve sürdürebilir hale getirip koruyucu önlemler almalıdır.

Muhasebe sistemlerini kurumsallaştırmak isteyen şirketler yukarıdaki uygulama rehberindeki işlemlere göre gerekli çalışmaları yapmaları durumunda şirketlerin muhasebe sistemlerinin kurumsallaşması sağlanacaktır. Öte yandan muhasebe sistemlerinin kurumsallaşması bir proje kapsamında da değerlendirilebilir. Küçük ve orta büyüklükteki halka açık şirketler bu işi proje kapsamında danışmanlık f rmalarına yaptırabilirler.  lke genelinde Kurumsal Muhasebe Derecelendirmesi yapan danışmanlık f rmalarına derecelendirme yaptırabilirler. Hali hazırda Kurumsal Yönetim Derecelendirmesi yapan firmalardan da konuyla ilgili danışmanlık alabilirler.

EKLER

EK – 1: DENİZLİ CAM SANAYİİ VE TİCARET A.Ş.’NİN KURUMSAL MUHASEBE DERECELENDİRMESİ’NE YÖNELİK VERİ DERLEME FORMU

KURUMSAL MUHASEBE DERECELENDİRMESİ’NE YÖNELİK VERİ DERLEME FORMU		
Tarih: 18.12.2013		
Derecelendirilen Şirket: Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş.		
Formu Yanıtlayan Kişinin İsim Soyisim: Nihat Zencir		
Bulunduğu Bölüm: Muhasebe Bölümü		
Unvanı: Muhasebe Müdürü		
Deneyimi: 21 Yıl		
Derecelendirilen Ana Kriter: Muhasebe Sisteminin Organizasyonu	Ana Bölüm Puanı: 30	
Derecelendirilen Alt Kriter: Muhasebe Sisteminin Nesnel Açıdan Organizasyon Yapısı ve Yönetimi	Alt Bölüm Puanı: 10	
Şirketin Bu Bölümden Almış Olduğu Puan	10	
1) Muhasebede kullanılan ve hesap işlerinin ögesi olan, muhasebenin akışına yardımcı olacak belgeler, muhasebede kullanılan her türlü temel ve yardımcı defter, gerekli mizanlar ve gerekli tablolar düzenlenmiş ayrıca muhasebe sisteminde kullanılacak paket programlar temin edilmiştir.	E +	H
Muhasebenin Akışına Yardımcı Olacak Belgeler	+	
Muhasebede Kullanılan Her Türlü Temel ve Yardımcı Defter	+	
Gerekli Mizanlar	+	
Gerekli Tablolar	+	
Muhasebe Sisteminde Kullanılacak Paket Programlar	+	
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: Yapılan incelemede muhasebe sisteminin nesnel açıdan organizasyon yapısının tam olduğu ve yukarıdaki belge, defter ve paket programları kapsadığı tespit edilmiştir. Ayrıca şirket CAP paket programını kullanmaktadır.		
Dayanak: Muhasebe sisteminin nesnel açıdan organizasyonunu sağlayan varlığını ispatlayan belge, defter, tablolar, mizanlar ve paket program		
Derecelendirilen Alt Bölüm: Muhasebe Sisteminin Personel Açısından Organizasyonu	Alt Bölüm Puanı: 15	
Şirketin Bu Bölümden Almış Olduğu Puan	15	
2) Muhasebe sistemi organizasyon şeması yazılı olarak düzenlenmiştir ve organizasyon şemasının varlığının yazılı hale getirilmesi ispatlanabilir bir şekildedir.	E +	H
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: Muhasebe sistemi organizasyon şeması mevcuttur.		

Dayanak: Seri: II, No:14.1 Sayılı Tebliğe İstinaden Hazırlanmış 1 Ocak – 30 Haziran 2013 Ara Dönem Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş. Yönetim Kurulu Faaliyet Raporu		
3) Muhasebe sisteminin organizasyon yapısında her çalışan bir iş tanımına sahiptir.	E +	H
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: Muhasebe sisteminin organizasyon yapısında her çalışan bir iş tanımına sahiptir. Ve tüm çalışanların iş tanımları ve iş tarifleri ISO Kalite Sistem Belgesinde yer almaktadır.		
Dayanak: ISO Kalite Sistem Belgesi		
4) Muhasebe sisteminin organizasyon yapısında iş tanımlarında tüm yetki ve sorumluluklar yazılı olarak açıkça belirtilmiştir ayrıca yeterli sayıda ve nitelikte eleman istihdamı sağlanmıştır	E +	H
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: Muhasebe sisteminin organizasyon yapısında iş tanımlarında tüm yetki ve sorumluluklar yazılı olarak yine ISO Kalite Sistem Belgesinde açıkça belirtilmiştir. Ayrıca yeterli sayıda ve nitelikte eleman istihdamı sağlanarak toplam muhasebe bölümünde 9 kişiden oluşan bir kadro yer almaktadır.		
Dayanak: ISO Kalite Sistem Belgesi ve görüş formunu cevaplandıran Muhasebe Müdürü Nihat Zencir'in görüşleri		
Derecelendirilen Alt Bölüm: Muhasebe Sisteminin Sorumluluk Alanlarına Ayrılması	Alt Bölüm Puanı: 5	
Şirketin Bu Bölümden Almış Olduğu Puan	5	
5) Muhasebe Sistemi: Genel Muhasebe, Maliyet Muhasebesi, Bütçe ve Yönetim Muhasebesi, Pay Sahipleri ile İlişkiler Birimi olarak bölümlere ayrılmıştır.	E +	H
Genel Muhasebe	+	
Maliyet Muhasebesi	+	
Bütçe ve Yönetim Muhasebesi	+	
Pay Sahipleri ile İlişkiler Birimi olarak bölümlere ayrılmıştır.	+	
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş.'nde muhasebe sisteminin sorumluluk alanlarına ayrılması; Genel Müdürlüğe bağlı Muhasebe Müdürlüğü şeklindedir. Muhasebe Müdürlüğü de kendi içerisinde Genel Muhasebe Şefliği ve Maliyet Muhasebe Şefliği olarak iki kısma ayrılmaktadır. Genel Muhasebe Şefliği Genel Muhasebe ve Satış Muhasebesi işlemlerini yürütürken Maliyet Muhasebesi Şefliği altında Bütçe Kontrol Şefliği adı altında Bütçe ve Yönetim Muhasebesi işlemlerini yürütmektedir. Ayrıca Pay Sahipleri ile İlişkiler Birimi de mevcuttur.		
Dayanak: Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş.'nin organizasyon şeması ve görüş formunu cevaplandıran Muhasebe Müdürü Nihat Zencir'in görüşleri		
Şirketin Muhasebe Sisteminin Organizasyonu Kriterinden Almış Olduğu Toplam Puan	30	
Derecelendirilen Ana Bölüm: Muhasebe El Kitabı	Ana Bölüm	

		Puanı: 15	
Derecelendirilen Alt Bölüm: Fiziki Yapılanma		Alt Bölüm Puanı: 5	
Şirketin Bu Bölümden Almış Olduğu Puan		0	
6) Şirkete ait düzenlenmiş muhasebe el kitabı vardır ve ispatlanabilir şekildedir.	E	H -	
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş. muhasebe el kitabına sahip değildir. Muhasebe El Kitabının varlığı muhasebe sisteminin kurumsallaşmasını sağlayan kriterler içerisinde yüksek önem düzeyine sahip bir kriterdir. Kurumsallaşmaya etkisi bizce yüksek olan muhasebe el kitabının bir an önce hazırlanması ve muhasebe sisteminin kurumsallaşmasına yol açan engelin de ortadan kalkmasını böylece muhasebe bilgi birikiminin kişilerin beyninde değil kuruma mal olarak dökümanite edilmesini sağlayacaktır.			
Dayanak: Görüş formunu cevaplandıran Muhasebe Müdürü Nihat Zencir'in Görüşleri			
Derecelendirilen Alt Bölüm: İşleyiş		Alt Bölüm Puanı:10	
Şirketin Bu Bölümden Almış Olduğu Puan		0	
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş. muhasebe el kitabına sahip değildir. Dolayısıyla muhasebe el kitabının içeriğinde yer alan bilgilerin her ne derece varlığının bahsi söz konusu olsa da muhasebe el kitabı olmadığı için işleyişe verilen cevap da hayır olacaktır.			
Dayanak: Görüş formunu cevaplandıran Muhasebe Müdürü Nihat Zencir'in Görüşleri			
7) Muhasebe el kitabı içeriğinde bulunması gereken bilgileri içermektedir.	E	H	
Giriş		-	
Şirketin Örgüt Yapısı			
Muhasebe Bölümünün Örgüt Yapısı			
Görev, Yetki ve Sorumluluklar			
Belgeler ve Düzenlenme Esasları			
Başlıca Muhasebe Politikaları, Amortisman Yöntemi, Stok Değerleme Yöntemleri, Karşılık Ayırma Yöntemleri			
Hesap Planı ve Hesapların İşleyişinin Açıklamaları			
Başlıca Mali Tablolar			
Mali Tabloların Sunuluş Biçimi			
Şirketin Muhasebe Hizmetlerinde Kullanılan Bilgisayar Donanım ve Yazılımının Teknik Özellikleri			
Şirketin Muhasebe El Kitabı Kriterinden Almış Olduğu Toplam Puan		0	
Derecelendirilen Ana Bölüm: Etik Kodlar		Ana Bölüm Puanı: 20	
Derecelendirilen Alt Bölüm: Fiziki Yapılanma		Alt Bölüm	

	Puanı:5	
Şirketin Bu Bölümden Almış Olduğu Puan	5	
8) Şirket tarafından yazılı şekilde oluşturulmuş bir etik kod uygulaması vardır.	E +	H
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş. tarafından oluşturulmuş ve kamuya açıklanmış etik kodları uygulaması vardır. Yalnız etik kodlar “Etik Kurallar” başlığı altında yayınlanmaktadır.		
Dayanak: Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş. İnternet Sitesi		
Derecelendirilen Alt Bölüm: İşleyiş	Alt Bölüm Puanı:15	
Şirketin Bu Bölümden Almış Olduğu Puan	15	
9) Bu kodlar ilgili taraflara (paydaşlara) ve çalışanlara internet, broşür vb. araçlarla bildirilmiştir.	E +	H
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş. tarafından oluşturulan etik kodlar ilgili taraflara internet sitesi aracılığıyla bildirilmiştir. Ayrıca çalışanlar etik kodlardan ayrıca haberdardır.		
Dayanak: Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş. İnternet Sitesi ve görüş formunu cevaplandıran Muhasebe Müdürü Nihat Zencir’in Görüşleri		
10) Yöneticiler ve çalışanların etik kodlara uyulmadığı takdirde şirketçe uygulanan yaptırımlar ayrıca tanımlanmıştır.	E +	H
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş. tarafından oluşturulan etik kodlara uyulmadığı takdirde etik kodlara şöyle bir açıklama getirilmiştir; Topluluktaki tüm görevlerde topluluk yönetmelik, prosedür ve talimatları eksiksiz uygulandığı gibi Şişecam Topluluğu Etik Kuralları da uygulanmalıdır. Topluluk Etik Kurallarını veya prosedür, yönetmelik ve talimatlarını ihlal edenler, iş akdinin feshedilmesine kadar varabilecek disiplin yaptırımları ile karşı karşıya kalabileceklerdir. Ayrıca Muhasebe Müdürü Nihat Zencir’in bu konuyla ilgili açıklaması da yine aynı yöndedir.		
Dayanak: Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş. İnternet Sitesinde yer alan Etik Kurallar ve görüş formunu cevaplandıran Muhasebe Müdürü Nihat Zencir’in Görüşleri		
11) Karar verme, strateji oluşturma süreçlerinde etik hususlar gözetilmektedir.	E +	H
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: Karar verme, strateji oluşturma süreçlerinde etik kodların gözetildiği yine Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş. tarafından oluşturulan etik kurallar broşüründe yer almaktadır. Ayrıca Muhasebe Müdürü Nihat Zencir; yapılan işlerde, kararlarda ve şirketin geleceğini etkileyebilecek stratejik durumlarda etik kodlara uyulması gerektiğinin bir zorunluluk olduğunu dile getirmiştir.		
Dayanak: Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş. İnternet Sitesinde yer alan Etik Kurallar ve görüş formunu cevaplandıran Muhasebe Müdürü Nihat Zencir’in Görüşleri		

12) Etik kodların içinde yer alan kurallar gereği çalışanlarda mesleki yeterlilik şartı aranmaktadır ve işe alımlarda ön şart olarak belgelendiriniz ibaresi yer almaktadır.	E +	H
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş.'nin etik kodlarının içerisinde mesleki yeterlilik şartı diye bir ibraz söz konusu olmamakla birlikte bunun yanı sıra işe alımlarda 4 yıllık üniversitelerin ilgili bölümlerinde mezun, mezun olduğu bölümle ilgili yeterli nitelik ve donanımına sahip, işçi sağlığı güvenliği konusunda bilgi sahibi, deneyimli ayrıca sektörün getirdiği ilgili sertifikalara sahipliği şartı aranmaktadır.		
Dayanak: Görüş formunu cevaplandıran Muhasebe Müdürü Nihat Zencir'in Görüşleri		
13) Çalışanların şirket yararı ile kişisel menfaatlerinin çatışmasına neden olacak durumlar söz konusu değildir.	E +	H
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş. tarafından oluşturulan etik kodlara uyulmadığı takdirde etik kodlara şöyle bir açıklama getirilmiştir; Topluluk genelindeki tüm görevlerde ve faaliyetlerde topluluk menfaatleri gözetilir ve çıkar çatışmalarından uzak durulur. Kişisel çıkarların birinci önceliğimiz olan topluluk menfaatlerini gözetme becerisini etkilemesine izin verilmez. Topluluktaki görevler, sorumluluklar veya Şişecam kimliği kullanılarak şahsi ve yakın akraba/arkadaşlara menfaat sağlanmaz. Ayrıca Muhasebe Müdürü Nihat Zencir'in bu konuyla ilgili açıklaması da yine aynı yöndedir.		
Dayanak: Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş. İnternet Sitesinde yer alan Etik Kurallar ve görüş formunu cevaplandıran Muhasebe Müdürü Nihat Zencir'in Görüşleri		
14) Ücretlerle mesleki yeterlilik arasında ilişki vardır ve bu durum ücret bordrosunda yazılı olarak açıkça belgelendirilmektedir.	E +	H
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: Muhasebe Müdürü Nihat Zencir'in görüşüne dayanarak ücretlerle mesleki yeterlilik arasında bir ilişkinin olduğu ücret bordrolarında açıkça belgelendirilmektedir.		
Dayanak: Görüş formunu cevaplandıran Muhasebe Müdürü Nihat Zencir'in Görüşleri		
Şirketin Etik Kodlar Kriterinden Almış Olduğu Toplam Puan	20	
Derecelendirilen Ana Bölüm: Bilgi Açıklama Politikası	Ana Bölüm Puanı:9	
Derecelendirilen Alt Bölüm: Fiziki Yapılanma	Alt Bölüm Puanı: 1	
Şirketin Bu Bölümden Almış Olduğu Puan	1	
15) Şirketin yönetim kurulu tarafından yazılı hale getirilmiş bir bilgi açıklama politikası vardır.	E +	H
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş.'nin Yönetim Kurulu tarafından onaylanmış ve kamuya açıklanmış bilgilendirme politikası vardır.		
Dayanak: Genel Kurul Bilgilendirme Dökümanı ve Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş. İnternet		

Sitesi		
Derecelendirilen Alt Bölüm: İşleyiş	Alt Bölüm Puanı:1	
Şirketin Bu Bölümden Almış Olduğu Puan	1	
16) Bilgilendirme politikası, ticari sır kapsamı dışındaki gerekli bilgi ve açıklamaların pay sahipleri, yatırımcılar, çalışanlar, müşteriler ve ilgili diğer taraflara zamanında, doğru, eksiksiz, anlaşılabilir, kolay ve en düşük maliyetle ulaşılabilir olarak, eşit koşullarda iletilmesini sağlamaktadır.	E +	H
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş.'ne ait bilgilendirme politikası, ticari sır kapsamı dışındaki gerekli bilgi ve açıklamaların pay sahipleri, yatırımcılar, çalışanlar, müşteriler ve ilgili diğer taraflara zamanında, doğru, eksiksiz, anlaşılabilir, kolay ve en düşük maliyetle ulaşılabilir olarak, eşit koşullarda iletilmesini sağlamaktadır.		
Dayanak: Genel Kurul Bilgilendirme Dökümanı ve Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş. İnternet Sitesi		
Derecelendirilen Alt Bölüm: Faaliyet Raporu	Alt Bölüm Puanı:5	
Şirketin Bu Bölümden Almış Olduğu Toplam Puan	3,275	
17) Faaliyet raporu mevzuat hükümleri saklı kalmak kaydıyla faaliyet raporunun içeriğinde bulunması gereken asgari konuları içermektedir.	E +	H
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A. Ş. 2012 yıllık faaliyet raporu ve 01.01.2013- 30.06.2013 ara dönem yönetim kurulu faaliyet raporu Seri: IV No:54 SPK Kurumsal Yönetim İlkelerinin Belirlenmesine ve Uygulanmasına İlişkin Tebliğde yer alan Bölüm II Kamuyu Aydınlatma ve Şeffaflık 3.2 Kısım itibarıyla yıllık faaliyet raporu içerisinde yer alan asgari konular açısından incelenmiştir. Buna göre Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A. Ş. 2012 yıllık faaliyet raporu ve 01.01.2013- 30.06.2013 ara dönem yönetim kurulu faaliyet raporları asgari konu bakımından incelendiğinde; 4 ana başlık halinde ele alınan yıllık faaliyet raporunun asgari konuları;		
Şirkete İlişkin Bilgiler (Her bir alt bölüm kendi içerisinde eşit puanlanacaktır)	Alt Bölüm Puanı:0,5	
Şirketin Bu Bölümden Almış Olduğu Puan	0,375	
1-Faaliyet Konusu	E +	H
2-Sektör hakkında bilgi ve şirketin sektör içindeki yeri	E	H -
3-Organizasyon, sermaye, ortaklık yapısı ve yönetim yapısı değişiklikleri	E +	H
4-Şirketin gerçek kişi nihai hakim pay sahibi/sahipleri, dolaylı ve karşılıklı iştirak ilişkilerinden arındırılmak sureti ile gösteren ortaklık yapısı tablosu	E +	H

Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A. Ş. 2012 yıllık faaliyet raporu ve 01.01.2013- 30.06.2013 ara dönem yönetim kurulu faaliyet raporu incelendiğinde şirkete ilişkin bilgilere dayalı olarak Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş.'nin faaliyet raporlarında Faaliyet konusu, organizasyon, sermaye, ortaklık yapısı değişiklikleri ve Şirketin gerçek kişi nihai hakim pay sahibi/sahipleri, dolaylı ve karşılıklı iştirak ilişkilerinden arındırılmak sureti ile gösteren ortaklık yapısı tablosu 2012 yıllık ve 2013 ara dönem faaliyet raporlarında yer almaktadır. Yalnız yapılan incelemelerde şirketin faaliyet raporlarında sektör hakkında bilgi ve şirketin sektör içindeki yeri başlığına rastlanmamıştır.		
Dayanak: : Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A. Ş. 2012 yıllık faaliyet raporu ve 01.01.2013- 30.06.2013 ara dönem yönetim kurulu faaliyet raporu		
Finansal Duruma İlişkin Bilgiler	Alt Bölüm Puanı:2	
Şirketin Bu Bölümden Almış Olduğu Puan	0,99	
1-Finansal duruma ve faaliyet sonuçlarına ilişkin yönetimin analiz ve değerlendirmesi; planlanan faaliyetlerin gerçekleşme derecesi; belirlenen stratejik hedefler karşısında şirketin durumu	E +	H
2-Kar dağıtım politikası; kar dağıtımı yapılmayacaksa gerekçesi	E	H -
3-Satışlar, verimlilik, piyasa payı, gelir yaratma kapasitesi, karlılık, borç/öz kaynak oranı ve benzeri konularda ileriye dönük beklentiler	E +	H
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A. Ş. 2012 yıllık faaliyet raporu ve 01.01.2013- 30.06.2013 ara dönem yönetim kurulu faaliyet raporu incelendiğinde şirkete ilişkin bilgilere dayalı olarak Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş.'nin faaliyet raporlarında Finansal duruma ve faaliyet sonuçlarına ilişkin yönetimin analiz ve değerlendirmesi; planlanan faaliyetlerin gerçekleşme derecesi, satışlar, boç/öz kaynak oranı 2012 yıllık faaliyet raporunda yer almaktadır. Yalnız yapılan incelemelerde şirketin faaliyet raporlarında kar dağıtım politikası, verimlilik, piyasa payı, gelir yaratma kapasitesi başlıklarına rastlanmamıştır. (Şirketin kar dağıtım politikası genel kurul bilgilendirme dökümanında yer almaktadır fakat faaliyet raporunda yer almadığı için kar dağıtım politikası bu bölümden puan alamayacaktır.)		
Dayanak: Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A. Ş. 2012 yıllık faaliyet raporu ve 01.01.2013- 30.06.2013 ara dönem yönetim kurulu faaliyet raporu		
Yönetim Kuruluna ve Pay Sahiplerine İlişkin Bilgiler	Alt Bölüm Puanı:2	
Şirketin Bu Bölümden Almış Olduğu Puan	1,75	
1-Yönetim Kurulu üyeleri ve yöneticilerin;	E	H
Özgeçmişleri	+	
Görev ve sorumlulukları,	+	
Şirket dışında yürüttükleri görevler ve münhasıran bu konuda şirketçe belirlenen	+	

kurallara uyulup uyulmadığı,		
Bağımsız yönetim kurulu üyelerinin bağımsızlık beyanı,		-
Ödenen bireysel ücret, ikramiye, diğer menfaatler ve bunların belirlenmesindeki kriterler ile kurumsal yönetim komitesi tarafından yapılan performans değerlendirmesi,	+	
Şirket sermayesinde pay oran ve tutarları, söz konusu kişiler ve şirket arasında yapılan işlemler	+	
Ellerinde bulunan şirkete ait sermaye piyasası araçları,		-
Şirketin faaliyetleri ile ilgili olarak haklarında açılan davalar	+	
2-Genel kurulların fonksiyonu, pay sahiplerinin sahip olduğu haklar ve bu hakların kullanılmasına ilişkin esasların açıklandığı metinlere ulaşım bilgileri	+	
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A. Ş. 2012 yıllık faaliyet raporu ve 01.01.2013- 30.06.2013 ara dönem yönetim kurulu faaliyet raporu incelendiğinde şirkete ilişkin bilgilere dayalı olarak Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş.'nin faaliyet raporlarında Yönetim Kurulu üyeleri ve yöneticilerin alt başlıklarından özgeçmişleri, görev ve sorumlulukları, şirket dışında yürüttükleri görevler ve münhasıran bu konuda şirketçe belirlenen kurallara uyulup uyulmadığı, ödenen bireysel ücret, ikramiye, diğer menfaatler ve bunların belirlenmesindeki kriterler ile kurumsal yönetim komitesi tarafından yapılan performans değerlendirmesi, şirket sermayesinde pay oran ve tutarları, söz konusu kişiler ve şirket arasında yapılan işlemler, şirketin faaliyetleri ile ilgili olarak haklarında açılan davalar yer alırken aynı başlık altında bağımsız yönetim kurulu üyelerinin bağımsızlık beyanı (Şirketin internet sitesinde duyurular kısmında bağımsız şirket denetçisi bölümünde yer almaktadır fakat faaliyet raporlarında yer almadığı için bu maddeden puan alamayacaktır) ve ellerinde bulunan şirkete ait sermaye piyasası araçlarına rastlanmamıştır. Ayrıca Genel kurulların fonksiyonu, pay sahiplerinin sahip olduğu haklar ve bu hakların kullanılmasına ilişkin esasların açıklandığı metinlere ulaşım bilgileri incelenen faaliyet raporlarında yer almaktadır.		
Dayanak: Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A. Ş. 2012 yıllık faaliyet raporu ve 01.01.2013- 30.06.2013 ara dönem yönetim kurulu faaliyet raporu		
İç Kontrol, Bağımsız Denetim ve Risklere İlişkin Bilgiler	Alt Bölüm Puanı:0,5	
Şirketin Bu Bölümden Almış Olduğu Toplam Puan	0,16	
1-İç kontrol sistemi ile bu sistemin sağlıklı olarak işleyip işlemediğine ilişkin yönetim kurulu beyanı	E	H -
2-Bağımsız denetim kuruluşunun şirketin iç kontrol sistemi ile görüşü	E	H -
3-Faaliyetlerle ilgili öngörülebilir risklere ilişkin detaylı açıklama	E +	H

Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A. Ş. 2012 yıllık faaliyet raporu ve 01.01.2013- 30.06.2013 ara dönem yönetim kurulu faaliyet raporu incelendiğinde şirkete ilişkin bilgilere dayalı olarak Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş.'nin faaliyet raporlarında Faaliyetlerle ilgili öngörülebilir risklere ilişkin detaylı açıklama yer almaktadır. Yalnız yapılan incelemelerde şirketin faaliyet raporlarında İç kontrol sistemi ile bu sistemin sağlıklı olarak işleyip işlemediğine ilişkin yönetim kurulu beyanı ve Bağımsız denetim kuruluşunun şirketin iç kontrol sistemi ile görüşü başlıklarına rastlanmamıştır.		
Dayanak: Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A. Ş. 2012 yıllık faaliyet raporu ve 01.01.2013- 30.06.2013 ara dönem yönetim kurulu faaliyet raporu		
Derecelendirilen Alt Bölüm: Ticari Sır Kavramı ve İçerden Öğrenenlerin Ticareti	Alt Bölüm Puanı:1	
Şirketin Bu Bölümden Almış Olduğu Toplam Puan	1	
18) Şirketin ticari sır niteliğindeki bilgilerin güvenliği ve bu sırların korunması için bir tedbir, politika vs. oluşturulmuştur ve belgelenebilir niteliktedir.	E +	H
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş.'in ticari sır niteliğindeki bilgilerin güvenliği; Şirketin genel kurul bilgilendirme dökümanında; "Özel durumların kamuya açıklanmasına kadar gizliliğin sağlanmasına yönelik olarak, içsel bilgiye erişimi bulunan Denizli Cam çalışanları, ilgili mevzuattan kaynaklanan sorumlulukları ve hangi bilgilerin hangi şartlarda ve kimler tarafından kamuya açıklanacağı konularında kapsamlı olarak bilgilendirilir. Denizli Cam'a belirli hizmet sağlaması sebebiyle içsel bilgilere erişimi olabilecek kişi ve kurumlarla yapılan anlaşmalarda, gerektiğinde gizlilik maddesine yer verilir. Ayrıca, faaliyet sonuçları ile ilgili yetkisiz açıklamaları önlemek amacıyla takvim yılının belirli dönemlerinde kamuya açıklanmamış faaliyet sonuçları ve diğer konular hakkında sermaye piyasası katılımcıları ile bilgi paylaşımı yapılmaz. Bu dönem "sessiz dönem" olarak kabul edilir. Sessiz Dönem boyunca şirket yetkilileri, şirket adına kamuya açıklanmış bilgiler hariç, şirketin finansal durumu hakkında görüş bildirmez. Analist ve yatırımcılar gibi sermaye piyasası katılımcılarının finansal durumla ilgili soruları cevaplanmaz. Sessiz Dönemde şirket hakkında kamuya açıklama yapmaya yetkili kişilerin, içsel bilgilerin gizliliğine uyarak konferans, panel ve benzeri etkinliklere katılıp konuşma yapmalarında, yazılı ve görsel medyaya mülakat vermelerinde, Pay Sahipleri İle İlişkiler Birimi yetkililerin içsel bilgilerin gizliği kurallarına riayet etmek suretiyle yatırımcı toplantılarına katılmalarında bir kısıt yoktur. Sessiz Dönem üçer aylık ara ve yıllık hesap döneminin bittiği ayı takip eden ayın 15'inde başlar ve mali tabloların kamuya açıklandığı güne kadar devam eder" açıklaması yer almaktadır.		
Dayanak: Genel Kurul Bilgilendirme Dökümanı ve Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş. İnternet Sitesi ayrıca Muhasebe Müdürü Nihat Zencir'in görüşleri de bu iki dayanağı desteklemektedir.		
19) Şirketin sermaye piyasası araçlarının değerini etkileyebilecek nitelikteki bilgiye ulaşabilecek konumdaki yöneticilerin ve hizmet aldığı diğer kişi/kurumların listesi hazırlanmıştır ve bilgilendirme politikalarında yer alan	E +	H

esaslar çerçevesinde kamuya duyurulmuştur.		
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş. şirketin sermaye piyasası araçlarının değerini etkileyebilecek nitelikteki bilgiye ulaşabilecek konumdaki yöneticilerin ve hizmet aldığı diğer kişi/kurumların listesi hazırlanmıştır ve bilgilendirme politikalarında yer alan esaslar çerçevesinde kamuya duyurmuştur.		
Dayanak: Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş. İnternet Sitesi ayrıca Muhasebe Müdürü Nihat Zencir'in görüşleri		
Derecelendirilen Alt Bölüm: Kamuya Açıklanması Gereken Önemli Olay ve Gelişmeler	Alt Bölüm Puanı:1	
Şirketin Bu Bölümden Almış Olduğu Toplam Puan	1	
20) Şirket finansal durumuna ve faaliyet sonuçlarına etki edecek önemli bir durum oluştuğunda derhal kamuya açıklamaktadır.	E +	H
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş. şirketin finansal durumuna ve faaliyet sonuçlarına etkisi olan durumları anında kamuya bildirmek zorundadır. Ve kamuyu aydınlatmada yapılan çalışmalar ve kullanılan yöntem ve araçları Genel Kurul Bilgilendirme Dökümanında ayrıntılı olarak açıklamıştır.		
Dayanak: Genel Kurul Bilgilendirme Dökümanı ve Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş. İnternet Sitesi ayrıca Muhasebe Müdürü Nihat Zencir'in görüşleri iki dayanağı desteklemektedir.		
Şirketin Bilgi Açıklama Politikası Kriterinden Almış Olduğu Toplam Puan	7,275	
Derecelendirilen Ana Bölüm: Bilgi Teknolojilerinin Kullanım Düzeyi	Ana Bölüm Puanı: 17	
Derecelendirilen Alt Bölüm: Donanım ve Yazılım	Alt Bölüm Puanı:3	
Şirketin Bu Bölümden Almış Olduğu Puan	3	
21) Şirketin donanım ve yazılım teknolojisi muhasebe bilgi sisteminin gereksinimlerini karşılayabilecek nitelikte, güncellemeye açıktır.	E +	H
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş. 'nin donanım ve yazılım teknolojisi muhasebe bilgi sistemini karşılayabilecek niteliktedir. Muhasebe Müdürü Nihat Zencir'in yaptığı açıklamaya göre; BIT adlı bir sistemle gerek program, gerekse donanım konusunda herhangi bir destek talebinde bulunmaları halinde anlık cevaplamaya ve sorunları çözümlmeye ilişkin bir sistem geliştirilmiş durumdadır. Ayrıca yazılım programlarının güncellenmesi bireysel taleple veya iştirak olan başka bir şirketin talebiyle sistem yöneticisine iletilmesi, talebin gözden geçirilmesi halinde uygunluğu durumunda güncelleme yapılabilir.		
Dayanak: Muhasebe Müdürü Nihat Zencir'in görüşleri		
22) Yazılım belgeler açısından yeterlidir.	E +	H
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: Yazılımın belgeler açısından yeterliliği Muhasebe Müdürü Nihat Zencir'in görüşüyle desteklenmiştir.		

Dayanak: Muhasebe Müdürü Nihat Zencir'in görüşleri		
23) Online dosya ve kayıtları elde etmek mümkündür.	E +	H
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş.'nin bilgi teknolojileriyle online dosya ve kayıtları elde etmek mümkündür. Ayrıca Muhasebe Müdürü Nihat Zencir'in yaptığı açıklamaya göre; LIFE adlı bir sistemle görsel çalışmanın mümkün olduğu yani sizin ekranınızı bir başka şehirdeki Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş.'ndeki yetkili bir kişinin açabildiği ve sorun çözümüne bu şekilde yaklaşılabildiği anlaşılmıştır.		
Dayanak: Muhasebe Müdürü Nihat Zencir'in görüşleri		
Derecelendirilen Alt Bölüm: Bilgi Teknolojileri Alanında Yetişmiş Nitelikli Personel ve Sayısı	Alt Bölüm Puanı:5	
Şirketin Bu Bölümden Almış Olduğu Puan	5	
24)Şirket tarafından muhasebe bilgi sistemini geliştirme çalışmalarını yürütecek bir ekip oluşturulmuştur ve bu ekibin başında yer alan bir sistem analisti mevcuttur.	E +	H
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: Şirket tarafından muhasebe bilgi sistemini geliştirme çalışmalarını yürütecek bir ekip oluşturulmuştur şöyle ki Genel Muhasebe ve Maliyet Muhasebesi Şefliği bölümlerinin her birinin 3'er çalışan ve 1 şef olmak üzere 4 kişilik bir ekip oluşturulmuştur. Toplamda Muhasebe Müdürü ile birlikte 9 kişilik bir ekip bulunmaktadır.		
Dayanak: Muhasebe Müdürü Nihat Zencir'in görüşleri		
25) Oluşturulan ekip sayı ve nitelik bakımından yeterlidir.	E +	H
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: Şirket tarafından oluşturulan ekip sayı ve nitelik bakımından yeterlidir.		
Dayanak: Muhasebe Müdürü Nihat Zencir'in görüşleri		
Derecelendirilen Alt Bölüm: İnternet Sitesi	Alt Bölüm Puanı:9	
Şirketin Bu Bölümden Almış Olduğu Puan	8,23	
26) Şirket erişilebilir nitelikte bir internet sitesine sahiptir.	E +	H
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: Şirket erişilebilir bir internet sitesine sahiptir. Şirketin internet sitesi adresi; http://www.denizlicam.com.tr		
Dayanak: Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş. İnternet Sitesi		
27) Şirketin antetli kağıdında internet sitesinin adresi yer almaktadır.	E +	H
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: Şirketin antetli kağıdında internet sitesinin adresi yer almaktadır.		

Dayanak: Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş. Antetli Kağıdı		
28) Uluslar arası yatırımcıların da erişebilmesi için internet sitesi ayrıca ikinci bir dille İngilizce olarak düzenlenmiştir.	E +	H
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş. İnternet Sitesinin uluslar arası yatırımcıların da erişebilmesi için ikinci bir dille İngilizce olarak düzenlenmiştir. Fakat Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş. İnternet Sitesinin Yatırımcı İlişkileri bölümü İngilizce sayfasında yer almamaktadır. Şirket bir an önce bu durumu düzeltme yoluna gitmelidir.		
Dayanak: Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş. İnternet Sitesi		
29) Şirketin internet sitesinde internet sitesinin içeriğinde bulunması gereken konular yer almaktadır.	E +	H
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A. Ş. internet sitesi Seri: IV No:54 SPK Kurumsal Yönetim İlkelerinin Belirlenmesine ve Uygulanmasına İlişkin Tebliğde yer alan Bölüm II Kamuyu Aydınlatma ve Şeffaflık 3.2 Kısım itibarıyla internet sitesinin içeriğinde yer alması gereken hususlar açısından incelenmiştir. Buna göre Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A. Ş. İnternet Sitesinin içeriğinde yer alması gereken hususlar bakımından incelendiğinde; 5 ana başlık halinde ele alınan internet sitesinin içeriğinde yer alması gereken hususlar;		
Şirkete İlişkin Bilgiler (Her bir alt bölüm kendi içerisinde eşit puanlanacaktır)	Alt Bölüm Puanı:1	
Şirketin Bu Bölümden Almış Olduğu Puan:	0,77	
Ticaret Sicili Bilgileri	E +	H
Son durum itibarıyla ortaklık ve yönetim yapısı	E +	H
İmtiyazlı paylar hakkında detaylı bilgi, değişikliklerin yayınlandığı ticaret sicili gazetelerinin tarih ve sayısı ile birlikte şirket esas sözleşmesinin son hali	E +	H
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A. Ş. internet sitesi incelendiğinde şirkete ilişkin bilgilere dayalı olarak Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş.'nin kurumsal internet sitesinde Ticaret Sicili Bilgileri, son durum itibarıyla ortaklık ve yönetim yapısı ile şirket esas sözleşmesinin son hali yer almaktadır. Yalnız yapılan incelemelerde şirketin internet sitesinde İmtiyazlı paylar hakkında detaylı bilgi, değişikliklerin yayınlandığı ticaret sicili gazetelerinin tarih ve sayılarına rastlanmamıştır.		
Dayanak: Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş. İnternet Sitesi		
Raporlar	Alt Bölüm Puanı:1	
Şirketin Bu Bölümden Almış Olduğu Puan	1	
Finansal Raporlar	E +	H
Faaliyet Raporları	E	H

	+	
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A. Ş. internet sitesi incelendiğinde raporlara ilişkin bilgilere dayalı olarak Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş.'nin internet sitesinde Finansal Raporlar ve Faaliyet Raporları yer almaktadır.		
Dayanak: Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş. İnternet Sitesi		
Politikalar	Alt Bölüm Puanı:1	
Şirketin Bu Bölümden Almış Olduğu Puan	0,66	
Kar Dağıtım Politikası	E +	H
Bilgilendirme Politikası	E +	H
Çağrı yoluyla hisse senedi veya vekalet toplanmasında hazırlanan zorunlu bilgi formları ve benzeri formlar, varsa şirketin kendi paylarını geri alımına ilişkin politikası	E	H -
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A. Ş. internet sitesi incelendiğinde politikalar bölümüne ilişkin bilgilere dayalı olarak Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş.'nin kurumsal internet sitesinde Bilgilendirme Politikası ve Kar Dağıtım Politikası (Genel Kurul Bilgilendirme Dökümanında) yer almaktadır. Yalnız yapılan incelemelerde şirketin internet sitesinde çağrı yoluyla hisse senedi veya vekalet toplanmasında hazırlanan zorunlu bilgi formları ve benzeri formlar, varsa şirketin kendi paylarını geri alımına ilişkin politikasına rastlanmamıştır.		
Dayanak: Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş. İnternet Sitesi		
Genel Kurul Toplantıları	Alt Bölüm Puanı:1	
Şirketin Bu Bölümden Almış Olduğu Puan	1	
Genel Kurul Toplantılarının Gündemleri	E +	H
Katılanlar Cetvelleri ve Toplantı Tutanakları	E +	H
Vekaleten Oy Kullanma Formu	E +	H
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A. Ş. internet sitesi incelendiğinde genel kurul toplantılarına ilişkin bilgilere dayalı olarak Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş.'nin internet sitesinde Genel Kurul Toplantılarının Gündemleri, Katılanlar Cetvelleri ve Toplantı Tutanakları, Vekaleten Oy Kullanma Formu yer almaktadır.		
Dayanak: Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş. İnternet Sitesi		
Diğer	Alt Bölüm	

	Puanı:1	
Şirketin Bu Bölümden Almış Olduğu Puan	0,8	
Özel Durum Açıklamaları	E +	H
İzahnameler ve Halka Arz Sirkülerleri	E +	H
İlişkili Taraflarla İşlemlere İlişkin Bilgiler	E +	H
Şirket tarafından oluşturulan etik kurallar ve sıkça sorulan sorular başlığı altında şirkete ulaşan bilgi talepleri	E +	H
Soru ve ihbarlar ile bunlara verilen cevaplar	E	H -
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A. Ş. internet sitesi incelendiğinde diğer başlığına ilişkin bilgilere dayalı olarak Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş.'nin internet sitesinde Özel Durum Açıklamaları, İzahnameler ve Halka Arz Sirkülerleri, İlişkili Taraflarla İşlemlere İlişkin Bilgiler, Şirket tarafından oluşturulan etik kurallar ve sıkça sorulan sorular başlığı altında şirkete ulaşan bilgi talepleri yer almaktadır. Yalnız yapılan incelemelerde şirketin internet sitesinde Soru ve ihbarlar ile bunlara verilen cevaplar başlığına rastlanmamıştır.		
Dayanak: Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş. İnternet Sitesi		
Şirketin İnternet Sitesinin İçeriğine Yönelik Bölümlemeye Almış Olduğu Puan	4,23	
30) Kurumsal yatırımcılar ve diğer paydaşlar için kamuyu aydınlatması beklenen gerekli tüm bilgiler şirketin internet sitesinde açık, doğru, anlaşılabilir ve erişilebilir olarak sunulmaktadır.	E +	H
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A. Ş. internet sitesinde kurumsal yatırımcılar ve diğer paydaşlar için kamuyu aydınlatması beklenen gerekli tüm bilgiler açık, doğru, anlaşılabilir ve erişilebilir olarak sunulmaktadır		
Dayanak: Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş. İnternet Sitesi		
31) Şirketin internet sitesi etkin olarak kullanılabilir.	E +	H
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A. Ş. internet sitesi etkin olarak kullanılabilir.		
Dayanak: Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş. İnternet Sitesi		
Şirketin Bilgi Teknolojilerinin Kullanım Düzeyi Kriterinden Almış Olduğu Toplam Puan	16,23	
Derecelendirilen Ana Bölüm: Denetim	Ana Bölüm Puanı:9	
Derecelendirilen Alt Bölüm: İç Denetim Birimi	Alt Bölüm	

	Puanı:3	
Şirketin Bu Bölümden Almış Olduğu Puan	3	
32) Şirketin yönetim kuruluna bağlı iç denetim faaliyetlerini yürüten bir iç denetim birimi mevcuttur.	E +	H
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: Şirketin risk yönetimi faaliyetleri Şişecam Yönetim Kurulu'na bağlı olarak görev yapan Risk Yönetimi ve İç Denetim Başkanlığı bünyesinde kurulan Risk Yönetim Müdürlüğü tarafından koordine edilmektedir.		
Dayanak: 01.01.2013-30.06.2013 ara dönem Yönetim Kurulu Faaliyet Raporu ve Muhasebe Müdürü Nihat Zencir'in görüşü		
33) Şirketin iç denetim birimi verimliliğe ve yeniliğe ne kadar odaklanıldığını, süreçlerin doğru işleyip işlemediğini, risklerin ne kadar etkin yönetildiğini objektif bir şekilde tespit etmekte ve gerekli iyileştirmeleri yapmaktadır.	E +	H
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: Şirketin iç denetim ve risk yönetimi fonksiyonlarının birbirleri ile olan iletişimi en üst seviyede tutulmakta ve risk odaklı iç denetim çalışmaları ile yönetim etkinliğinin artırılması hedeflenmektedir. Kurumsal bir yapının tesis edilmesi, hissedarlara ve paydaşlara gereken güvencenin sağlanması, şirketin maddi ve maddi olmaya varlıklarının korunması, belirsizliklerden kaynaklanan kayıpların en aza indirilmesi ve olası fırsatlardan en fazla faydanın sağlanması amacıyla çalışmalar yapılmakta ve düzenli olarak raporlanmaktadır.		
Dayanak: 01.01.2013-30.06.2013 ara dönem Yönetim Kurulu Faaliyet Raporu ve Muhasebe Müdürü Nihat Zencir'in görüşü		
Derecelendirilen Alt Bölüm: Denetim Komitesi	Alt Bölüm Puanı:3	
Şirketin Bu Bölümden Almış Olduğu Puan	3	
34) Şirketin yönetim kurulu tarafından oluşturulmuş denetim komitesinin varlığından söz etmek mümkündür.	E +	H
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: Şirketin yönetim kurulu tarafından oluşturulmuş denetim komitesi vardır.		
Dayanak: Muhasebe Müdürü Nihat Zencir'in görüşü ve Kamuyu Aydınlatma Platformu		
35) Şirketin yönetim kurulu tarafından oluşturulan kendi üyeleri arasından seçilen en az iki üyesi vardır.	E +	H
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: Şirketin yönetim kurulu tarafından oluşturulan kendi üyeleri arasından seçilen en az iki üyesi vardır.Şöyle ki; Üzeyir Baysal: Denetim Komitesi Başkanı Didar Sevdil Yıldırım: Denetim Komitesi Üyesi		
Dayanak: Muhasebe Müdürü Nihat Zencir'in görüşü ve Kamuyu Aydınlatma Platformu		
Derecelendirilen Alt Bölüm: Bağımsız Denetim	Alt Bölüm Puanı:3	
Şirketin Bu Bölümden Almış Olduğu Puan	2,4	

36) Şirketin denetim faaliyetlerini yürüttüğü bağımsız bir denetim kuruluşla anlaşması vardır.	E +	H
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: Şirketin denetim faaliyetlerini yürüttüğü bağımsız denetim kuruluşu Başaran Nas Bağımsız Denetim ve Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik A.Ş. 'dir.		
Dayanak: Muhasebe Müdürü Nihat Zencir'in görüşü, Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş. İnternet Sitesi		
37) Bağımsız denetim kuruluşları ve bu kuruluşlarda istihdam edilen denetim elemanları bağımsızlığı esas almaktadır bu duruma faaliyet raporunda yer verilmiştir.	E +	H
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: Bağımsız denetim kuruluşları ve bu kuruluşlarda istihdam edilen denetim elemanları bağımsızlığı esas almaktadır bu duruma şirketin internet sitesinde yer verilmiştir.		
38) Şirket yönetim kurulu tarafından bir bağımsız denetim kuruluşu; sürekli ve/veya özel denetimlerde en çok 5 hesap dönemi için seçilmiştir.	E +	H
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: Başaran Nas Bağımsız Denetim ve Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik A.Ş. ile anlaşma 2013 ve 2014 yılı dönemlerinin denetlenmesini esas almaktadır.		
Dayanak: Muhasebe Müdürü Nihat Zencir'in görüşü		
39) Şirket aynı bağımsız denetim kuruluşu ile yeniden sürekli ve/veya özel denetim sözleşmesi imzalanabilmesi için en az 2 hesap döneminin geçmesi kuralına uymaktadır.	E +	H
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: Şirket aynı bağımsız denetim kuruluşu ile yeniden sürekli ve/veya özel denetim sözleşmesi imzalanabilmesi için en az 2 hesap döneminin geçmesi kuralına uymaktadır.		
Dayanak: Muhasebe Müdürü Nihat Zencir'in görüşü		
40) Şirketin bağımsız denetim faaliyeti ve danışmanlık faaliyetlerini birbirinden ayrı şekilde yürütmektedir.	E	H -
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: Muhasebe Müdürü Nihat Zencir'in açıklamasına göre şirketin bağımsız denetim faaliyeti ve danışmanlık faaliyetleri aynı şirket tarafından farklı şekillerde yapılmaktadır.		
Dayanak: Muhasebe Müdürü Nihat Zencir'in görüşü		
Şirketin Denetim Kriterinden Almış Olduğu Toplam Puan	8,4	
ŞİRKETİN KURUMSAL MUHASEBE DERECELENDİRMESİ'NDEN ALMIŞ OLDUĞU PUAN	81,905	
ONLUK SİSTEME DÖNÜŞTÜRÜLMÜŞ HALİYLE PUAN	8,19	

EK – 2: DENTAŞ AMBALAJ VE KAĞIT SANAYİ A.Ş.’NİN KURUMSAL MUHASEBE DERECELENDİRMESİ’NE YÖNELİK VERİ DERLEME FORMU

KURUMSAL MUHASEBE DERECELENDİRMESİ’NE YÖNELİK VERİ DERLEME FORMU		
Tarih: 17.12.2013		
Derecelendirilen Şirket: Dentaş Ambalaj ve Kağıt Sanayi A.Ş.		
Formu Yanıtlayan Kişinin İsim Soyisim: Veysel Önemli		
Bulunduğu Bölüm: Mali İşler Bölümü		
Ünvanı: Genel Muhasebe Yönetmeni		
Deneyimi: 17 Yıl		
Derecelendirilen Ana Kriter: Muhasebe Sisteminin Organizasyonu	Ana Bölüm Puanı: 30	
Derecelendirilen Alt Kriter: Muhasebe Sisteminin Nesnel Açıdan Organizasyonu	Alt Bölüm Puanı: 10	
Şirketin Bu Bölümden Almış Olduğu Puan	10	
1) Muhasebede kullanılan ve hesap işlerinin ögesi olan, muhasebenin akışına yardımcı olacak belgeler, muhasebede kullanılan her türlü temel ve yardımcı defter, gerekli mizanlar ve gerekli tablolar düzenlenmiş ayrıca muhasebe sisteminde kullanılacak paket programlar temin edilmiştir.	E +	H
Muhasebenin Akışına Yardımcı Olacak Belgeler	+	
Muhasebede Kullanılan Her Türlü Temel ve Yardımcı Defter	+	
Gerekli Mizanlar	+	
Gerekli Tablolar	+	
Muhasebe Sisteminde Kullanılacak Paket Programlar	+	
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: Yapılan incelemede muhasebe sisteminin nesnel açıdan organizasyon yapısının tam olduğu ve yukarıdaki belge, defter ve paket programları kapsadığı tespit edilmiştir. Ayrıca şirket MFC Prom adlı yazılımı kullanmaktadır.		
Dayanak: Muhasebe sisteminin nesnel açıdan organizasyonunu sağlayan varlığını ispatlayan belge, defter, tablolar, mizanlar ve paket program		
Derecelendirilen Alt Bölüm: Muhasebe Sisteminin Personel Açısından Organizasyon Yapısı ve Yönetimi	Alt Bölüm Puanı: 15	
Şirketin Bu Bölümden Almış Olduğu Puan	15	
2) Muhasebe sistemi organizasyon şeması yazılı olarak düzenlenmiştir ve organizasyon şemasının varlığının yazılı hale getirilmesi ispatlanabilir bir şekildedir.	E +	H
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: Muhasebe sistemi organizasyon şeması mevcuttur.		

Dayanak: Dentaş Ambalaj ve Kağıt Sanayi A.Ş. 2012 yılı Faaliyet Raporu		
3) Muhasebe sisteminin organizasyon yapısında her çalışan bir iş tanımına sahiptir.	E +	H
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: Muhasebe sisteminin organizasyon yapısında her çalışan bir iş tanımına sahiptir. Ve tüm çalışanların iş tanımları ve iş tarifleri personel el kitabında yer almaktadır.		
Dayanak: Personel El Kitabı		
4) Muhasebe sisteminin organizasyon yapısında iş tanımlarında tüm yetki ve sorumluluklar yazılı olarak açıkça belirtilmiştir ayrıca yeterli sayıda ve nitelikte eleman istihdamı sağlanmıştır	E +	H
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: Muhasebe sisteminin organizasyon yapısında iş tanımlarında tüm yetki ve sorumluluklar yazılı olarak yine personel el kitabında açıkça belirtilmiştir. Ayrıca yeterli sayıda ve nitelikte eleman istihdamı sağlanarak toplam mali işler bölümünde 11 kişiden oluşan bir kadro yer almaktadır.		
Dayanak: Personel el kitabı ve görüş formunu cevaplandıran Genel Muhasebe Yönetmeni Veysel Önemli'nin görüşleri		
Derecelendirilen Alt Bölüm: Muhasebe Sisteminin Sorumluluk Alanlarına Ayrılması	Alt Bölüm Puanı: 5	
Şirketin Bu Bölümden Almış Olduğu Puan	5	
5) Muhasebe Sistemi: Genel Muhasebe, Maliyet Muhasebesi, Bütçe ve Yönetim Muhasebesi, Hissedarlarla İlişkiler ve SPK İşlemleri Bölümü olarak bölümlere ayrılmıştır.	E +	H
Genel Muhasebe	+	
Maliyet Muhasebesi	+	
Bütçe ve Yönetim Muhasebesi	+	
Pay Sahipleri ile İlişkiler Birimi olarak bölümlere ayrılmıştır.	+	
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: Dentaş Ambalaj ve Kağıt Sanayi A.Ş.'nde muhasebe sisteminin sorumluluk alanlarına ayrılması; Genel Müdürlüğe bağlı Mali İşler Müdürlüğü şeklindedir. Mali İşler Müdürlüğü de kendi içerisinde Finans ve Genel Muhasebe ayrıca Bütçe ve Raporlama olarak iki kısma ayrılmaktadır. Maliyet Muhasebesi bölümü şirketin genel politikası çerçevesinde tutulmamaktadır. Ayrıca Yatırımcı İlişkileri bölümü de mevcuttur.		
Dayanak: Dentaş Ambalaj ve Kağıt Sanayi A.Ş.'nin organizasyon şeması ve görüş formunu cevaplandıran Genel Muhasebe Yönetmeni Veysel Önemli'nin görüşleri		
Şirketin Muhasebe Sisteminin Organizasyonu Kriterinden Almış Olduğu Toplam Puan	30	
Derecelendirilen Ana Bölüm: Muhasebe El Kitabı	Ana Bölüm Puanı: 15	
Derecelendirilen Alt Bölüm: Fiziki Yapılanma	Alt Bölüm	

		Puanı: 5	
Şirketin Bu Bölümden Almış Olduğu Puan		0	
6) Şirkete ait düzenlenmiş muhasebe el kitabı vardır ve ispatlanabilir şekildedir.		E	H
			-
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: Dentaş Ambalaj ve Kağıt Sanayi A.Ş.'nde muhasebe el kitabının yayınlanıp yayınlanmadığı konusunda bir bilgi yok fakat Genel Muhasebe Yönetmeni Veysel Önemli'nin görüşlerine göre 2013 yılı içerisinde muhasebe el kitabının oluşturulması konusunda çalışmalar yapıldığını ve muhasebe el kitabının içeriğinin oluşturulduğu ifade edilmiştir. Ancak şirket muhasebe el kitabına henüz sahip olamadığından ve böyle bir taslak yazılı olarak tarafıma sunulmadığı için bu görüşün derecesi muhasebe el kitabı yokmuş gibi hesaplanacaktır.			
Dayanak: Görüş formunu cevaplandıran Genel Muhasebe Yönetmeni Veysel Önemli'nin görüşleri			
Derecelendirilen Alt Bölüm: İşleyiş		Alt Bölüm Puanı:10	
Şirketin Bu Bölümden Almış Olduğu Puan		0	
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: Dentaş Ambalaj ve Kağıt Sanayi A.Ş. muhasebe el kitabının oluşturulması konusunda çalışmalar yapıldığı ve muhasebe el kitabının içeriğinin oluşturulduğu ifade edilmiştir. Ancak şirket muhasebe el kitabını taslak haline getirmediğinden ya da böyle bir durum tarafıma yazılı olarak beyan edilmediğinden şirketin muhasebe el kitabına henüz sahip değildir. Dolayısıyla muhasebe el kitabının içeriğinde yer alan bilgilerin varlığının bahsi söz konusu olsa da muhasebe el kitabı olmadığı için işleyişe verilen cevap da hayır olacaktır.			
Dayanak: Görüş formunu cevaplandıran Genel Muhasebe Yönetmeni Veysel Önemli'nin görüşleri			
7) Muhasebe el kitabı içeriğinde bulunması gereken bilgileri içermektedir.		E	H
Giriş			-
Şirketin Örgüt Yapısı			
Muhasebe Bölümünün Örgüt Yapısı			
Görev, Yetki ve Sorumluluklar			
Belgeler ve Düzenlenme Esasları			
Başlıca Muhasebe Politikaları, Amortisman Yöntemi, Stok Değerleme Yöntemleri, Karşılık Ayırma Yöntemleri			
Hesap Planı ve Hesapların İşleyişinin Açıklamaları			
Başlıca Mali Tablolar			
Mali Tabloların Sunuluş Biçimi			
Şirketin Muhasebe Hizmetlerinde Kullanılan Bilgisayar Donanım ve Yazılımının Teknik Özellikleri			
Şirketin Muhasebe El Kitabı Kriterinden Almış Olduğu Toplam Puan		0	
Derecelendirilen Ana Bölüm: Etik Kodlar		Ana Bölüm Puanı: 20	
Derecelendirilen Alt Bölüm: Fiziki Yapılanma		Alt Bölüm	

	Puanı:5	
Şirketin Bu Bölümden Almış Olduğu Puan	5	
8) Şirket tarafından yazılı şekilde oluşturulmuş bir etik kod uygulaması vardır.	E +	H
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: Dentaş Ambalaj ve Kağıt Sanayi A.Ş. tarafından oluşturulmuş ve kamuya açıklanmış etik kodları uygulaması vardır. Yalnız etik kodlar “Temel Değerlerimiz” başlığı altında yayınlanmaktadır.		
Dayanak: Dentaş Ambalaj ve Kağıt Sanayi A.Ş. İnternet Sitesi		
Derecelendirilen Alt Bölüm: İşleyiş	Alt Bölüm Puanı:15	
Şirketin Bu Bölümden Almış Olduğu Puan	12,5	
9) Bu kodlar ilgili taraflara (paydaşlara) ve çalışanlara internet, broşür vb. araçlarla bildirilmiştir.	E +	H
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: Dentaş Ambalaj ve Kağıt Sanayi A.Ş. tarafından oluşturulan etik kodlar ilgili taraflara internet sitesi aracılığıyla bildirilmiştir. Ayrıca çalışanlar etik kodlardan ayrıca haberdardır.		
Dayanak: Dentaş Ambalaj ve Kağıt Sanayi A.Ş. İnternet Sitesi ve görüş formunu cevaplandıran Genel Muhasebe Yönetmeni Veysel Önemli'nin görüşleri		
10) Yöneticiler ve çalışanların etik kodlara uyulmadığı takdirde şirketçe uygulanan yaptırımlar ayrıca tanımlanmıştır.	E +	H
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: Dentaş Ambalaj ve Kağıt Sanayi A.Ş.'nin Genel Muhasebe Yönetmeni Veysel Önemli şirket tarafından oluşturulan etik kodlara uyulmadığı takdirde şirketçe uygulanan yaptırımlar vardır görüşünü olumlu olarak yanıtlamıştır fakat tarafıma yazılı olarak beyan edilmemiştir.		
Dayanak: Görüş formunu cevaplandıran Genel Muhasebe Yönetmeni Veysel Önemli'nin görüşleri		
11) Karar verme, strateji oluşturma süreçlerinde etik hususlar gözetilmektedir.	E +	H
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: Şirket tarafından karar verme, strateji oluşturma süreçlerinde etik kodların gözetildiği yine Genel Muhasebe Yönetmeni Veysel Önemli tarafından yapılan açıklamada şirket tarafından verilen kararlarda ve şirketin geleceğini etkileyebilecek stratejik durumlarda etik kodlara uyulması gerektiğinin bir zorunluluk olduğunu dile getirmiştir.		
Dayanak: Görüş formunu cevaplandıran Genel Muhasebe Yönetmeni Veysel Önemli'nin görüşleri		
12) Etik kodların içinde yer alan kurallar gereği çalışanlarda mesleki yeterlilik şartı aranmaktadır ve işe alımlarda ön şart olarak belgelendiriniz ibaresi yer almaktadır.	E +	H
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: Dentaş Ambalaj ve Kağıt Sanayi A.Ş.'nin etik kodlarının içerisinde mesleki yeterlilik şartı diye bir ibraz söz konusu olmamakla birlikte bunun yanı sıra işe alımlarda 4 yıllık üniversitelerin ilgili bölümlerinde mezun, mezun olduğu bölümle ilgili yeterli nitelik ve donanıma sahip, insan ilişkileri kuvvetli, tercihen üretim şirketlerinde tecrübesi olan,		

çok iyi derecede İngilizce bilen, MS Office programlarını kullanabilen, deneyimli ayrıca sektörün getirdiği ilgili sertifikalara sahipliği şartı aranmaktadır.		
Dayanak: Görüş formunu cevaplandıran Genel Muhasebe Yönetmeni Veysel Önemli'nin görüşleri		
13) Çalışanların şirket yararı ile kişisel menfaatlerinin çatışmasına neden olacak durumlar söz konusu değildir.	E +	H
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: Dentaş Ambalaj ve Kağıt Sanayi A.Ş.'nde çalışanların şirket yararı ile kişisel menfaatlerinin çatışmasına neden olabilecek durumlar söz konusu değildir. Bu duruma personel el kitabında değinilmiştir.		
Dayanak: Görüş formunu cevaplandıran Genel Muhasebe Yönetmeni Veysel Önemli'nin görüşleri		
14) Ücretlerle mesleki yeterlilik arasında ilişki vardır ve bu durum ücret bordrosunda yazılı olarak açıkça belgelendirilmektedir.	E	H -
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: Genel Muhasebe Yönetmeni Veysel Önemli tarafından "ücretlerle mesleki yeterlilik arasında bir ilişkinin maalesef kurulamadığı şirketin bu yönde çalışmalar yaptığını ve en büyük sıkıntılarının bu durum olduğu" dile getirilmiştir.		
Dayanak: Görüş formunu cevaplandıran Genel Muhasebe Yönetmeni Veysel Önemli'nin görüşleri		
Şirketin Etik Kodlar Kriterinden Almış Olduğu Toplam Puan	17,5	
Derecelendirilen Ana Bölüm: Bilgi Açıklama Politikası	Ana Bölüm Puanı:9	
Derecelendirilen Alt Bölüm: Fiziki Yapılanma	Alt Bölüm Puanı: 1	
Şirketin Bu Bölümden Almış Olduğu Puan	1	
15) Şirketin yönetim kurulu tarafından yazılı hale getirilmiş bir bilgi açıklama politikası vardır.	E +	H
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: Dentaş Ambalaj ve Kağıt A.Ş.'nin Yönetim Kurulu tarafından onaylanmış ve kamuya açıklanmış bilgilendirme politikası vardır.		
Dayanak: Dentaş Ambalaj ve Kağıt Sanayi A.Ş. İnternet Sitesinde yer alan Yatırımcı İlişkileri bölümünün içeriğinde bulunan Bilgilendirme Politikası		
Derecelendirilen Alt Bölüm: İşleyiş	Alt Bölüm Puanı:1	
Şirketin Bu Bölümden Almış Olduğu Puan	1	
16) Bilgilendirme politikası, ticari sır kapsamı dışındaki gerekli bilgi ve açıklamaların pay sahipleri, yatırımcılar, çalışanlar, müşteriler ve ilgili diğer taraflara zamanında, doğru, eksiksiz, anlaşılabilir, kolay ve en düşük maliyetle ulaşılabilir olarak, eşit koşullarda iletilmesini sağlamaktadır.	E +	H
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: Dentaş Ambalaj ve Kağıt Sanayi A.Ş.'ne ait bilgilendirme politikası, ticari sır kapsamı dışındaki gerekli bilgi ve açıklamaların pay sahipleri, yatırımcılar, çalışanlar, müşteriler ve ilgili diğer taraflara zamanında, doğru, eksiksiz, anlaşılabilir,		

kolay ve en düşük maliyetle ulaşılabilir olarak, eşit koşullarda iletilmesini sağlamaktadır.		
Dayanak: Dentaş Ambalaj ve Kağıt Sanayi A.Ş. İnternet Sitesinde yer alan Yatırımcı İlişkileri bölümün içeriğinde bulunan Bilgilendirme Politikası		
Derecelendirilen Alt Bölüm: Faaliyet Raporu	Alt Bölüm Puanı:5	
Şirketin Bu Bölümden Almış Olduğu Toplam Puan	4,28	
17) Faaliyet raporu mevzuat hükümleri saklı kalmak kaydıyla faaliyet raporunun içeriğinde bulunması gereken asgari konuları içermektedir.	E +	H
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: Dentaş Ambalaj ve Kağıt Sanayi A. Ş. 2012 yıllık faaliyet raporu ve 31.03.2013-30.06.2013-30.09.2013 ara dönem yönetim kurulu faaliyet raporu Seri: IV No:54 SPK Kurumsal Yönetim İlkelerinin Belirlenmesine ve Uygulanmasına İlişkin Tebliğde yer alan Bölüm II Kamuyu Aydınlatma ve Şeffaflık 3.2 Kısım itibariyle yıllık faaliyet raporu içerisinde yer alan asgari konular açısından incelenmiştir. Buna göre Dentaş Ambalaj ve Kağıt Sanayi A. Ş. 2012 yıllık faaliyet raporu ve 31.03.2013-30.06.2013-30.09.2013 ara dönem yönetim kurulu faaliyet raporları asgari konu bakımından incelendiğinde; 4 ana başlık halinde ele alınan yıllık faaliyet raporunun asgari konuları;		
Şirkete İlişkin Bilgiler (Her bir alt bölüm kendi içerisinde eşit puanlanacaktır)	Alt Bölüm Puanı:0,5	
Şirketin Bu Bölümden Almış Olduğu Puan	0, 5	
1-Faaliyet Konusu	E +	H
2-Sektör hakkında bilgi ve şirketin sektör içindeki yeri	E +	H
3-Organizasyon, sermaye, ortaklık yapısı ve yönetim yapısı değişiklikleri	E +	H
4-Şirketin gerçek kişi nihai hakim pay sahibi/sahipleri, dolaylı ve karşılıklı iştirak ilişkilerinden arındırılmak sureti ile gösteren ortaklık yapısı tablosu	E +	H
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: Dentaş Ambalaj ve Kağıt Sanayi A. Ş. 2012 yılı faaliyet raporu incelendiğinde şirkete ilişkin bilgilere dayalı olarak Faaliyet konusu, Sektör hakkında bilgi ve şirketin sektör içindeki yeri Organizasyon, sermaye, ortaklık yapısı ve yönetim değişiklikleri, şirketin gerçek kişi nihai hakim pay sahibi/sahipleri, dolaylı ve karşılıklı iştirak ilişkilerinden arındırılmak sureti ile gösteren ortaklık yapısı tablosu 2012 yılı faaliyet raporunda yer almaktadır.		
Dayanak: Dentaş Ambalaj ve Kağıt Sanayi A. Ş. 2012 yıllık faaliyet raporu		
Finansal Duruma İlişkin Bilgiler	Alt Bölüm Puanı:2	
Şirketin Bu Bölümden Almış Olduğu Puan	1,87	

1-Finansal duruma ve faaliyet sonuçlarına ilişkin yönetimin analiz ve değerlendirmesi; planlanan faaliyetlerin gerçekleşme derecesi; belirlenen stratejik hedefler karşısında şirketin durumu	E +	H
2-Kar dağıtım politikası; kar dağıtımı yapılmayacaksa gerekçesi	E +	H
3-Satışlar, verimlilik, piyasa payı, gelir yaratma kapasitesi, karlılık, borç/öz kaynak oranı ve benzeri konularda ileriye dönük beklentiler	E +	H
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: Dentaş Ambalaj ve Kağıt Sanayi A. Ş. 2012 yıllık faaliyet raporu ve 31.03.2013-30.06.2013-30.09.2013 ara dönem yönetim kurulu faaliyet raporu incelendiğinde finansal duruma ilişkin bilgilere dayalı olarak Dentaş Ambalaj ve Kağıt Sanayi A.Ş.'nin faaliyet raporlarında Finansal duruma ve faaliyet sonuçlarına ilişkin yönetimin analiz ve değerlendirmesi; planlanan faaliyetlerin gerçekleşme derecesi, belirlenen stratejik hedefler karşısında şirketin durumu, Kar dağıtım politikası; kar dağıtımı yapılmayacaksa gerekçesi, satışlar, piyasa payı, gelir yaratma kapasitesi, karlılık, borç/özkaynak oranı ve benzeri konularda ileriye dönük beklentiler 2012 yıllık faaliyet raporu ve 31.03.2013-30.06.2013-30.09.2013 ara dönem yönetim kurulu faaliyet raporlarında yer almaktadır. Yalnız yapılan incelemelerde şirketin faaliyet raporlarında verimlilik başlığına rastlanmamıştır.		
Dayanak: Dentaş Ambalaj ve Kağıt Sanayi A. Ş. 2012 yılı faaliyet raporu ve 31.03.2013-30.06.2013-30.09.2013 ara dönem yönetim kurulu faaliyet raporu		
Yönetim Kuruluna ve Pay Sahiplerine İlişkin Bilgiler	Alt Bölüm Puanı:2	
Şirketin Bu Bölümden Almış Olduğu Puan	1,75	
1-Yönetim Kurulu üyeleri ve yöneticilerin;	E	H
Özgeçmişleri	+	
Görev ve sorumlulukları,	+	
Şirket dışında yürüttükleri görevler ve münhasıran bu konuda şirketçe belirlenen kurallara uyulup uyulmadığı,	+	
Bağımsız yönetim kurulu üyelerinin bağımsızlık beyanı,		-
Ödenen bireysel ücret, ikramiye, diğer menfaatler ve bunların belirlenmesindeki kriterler ile kurumsal yönetim komitesi tarafından yapılan performans değerlendirmesi,	+	
Şirket sermayesinde pay oran ve tutarları, söz konusu kişiler ve şirket arasında yapılan işlemler	+	
Ellerinde bulunan şirkete ait sermaye piyasası araçları,		-
Şirketin faaliyetleri ile ilgili olarak haklarında açılan davalar	+	
2-Genel kurulların fonksiyonu, pay sahiplerinin sahip olduğu haklar ve bu hakların kullanılmasına ilişkin esasların açıklandığı metinlere ulaşım bilgileri	+	

Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: Dentaş Ambalaj ve Kağıt Sanayi A. Ş. 2012 yıllık faaliyet raporu ve 31.03.2013-30.06.2013-30.09.2013 ara dönem yönetim kurulu faaliyet raporu incelendiğinde yönetim kuruluna ve pay sahiplerine ilişkin bilgilere dayalı olarak Dentaş Ambalaj ve Kağıt Sanayi A.Ş.'nin faaliyet raporlarında Yönetim Kurulu üyeleri ve yöneticilerin alt başlıklarından özgeçmişleri, görev ve sorumlulukları, şirket dışında yürüttükleri görevler ve münhasıran bu konuda şirketçe belirlenen kurallara uyulup uyulmadığı, ödenen bireysel ücret, ikramiye, diğer menfaatler ve bunların belirlenmesindeki kriterler ile kurumsal yönetim komitesi tarafından yapılan performans değerlendirmesi, şirket sermayesinde pay oran ve tutarları, söz konusu kişiler ve şirket arasında yapılan işlemler, şirketin faaliyetleri ile ilgili olarak haklarında açılan davalar yer alırken aynı başlık altında bağımsız yönetim kurulu üyelerinin bağımsızlık beyanı ve ellerinde bulunan şirkete ait sermaye piyasası araçlarına rastlanmamıştır. Ayrıca Genel kurulların fonksiyonu, pay sahiplerinin sahip olduğu haklar ve bu hakların kullanılmasına ilişkin esasların açıklandığı metinlere ulaşım bilgileri şirketin faaliyet raporlarında yer almaktadır.		
Dayanak: Dentaş Ambalaj ve Kağıt Sanayi A. Ş. 2012 yılı faaliyet raporu ve 31.03.2013-30.06.2013-30.09.2013 ara dönem yönetim kurulu faaliyet raporu		
İç Kontrol, Bağımsız Denetim ve Risklere İlişkin Bilgiler	Alt Bölüm Puanı:0,5	
Şirketin Bu Bölümden Almış Olduğu Toplam Puan	0,16	
1-İç kontrol sistemi ile bu sistemin sağlıklı olarak işleyip işlemediğine ilişkin yönetim kurulu beyanı	E	H -
2-Bağımsız denetim kuruluşunun şirketin iç kontrol sistemi ile görüşü	E	H -
3-Faaliyetlerle ilgili öngörülebilir risklere ilişkin detaylı açıklama	E +	H
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: Dentaş Ambalaj ve Kağıt Sanayi A. Ş. 2012 yıllık faaliyet raporu ve 31.03.2013-30.06.2013-30.09.2013 ara dönem yönetim kurulu faaliyet raporu incelendiğinde iç kontrol, bağımsız denetim ve risklere ilişkin bilgilere dayalı olarak Dentaş Ambalaj ve Kağıt Sanayi A.Ş.'nin faaliyet raporlarında Faaliyetlerle ilgili öngörülebilir risklere ilişkin detaylı açıklama yer almaktadır. Yalnız yapılan incelemelerde şirketin faaliyet raporlarında İç kontrol sistemi ile bu sistemin sağlıklı olarak işleyip işlemediğine ilişkin yönetim kurulu beyanı ve Bağımsız denetim kuruluşunun şirketin iç kontrol sistemi ile görüşü başlıklarına rastlanmamıştır.		
Dayanak: Dentaş Ambalaj ve Kağıt Sanayi A. Ş. 2012 yılı faaliyet raporu ve 31.03.2013-30.06.2013-30.09.2013 ara dönem yönetim kurulu faaliyet raporu		
Derecelendirilen Alt Bölüm: Ticari Sır Kavramı ve İçerden Öğrenenlerin Ticareti	Alt Bölüm Puanı:1	

Şirketin Bu Bölümden Almış Olduğu Toplam Puan	1	
18) Şirketin ticari sır niteliğindeki bilgilerin güvenliği ve bu sırların korunması için bir tedbir, politika vs. oluşturulmuştur ve belgelenebilir niteliktedir.	E +	H
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: Dentaş Ambalaj ve Kağıt Sanayi A.Ş.’nin ticari sır niteliğindeki bilgilerin güvenliği; Şirketin bilgilendirme politikası içerisinde “Şirket yanlış ve yetkisiz bilgilendirmeyi önlemek için, her üç ayda bir ve yıllık hesap döneminin bittiği ayı takip eden ayın 15’inden itibaren mali tablo ve dipnotlarının kamuya açıklandığı günden bir iş günü sonrasına kadar geçen süre zarfında kamuya henüz açıklanmamış bu bilgilere ilişkin açıklama yapmaktan kaçınır. Bu süre içerisinde şirketin açıklanmamış finansal bilgilerine ilişkin görüş bildirmez, tartışma yapılmaz, bunlara ilişkin sorulan sorulara gizlilik ilkesi dâhilinde kabul edilerek cevap verilmez.” açıklaması yer almaktadır. Ayrıca Genel Muhasebe Yönetmeni Veysel Önemli’nin görüşleri de bu açıklamayı ispatlar niteliktedir.		
Dayanak: Dentaş Ambalaj ve Kağıt Sanayi A.Ş.’nin İnternet Sitesinde yer alan Bilgilendirme Politikası ayrıca Genel Muhasebe Yönetmeni Veysel Önemli’nin Görüşleri		
19) Şirketin sermaye piyasası araçlarının değerini etkileyebilecek nitelikteki bilgiye ulaşabilecek konumdaki yöneticilerin ve hizmet aldığı diğer kişi/kurumların listesi hazırlanmıştır ve bilgilendirme politikalarında yer alan esaslar çerçevesinde kamuya duyurulmuştur.	E +	H
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: Dentaş Ambalaj ve Kağıt Sanayi A.Ş. şirketin sermaye piyasası araçlarının değerini etkileyebilecek nitelikteki bilgiye ulaşabilecek konumdaki yöneticilerin ve hizmet aldığı diğer kişi/kurumların listesi hazırlanmıştır ve bilgilendirme politikalarında yer alan esaslar çerçevesinde kamuya duyurmuştur. Ayrıca şirket 2012 yılı Kurumsal Yönetim İlkeleri Uyum Raporunda bu konuya şöyle bir açıklık getirmiştir: İçerden öğrenilecek bilgilerin şirket dışı kişi/kurumlarca kullanılmasını önlemeye yönelik, gerekli her türlü önlem Şirketimizce alınmış olup, söz konusu kişiler faaliyet raporunda ve web sitemizde – www.dentas.com.tr – belirtilmiştir. Şirketimiz ile ilgili kamuya açıklanmamış olan ve herkesin vakıf olmadığı bilgileri korumaya yönelik olarak “Ticari Sır ve Uygulama Esasları” politikası hazırlanarak, Yönetim Kurulumuzun onayından geçmiş ve yürürlüğe girmiştir. Kamuya açık olmayan bilgiler arasında, mali veriler, ürünlerle ilgili teknik veriler, satın alma veya elden çıkarma planları, tedarikçi ve müşterilerle ilgili bilgiler, yeni ürünler, icatlar veya pazarlama kampanyaları, çalışanlara ilişkin kişisel bilgiler, önemli sözleşmeler, bütçe, büyüme planları, finansman işlemleri, yönetimdeki önemli değişiklikler ve şirketle ilgili değer gelişmeler yer almaktadır.		
Dayanak: Dentaş Ambalaj ve Kağıt Sanayi A.Ş.’nin İnternet Sitesinde yer alan Kurumsal Yönetim İlkeleri Uyum Raporu ayrıca Genel Muhasebe Yönetmeni Veysel Önemli’nin Görüşleri		
Derecelendirilen Alt Bölüm: Kamuya Açıklanması Gereken Önemli Olay ve Gelişmeler	Alt Bölüm Puanı:1	
Şirketin Bu Bölümden Almış Olduğu Toplam Puan	1	
20) Şirket finansal durumuna ve faaliyet sonuçlarına etki edecek önemli bir durum	E	H

oluşturduğunda derhal kamuya açıklamaktadır.	+	
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: Dentaş Ambalaj ve Kağıt Sanayi A.Ş. şirketin finansal durumuna ve faaliyet sonuçlarına etkisi olan durumları anında kamuya bildirmek zorundadır. Ve kamuyu aydınlatmada yapılan çalışmalar ve kullanılan yöntem ve araçlara Bilgilendirme Politikasında yer vermiştir.		
Dayanak: Dentaş Ambalaj ve Kağıt Sanayi A.Ş.'nin İnternet Sitesinde yer alan Bilgilendirme Politikası ayrıca Genel Muhasebe Yönetmeni Veysel Önemli'nin Görüşleri		
Şirketin Bilgi Açıklama Politikası Kriterinden Almış Olduğu Toplam Puan	8,28	
Derecelendirilen Ana Bölüm: Bilgi Teknolojilerinin Kullanım Düzeyi	Ana Bölüm Puanı: 17	
Derecelendirilen Alt Bölüm: Donanım ve Yazılım	Alt Bölüm Puanı:3	
Şirketin Bu Bölümden Almış Olduğu Puan	3	
21) Şirketin donanım ve yazılım teknolojisi muhasebe bilgi sisteminin gereksinimlerini karşılayabilecek nitelikte, güncellemeye açıktır.	E +	H
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: Dentaş Ambalaj ve Kağıt Sanayi A.Ş.'nin donanım ve yazılım teknolojisi muhasebe bilgi sistemini karşılayabilecek niteliktedir. Genel Muhasebe Yönetmeni Veysel Önemli'nin görüşleri de bu durumu destekler niteliktedir.		
Dayanak: Genel Muhasebe Yönetmeni Veysel Önemli'nin görüşleri		
22) Yazılım belgeler açısından yeterlidir.	E +	H
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: Yazılımın belgeler açısından yeterliliği Genel Muhasebe Yönetmeni Veysel Önemli'nin görüşüyle desteklenmiştir.		
Dayanak: Genel Muhasebe Yönetmeni Veysel Önemli'nin görüşleri		
23) Online dosya ve kayıtları elde etmek mümkündür.	E +	H
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: Dentaş Ambalaj ve Kağıt Sanayi A.Ş.'nin bilgi teknolojileriyle online dosya ve kayıtları elde etmek mümkündür.		
Dayanak: Genel Muhasebe Yönetmeni Veysel Önemli'nin görüşleri		
Derecelendirilen Alt Bölüm: Bilgi Teknolojileri Alanında Yetişmiş Nitelikli Personel ve Sayısı	Alt Bölüm Puanı:5	
Şirketin Bu Bölümden Almış Olduğu Puan	5	
24)Şirket tarafından muhasebe bilgi sistemini geliştirme çalışmalarını yürütecek bir ekip oluşturulmuştur ve bu ekibin başında yer alan bir sistem analisti mevcuttur.	E	H
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: Şirket tarafından mali işler bölümünde tüm çalışanlar bir direktöre bağlı. Direktörün alt basamağında Genel Muhasebe Yönetmeni ve Bütçe ve Raporlama Yönetmeni bulunmaktadır. Yönetmenlerin alt basamağında Finans Uzmanı ve Genel Muhasebe		

Uzmanı yer almaktadır. Uzmanların alt basamağında ise Finans Elemanı ve Genel Muhasebe Elemanı bulunmaktadır. Veysel Önemli'nin görüşlerine göre toplam 11 kişiden oluşan bir ekip muhasebe bilgi sistemine etkide bulunmaktadır.		
Dayanak: Genel Muhasebe Yönetmeni Veysel Önemli'nin görüşleri		
25) Oluşturulan ekip sayı ve nitelik bakımından yeterlidir.	E +	H
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: Şirket tarafından oluşturulan ekip sayı ve nitelik bakımından yeterlidir.		
Dayanak: Genel Muhasebe Yönetmeni Veysel Önemli'nin görüşleri		
Derecelendirilen Alt Bölüm: İnternet Sitesi	Alt Bölüm Puanı:9	
Şirketin Bu Bölümden Almış Olduğu Puan	8,34	
26) Şirket erişilebilir nitelikte bir internet sitesine sahiptir.	E +	H
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: Şirket erişilebilir bir internet sitesine sahiptir. Şirketin internet sitesi adresi; http://www.dentas.com.tr 'dir.		
Dayanak: Dentaş Ambalaj ve Kağıt Sanayi A.Ş. İnternet Sitesi		
27) Şirketin antetli kağıdında internet sitesinin adresi yer almaktadır.	E +	H
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: Şirketin antetli kağıdında internet sitesinin adresi yer almaktadır.		
Dayanak: Dentaş Ambalaj ve Kağıt Sanayi A.Ş. Antetli Kağıdı		
28) Uluslar arası yatırımcıların da erişebilmesi için internet sitesi ayrıca ikinci bir dille İngilizce olarak düzenlenmiştir.	E +	H
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: Dentaş Ambalaj ve Kağıt Sanayi A.Ş. İnternet Sitesinin uluslar arası yatırımcıların da erişebilmesi için ikinci bir dille İngilizce olarak düzenlenmiştir. Dentaş Ambalaj ve Kağıt Sanayi A.Ş. İnternet Sitesinin Yatırımcı İlişkileri bölümü İngilizce sayfasında yer almaktadır fakat yatırımcı ilişkileri bölümünün Türkçe sayfasında yer alan kısımların tamamı İngilizce sayfasında yer almamaktadır. Genel Muhasebe Yönetmeni Veysel Önemlinin görüşlerine göre 2014 yılı itibarıyla bu durum düzeltmeye gidilecektir.		
Dayanak: Dentaş Ambalaj ve Kağıt Sanayi A.Ş. İnternet Sitesi		
29) Şirketin kurumsal internet sitesinde internet sitesinin içeriğinde bulunması gereken konular yer almaktadır.	E +	H
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: Dentaş Ambalaj ve Kağıt Sanayi A. Ş. internet sitesi Seri: IV No:54 SPK Kurumsal Yönetim İlkelerinin Belirlenmesine ve Uygulanmasına İlişkin Tebliğde yer alan Bölüm II Kamuyu Aydınlatma ve Şeffaflık 3.2 Kısım itibarıyla internet sitesinin içeriğinde yer alması gereken hususlar açısından incelenmiştir. Buna göre Dentaş Ambalaj ve Kağıt Sanayi A. Ş. İnternet Sitesinin içeriğinde yer alması gereken hususlar bakımından incelendiğinde; 5 ana başlık		

halinde ele alınan internet sitesinin içeriğinde yer alması gereken hususlar;		
Şirkete İlişkin Bilgiler (Her bir alt bölüm kendi içerisinde eşit puanlanacaktır)	Alt Bölüm Puanı:1	
Şirketin Bu Bölümden Almış Olduğu Puan:	0,88	
Ticaret Sicili Bilgileri	E +	H
Son durum itibariyle ortaklık ve yönetim yapısı	E +	H
İmtiyazlı paylar hakkında detaylı bilgi, değişikliklerin yayınlandığı ticaret sicili gazetelerinin tarih ve sayısı ile birlikte şirket esas sözleşmesinin son hali	E +	H
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: Dentaş Ambalaj ve Kağıt Sanayi A. Ş. internet sitesi incelendiğinde şirkete ilişkin bilgilere dayalı olarak Dentaş Ambalaj ve Kağıt Sanayi A.Ş.'nin internet sitesinde Ticaret Sicili Bilgileri, son durum itibariyle ortaklık ve yönetim yapısı, değişikliklerin yayınlandığı ticaret sicil gazetelerinin tarih ve sayısı ile birlikte şirket esas sözleşmesinin son hali yer almaktadır. Yalnız yapılan incelemelerde şirketin internet sitesinde İmtiyazlı paylar hakkında detaylı bilgiye rastlanmamıştır.		
Dayanak: Dentaş Ambalaj ve Kağıt Sanayi A.Ş. İnternet Sitesi		
Raporlar	Alt Bölüm Puanı:1	
Şirketin Bu Bölümden Almış Olduğu Puan	1	
Finansal Raporlar	E +	H
Faaliyet Raporları	E +	H
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: Dentaş Ambalaj ve Kağıt Sanayi A. Ş. internet sitesi incelendiğinde raporlara ilişkin bilgilere dayalı olarak Dentaş Ambalaj ve Kağıt Sanayi A.Ş.'nin internet sitesinde Finansal Raporlar ve Faaliyet Raporları yer almaktadır.		
Dayanak: Dentaş Ambalaj ve Kağıt Sanayi A.Ş. İnternet Sitesi		
Politikalar	Alt Bölüm Puanı:1	
Şirketin Bu Bölümden Almış Olduğu Puan	0,66	
Kar Dağıtım Politikası	E +	H
Bilgilendirme Politikası	E +	H
Çağrı yoluyla hisse senedi veya vekalet toplanmasında hazırlanan zorunlu bilgi formları ve benzeri formlar, varsa şirketin kendi paylarını geri alımına ilişkin politikası	E	H -

Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: Dentaş Ambalaj ve Kağıt Sanayi A. Ş. internet sitesi incelendiğinde politikalara ilişkin bilgilere dayalı olarak Dentaş Ambalaj ve Kağıt Sanayi A.Ş.'nin internet sitesinde Bilgilendirme Politikası ve Kar Dağıtım Politikası (21.03.2013 tarihli Genel Kurul Kar Dağıtım Tablosunda) yer almaktadır. Yalnız yapılan incelemelerde şirketin internet sitesinde çağrı yoluyla hisse senedi veya vekalet toplanmasında hazırlanan zorunlu bilgi formları ve benzeri formlar, varsa şirketin kendi paylarını geri alımına ilişkin politikasına rastlanmamıştır.		
Dayanak: Dentaş Ambalaj ve Kağıt Sanayi A.Ş. İnternet Sitesi		
Genel Kurul Toplantıları	Alt Bölüm Puanı:1	
Şirketin Bu Bölümden Almış Olduğu Puan	1	
Genel Kurul Toplantılarının Gündemleri	E +	H
Katılanlar Cetvelleri ve Toplantı Tutanakları	E +	H
Vekaleten Oy Kullanma Formu	E +	H
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: Dentaş Ambalaj ve Kağıt Sanayi A. Ş. internet sitesi incelendiğinde genel kurul toplantılarına ilişkin bilgilere dayalı olarak Dentaş Ambalaj ve Kağıt Sanayi A.Ş.'nin internet sitesinde Genel Kurul Toplantılarının Gündemleri, Katılanlar Cetvelleri ve Toplantı Tutanakları, Vekaleten Oy Kullanma Formu yer almaktadır.		
Dayanak: Dentaş Ambalaj ve Kağıt Sanayi A.Ş. İnternet Sitesi		
Diğer	Alt Bölüm Puanı:1	
Şirketin Bu Bölümden Almış Olduğu Puan	0,8	
Özel Durum Açıklamaları	E +	H
İzahnameler ve Halka Arz Sirkülerleri	E +	H
İlişkili Taraflarla İşlemlere İlişkin Bilgiler	E	H -
Şirket tarafından oluşturulan etik kurallar ve sıkça sorulan sorular başlığı altında şirkete ulaşan bilgi talepleri	E +	H
Soru ve ihbarlar ile bunlara verilen cevaplar	E +	H
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: Dentaş Ambalaj ve Kağıt Sanayi A. Ş. internet sitesi incelendiğinde diğer başlığı altındaki bilgilere dayalı olarak Dentaş Ambalaj ve Kağıt Sanayi A.Ş.'nin internet sitesinde Özel Durum Açıklamaları, İzahnameler ve Halka Arz Sirkülerleri, Şirket		

tarafından oluşturulan etik kurallar ve sıkça sorulan sorular başlığı altında şirkete ulaşan bilgi talepleri ve soru ve ihbarlar ile bunlara verilen cevaplar yer almaktadır. Yalnız yapılan incelemelerde şirketin internet sitesinde İlişkili taraflarla işlemlere ilişkin bilgiler başlığına rastlanmamıştır.		
Dayanak: Dentaş Ambalaj ve Kağıt Sanayi A.Ş. İnternet Sitesi		
Şirketin İnternet Sitesinin İçeriğine Yönelik Bölümlemeden Almış Olduğu Puan	4,34	
30) Kurumsal yatırımcılar ve diğer paydaşlar için kamuyu aydınlatması beklenen gerekli tüm bilgiler şirketin kurumsal internet sitesinde açık, doğru, anlaşılabilir ve erişilebilir olarak sunulmaktadır.	E +	H
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: Dentaş Ambalaj ve Kağıt Sanayi A. Ş. internet sitesinde kurumsal yatırımcılar ve diğer paydaşlar için kamuyu aydınlatması beklenen gerekli tüm bilgiler açık, doğru, anlaşılabilir ve erişilebilir olarak sunulmaktadır		
Dayanak: Dentaş Ambalaj ve Kağıt Sanayi A.Ş. İnternet Sitesi		
31) Şirketin internet sitesi etkin olarak kullanılabilir.	E +	H
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: Dentaş Ambalaj ve Kağıt Sanayi A. Ş. internet sitesi etkin olarak kullanılabilir.		
Dayanak: Dentaş Ambalaj ve Kağıt Sanayi A.Ş. İnternet Sitesi		
Şirketin Bilgi Teknolojilerinin Kullanım Düzeyi Kriterinden Almış Olduğu Toplam Puan	16,34	
Derecelendirilen Ana Bölüm: Denetim	Ana Bölüm Puanı:9	
Derecelendirilen Alt Bölüm: İç Denetim Birimi	Alt Bölüm Puanı:3	
Şirketin Bu Bölümden Almış Olduğu Puan	3	
32) Şirketin yönetim kuruluna bağlı iç denetim faaliyetlerini yürüten bir iç denetim birimi mevcuttur.	E +	H
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: Şirketin iç denetimi, hem şirket içi iç denetim olarak gerçekleştirilmekte hem de Abaloğlu Holding tarafından iç denetim bölümü tarafından gerçekleştirilmektedir. Ayrıca şirketin iç kontrol sistemleri ile ilgili yönetim tarafından kurulan yapılar ve süreçler Abaloğlu Holding iç denetim departmanı tarafından incelenmektedir.		
Dayanak: 2012 yılı Faaliyet Raporu ve Genel Muhasebe Yönetmeni Veysel Önemli'nin görüşü		
33) Şirketin iç denetim birimi verimliliğe ve yeniliğe ne kadar odaklanıldığını, süreçlerin doğru işleyip işlemediğini, risklerin ne kadar etkin yönetildiğini objektif bir şekilde tespit etmekte ve gerekli iyileştirmeleri yapmaktadır.	E +	H
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: Şirketin iç denetim ve risk yönetimi fonksiyonlarının		

birbirleri ile olan iletişimi en üst seviyede tutulmakta risk yönetiminde Abaloğlu Holding ile entegre risk yönetimi anlayışı benimsenerek şirketin operasyonlarında riskler değerlendirilmektedir. Risk değerlendirmeleri şirketin tümünü içerecek ölçüde yapılmakta olup risk yönetiminde süreklilik sağlanmaktadır.		
Dayanak: 2012 yılı Faaliyet Raporu ve Genel Muhasebe Yönetmeni Veysel Önemli'nin görüşü		
Derecelendirilen Alt Bölüm: Denetim Komitesi	Alt Bölüm Puanı:3	
Şirketin Bu Bölümden Almış Olduğu Puan	3	
34) Şirketin yönetim kurulu tarafından oluşturulmuş denetim komitesinin varlığından söz etmek mümkündür.	E +	H
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: Şirketin yönetim kurulu tarafından oluşturulmuş denetim komitesi vardır.		
Dayanak: 2012 yılı Faaliyet Raporu ve Genel Muhasebe Yönetmeni Veysel Önemli'nin görüşü		
35) Şirketin yönetim kurulu tarafından oluşturulan kendi üyeleri arasından seçilen en az iki üyesi vardır.	E +	H
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: Şirketin yönetim kurulu tarafından oluşturulan kendi üyeleri arasından seçilen en az iki üyesi vardır. Şöyle ki; Hasan Ergür: Denetim Komitesi Başkanı Mahmut Şevket Karayel: Üye		
Dayanak: 2012 yılı Faaliyet Raporu ve Genel Muhasebe Yönetmeni Veysel Önemli'nin görüşü		
Derecelendirilen Alt Bölüm: Bağımsız Denetim	Alt Bölüm Puanı:3	
Şirketin Bu Bölümden Almış Olduğu Puan	2,4	
36) Şirketin denetim faaliyetlerini yürüttüğü bağımsız bir denetim kuruluşla anlaşması vardır.	E +	H
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: Şirketin denetim faaliyetlerini yürüttüğü bağımsız denetim kuruluşu Akis Bağımsız Denetim Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik A.Ş. 'dir.		
Dayanak: Genel Muhasebe Yönetmeni Veysel Önemli'nin görüşü, Kamuyu Aydınlatma Platformu		
37) Bağımsız denetim kuruluşları ve bu kuruluşlarda istihdam edilen denetim elemanları bağımsızlığı esas almaktadır bu duruma faaliyet raporunda yer verilmiştir.	E	H -
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: Bu duruma şirketin faaliyet raporlarında yer verilmemiştir ve ayrıca bu durumu kanıtlayacak bir belge tarafıma beyan edilmemiştir		
38) Şirket yönetim kurulu tarafından bir bağımsız denetim kuruluşu; sürekli ve/veya özel denetimlerde en çok 5 hesap dönemi için seçilmiştir.	E +	H
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: Akis Bağımsız Denetim Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik A.Ş. ile anlaşma 3 yıllığına seçilmiştir.		
Dayanak: Genel Muhasebe Yönetmeni Veysel Önemli'nin görüşü,		

39) Şirket aynı bağımsız denetim kuruluşu ile yeniden sürekli ve/veya özel denetim sözleşmesi imzalanabilmesi için en az 2 hesap döneminin geçmesi kuralına uymaktadır.	E +	H
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: Şirket aynı bağımsız denetim kuruluşu ile yeniden sürekli ve/veya özel denetim sözleşmesi imzalanabilmesi için en az 2 hesap döneminin geçmesi kuralına uymaktadır.		
Dayanak: Genel Muhasebe Yönetmeni Veysel Önemli'nin görüşü		
40) Şirketin bağımsız denetim faaliyeti ve danışmanlık faaliyetlerini birbirinden ayrı şekilde yürütmektedir.	E +	H
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: Şirketin bağımsız denetim faaliyeti ve danışmanlık faaliyetlerini birbirinden ayrı şekilde yürütmektedir.		
Dayanak: Genel Muhasebe Yönetmeni Veysel Önemli'nin görüşü		
Şirketin Denetim Kriterinden Almış Olduğu Toplam Puan	8,4	
ŞİRKETİN KURUMSAL MUHASEBE DERECELENDİRMESİ'NDEN ALMIŞ OLDUĞU PUAN	80,52	
ONLUK SİSTEME DÖNÜŞTÜRÜLMÜŞ HALİYLE PUAN	8,052	

EK – 3: X A.Ş.’NİN KURUMSAL MUHASEBE DERECELENDİRMESİ’NE YÖNELİK VERİ DERLEME FORMU

KURUMSAL MUHASEBE DERECELENDİRMESİ’NE YÖNELİK VERİ DERLEME FORMU		
Tarih: 17.12.2013		
Derecelendirilen Şirket: X A.Ş.		
Formu Yanıtlayan Kişinin İsim Soyisim:		
Bulunduğu Bölüm: Muhasebe		
Ünvanı: Muhasebe Müdürü		
Deneyimi: 16 Yıl		
Derecelendirilen Ana Kriter: Muhasebe Sisteminin Organizasyonu	Ana Bölüm Puanı:30	
Derecelendirilen Alt Kriter: Muhasebe Sisteminin Nesnel Açıdan Organizasyonu	Alt Bölüm Puanı:10	
Şirketin Bu Bölümden Almış Olduğu Puan	10	
1) Muhasebede kullanılan ve hesap işlerinin ögesi olan, muhasebenin akışına yardımcı olacak belgeler, muhasebede kullanılan her türlü temel ve yardımcı defter, gerekli mizanlar ve gerekli tablolar düzenlenmiş ayrıca muhasebe sisteminde kullanılacak paket programlar temin edilmiştir.	E +	H
Muhasebenin Akışına Yardımcı Olacak Belgeler	+	
Muhasebede Kullanılan Her Türlü Temel ve Yardımcı Defter	+	
Gerekli Mizanlar	+	
Gerekli Tablolar	+	
Muhasebe Sisteminde Kullanılacak Paket Programlar	+	
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: Yapılan incelemede muhasebe sisteminin nesnel açıdan organizasyon yapısının tam olduğu ve yukarıdaki belge, defter ve paket programları kapsadığı tespit edilmiştir. Ayrıca şirket Presto Plus adlı paket programını kullanmaktadır.		
Dayanak: Muhasebe sisteminin nesnel açıdan organizasyonunu sağlayan varlığını ispatlayan belge, defter, tablolar, mizanlar ve paket program		
Derecelendirilen Alt Bölüm: Muhasebe Sisteminin Personel Açısından Organizasyonu	Alt Bölüm Puanı:15	
Şirketin Bu Bölümden Almış Olduğu Puan	0	
2) Muhasebe sistemi organizasyon şeması yazılı olarak düzenlenmiştir ve organizasyon şemasının varlığının yazılı hale getirilmesi ispatlanabilir bir şekildedir.	E	H -
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: X A.Ş.’nde muhasebe sistemi organizasyon şeması oluşturulmamıştır.		
Dayanak: X A.Ş. Muhasebe Müdürünün Görüşleri		
3) Muhasebe sisteminin organizasyon yapısında her çalışan bir iş tanımına sahiptir.	E	H -
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: Muhasebe sisteminin organizasyon yapısında her çalışan bir iş tanımına sahip değildir.		
Dayanak: X A.Ş. Muhasebe Müdürünün Görüşleri		
4) Muhasebe sisteminin organizasyon yapısında iş tanımlarında tüm yetki ve sorumluluklar yazılı olarak açıkça belirtilmiştir ayrıca yeterli sayıda ve nitelikte eleman istihdamı sağlanmıştır	E	H -
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: X A.Ş.’nde muhasebe sisteminin yapılandırılmış bir		

organizasyonu söz konusu değildir, iş tanımlarında çalışanların yetki ve sorumlulukları tanımlanmamış buna ilişkin tüm yetki ve sorumluluklar yazılı olarak belirtilmemiştir. Ayrıca yeterli sayıda ve nitelikte eleman istihdamı sağlanamamıştır muhasebe bölümünde sadece 1 kişi olarak çalışan muhasebe müdürü yetkilidir.		
Dayanak: X A.Ş. Muhasebe Müdürünün Görüşleri		
Derecelendirilen Alt Bölüm: Muhasebe Sisteminin Sorumluluk Alanlarına Ayrılması	Alt Bölüm Puanı: 5	
Şirketin Bu Bölümden Almış Olduğu Puan	0	
5) Muhasebe Sistemi: Genel Muhasebe, Maliyet Muhasebesi, Bütçe ve Yönetim Muhasebesi, Pay Sahipleri ile İlişkiler Birimi olarak bölümlere ayrılmıştır.	E	H
Genel Muhasebe		-
Maliyet Muhasebesi		
Bütçe ve Yönetim Muhasebesi		
Pay Sahipleri ile İlişkiler Birimi olarak bölümlere ayrılmıştır.		
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: X A.Ş'nde muhasebe sistemi şekillenmediği gibi sorumluluk alanlarına da ayrılmamıştır.		
Dayanak: X A.Ş. Muhasebe Müdürünün Görüşleri		
Şirketin Muhasebe Sisteminin Organizasyonu Kriterinden Almış Olduğu Toplam Puan	10	
Derecelendirilen Ana Bölüm: Muhasebe El Kitabı	Ana Bölüm Puanı: 15	
Derecelendirilen Alt Bölüm: Fiziki Yapılanma	Alt Bölüm Puanı: 5	
Şirketin Bu Bölümden Almış Olduğu Puan	0	
6) Şirkete ait düzenlenmiş muhasebe el kitabı vardır ve ispatlanabilir şekildedir.	E	H
		-
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: X A.Ş. muhasebe el kitabına sahip değildir. Muhasebe El Kitabının varlığı muhasebe sisteminin kurumsallaşmasını sağlayan kriterler içerisinde yüksek önem düzeyine sahip bir kriterdir. Kurumsallaşmaya etkisi bizce yüksek olan muhasebe el kitabının bir an önce hazırlanması ve muhasebe sisteminin kurumsallaşmasına yol açan engelin de ortadan kalkmasını böylece muhasebe bilgi birikiminin kişilerin beyninde değil kuruma mal olarak dökümente edilmesini sağlayacaktır.		
Dayanak: X A.Ş. Muhasebe Müdürünün Görüşleri		
Derecelendirilen Alt Bölüm: İşleyiş	Alt Bölüm Puanı:10	
Şirketin Bu Bölümden Almış Olduğu Puan	0	
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: X A.Ş. muhasebe el kitabına sahip değildir. Dolayısıyla muhasebe el kitabının içeriğinde yer alan bilgilerin her ne derece varlığının bahsi söz konusu olsa da muhasebe el kitabı olmadığı için işleyişe verilen cevap da hayır olacaktır.		
Dayanak: X A.Ş. Muhasebe Müdürünün Görüşleri		
7) Muhasebe el kitabı içeriğinde bulunması gereken bilgileri içermektedir.	E	H
Giriş		-
Şirketin Örgüt Yapısı		
Muhasebe Bölümünün Örgüt Yapısı		
Görev, Yetki ve Sorumluluklar		
Belgeler ve Düzenlenme Esasları		
Başlıca Muhasebe Politikaları, Amortisman Yöntemi, Stok Değerleme Yöntemleri, Karşılık Ayırma Yöntemleri		
Hesap Planı ve Hesapların İşleyişinin Açıklamaları		

Başlıca Mali Tablolar		
Mali Tabloların Sunuluş Biçimi		
Şirketin Muhasebe Hizmetlerinde Kullanılan Bilgisayar Donanım ve Yazılımının Teknik Özellikleri		
Şirketin Muhasebe El Kitabı Kriterinden Almış Olduğu Toplam Puan	0	
Derecelendirilen Ana Bölüm: Etik Kodlar	Ana Bölüm Puanı: 20	
Derecelendirilen Alt Bölüm: Fiziki Yapılanma	Alt Bölüm Puanı:5	
Şirketin Bu Bölümden Almış Olduğu Puan	0	
8) Şirket tarafından yazılı şekilde oluşturulmuş bir etik kod uygulaması vardır.	E	H -
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: X A.Ş. tarafından oluşturulmuş bir etik kod uygulaması yoktur.		
Dayanak: X A.Ş. Muhasebe Müdürünün Görüşleri, X A.Ş. İnternet Sitesi		
Derecelendirilen Alt Bölüm: İşleyiş	Alt Bölüm Puanı:15	
Şirketin Bu Bölümden Almış Olduğu Puan	2,5	
9) Bu kodlar ilgili taraflara (paydaşlara) ve çalışanlara internet, broşür vb. araçlarla bildirilmiştir.	E	H -
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: X A.Ş.'nde yapılandırılmış bir etik kod uygulaması, tanımlaması olmadığı gibi bu soru muhasebe müdürüne sorulduğunda etik kod veya kuraldan haberdar olmadığı görülmüş ayrıca tarafıma etik kod nedir? Sorusu yöneltilmiştir. Görüldüğü üzere etik kod hakkında şirket çalışanlarının bir bilgisi olmadığı gibi böyle bir uygulamadan haberleri de yoktur.		
Dayanak: X A.Ş. Muhasebe Müdürünün Görüşleri, X A.Ş. İnternet Sitesi		
10) Yöneticiler ve çalışanların etik kodlara uyulmadığı takdirde şirketçe uygulanan yaptırımlar ayrıca tanımlanmıştır.	E	H -
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: Yöneticiler ve çalışanların etik kodlara uyulmadığı takdirde şirketçe uygulanan yaptırımlar ayrıca tanımlanmamıştır.		
Dayanak: X A.Ş. Muhasebe Müdürünün Görüşleri		
11) Karar verme, strateji oluşturma süreçlerinde etik hususlar gözetilmektedir.	E	H -
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: Şirket tarafından karar verme, strateji oluşturma süreçlerinde etik hususlar gözetilmemektedir çünkü zaten şirkete ait yapılandırılmış bir etik kod uygulaması mevcut değildir.		
Dayanak: X A.Ş. Muhasebe Müdürünün Görüşleri		
12) Etik kodların içinde yer alan kurallar gereği çalışanlarda mesleki yeterlilik şartı aranmaktadır ve işe alımlarda ön şart olarak belgelendiriniz ibaresi yer almaktadır.	E	H -
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: X A.Ş.'nde muhasebe müdürünün görüşlerine göre çalışanlarda mesleki yeterlilik şartı aranmamaktadır.		
Dayanak: X A.Ş. Muhasebe Müdürünün Görüşleri		
13) Çalışanların şirket yararı ile kişisel menfaatlerinin çatışmasına neden olacak durumlar söz konusu değildir.	E	H -
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: X A.Ş.'nin muhasebe müdürünün görüşleri doğrultusunda çalışanların şirket yararı ile kişisel menfaatlerinin çatışmasına neden olabilecek durumlar söz konusudur.		
Dayanak: X A.Ş. Muhasebe Müdürünün Görüşleri		

14) Ücretlerle mesleki yeterlilik arasında ilişki vardır ve bu durum ücret bordrosunda yazılı olarak açıkça belgelendirilmektedir.	E +	H
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: Muhasebe Müdürünün görüşüne dayanarak ücretlerle mesleki yeterlilik arasında bir ilişkinin olduğu ücret bordrolarında açıkça belgelendirilmektedir.		
Dayanak: Görüş formunu cevaplandıran X A.Ş. Muhasebe Müdürünün Görüşleri		
Şirketin Etik Kodlar Kriterinden Almış Olduğu Toplam Puan	2,5	
Derecelendirilen Ana Bölüm: Bilgi Açıklama Politikası	Ana Bölüm Puanı:9	
Derecelendirilen Alt Bölüm: Fiziki Yapılanma	Alt Bölüm Puanı: 1	
Şirketin Bu Bölümden Almış Olduğu Puan	1	
15) Şirketin yönetim kurulu tarafından yazılı hale getirilmiş bir bilgi açıklama politikası vardır.	E +	H
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: X A.Ş.'nin Yönetim Kurulu tarafından onaylanmış ve kamuya açıklanmış bilgilendirme politikası vardır.		
Dayanak: X A.Ş. İnternet Sitesi		
Derecelendirilen Alt Bölüm: İşleyiş	Alt Bölüm Puanı:1	
Şirketin Bu Bölümden Almış Olduğu Puan	1	
16) Bilgilendirme politikası, ticari sır kapsamı dışındaki gerekli bilgi ve açıklamaların pay sahipleri, yatırımcılar, çalışanlar, müşteriler ve ilgili diğer taraflara zamanında, doğru, eksiksiz, anlaşılabilir, kolay ve en düşük maliyetle ulaşılabilir olarak, eşit koşullarda iletilmesini sağlamaktadır.	E +	H
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: X A.Ş.'ne ait bilgilendirme politikası, ticari sır kapsamı dışındaki gerekli bilgi ve açıklamaların pay sahipleri, yatırımcılar, çalışanlar, müşteriler ve ilgili diğer taraflara zamanında, doğru, eksiksiz, anlaşılabilir, kolay ve en düşük maliyetle ulaşılabilir olarak, eşit koşullarda iletilmesini sağlamaktadır.		
Dayanak: X A.Ş. İnternet Sitesi		
Derecelendirilen Alt Bölüm: Faaliyet Raporu	Alt Bölüm Puanı:5	
Şirketin Bu Bölümden Almış Olduğu Toplam Puan	3,115	
17) Faaliyet raporu mevzuat hükümleri saklı kalmak kaydıyla faaliyet raporunun içeriğinde bulunması gereken asgari konuları içermektedir.	E +	H
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: X A. Ş. 2012 yıllık faaliyet raporu ve 01.01.2013-30.06.2013 ara dönem yönetim kurulu faaliyet raporu Seri: IV No:54 SPK Kurumsal Yönetim İlkelerinin Belirlenmesine ve Uygulanmasına İlişkin Tebliğde yer alan Bölüm II Kamuyu Aydınlatma ve Şeffaflık 3.2 Kısım itibarıyla yıllık faaliyet raporu içerisinde yer alan asgari konular açısından incelenmiştir. Buna göre X A.Ş. 2012 yıllık faaliyet raporu ve 01.01.2013-30.06.2013 ara dönem yönetim kurulu faaliyet raporları asgari konu bakımından incelendiğinde; 4 ana başlık halinde ele alınan yıllık faaliyet raporunun asgari konuları;		
Şirkete İlişkin Bilgiler (Her bir alt bölüm kendi içerisinde eşit puanlanacaktır)	Alt Bölüm Puanı:0,5	
Şirketin Bu Bölümden Almış Olduğu Puan	0, 5	
1-Faaliyet Konusu	E +	H
2-Sektör hakkında bilgi ve şirketin sektör içindeki yeri	E +	H

3-Organizasyon, sermaye, ortaklık yapısı ve yönetim yapısı değişiklikleri	E +	H
4-Şirketin gerçek kişi nihai hakim pay sahibi/sahipleri, dolaylı ve karşılıklı iştirak ilişkilerinden arındırılmak sureti ile gösteren ortaklık yapısı tablosu	E +	H
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: X A.Ş. 2012 yıllık faaliyet raporu ve 01.01.2013-30.06.2013 ara dönem yönetim kurulu faaliyet raporları faaliyet raporu incelendiğinde şirkete ilişkin bilgilere dayalı olarak Faaliyet konusu, Sektör hakkında bilgi ve şirketin sektör içindeki yeri Organizasyon, sermaye, ortaklık yapısı ve yönetim değişiklikleri, şirketin gerçek kişi nihai hakim pay sahibi/sahipleri, dolaylı ve karşılıklı iştirak ilişkilerinden arındırılmak sureti ile gösteren ortaklık yapısı tablosu faaliyet raporlarında yer almaktadır.		
Dayanak: X A.Ş. 2012 yıllık faaliyet raporu ve 01.01.2013-30.06.2013 ara dönem yönetim kurulu faaliyet raporları		
Finansal Duruma İlişkin Bilgiler	Alt Bölüm Puanı:2	
Şirketin Bu Bölümden Almış Olduğu Puan	0,99	
1-Finansal duruma ve faaliyet sonuçlarına ilişkin yönetimin analiz ve değerlendirmesi; planlanan faaliyetlerin gerçekleşme derecesi; belirlenen stratejik hedefler karşısında şirketin durumu	E +	H
2-Kar dağıtım politikası; kar dağıtımı yapılmayacaksa gerekçesi	E	H -
3-Satışlar, verimlilik, piyasa payı, gelir yaratma kapasitesi, karlılık, borç/öz kaynak oranı ve benzeri konularda ileriye dönük beklentiler	E +	H
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: X A.Ş. 2012 yıllık faaliyet raporu ve 01.01.2013-30.06.2013 ara dönem yönetim kurulu faaliyet raporları incelendiğinde finansal duruma ilişkin bilgilere dayalı olarak X A.Ş.'nin faaliyet raporlarında Finansal duruma ve faaliyet sonuçlarına ilişkin yönetimin analiz ve değerlendirmesi; planlanan faaliyetlerin gerçekleşme derecesi, belirlenen stratejik hedefler karşısında şirketin durumu, satışlar, gelir yaratma kapasitesi, karlılık, X A.Ş. 2012 yıllık faaliyet raporu ve 01.01.2013-30.06.2013 ara dönem yönetim kurulu faaliyet raporları nda yer almaktadır. Yalnız yapılan incelemelerde şirketin faaliyet raporlarında Kar dağıtım politikası; kar dağıtımı yapılmayacaksa gerekçesi, piyasa payı, verimlilik, boç/öz kaynak oranı ve benzeri konularda ileriye dönük beklentiler başlığına rastlanmamıştır.		
Dayanak: X A.Ş. 2012 yıllık faaliyet raporu ve 01.01.2013-30.06.2013 ara dönem yönetim kurulu faaliyet raporları		
Yönetim Kuruluna ve Pay Sahiplerine İlişkin Bilgiler	Alt Bölüm Puanı:2	
Şirketin Bu Bölümden Almış Olduğu Puan	1,625	
1-Yönetim Kurulu üyeleri ve yöneticilerin;	E	H
Özgeçmişleri	+	
Görev ve sorumlulukları,	+	
Şirket dışında yürüttükleri görevler ve münhasıran bu konuda şirketçe belirlenen kurallara uyulup uyulmadığı,	+	
Bağımsız yönetim kurulu üyelerinin bağımsızlık beyanı,		-
Ödenen bireysel ücret, ikramiye, diğer menfaatler ve bunların belirlenmesindeki kriterler ile kurumsal yönetim komitesi tarafından yapılan performans değerlendirmesi,	+	
Şirket sermayesinde pay oran ve tutarları, söz konusu kişiler ve şirket arasında yapılan işlemler	+	

Ellerinde bulunan şirkete ait sermaye piyasası araçları,		-
Şirketin faaliyetleri ile ilgili olarak haklarında açılan davalar		-
2-Genel kurulların fonksiyonu, pay sahiplerinin sahip olduğu haklar ve bu hakların kullanılmasına ilişkin esasların açıklandığı metinlere ulaşım bilgileri	+	
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: X A.Ş. 2012 yıllık faaliyet raporu ve 01.01.2013-30.06.2013 ara dönem yönetim kurulu faaliyet raporları incelendiğinde yönetim kuruluna ve pay sahiplerine ilişkin bilgilere dayalı olarak X A.Ş.'nin faaliyet raporlarında Yönetim Kurulu üyeleri ve yöneticilerin alt başlıklarından özgeçmişleri, görev ve sorumlulukları, şirket dışında yürüttükleri görevler ve münhasıran bu konuda şirketçe belirlenen kurallara uyulup uyulmadığı, ödenen bireysel ücret, ikramiye, diğer menfaatler ve bunların belirlenmesindeki kriterler ile kurumsal yönetim komitesi tarafından yapılan performans değerlendirmesi, şirket sermayesinde pay oran ve tutarları, söz konusu kişiler ve şirket arasında yapılan işlemler, yer alırken aynı başlık altında bağımsız yönetim kurulu üyelerinin bağımsızlık beyanı, ellerinde bulunan şirkete ait sermaye piyasası araçlarına ve şirketin faaliyetleri ile ilgili olarak haklarında açılan davalar (şirketin faaliyetleri ile ilgili olarak haklarında açılan davalar şirketin 15.05.2012 hukukçu raporunda yer almaktadır. Fakat önemli olan bu bilgilerin faaliyet raporunun içerisinde yer almasıdır) başlıklarına rastlanmamıştır. Ayrıca Genel kurulların fonksiyonu, pay sahiplerinin sahip olduğu haklar ve bu hakların kullanılmasına ilişkin esasların açıklandığı metinlere ulaşım bilgileri şirketin faaliyet raporlarında yer almaktadır.		
Dayanak: X A.Ş. 2012 yıllık faaliyet raporu ve 01.01.2013-30.06.2013 ara dönem yönetim kurulu faaliyet raporları		
İç Kontrol, Bağımsız Denetim ve Risklere İlişkin Bilgiler	Alt Bölüm Puanı:0,5	
Şirketin Bu Bölümden Almış Olduğu Toplam Puan	0	
1-İç kontrol sistemi ile bu sistemin sağlıklı olarak işleyip işlemediğine ilişkin yönetim kurulu beyanı	E	H -
2-Bağımsız denetim kuruluşunun şirketin iç kontrol sistemi ile görüşü	E	H -
3-Faaliyetlerle ilgili öngörülebilir risklere ilişkin detaylı açıklama	E	H -
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: X A.Ş. 2012 yıllık faaliyet raporu ve 01.01.2013-30.06.2013 ara dönem yönetim kurulu faaliyet raporları incelendiğinde X A.Ş.'nin faaliyet raporlarında iç kontrol, bağımsız denetim ve risklere ilişkin bilgilere dayalı olarak şirketin faaliyet raporlarında İç kontrol sistemi ile bu sistemin sağlıklı olarak işleyip işlemediğine ilişkin yönetim kurulu beyanı Bağımsız denetim kuruluşunun şirketin iç kontrol sistemi ile görüşü Faaliyetlerle ilgili öngörülebilir risklere ilişkin detaylı açıklama başlıklarına rastlanmamıştır.		
Dayanak: X A.Ş. 2012 yıllık faaliyet raporu ve 01.01.2013-30.06.2013 ara dönem yönetim kurulu faaliyet raporları		
Derecelendirilen Alt Bölüm: Ticari Sır Kavramı ve İçerden Öğrenenlerin Ticareti	Alt Bölüm Puanı:1	
Şirketin Bu Bölümden Almış Olduğu Toplam Puan	0,5	
18) Şirketin ticari sır niteliğindeki bilgilerin güvenliği ve bu sırların korunması için bir tedbir, politika vs. oluşturulmuştur ve belgelenebilir niteliktedir.	E +	H
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: X A.Ş. Muhasebe Müdürü'nün görüşlerine göre ticari sır niteliğindeki bilgilerin güvenliği ve bu sırların korunması için bir tedbir, politika vs. oluşturulmuştur ve belgelenebilir niteliktedir. Fakat tarafıma yazılı bir beyanda bulunulmamıştır.		
Dayanak: Görüş formunu cevaplandıran X A.Ş. Muhasebe Müdürünün Görüşleri		

19) Şirketin sermaye piyasası araçlarının değerini etkileyebilecek nitelikteki bilgiye ulaşabilecek konumdaki yöneticilerin ve hizmet aldığı diğer kişi/kurumların listesi hazırlanmıştır ve bilgilendirme politikalarında yer alan esaslar çerçevesinde kamuya duyurulmuştur.	E	H -
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: X A.Ş.'nde sermaye piyasası araçlarının değerini etkileyebilecek nitelikteki bilgiye ulaşabilecek konumdaki yöneticilerin ve hizmet aldığı diğer kişi/kurumların listesi hazırlanmamıştır ve bilgilendirme politikalarında yer alan esaslar çerçevesinde kamuya duyurulmamıştır.		
Dayanak: X A.Ş. Muhasebe Müdürünün Görüşleri		
Derecelendirilen Alt Bölüm: Kamuya Açıklanması Gereken Önemli Olay ve Gelişmeler	Alt Bölüm Puanı:1	
Şirketin Bu Bölümden Almış Olduğu Toplam Puan	1	
20) Şirket finansal durumuna ve faaliyet sonuçlarına etki edecek önemli bir durum oluştuğunda derhal kamuya açıklamaktadır.	E +	H
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: X A.Ş. şirketin finansal durumuna ve faaliyet sonuçlarına etkisi olan durumları anında kamuya bildirmek zorundadır.		
Dayanak: X A.Ş. Muhasebe Müdürünün Görüşleri		
Şirketin Bilgi Açıklama Politikası Kriterinden Almış Olduğu Toplam Puan	6,615	
Derecelendirilen Ana Bölüm: Bilgi Teknolojilerinin Kullanım Düzeyi	Ana Bölüm Puanı: 17	
Derecelendirilen Alt Bölüm: Donanım ve Yazılım	Alt Bölüm Puanı:3	
Şirketin Bu Bölümden Almış Olduğu Puan	2	
21) Şirketin donanım ve yazılım teknolojisi muhasebe bilgi sisteminin gereksinimlerini karşılayabilecek nitelikte, güncellemeye açıktır.	E +	H
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: X A.Ş.'nin donanım ve yazılım teknolojisi muhasebe bilgi sistemini karşılayabilecek niteliktedir. Muhasebe Müdürünün görüşleri de bu durumu destekler niteliktedir.		
Dayanak: X A.Ş. Muhasebe Müdürünün Görüşleri		
22) Yazılım belgeler açısından yeterlidir.	E +	H
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: Yazılımın belgeler açısından yeterliliği Muhasebe Müdürünün görüşüyle desteklenmiştir.		
Dayanak: X A.Ş. Muhasebe Müdürünün Görüşleri		
23) Online dosya ve kayıtları elde etmek mümkündür.	E	H -
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: X A.Ş.'nin bilgi teknolojileriyle online dosya ve kayıtları elde etmek mümkün değildir.		
Dayanak: X A.Ş. Muhasebe Müdürünün Görüşleri		
Derecelendirilen Alt Bölüm: Bilgi Teknolojileri Alanında Yetişmiş Nitelikli Personel ve Sayısı	Alt Bölüm Puanı:5	
Şirketin Bu Bölümden Almış Olduğu Puan	0	
24) Şirket tarafından muhasebe bilgi sistemini geliştirme çalışmalarını yürütecek bir ekip oluşturulmuştur ve bu ekibin başında yer alan bir sistem analisti mevcuttur.	E	H -
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: Şirket tarafından muhasebe bilgi sistemini geliştirme çalışmalarını yürütecek bir ekip oluşturulmamıştır ve muhasebe bölümünde tek bir çalışanla işler yürütülmeye çalışılmaktadır.		
Dayanak: X A.Ş. Muhasebe Müdürünün Görüşleri		

25) Oluşturulan ekip sayı ve nitelik bakımından yeterlidir.	E	H
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: Şirket tarafından oluşturulan ekip sayı ve nitelik bakımından yeterli değildir. Her ne kadar muhasebe müdürü tek başına yeterli olduğunu savunsa da kurumsallaşmak isteyen işletmelerde muhasebe bilgi sistemini geliştirmeye çalışan bir ekip oluşturulmalı, yetki ve sorumluluklar iş tanımlarında belirtilmelidir.		
Dayanak: X A.Ş. Muhasebe Müdürünün Görüşleri		
Derecelendirilen Alt Bölüm: İnternet Sitesi	Alt Bölüm Puanı:9	
Şirketin Bu Bölümden Almış Olduğu Puan	7,17	
26) Şirket erişilebilir nitelikte bir internet sitesine sahiptir.	E +	H
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: Şirket erişilebilir bir internet sitesine sahiptir.		
Dayanak: X A.Ş. İnternet Sitesi		
27) Şirketin antetli kağıdında internet sitesinin adresi yer almaktadır.	E +	H
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: Şirketin antetli kağıdında internet sitesinin adresi yer almaktadır.		
Dayanak: X A.Ş. Antetli Kağıdı		
28) Uluslar arası yatırımcıların da erişebilmesi için internet sitesi ayrıca ikinci bir dille İngilizce olarak düzenlenmiştir.	E +	H
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: X A.Ş. İnternet Sitesinin uluslar arası yatırımcıların da erişebilmesi için ikinci bir dille İngilizce olarak düzenlenmiştir. Fakat X A.Ş. İnternet Sitesinin Yatırımcı İlişkileri bölümü İngilizce sayfasında yer almamaktadır. Şirket bir an önce bu durumu düzeltme yoluna gitmelidir.		
Dayanak: X A.Ş. İnternet Sitesi		
29) Şirketin internet sitesinde internet sitesinin içeriğinde bulunması gereken konular yer almaktadır.	E +	H
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: X A. Ş. internet sitesi Seri: IV No:54 SPK Kurumsal Yönetim İlkelerinin Belirlenmesine ve Uygulanmasına İlişkin Tebliğde yer alan Bölüm II Kamuyu Aydınlatma ve Şeffaflık 3.2 Kısım itibarıyla internet sitesinin içeriğinde yer alması gereken hususlar açısından incelenmiştir. Buna göre X A. Ş. İnternet Sitesinin içeriğinde yer alması gereken hususlar bakımından incelendiğinde; 5 ana başlık halinde ele alınan internet sitesinin içeriğinde yer alması gereken hususlar;		
Şirkete İlişkin Bilgiler (Her bir alt bölüm kendi içerisinde eşit puanlanacaktır)	Alt Bölüm Puanı:1	
Şirketin Bu Bölümden Almış Olduğu Puan:	0,44	
Ticaret Sicili Bilgileri	E +	H
Son durum itibarıyla ortaklık ve yönetim yapısı	E	H -
İmtiyazlı paylar hakkında detaylı bilgi, değişikliklerin yayınlandığı ticaret sicili gazetelerinin tarih ve sayısı ile birlikte şirket esas sözleşmesinin son hali	E +	H
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: X A. Ş. internet sitesi incelendiğinde şirkete ilişkin bilgilere dayalı olarak X A.Ş.'nin internet sitesinde Ticaret Sicili Bilgileri ile birlikte şirket esas sözleşmesinin son hali yer almaktadır. Yalnız yapılan incelemelerde şirketin internet sitesinde İmtiyazlı paylar hakkında detaylı bilgi, son durum itibarıyla ortaklık ve yönetim yapısı, değişikliklerin yayınlandığı ticaret sicil gazetelerinin tarih ve sayısına rastlanmamıştır.		
Dayanak: X A.Ş. İnternet Sitesi		

Raporlar	Alt Bölüm Puanı:1	
Şirketin Bu Bölümden Almış Olduğu Puan	1	
Finansal Raporlar	E +	H
Faaliyet Raporları	E +	H
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: X A. Ş. internet sitesi incelendiğinde raporlara ilişkin bilgilere dayalı olarak X A.Ş.'nin internet sitesinde Finansal Raporlar ve Faaliyet Raporları yer almaktadır.		
Dayanak: X A.Ş. İnternet Sitesi		
Politikalar	Alt Bölüm Puanı:1	
Şirketin Bu Bölümden Almış Olduğu Puan	0,33	
Kar Dağıtım Politikası	E +	H
Bilgilendirme Politikası	E	H -
Çağrı yoluyla hisse senedi veya vekalet toplanmasında hazırlanan zorunlu bilgi formları ve benzeri formlar, varsa şirketin kendi paylarını geri alımına ilişkin politikası	E	H -
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: X A. Ş. internet sitesi incelendiğinde politikalara ilişkin bilgilere dayalı olarak X A.Ş.'nin internet sitesinde Kar Dağıtım Politikası yer almaktadır. Yalnız yapılan incelemelerde şirketin internet sitesinde bilgilendirme politikası ve çağrı yoluyla hisse senedi veya vekalet toplanmasında hazırlanan zorunlu bilgi formları ve benzeri formlar, varsa şirketin kendi paylarını geri alımına ilişkin politikasına rastlanmamıştır.		
Dayanak: X A.Ş. İnternet Sitesi		
Genel Kurul Toplantıları	Alt Bölüm Puanı:1	
Şirketin Bu Bölümden Almış Olduğu Puan	1	
Genel Kurul Toplantılarının Gündemleri	E +	H
Katılanlar Cetvelleri ve Toplantı Tutanakları	E +	H
Vekaleten Oy Kullanma Formu	E +	H
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: X A. Ş. internet sitesi incelendiğinde genel kurul toplantılarına ilişkin bilgilere dayalı olarak X A.Ş.'nin internet sitesinde Genel Kurul Toplantılarının Gündemleri, Katılanlar Cetvelleri ve Toplantı Tutanakları, Vekaleten Oy Kullanma Formu yer almaktadır.		
Dayanak: X A.Ş. İnternet Sitesi		
Diğer	Alt Bölüm Puanı:1	
Şirketin Bu Bölümden Almış Olduğu Puan	0,4	
Özel Durum Açıklamaları	E +	H
İzahnameler ve Halka Arz Sirkülerleri	E	H -
İlişkili Taraflarla İşlemlere İlişkin Bilgiler	E	H

	+	
Şirket tarafından oluşturulan etik kurallar ve sıkça sorulan sorular başlığı altında şirkete ulaşan bilgi talepleri	E	H -
Soru ve ihbarlar ile bunlara verilen cevaplar	E	H -
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: X A. Ş. internet sitesi incelendiğinde diğer başlığı altındaki bilgilere dayalı olarak X A.Ş.'nin internet sitesinde Özel Durum Açıklamaları ve İlişkili taraflarla işlemlere ilişkin bilgiler yer almaktadır. Yalnız yapılan incelemelerde şirketin internet sitesinde İzahnameler ve Halka Arz Sirküleri, Şirket tarafından oluşturulan etik kurallar ve sıkça sorulan sorular başlığı altında şirkete ulaşan bilgi talepleri ve soru ve ihbarlar ile bunlara verilen cevaplar başlıklarına rastlanmamıştır.		
Dayanak: X A.Ş. İnternet Sitesi		
Şirketin İnternet Sitesinin İçeriğine Yönelik Bölümlemeye Almış Olduğu Puan	3,17	
30) Kurumsal yatırımcılar ve diğer paydaşlar için kamuyu aydınlatması beklenen gerekli tüm bilgiler şirketin kurumsal internet sitesinde açık, doğru, anlaşılabilir ve erişilebilir olarak sunulmaktadır.	E +	H
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: X A. Ş. internet sitesinde kurumsal yatırımcılar ve diğer paydaşlar için kamuyu aydınlatması beklenen gerekli tüm bilgiler açık, doğru, anlaşılabilir ve erişilebilir olarak sunulmaktadır		
Dayanak: X A.Ş. İnternet Sitesi		
31) Şirketin internet sitesi etkin olarak kullanılabilir.	E +	H
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: X A. Ş. internet sitesi etkin olarak kullanılabilir.		
Dayanak: X A.Ş. İnternet Sitesi		
Şirketin Bilgi Teknolojilerinin Kullanım Düzeyi Kriterinden Almış Olduğu Toplam Puan	9,17	
Derecelendirilen Ana Bölüm: Denetim	Ana Bölüm Puanı:9	
Derecelendirilen Alt Bölüm: İç Denetim Birimi	Alt Bölüm Puanı:3	
Şirketin Bu Bölümden Almış Olduğu Puan	0	
32) Şirketin yönetim kuruluna bağlı iç denetim faaliyetlerini yürüten bir iç denetim birimi mevcuttur.	E	H -
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: Şirketin yönetim kuruluna bağlı iç denetim faaliyetlerini yürüten bir iç denetim birimi yapılandırılmamıştır dolayısıyla şirketin iç denetim birimi yoktur.		
Dayanak: X A.Ş. Muhasebe Müdürünün Görüşleri		
33)Şirketin iç denetim birimi verimliliğe ve yeniliğe ne kadar odaklandığını, süreçlerin doğru işleyip işlemediğini, risklerin ne kadar etkin yönetildiğini objektif bir şekilde tespit etmekte ve gerekli iyileştirmeleri yapmaktadır.	E	H -
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: Şirketin bu iyileştirmelerini sağlayacak bir iç denetim birimi mevcut olmadığından böyle bir durum da söz konusu değildir.		
Dayanak: X A.Ş. Muhasebe Müdürünün Görüşleri		
Derecelendirilen Alt Bölüm: Denetim Komitesi	Alt Bölüm Puanı:3	
Şirketin Bu Bölümden Almış Olduğu Puan	3	
34) Şirketin yönetim kurulu tarafından oluşturulmuş denetim komitesinin varlığından söz etmek mümkündür.	E +	H

Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: Şirketin yönetim kurulu tarafından oluşturulmuş denetim komitesi vardır.		
Dayanak: 13.04.2013 tarihli, 2012 yılına ait olağan genel kurul toplantılarına ilişkin bilgilendirme dokümanı		
35) Şirketin yönetim kurulu tarafından oluşturulan kendi üyeleri arasından seçilen en az iki üyesi vardır.	E +	H
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: Şirketin yönetim kurulu tarafından oluşturulan kendi üyeleri arasından seçilen en az iki üyesi vardır.		
Dayanak: 13.04.2013 tarihli, 2012 yılına ait olağan genel kurul toplantılarına ilişkin bilgilendirme dokümanı ve X A.Ş. Muhasebe Müdürünün Görüşleri		
Derecelendirilen Alt Bölüm: Bağımsız Denetim	Alt Bölüm Puanı:3	
Şirketin Bu Bölümden Almış Olduğu Puan	1,8	
36) Şirketin denetim faaliyetlerini yürüttüğü bağımsız bir denetim kuruluşla anlaşması vardır.	E +	H
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: Şirketin denetim faaliyetlerini yürüttüğü bağımsız denetim kuruluşu Deloitte DRT Bağımsız Denetim A.Ş.		
Dayanak: X A.Ş. Muhasebe Müdürünün Görüşleri, Kamuyu Aydınlatma Platformu		
37) Bağımsız denetim kuruluşları ve bu kuruluşlarda istihdam edilen denetim elemanları bağımsızlığı esas almaktadır bu duruma faaliyet raporunda yer verilmiştir.	E +	H
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: Bu duruma şirketin faaliyet raporlarında yer verilmemiştir ve ayrıca bu durumu kanıtlayacak bir belge tarafıma beyan edilmemiştir		
38) Şirket yönetim kurulu tarafından bir bağımsız denetim kuruluşu; sürekli ve/veya özel denetimlerde en çok 5 hesap dönemi için seçilmiştir.	E +	H
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: DRT Bağımsız Denetim ve Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik A.Ş ile 2013 yılı hesap dönemleri için seçilmiştir.		
Dayanak: X A.Ş. Muhasebe Müdürünün Görüşleri		
39) Şirket aynı bağımsız denetim kuruluşu ile yeniden sürekli ve/veya özel denetim sözleşmesi imzalanabilmesi için en az 2 hesap döneminin geçmesi kuralına uymaktadır.	E +	H
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: Şirket aynı bağımsız denetim kuruluşu ile yeniden sürekli ve/veya özel denetim sözleşmesi imzalanabilmesi için en az 2 hesap döneminin geçmesi kuralına uymaktadır.		
Dayanak: X A.Ş. Muhasebe Müdürünün Görüşleri		
40) Şirketin bağımsız denetim faaliyeti ve danışmanlık faaliyetlerini birbirinden ayrı şekilde yürütmektedir.	E	H -
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: Muhasebe Müdürünün yaptığı açıklamaya göre şirketin bağımsız denetim faaliyeti ve danışmanlık faaliyetleri aynı şirket tarafından farklı şekillerde yapılmaktadır.		
Dayanak: X A.Ş. Muhasebe Müdürünün Görüşleri		
Şirketin Denetim Kriterinden Almış Olduğu Toplam Puan	4,8	
ŞİRKETİN KURUMSAL MUHASEBE DERECELENDİRMESİ'NDEN ALMIŞ OLDUĞU PUAN	33,085	
ONLUK SİSTEME DÖNÜŞTÜRÜLMÜŞ HALİYLE PUAN	3,308	

**EK – 4: DENİZLİ CAM SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. KURUMSAL MUHASEBE
DERECELENDİRME RAPORU**

KURUMSAL MUHASEBE DERECELENDİRME RAPORU

DENİZLİ CAM SANAYİİ VE TİCARET A.Ş.

OCAK 2014

ŞİRKET HAKKINDA

DENİZLİ CAM SANAYİİ VE TİCARET A.Ş.	
 Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş.	YÖNETİM KURULU BAŞKANI Azmi Taner UZ GENEL MÜDÜR Mehmet RABUŞ
Bahçelievler Mah. 4013 Sokak No:10 20014 DENİZLİ www.denizlicam.com.tr	Muhasebe Müdürü Nihat ZENCİR Tel: 0 258 295 40 17 nzencir@sisecam.com

Denizli Cam 9 Ekim 1973 tarihinde 215 gerçek kişi kurucu ortak tarafından “Şirintaş A.Ş.” adı altında Şirinköy/Denizli’de kurulmuştur. 1981 yılında ilk üretimine başlayan kuruluş üretim ve finansman sorunu nedeniyle 1982 yılında faaliyetine ara vermiştir. 1983 yılında yönetimin DESİYAB- Devlet Sanayi ve İşçi Yatırım Bankası A.Ş. tarafından ele alınmasından sonra, Şirket’in adı Denizli Cam Sanayii ve Ticaret Anonim Şirketi olarak değiştirilmiştir. Desiyab tarafından başlatılan yenileme çalışmaları ve finansal yatırımlar Haziran 1984 tarihinde tamamlanmış ve ilk deneme üretimine 11 Temmuz 1984 tarihinde başlanmıştır.

Şirket Denizli’de 116.224 m² üzerinde 26.400 m² kapalı alanda 2 fırında el imalatı (emek yoğun üretim) tarzında soda (kristalin) camından ev eşyası, kristal camdan ev eşyası ve avize taşı yapımında kullanılan cam çubuk üretimi yapılmaktadır. Şirket’in 2 Şubat 1994 tarihinde İMKB’de yapılan blok satış yoluyla kamuya ait %51 hissesi ŞİŞECAM grubu şirketleri tarafından alınmıştır. Böylece Denizli Cam, Türkiye Şişe ve Cam Fabrikaları A.Ş. Cam Ev Eşyası Grubu faaliyetlerine katılarak Türkiye Şişe ve Cam Fabrikaları A.Ş.’nin bünyesine dahil olmuştur.

Denizli Cam’ın üretim yelpazesinde;

- ✚ Beceri düzeyi ile estetik değeri yüksek özgün şekillerde ve tasarımlarda Cam Ev Eşyası,
- ✚ Çeşm-i Bülbül, nazarlık ve Beykoz tarzı gibi geleneksel ürünler,
- ✚ Özel talep gören el imalatı kristal,
- ✚ Avize taşı yapımında kullanılan cam çubuk bulunmaktadır.

Denizli Cam ürünleri, gelişmiş Avrupa ülkeleri, ABD ve Japonya başta olmak üzere 5 kıtada 40'a yakın ülkeye ihraç edilmektedir. Şirket, üretmekte olduğu ürünlerin önemli bir kısmının yurtiçi satış ve dağıtımını Şişecam Grup şirketi konumunda olan Paşabahçe Cam Sanayi Ticaret A.Ş. ("Paşabahçe Cam")'ye, yurtdışı satış ve dağıtımın ise yine Şişecam Grup'u şirketlerinden Şişecam Dış Ticaret A.Ş. ("Şişecam Dış Ticaret")'ye yapmaktadır.

Şirket'in sermayesinin %34,79'una (2011: %38,90) karşılık gelen hisse senetleri İstanbul Menkul Kıymetler Borsası'nda ("İMKB") işlem görmektedir. Şirket'in %26,09 (2011: %26,09) oranında hissesine sahip olan Türkiye Şişe ve Cam Fabrikaları A.Ş. ("Şişecam Holding") Şirket'in ana ortağı konumundadır. Şirket'in nihai ortağı Türkiye İş Bankası A.Ş.'dir.

Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş. "DENCM" kodu ile 1987 yılından itibaren BİST Ulusal Pazarı'nda işlem görmeye başlamıştır. Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş., Borsa İstanbul'da BIST Denizli / -BIST SİNAİ / -BIST TAŞ, TOPRAK / -BIST TÜM / -BIST TÜM-100 / -BIST ULUSAL endekslerine dahil bulunmaktadır.

Ayrıca Denizli Cam Denizli'de bir ilkler şirketi olmuştur. Bu anlamda;

- ✚ İlk sendikalı
- ✚ İlk SPK'ya tabi,
- ✚ İl İMKB'ye kayıtlı şirket konumundadır.

30.06.2013 itibariyle şirketin sermaye yapısı aşağıdaki şekilde oluşmaktadır:

Şirketin Sermaye Yapısı		
Ortaklar	Pay Tutarı (TL)	Pay Oranı (%)
Türkiye Şişe ve Cam Fabrikaları A.Ş.	1.565.217	26,09
Soda Sanayi A.Ş.	973.044	16,22
Paşabahçe Cam Sanayi ve Ticaret A.Ş.	521.739	8,69
Denizli Cam Mensupları Vakfı	400.000	6,67
Denizli İl Özel İdare Genel Sekreterliği	144.343	2,40
Diğer	2.395.657	39,93
	6.000.000	100,00

Şirketin Yönetim Kurulu ise aşağıdaki şekilde oluşmaktadır:

DENİZLİ CAM SANAYİİ ve TİCARET A.Ş. YÖNETİM KURULU	
İsim	Görevi
AZMİ TANER UZ	Yönetim Kurulu Başkanı
MEDİHA İNCE	Başkan Vekili, Kurumsal Yönetim Komitesi Üyeliği, Riskin Erken Saptanması Komitesi Üyeliği
MURAT TUNCAY	Üye
ABDULKADİR DEMİR	Üye
ÜZEYİR BAYSAL	Bağımsız Üye, Denetimden Sorumlu Komite Başkanı, Kurumsal Yönetim Komitesi Başkanı, Riskin Erken Saptanması Komitesi Başkanı
DİDAR SEVDİL YILDIRIM	Bağımsız Üye, Denetimden Sorumlu Komitesi Üyesi, Kurumsal Yönetim Komitesi Üyesi, Riskin Erken Saptanması Komitesi Üyesi

DENİZLİ CAM SANAYİİ VE TİCARET A.Ş.

1. KURUMSAL MUHASEBE DERECELENDİRMESİ ANALİZİ

1.1. DENİZLİ CAM SANAYİİ VE TİCARET A.Ş.'NİN KURUMSAL MUHASEBE DERECELENDİRMESİ'NE YÖNELİK VERİ DERLEME FORMU

KURUMSAL MUHASEBE DERECELENDİRMESİ'NE YÖNELİK VERİ DERLEME FORMU		
Tarih: 18.12.2013		
Derecelendirilen Şirket: Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş.		
Formu Yanıtlayan Kişinin İsim Soyisim: Nihat Zencir		
Bulunduğu Bölüm: Muhasebe Bölümü		
Unvanı: Muhasebe Müdürü		
Deneyimi: 21 Yıl		
Derecelendirilen Ana Kriter: Muhasebe Sisteminin Organizasyonu	Ana Bölüm Puanı: 30	
Derecelendirilen Alt Kriter: Muhasebe Sisteminin Nesnel Açıdan Organizasyon Yapısı ve Yönetimi	Alt Bölüm Puanı: 10	
Şirketin Bu Bölümden Almış Olduğu Puan	10	
1) Muhasebede kullanılan ve hesap işlerinin ögesi olan, muhasebenin akışına yardımcı olacak belgeler, muhasebede kullanılan her türlü temel ve yardımcı defter, gerekli mizanlar ve gerekli tablolar düzenlenmiş ayrıca muhasebe sisteminde kullanılacak paket programlar temin edilmiştir.	E +	H
Muhasebenin Akışına Yardımcı Olacak Belgeler	+	
Muhasebede Kullanılan Her Türlü Temel ve Yardımcı Defter	+	
Gerekli Mizanlar	+	
Gerekli Tablolar	+	
Muhasebe Sisteminde Kullanılacak Paket Programlar	+	
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: Yapılan incelemede muhasebe sisteminin nesnel açıdan organizasyon yapısının tam olduğu ve yukarıdaki belge, defter ve paket programları kapsadığı tespit edilmiştir. Ayrıca şirket CAP paket programını kullanmaktadır.		
Dayanak: Muhasebe sisteminin nesnel açıdan organizasyonunu sağlayan varlığını ispatlayan belge, defter, tablolar, mizanlar ve paket program		

Derecelendirilen Alt Bölüm: Muhasebe Sisteminin Personel Açısından Organizasyonu	Alt Bölüm Puanı:15	
Şirketin Bu Bölümden Almış Olduğu Puan	15	
2) Muhasebe sistemi organizasyon şeması yazılı olarak düzenlenmiştir ve organizasyon şemasının varlığının yazılı hale getirilmesi ispatlanabilir bir şekildedir.	E +	H
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: Muhasebe sistemi organizasyon şeması mevcuttur.		
Dayanak: Seri: II, No:14.1 Sayılı Tebliğe İstinaden Hazırlanmış 1 Ocak – 30 Haziran 2013 Ara Dönem Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş. Yönetim Kurulu Faaliyet Raporu		
3) Muhasebe sisteminin organizasyon yapısında her çalışan bir iş tanımına sahiptir.	E +	H
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: Muhasebe sisteminin organizasyon yapısında her çalışan bir iş tanımına sahiptir. Ve tüm çalışanların iş tanımları ve iş tarifleri ISO Kalite Sistem Belgesinde yer almaktadır.		
Dayanak: ISO Kalite Sistem Belgesi		
4) Muhasebe sisteminin organizasyon yapısında iş tanımlarında tüm yetki ve sorumluluklar yazılı olarak açıkça belirtilmiştir ayrıca yeterli sayıda ve nitelikte eleman istihdamı sağlanmıştır	E +	H
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: Muhasebe sisteminin organizasyon yapısında iş tanımlarında tüm yetki ve sorumluluklar yazılı olarak yine ISO Kalite Sistem Belgesinde açıkça belirtilmiştir. Ayrıca yeterli sayıda ve nitelikte eleman istihdamı sağlanarak toplam muhasebe bölümünde 9 kişiden oluşan bir kadro yer almaktadır.		
Dayanak: ISO Kalite Sistem Belgesi ve görüş formunu cevaplandıran Muhasebe Müdürü Nihat Zencir'in görüşleri		
Derecelendirilen Alt Bölüm: Muhasebe Sisteminin Sorumluluk Alanlarına Ayrılması	Alt Bölüm Puanı: 5	
Şirketin Bu Bölümden Almış Olduğu Puan	5	
5) Muhasebe Sistemi: Genel Muhasebe, Maliyet Muhasebesi, Bütçe ve Yönetim Muhasebesi, Pay Sahipleri ile İlişkiler Birimi olarak bölümlere ayrılmıştır.	E +	H
Genel Muhasebe	+	
Maliyet Muhasebesi	+	
Bütçe ve Yönetim Muhasebesi	+	
Pay Sahipleri ile İlişkiler Birimi olarak bölümlere ayrılmıştır.	+	
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş.'nde muhasebe sisteminin sorumluluk alanlarına ayrılması; Genel Müdürlüğe bağlı Muhasebe Müdürlüğü şeklindedir. Muhasebe Müdürlüğü de kendi içerisinde Genel Muhasebe Şefliği ve Maliyet Muhasebe Şefliği olarak iki kısma ayrılmaktadır. Genel Muhasebe Şefliği Genel Muhasebe ve Satış Muhasebesi işlemlerini yürütürken Maliyet Muhasebesi Şefliği altında Bütçe Kontrol Şefliği adı altında Bütçe ve		

Yönetim Muhasebesi işlemlerini yürütmektedir. Ayrıca Pay Sahipleri ile İlişkiler Birimi de mevcuttur.		
Dayanak: Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş.’nin organizasyon şeması ve görüş formunu cevaplandıran Muhasebe Müdürü Nihat Zencir’in görüşleri		
Şirketin Muhasebe Sisteminin Organizasyonu Kriterinden Almış Olduğu Toplam Puan	30	
Derecelendirilen Ana Bölüm: Muhasebe El Kitabı	Ana Bölüm Puanı: 15	
Derecelendirilen Alt Bölüm: Fiziki Yapılanma	Alt Bölüm Puanı: 5	
Şirketin Bu Bölümden Almış Olduğu Puan	0	
6) Şirkete ait düzenlenmiş muhasebe el kitabı vardır ve ispatlanabilir şekildedir.	E	H -
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş. muhasebe el kitabına sahip değildir. Muhasebe El Kitabının varlığı muhasebe sisteminin kurumsallaşmasını sağlayan kriterler içerisinde yüksek önem düzeyine sahip bir kriterdir. Kurumsallaşmaya etkisi bizce yüksek olan muhasebe el kitabının bir an önce hazırlanması ve muhasebe sisteminin kurumsallaşmasına yol açan engelin de ortadan kalkmasını böylece muhasebe bilgi birikiminin kişilerin beyinde değil kuruma mal olarak dökümanite edilmesini sağlayacaktır.		
Dayanak: Görüş formunu cevaplandıran Muhasebe Müdürü Nihat Zencir’in Görüşleri		
Derecelendirilen Alt Bölüm: İşleyiş	Alt Bölüm Puanı:10	
Şirketin Bu Bölümden Almış Olduğu Puan	0	
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş. muhasebe el kitabına sahip değildir. Dolayısıyla muhasebe el kitabının içeriğinde yer alan bilgilerin her ne derece varlığının bahsi söz konusu olsa da muhasebe el kitabı olmadığı için işleyişe verilen cevap da hayır olacaktır.		
Dayanak: Görüş formunu cevaplandıran Muhasebe Müdürü Nihat Zencir’in Görüşleri		
7) Muhasebe el kitabı içeriğinde bulunması gereken bilgileri içermektedir.	E	H
Giriş		-
Şirketin Örgüt Yapısı		
Muhasebe Bölümünün Örgüt Yapısı		
Görev, Yetki ve Sorumluluklar		
Belgeler ve Düzenlenme Esasları		
Başlıca Muhasebe Politikaları, Amortisman Yöntemi, Stok Değerleme Yöntemleri, Karşılık Ayırma Yöntemleri		
Hesap Planı ve Hesapların İşleyişinin Açıklamaları		
Başlıca Mali Tablolar		

Mali Tabloların Sunuluş Biçimi		
Şirketin Muhasebe Hizmetlerinde Kullanılan Bilgisayar Donanım ve Yazılımının Teknik Özellikleri		
Şirketin Muhasebe El Kitabı Kriterinden Almış Olduğu Toplam Puan	0	
Derecelendirilen Ana Bölüm: Etik Kodlar	Ana Bölüm Puanı: 20	
Derecelendirilen Alt Bölüm: Fiziki Yapılanma	Alt Bölüm Puanı:5	
Şirketin Bu Bölümden Almış Olduğu Puan	5	
8) Şirket tarafından yazılı şekilde oluşturulmuş bir etik kod uygulaması vardır.	E +	H
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş. tarafından oluşturulmuş ve kamuya açıklanmış etik kodları uygulaması vardır. Yalnız etik kodlar “Etik Kurallar” başlığı altında yayınlanmaktadır.		
Dayanak: Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş. İnternet Sitesi		
Derecelendirilen Alt Bölüm: İşleyiş	Alt Bölüm Puanı:15	
Şirketin Bu Bölümden Almış Olduğu Puan	15	
9) Bu kodlar ilgili taraflara (paydaşlara) ve çalışanlara internet, broşür vb. araçlarla bildirilmiştir.	E +	H
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş. tarafından oluşturulan etik kodlar ilgili taraflara internet sitesi aracılığıyla bildirilmiştir. Ayrıca çalışanlar etik kodlardan ayrıca haberdardır.		
Dayanak: Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş. İnternet Sitesi ve görüş formunu cevaplandıran Muhasebe Müdürü Nihat Zencir’in Görüşleri		
10) Yöneticiler ve çalışanların etik kodlara uyulmadığı takdirde şirketçe uygulanan yaptırımlar ayrıca tanımlanmıştır.	E +	H
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş. tarafından oluşturulan etik kodlara uyulmadığı takdirde etik kodlara şöyle bir açıklama getirilmiştir; Topluluktaki tüm görevlerde topluluk yönetmelik, prosedür ve talimatları eksiksiz uygulandığı gibi Şişecam Topluluğu Etik Kuralları da uygulanmalıdır. Topluluk Etik Kurallarını veya prosedür, yönetmelik ve talimatlarını ihlal edenler, iş akdinin feshedilmesine kadar varabilecek disiplin yaptırımları ile karşı karşıya kalabileceklerdir. Ayrıca Muhasebe Müdürü Nihat Zencir’in bu konuyla ilgili açıklaması da yine aynı yöndedir.		
Dayanak: Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş. İnternet Sitesinde yer alan Etik Kurallar ve görüş formunu cevaplandıran Muhasebe Müdürü Nihat Zencir’in Görüşleri		
11) Karar verme, strateji oluşturma süreçlerinde etik hususlar gözetilmektedir.	E +	H

Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: Karar verme, strateji oluşturma süreçlerinde etik kodların gözetildiği yine Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş. tarafından oluşturulan etik kurallar broşüründe yer almaktadır. Ayrıca Muhasebe Müdürü Nihat Zencir; yapılan işlerde, kararlarda ve şirketin geleceğini etkileyebilecek stratejik durumlarda etik kodlara uyulması gerektiğinin bir zorunluluk olduğunu dile getirmiştir.		
Dayanak: Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş. İnternet Sitesinde yer alan Etik Kurallar ve görüş formunu cevaplandıran Muhasebe Müdürü Nihat Zencir'in Görüşleri		
12) Etik kodların içinde yer alan kurallar gereği çalışanlarda mesleki yeterlilik şartı aranmaktadır ve işe alımlarda ön şart olarak belgelendiriniz ibaresi yer almaktadır.	E +	H
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş.'nin etik kodlarının içerisinde mesleki yeterlilik şartı diye bir ibraz söz konusu olmamakla birlikte bunun yanı sıra işe alımlarda 4 yıllık üniversitelerin ilgili bölümlerinde mezun, mezun olduğu bölümle ilgili yeterli nitelik ve donanımına sahip, işçi sağlığı güvenliği konusunda bilgi sahibi, deneyimli ayrıca sektörün getirdiği ilgili sertifikalara sahipliği şartı aranmaktadır.		
Dayanak: Görüş formunu cevaplandıran Muhasebe Müdürü Nihat Zencir'in Görüşleri		
13) Çalışanların şirket yararı ile kişisel menfaatlerinin çatışmasına neden olacak durumlar söz konusu değildir.	E +	H
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş. tarafından oluşturulan etik kodlara uyulmadığı takdirde etik kodlara şöyle bir açıklama getirilmiştir; Topluluk genelindeki tüm görevlerde ve faaliyetlerde topluluk menfaatleri gözetilir ve çıkar çatışmalarından uzak durulur. Kişisel çıkarların birinci önceliğimiz olan topluluk menfaatlerini gözetme becerisini etkilemesine izin verilmez. Topluluktaki görevler, sorumluluklar veya Şişecam kimliği kullanılarak şahsi ve yakın akraba/arkadaşlara menfaat sağlanmaz. Ayrıca Muhasebe Müdürü Nihat Zencir'in bu konuyla ilgili açıklaması da yine aynı yöndedir.		
Dayanak: Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş. İnternet Sitesinde yer alan Etik Kurallar ve görüş formunu cevaplandıran Muhasebe Müdürü Nihat Zencir'in Görüşleri		
14) Ücretlerle mesleki yeterlilik arasında ilişki vardır ve bu durum ücret bordrosunda yazılı olarak açıkça belgelendirilmektedir.	E +	H
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: Muhasebe Müdürü Nihat Zencir'in görüşüne dayanarak ücretlerle mesleki yeterlilik arasında bir ilişkinin olduğu ücret bordrolarında açıkça belgelendirilmektedir.		
Dayanak: Görüş formunu cevaplandıran Muhasebe Müdürü Nihat Zencir'in Görüşleri		
Şirketin Etik Kodlar Kriterinden Almış Olduğu Toplam Puan	20	
Derecelendirilen Ana Bölüm: Bilgi Açıklama Politikası	Ana Bölüm Puanı:9	
Derecelendirilen Alt Bölüm: Fiziki Yapılanma	Alt Bölüm	

	Puanı: 1	
Şirketin Bu Bölümden Almış Olduğu Puan	1	
15) Şirketin yönetim kurulu tarafından yazılı hale getirilmiş bir bilgi açıklama politikası vardır.	E +	H
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş.'nin Yönetim Kurulu tarafından onaylanmış ve kamuya açıklanmış bilgilendirme politikası vardır.		
Dayanak: Genel Kurul Bilgilendirme Dökümanı ve Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş. İnternet Sitesi		
Derecelendirilen Alt Bölüm: İşleyiş	Alt Bölüm Puanı:1	
Şirketin Bu Bölümden Almış Olduğu Puan	1	
16) Bilgilendirme politikası, ticari sır kapsamı dışındaki gerekli bilgi ve açıklamaların pay sahipleri, yatırımcılar, çalışanlar, müşteriler ve ilgili diğer taraflara zamanında, doğru, eksiksiz, anlaşılabilir, kolay ve en düşük maliyetle ulaşılabilir olarak, eşit koşullarda iletilmesini sağlamaktadır.	E +	H
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş.'ne ait bilgilendirme politikası, ticari sır kapsamı dışındaki gerekli bilgi ve açıklamaların pay sahipleri, yatırımcılar, çalışanlar, müşteriler ve ilgili diğer taraflara zamanında, doğru, eksiksiz, anlaşılabilir, kolay ve en düşük maliyetle ulaşılabilir olarak, eşit koşullarda iletilmesini sağlamaktadır.		
Dayanak: Genel Kurul Bilgilendirme Dökümanı ve Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş. İnternet Sitesi		
Derecelendirilen Alt Bölüm: Faaliyet Raporu	Alt Bölüm Puanı:5	
Şirketin Bu Bölümden Almış Olduğu Toplam Puan	3,275	
17) Faaliyet raporu mevzuat hükümleri saklı kalmak kaydıyla faaliyet raporunun içeriğinde bulunması gereken asgari konuları içermektedir.	E +	H
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A. Ş. 2012 yıllık faaliyet raporu ve 01.01.2013- 30.06.2013 ara dönem yönetim kurulu faaliyet raporu Seri: IV No:54 SPK Kurumsal Yönetim İlkelerinin Belirlenmesine ve Uygulanmasına İlişkin Tebliğde yer alan Bölüm II Kamuyu Aydınlatma ve Şeffaflık 3.2 Kısım itibarıyla yıllık faaliyet raporu içerisinde yer alan asgari konular açısından incelenmiştir. Buna göre Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A. Ş. 2012 yıllık faaliyet raporu ve 01.01.2013- 30.06.2013 ara dönem yönetim kurulu faaliyet raporları asgari konu bakımından incelendiğinde; 4 ana başlık halinde ele alınan yıllık faaliyet raporunun asgari konuları;		
Şirkete İlişkin Bilgiler (Her bir alt bölüm kendi içerisinde eşit puanlanacaktır)	Alt Bölüm Puanı:0,5	
Şirketin Bu Bölümden Almış Olduğu Puan	0,375	
1-Faaliyet Konusu	E	H

	+	
2-Sektör hakkında bilgi ve şirketin sektör içindeki yeri	E	H
		-
3-Organizasyon, sermaye, ortaklık yapısı ve yönetim yapısı değişiklikleri	E	H
	+	
4-Şirketin gerçek kişi nihai hakim pay sahibi/sahipleri, dolaylı ve karşılıklı iştirak ilişkilerinden arındırılmak sureti ile gösteren ortaklık yapısı tablosu	E	H
	+	
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A. Ş. 2012 yıllık faaliyet raporu ve 01.01.2013- 30.06.2013 ara dönem yönetim kurulu faaliyet raporu incelendiğinde şirkete ilişkin bilgilere dayalı olarak Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş.'nin faaliyet raporlarında Faaliyet konusu, organizasyon, sermaye, ortaklık yapısı değişiklikleri ve Şirketin gerçek kişi nihai hakim pay sahibi/sahipleri, dolaylı ve karşılıklı iştirak ilişkilerinden arındırılmak sureti ile gösteren ortaklık yapısı tablosu 2012 yıllık ve 2013 ara dönem faaliyet raporlarında yer almaktadır. Yalnız yapılan incelemelerde şirketin faaliyet raporlarında sektör hakkında bilgi ve şirketin sektör içindeki yeri başlığına rastlanmamıştır.		
Dayanak: : Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A. Ş. 2012 yıllık faaliyet raporu ve 01.01.2013- 30.06.2013 ara dönem yönetim kurulu faaliyet raporu		
Finansal Duruma İlişkin Bilgiler	Alt Bölüm Puanı:2	
Şirketin Bu Bölümden Almış Olduğu Puan	0,99	
1-Finansal duruma ve faaliyet sonuçlarına ilişkin yönetimin analiz ve değerlendirmesi; planlanan faaliyetlerin gerçekleşme derecesi; belirlenen stratejik hedefler karşısında şirketin durumu	E	H
	+	
2-Kar dağıtım politikası; kar dağıtımı yapılmayacaksa gerekçesi	E	H
		-
3-Satışlar, verimlilik, piyasa payı, gelir yaratma kapasitesi, karlılık, borç/öz kaynak oranı ve benzeri konularda ileriye dönük beklentiler	E	H
	+	
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A. Ş. 2012 yıllık faaliyet raporu ve 01.01.2013- 30.06.2013 ara dönem yönetim kurulu faaliyet raporu incelendiğinde şirkete ilişkin bilgilere dayalı olarak Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş.'nin faaliyet raporlarında Finansal duruma ve faaliyet sonuçlarına ilişkin yönetimin analiz ve değerlendirmesi; planlanan faaliyetlerin gerçekleşme derecesi, satışlar, boç/öz kaynak oranı 2012 yıllık faaliyet raporunda yer almaktadır. Yalnız yapılan incelemelerde şirketin faaliyet raporlarında kar dağıtım politikası, verimlilik, piyasa payı, gelir yaratma kapasitesi başlıklarına rastlanmamıştır. (Şirketin kar dağıtım politikası genel kurul bilgilendirme dökümanında yer almaktadır fakat faaliyet raporunda yer almadığı için kar dağıtım politikası bu bölümden puan alamayacaktır.)		
Dayanak: Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A. Ş. 2012 yıllık faaliyet raporu ve 01.01.2013- 30.06.2013 ara dönem yönetim kurulu faaliyet raporu		

Yönetim Kuruluna ve Pay Sahiplerine İlişkin Bilgiler	Alt Bölüm Puanı:2	
Şirketin Bu Bölümden Almış Olduğu Puan	1,75	
1-Yönetim Kurulu üyeleri ve yöneticilerin;	E	H
Özgeçmişleri	+	
Görev ve sorumlulukları,	+	
Şirket dışında yürüttükleri görevler ve münhasıran bu konuda şirketçe belirlenen kurallara uyulup uyulmadığı,	+	
Bağımsız yönetim kurulu üyelerinin bağımsızlık beyanı,		-
Ödenen bireysel ücret, ikramiye, diğer menfaatler ve bunların belirlenmesindeki kriterler ile kurumsal yönetim komitesi tarafından yapılan performans değerlendirmesi,	+	
Şirket sermayesinde pay oran ve tutarları, söz konusu kişiler ve şirket arasında yapılan işlemler	+	
Ellerinde bulunan şirkete ait sermaye piyasası araçları,		-
Şirketin faaliyetleri ile ilgili olarak haklarında açılan davalar	+	
2-Genel kurulların fonksiyonu, pay sahiplerinin sahip olduğu haklar ve bu hakların kullanılmasına ilişkin esasların açıklandığı metinlere ulaşım bilgileri	+	
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A. Ş. 2012 yıllık faaliyet raporu ve 01.01.2013- 30.06.2013 ara dönem yönetim kurulu faaliyet raporu incelendiğinde şirkete ilişkin bilgilere dayalı olarak Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş.'nin faaliyet raporlarında Yönetim Kurulu üyeleri ve yöneticilerin alt başlıklarından özgeçmişleri, görev ve sorumlulukları, şirket dışında yürüttükleri görevler ve münhasıran bu konuda şirketçe belirlenen kurallara uyulup uyulmadığı, ödenen bireysel ücret, ikramiye, diğer menfaatler ve bunların belirlenmesindeki kriterler ile kurumsal yönetim komitesi tarafından yapılan performans değerlendirmesi, şirket sermayesinde pay oran ve tutarları, söz konusu kişiler ve şirket arasında yapılan işlemler, şirketin faaliyetleri ile ilgili olarak haklarında açılan davalar yer alırken aynı başlık altında bağımsız yönetim kurulu üyelerinin bağımsızlık beyanı (Şirketin internet sitesinde duyurular kısmında bağımsız şirket denetçisi bölümünde yer almaktadır fakat faaliyet raporlarında yer almadığı için bu maddeden puan alamayacaktır) ve ellerinde bulunan şirkete ait sermaye piyasası araçlarına rastlanmamıştır. Ayrıca Genel kurulların fonksiyonu, pay sahiplerinin sahip olduğu haklar ve bu hakların kullanılmasına ilişkin esasların açıklandığı metinlere ulaşım bilgileri incelenen faaliyet raporlarında yer almaktadır.		
Dayanak: Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A. Ş. 2012 yıllık faaliyet raporu ve 01.01.2013- 30.06.2013 ara dönem yönetim kurulu faaliyet raporu		
İç Kontrol, Bağımsız Denetim ve Risklere İlişkin Bilgiler	Alt Bölüm Puanı:0,5	

Şirketin Bu Bölümden Almış Olduğu Toplam Puan	0,16	
1-İç kontrol sistemi ile bu sistemin sağlıklı olarak işleyip işlemediğine ilişkin yönetim kurulu beyanı	E	H -
2-Bağımsız denetim kuruluşunun şirketin iç kontrol sistemi ile görüşü	E	H -
3-Faaliyetlerle ilgili öngörülebilir risklere ilişkin detaylı açıklama	E +	H
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A. Ş. 2012 yıllık faaliyet raporu ve 01.01.2013- 30.06.2013 ara dönem yönetim kurulu faaliyet raporu incelendiğinde şirkete ilişkin bilgilere dayalı olarak Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş.’nin faaliyet raporlarında Faaliyetlerle ilgili öngörülebilir risklere ilişkin detaylı açıklama yer almaktadır. Yalnız yapılan incelemelerde şirketin faaliyet raporlarında İç kontrol sistemi ile bu sistemin sağlıklı olarak işleyip işlemediğine ilişkin yönetim kurulu beyanı ve Bağımsız denetim kuruluşunun şirketin iç kontrol sistemi ile görüşü başlıklarına rastlanmamıştır.		
Dayanak: Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A. Ş. 2012 yıllık faaliyet raporu ve 01.01.2013- 30.06.2013 ara dönem yönetim kurulu faaliyet raporu		
Derecelendirilen Alt Bölüm: Ticari Sır Kavramı ve İçerden Öğrenenlerin Ticareti	Alt Bölüm Puanı:1	
Şirketin Bu Bölümden Almış Olduğu Toplam Puan	1	
18) Şirketin ticari sır niteliğindeki bilgilerin güvenliği ve bu sırların korunması için bir tedbir, politika vs. oluşturulmuştur ve belgelenebilir niteliktedir.	E +	H
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş.’in ticari sır niteliğindeki bilgilerin güvenliği; Şirketin genel kurul bilgilendirme dökümanında; “Özel durumların kamuya açıklanmasına kadar gizliliğin sağlanmasına yönelik olarak, içsel bilgiye erişimi bulunan Denizli Cam çalışanları, ilgili mevzuattan kaynaklanan sorumlulukları ve hangi bilgilerin hangi şartlarda ve kimler tarafından kamuya açıklanacağı konularında kapsamlı olarak bilgilendirilir. Denizli Cam’a belirli hizmet sağlaması sebebiyle içsel bilgilere erişimi olabilecek kişi ve kurumlarla yapılan anlaşmalarda, gerektiğinde gizlilik maddesine yer verilir. Ayrıca, faaliyet sonuçları ile ilgili yetkisiz açıklamaları önlemek amacıyla takvim yılının belirli dönemlerinde kamuya açıklanmamış faaliyet sonuçları ve diğer konular hakkında sermaye piyasası katılımcıları ile bilgi paylaşımı yapılmaz. Bu dönem “sessiz dönem” olarak kabul edilir. Sessiz Dönem boyunca şirket yetkilileri, şirket adına kamuya açıklanmış bilgiler hariç, şirketin finansal durumu hakkında görüş bildirmez. Analist ve yatırımcılar gibi sermaye piyasası katılımcılarının finansal durumla ilgili soruları cevaplanmaz. Sessiz Dönemde şirket hakkında kamuya açıklama yapmaya yetkili kişilerin, içsel bilgilerin gizliliğine uyararak konferans, panel ve benzeri etkinliklere katılıp konuşma yapmalarında, yazılı ve görsel medyaya mülakat vermelerinde, Pay Sahipleri İle İlişkiler Birimi yetkililerin içsel bilgilerin gizliliği kurallarına riayet etmek suretiyle yatırımcı toplantılarına katılmalarında bir kısıt yoktur. Sessiz Dönem üçer aylık ara ve yıllık hesap döneminin		

bittiği ayı takip eden ayın 15'inde başlar ve mali tabloların kamuya açıklandığı güne kadar devam eder" açıklaması yer almaktadır.		
Dayanak: Genel Kurul Bilgilendirme Dökümanı ve Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş. İnternet Sitesi ayrıca Muhasebe Müdürü Nihat Zencir'in görüşleri de bu iki dayanağı desteklemektedir.		
19) Şirketin sermaye piyasası araçlarının değerini etkileyebilecek nitelikteki bilgiye ulaşabilecek konumdaki yöneticilerin ve hizmet aldığı diğer kişi/kurumların listesi hazırlanmıştır ve bilgilendirme politikalarında yer alan esaslar çerçevesinde kamuya duyurulmuştur.	E +	H
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş. şirketin sermaye piyasası araçlarının değerini etkileyebilecek nitelikteki bilgiye ulaşabilecek konumdaki yöneticilerin ve hizmet aldığı diğer kişi/kurumların listesi hazırlanmıştır ve bilgilendirme politikalarında yer alan esaslar çerçevesinde kamuya duyurmuştur.		
Dayanak: Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş. İnternet Sitesi ayrıca Muhasebe Müdürü Nihat Zencir'in görüşleri		
Derecelendirilen Alt Bölüm: Kamuya Açıklanması Gereken Önemli Olay ve Gelişmeler	Alt Bölüm Puanı:1	
Şirketin Bu Bölümden Almış Olduğu Toplam Puan	1	
20) Şirket finansal durumuna ve faaliyet sonuçlarına etki edecek önemli bir durum oluştuğunda derhal kamuya açıklamaktadır.	E +	H
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş. şirketin finansal durumuna ve faaliyet sonuçlarına etkisi olan durumları anında kamuya bildirmek zorundadır. Ve kamuyu aydınlatmada yapılan çalışmalar ve kullanılan yöntem ve araçları Genel Kurul Bilgilendirme Dökümanında ayrıntılı olarak açıklamıştır.		
Dayanak: Genel Kurul Bilgilendirme Dökümanı ve Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş. İnternet Sitesi ayrıca Muhasebe Müdürü Nihat Zencir'in görüşleri iki dayanağı desteklemektedir.		
Şirketin Bilgi Açıklama Politikası Kriterinden Almış Olduğu Toplam Puan	7,275	
Derecelendirilen Ana Bölüm: Bilgi Teknolojilerinin Kullanım Düzeyi	Ana Bölüm Puanı: 17	
Derecelendirilen Alt Bölüm: Donanım ve Yazılım	Alt Bölüm Puanı:3	
Şirketin Bu Bölümden Almış Olduğu Puan	3	
21) Şirketin donanım ve yazılım teknolojisi muhasebe bilgi sisteminin gereksinimlerini karşılayabilecek nitelikte, güncellemeye açıktır.	E +	H
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş.'nin donanım ve yazılım teknolojisi muhasebe bilgi sistemini karşılayabilecek niteliktedir. Muhasebe Müdürü Nihat Zencir'in yaptığı açıklamaya göre; BIT adlı bir sistemle gerek program, gerekse donanım konusunda herhangi bir destek talebinde bulunmaları halinde anlık cevaplamaya ve sorunları çözümlemeye ilişkin bir sistem geliştirilmiş durumdadır. Ayrıca yazılım programlarının güncellenmesi bireysel		

taleple veya iştirak olan başka bir şirketin talebiyle sistem yöneticisine iletilmesi, talebin gözden geçirilmesi halinde uygunluğu durumunda güncelleme yapılabilir.		
Dayanak: Muhasebe Müdürü Nihat Zencir'in görüşleri		
22) Yazılım belgeler açısından yeterlidir.	E +	H
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: Yazılımın belgeler açısından yeterliliği Muhasebe Müdürü Nihat Zencir'in görüşüyle desteklenmiştir.		
Dayanak: Muhasebe Müdürü Nihat Zencir'in görüşleri		
23) Online dosya ve kayıtları elde etmek mümkündür.	E +	H
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş.'nin bilgi teknolojileriyle online dosya ve kayıtları elde etmek mümkündür. Ayrıca Muhasebe Müdürü Nihat Zencir'in yaptığı açıklamaya göre; LIFE adlı bir sistemle görsel çalışmanın mümkün olduğu yani sizin ekranınızı bir başka şehirdeki Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş.'ndeki yetkili bir kişinin açabildiği ve sorun çözümüne bu şekilde yaklaşılabildiği anlaşılmıştır.		
Dayanak: Muhasebe Müdürü Nihat Zencir'in görüşleri		
Derecelendirilen Alt Bölüm: Bilgi Teknolojileri Alanında Yetişmiş Nitelikli Personel ve Sayısı	Alt Bölüm Puanı:5	
Şirketin Bu Bölümden Almış Olduğu Puan	5	
24)Şirket tarafından muhasebe bilgi sistemini geliştirme çalışmalarını yürütecek bir ekip oluşturulmuştur ve bu ekibin başında yer alan bir sistem analisti mevcuttur.	E	H
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: Şirket tarafından muhasebe bilgi sistemini geliştirme çalışmalarını yürütecek bir ekip oluşturulmuştur şöyle ki Genel Muhasebe ve Maliyet Muhasebesi Şefliği bölümlerinin her birinin 3'er çalışan ve 1 şef olmak üzere 4 kişilik bir ekip oluşturulmuştur. Toplamda Muhasebe Müdürü ile birlikte 9 kişilik bir ekip bulunmaktadır.		
Dayanak: Muhasebe Müdürü Nihat Zencir'in görüşleri		
25) Oluşturulan ekip sayı ve nitelik bakımından yeterlidir.	E +	H
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: Şirket tarafından oluşturulan ekip sayı ve nitelik bakımından yeterlidir.		
Dayanak: Muhasebe Müdürü Nihat Zencir'in görüşleri		
Derecelendirilen Alt Bölüm: İnternet Sitesi	Alt Bölüm Puanı:9	
Şirketin Bu Bölümden Almış Olduğu Puan	8,23	
26) Şirket erişilebilir nitelikte bir internet sitesine sahiptir.	E +	H
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: Şirket erişilebilir bir internet sitesine sahiptir. Şirketin		

internet sitesi adresi; http://www.denizlicam.com.tr		
Dayanak: Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş. İnternet Sitesi		
27) Şirketin antetli kağıdında internet sitesinin adresi yer almaktadır.	E +	H
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: Şirketin antetli kağıdında internet sitesinin adresi yer almaktadır.		
Dayanak: Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş. Antetli Kağıdı		
28) Uluslar arası yatırımcıların da erişebilmesi için internet sitesi ayrıca ikinci bir dille İngilizce olarak düzenlenmiştir.	E +	H
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş. İnternet Sitesinin uluslar arası yatırımcıların da erişebilmesi için ikinci bir dille İngilizce olarak düzenlenmiştir. Fakat Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş. İnternet Sitesinin Yatırımcı İlişkileri bölümü İngilizce sayfasında yer almamaktadır. Şirket bir an önce bu durumu düzeltme yoluna gitmelidir.		
Dayanak: Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş. İnternet Sitesi		
29) Şirketin internet sitesinde internet sitesinin içeriğinde bulunması gereken konular yer almaktadır.	E +	H
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A. Ş. internet sitesi Seri: IV No:54 SPK Kurumsal Yönetim İlkelerinin Belirlenmesine ve Uygulanmasına İlişkin Tebliğde yer alan Bölüm II Kamuyu Aydınlatma ve Şeffaflık 3.2 Kısım itibarıyla internet sitesinin içeriğinde yer alması gereken hususlar açısından incelenmiştir. Buna göre Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A. Ş. İnternet Sitesinin içeriğinde yer alması gereken hususlar bakımından incelendiğinde; 5 ana başlık halinde ele alınan internet sitesinin içeriğinde yer alması gereken hususlar;		
Şirkete İlişkin Bilgiler (Her bir alt bölüm kendi içerisinde eşit puanlanacaktır)	Alt Bölüm Puanı:1	
Şirketin Bu Bölümden Almış Olduğu Puan:	0,77	
Ticaret Sicili Bilgileri	E +	H
Son durum itibarıyla ortaklık ve yönetim yapısı	E +	H
İmtiyazlı paylar hakkında detaylı bilgi, değişikliklerin yayınlandığı ticaret sicili gazetelerinin tarih ve sayısı ile birlikte şirket esas sözleşmesinin son hali	E +	H
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A. Ş. internet sitesi incelendiğinde şirkete ilişkin bilgilere dayalı olarak Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş.'nin kurumsal internet sitesinde Ticaret Sicili Bilgileri, son durum itibarıyla ortaklık ve yönetim yapısı ile şirket esas sözleşmesinin son hali yer almaktadır. Yalnız yapılan incelemelerde şirketin internet sitesinde İmtiyazlı paylar hakkında detaylı bilgi, değişikliklerin yayınlandığı ticaret sicili gazetelerinin tarih ve sayılarına rastlanmamıştır.		

Dayanak: Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş. İnternet Sitesi		
Raporlar	Alt Bölüm Puanı:1	
Şirketin Bu Bölümden Almış Olduğu Puan	1	
Finansal Raporlar	E +	H
Faaliyet Raporları	E +	H
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A. Ş. internet sitesi incelendiğinde raporlara ilişkin bilgilere dayalı olarak Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş.'nin internet sitesinde Finansal Raporlar ve Faaliyet Raporları yer almaktadır.		
Dayanak: Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş. İnternet Sitesi		
Politikalar	Alt Bölüm Puanı:1	
Şirketin Bu Bölümden Almış Olduğu Puan	0,66	
Kar Dağıtım Politikası	E +	H
Bilgilendirme Politikası	E +	H
Çağrı yoluyla hisse senedi veya vekalet toplanmasında hazırlanan zorunlu bilgi formları ve benzeri formlar, varsa şirketin kendi paylarını geri alımına ilişkin politikası	E	H -
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A. Ş. internet sitesi incelendiğinde politikalar bölümüne ilişkin bilgilere dayalı olarak Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş.'nin kurumsal internet sitesinde Bilgilendirme Politikası ve Kar Dağıtım Politikası (Genel Kurul Bilgilendirme Dökümanında) yer almaktadır. Yalnız yapılan incelemelerde şirketin internet sitesinde çağrı yoluyla hisse senedi veya vekalet toplanmasında hazırlanan zorunlu bilgi formları ve benzeri formlar, varsa şirketin kendi paylarını geri alımına ilişkin politikasına rastlanmamıştır.		
Dayanak: Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş. İnternet Sitesi		
Genel Kurul Toplantıları	Alt Bölüm Puanı:1	
Şirketin Bu Bölümden Almış Olduğu Puan	1	
Genel Kurul Toplantılarının Gündemleri	E +	H
Katılanlar Cetvelleri ve Toplantı Tutanakları	E +	H
Vekaleten Oy Kullanma Formu	E	H

	+	
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A. Ş. internet sitesi incelendiğinde genel kurul toplantılarına ilişkin bilgilere dayalı olarak Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş.'nin internet sitesinde Genel Kurul Toplantılarının Gündemleri, Katılanlar Cetvelleri ve Toplantı Tutanaqları, Vekaleten Oy Kullanma Formu yer almaktadır.		
Dayanak: Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş. İnternet Sitesi		
Diğer	Alt Bölüm Puanı:1	
Şirketin Bu Bölümden Almış Olduğu Puan	0,8	
Özel Durum Açıklamaları	E +	H
İzahnameler ve Halka Arz Sirkülerleri	E +	H
İlişkili Taraflarla İşlemlere İlişkin Bilgiler	E +	H
Şirket tarafından oluşturulan etik kurallar ve sıkça sorulan sorular başlığı altında şirkete ulaşan bilgi talepleri	E +	H
Soru ve ihbarlar ile bunlara verilen cevaplar	E	H -
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A. Ş. internet sitesi incelendiğinde diğer başlığına ilişkin bilgilere dayalı olarak Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş.'nin internet sitesinde Özel Durum Açıklamaları, İzahnameler ve Halka Arz Sirkülerleri, İlişkili Taraflarla İşlemlere İlişkin Bilgiler, Şirket tarafından oluşturulan etik kurallar ve sıkça sorulan sorular başlığı altında şirkete ulaşan bilgi talepleri yer almaktadır. Yalnız yapılan incelemelerde şirketin internet sitesinde Soru ve ihbarlar ile bunlara verilen cevaplar başlığına rastlanmamıştır.		
Dayanak: Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş. İnternet Sitesi		
Şirketin İnternet Sitesinin İçeriğine Yönelik Bölümlemeden Almış Olduğu Puan	4,23	
30) Kurumsal yatırımcılar ve diğer paydaşlar için kamuyu aydınlatması beklenen gerekli tüm bilgiler şirketin internet sitesinde açık, doğru, anlaşılabilir ve erişilebilir olarak sunulmaktadır.	E +	H
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A. Ş. internet sitesinde kurumsal yatırımcılar ve diğer paydaşlar için kamuyu aydınlatması beklenen gerekli tüm bilgiler açık, doğru, anlaşılabilir ve erişilebilir olarak sunulmaktadır		
Dayanak: Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş. İnternet Sitesi		
31) Şirketin internet sitesi etkin olarak kullanılabilir.	E +	H
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A. Ş. internet sitesi		

etkin olarak kullanılabilmektedir.		
Dayanak: Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş. İnternet Sitesi		
Şirketin Bilgi Teknolojilerinin Kullanım Düzeyi Kriterinden Almış Olduğu Toplam Puan	16,23	
Derecelendirilen Ana Bölüm: Denetim	Ana Bölüm Puanı:9	
Derecelendirilen Alt Bölüm: İç Denetim Birimi	Alt Bölüm Puanı:3	
Şirketin Bu Bölümden Almış Olduğu Puan	3	
32) Şirketin yönetim kuruluna bağlı iç denetim faaliyetlerini yürüten bir iç denetim birimi mevcuttur.	E +	H
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: Şirketin risk yönetimi faaliyetleri Şişecam Yönetim Kurulu'na bağlı olarak görev yapan Risk Yönetimi ve İç Denetim Başkanlığı bünyesinde kurulan Risk Yönetim Müdürlüğü tarafından koordine edilmektedir.		
Dayanak: 01.01.2013-30.06.2013 ara dönem Yönetim Kurulu Faaliyet Raporu ve Muhasebe Müdürü Nihat Zencir'in görüşü		
33)Şirketin iç denetim birimi verimliliğe ve yeniliğe ne kadar odaklanıldığını, süreçlerin doğru işleyip işlemediğini, risklerin ne kadar etkin yönetildiğini objektif bir şekilde tespit etmekte ve gerekli iyileştirmeleri yapmaktadır.	E +	H
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: Şirketin iç denetim ve risk yönetimi fonksiyonlarının birbirleri ile olan iletişimi en üst seviyede tutulmakta ve risk odaklı iç denetim çalışmaları ile yönetim etkinliğinin artırılması hedeflenmektedir. Kurumsal bir yapının tesis edilmesi, hissedarlara ve paydaşlara gereken güvencenin sağlanması, şirketin maddi ve maddi olmaya varlıklarının korunması, belirsizliklerden kaynaklanan kayıpların en aza indirilmesi ve olası fırsatlardan en fazla faydanın sağlanması amacıyla çalışmalar yapılmakta ve düzenli olarak raporlanmaktadır.		
Dayanak: 01.01.2013-30.06.2013 ara dönem Yönetim Kurulu Faaliyet Raporu ve Muhasebe Müdürü Nihat Zencir'in görüşü		
Derecelendirilen Alt Bölüm: Denetim Komitesi	Alt Bölüm Puanı:3	
Şirketin Bu Bölümden Almış Olduğu Puan	3	
34) Şirketin yönetim kurulu tarafından oluşturulmuş denetim komitesinin varlığından söz etmek mümkündür.	E +	H
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: Şirketin yönetim kurulu tarafından oluşturulmuş denetim komitesi vardır.		
Dayanak: Muhasebe Müdürü Nihat Zencir'in görüşü ve Kamuyu Aydınlatma Platformu		
35) Şirketin yönetim kurulu tarafından oluşturulan kendi üyeleri arasından seçilen en az iki üyesi vardır.	E +	H
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: Şirketin yönetim kurulu tarafından oluşturulan kendi		

üyeleri arasından seçilen en az iki üyesi vardır.Şöyle ki; Üzeyir Baysal: Denetim Komitesi Başkanı Didar Sevdil Yıldırım: Denetim Komitesi Üyesi		
Dayanak: Muhasebe Müdürü Nihat Zencir'in görüşü ve Kamuyu Aydınlatma Platformu		
Derecelendirilen Alt Bölüm: Bağımsız Denetim	Alt Bölüm Puanı:3	
Şirketin Bu Bölümden Almış Olduğu Puan	2,4	
36) Şirketin denetim faaliyetlerini yürüttüğü bağımsız bir denetim kuruluşla anlaşması vardır.	E +	H
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: Şirketin denetim faaliyetlerini yürüttüğü bağımsız denetim kuruluşu Başaran Nas Bağımsız Denetim ve Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik A.Ş. 'dir.		
Dayanak: Muhasebe Müdürü Nihat Zencir'in görüşü, Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş. İnternet Sitesi		
37) Bağımsız denetim kuruluşları ve bu kuruluşlarda istihdam edilen denetim elemanları bağımsızlığı esas almaktadır bu duruma faaliyet raporunda yer verilmiştir.	E +	H
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: Bağımsız denetim kuruluşları ve bu kuruluşlarda istihdam edilen denetim elemanları bağımsızlığı esas almaktadır bu duruma şirketin internet sitesinde yer verilmiştir.		
38) Şirket yönetim kurulu tarafından bir bağımsız denetim kuruluşu; sürekli ve/veya özel denetimlerde en çok 5 hesap dönemi için seçilmiştir.	E +	H
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: Başaran Nas Bağımsız Denetim ve Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik A.Ş. ile anlaşma 2013 ve 2014 yılı dönemlerinin denetlenmesini esas almaktadır.		
Dayanak: Muhasebe Müdürü Nihat Zencir'in görüşü		
39) Şirket aynı bağımsız denetim kuruluşu ile yeniden sürekli ve/veya özel denetim sözleşmesi imzalanabilmesi için en az 2 hesap döneminin geçmesi kuralına uymaktadır.	E +	H
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: Şirket aynı bağımsız denetim kuruluşu ile yeniden sürekli ve/veya özel denetim sözleşmesi imzalanabilmesi için en az 2 hesap döneminin geçmesi kuralına uymaktadır.		
Dayanak: Muhasebe Müdürü Nihat Zencir'in görüşü		
40) Şirketin bağımsız denetim faaliyeti ve danışmanlık faaliyetlerini birbirinden ayrı şekilde yürütmektedir.	E	H -
Derecelendirmeyi Yöneten Kişinin Görüşü: Muhasebe Müdürü Nihat Zencir'in açıklamasına göre şirketin bağımsız denetim faaliyeti ve danışmanlık faaliyetleri aynı şirket tarafından farklı şekillerde yapılmaktadır.		
Dayanak: Muhasebe Müdürü Nihat Zencir'in görüşü		

Şirketin Denetim Kriterinden Almış Olduğu Toplam Puan	8,4
ŞİRKETİN KURUMSAL MUHASEBE DERECELENDİRMESİ'NDEN ALMIŞ OLDUĞU PUAN	81,905
ONLUK SİSTEME DÖNÜŞTÜRÜLMÜŞ HALİYLE PUAN	8,19

1.2. DENİZLİ CAM SANAYİİ VE TİCARET A.Ş.'NİN KURUMSAL MUHASEBE DERECELENDİRMESİNE YÖNELİK OLUŞTURULAN VERİ DERLEME FORMUNUN YORUMU

KRİTERLER	ÖNEM NOTU	ALDIĞI NOT	AÇIKLAMALAR
MUHASEBE SİSTEMİNİN ORGANİZASYONU	30	30	Yapılan incelemede Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş.'nin muhasebe sisteminin organizasyonu kriterinin gereklerini tam olarak yerine getirmiştir. Ve şirket beklenen düzeyde organize olduğundan tam puan almıştır.
Muhasebe Sisteminin Nesnel Açıdan Organizasyonu	10	10	Yapılan incelemede muhasebede kullanılan ve hesap işlerinin ögesi olan, muhasebenin akışına yardımcı olacak belgeler, muhasebede kullanılan her türlü temel ve yardımcı defter, gerekli mizanlar ve gerekli tablolar düzenlenmiş ayrıca muhasebe sisteminde kullanılacak paket programlar temin edilmiştir. Şirket standartlara uygun şekilde yapılandığından bu alt kriterden tam puan almıştır.
Muhasebe Sisteminin Personel Açısından Organizasyonu	15	15	Şirketin organizasyon şemasının fiziki varlığı, organizasyon yapısında her çalışanın bir iş tanımının olması ve yetki ve sorumlulukların açıkça belirtilmesi ayrıca yeterli sayıda personel istihdamı sağladığı için bu kriterden tam puan almıştır.
Muhasebe Sisteminin Sorumluluk Alanlarına Ayrılması	5	5	Şirketin muhasebe sisteminin Genel muhasebe, Maliyet Muhasebesi, Bütçe ve Yönetim Muhasebesi, Pay Sahipleri ile İlişkiler Birimi bölümlerine ayrılması gerekli etkinlikte olduğundan şirket bu alt kriterden de tam puan almıştır.

MUHASEBE EL KİTABI	15	0	Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş.'nin muhasebe el kitabına sahip olmaması hem fiziki yapılanma hem de işleyiş şartlarını yerine getirmediğinden şirket bu bölümden hiç puan alamamıştır. Muhasebe El Kitabının varlığı Kurumsal Muhasebe Dereclendirme kriterleri içerisinde yüksek önem düzeyine sahip bir kriterdir. Şirketin muhasebe el kitabını bir an önce hazırlaması ve muhasebe sisteminin kurumsallaşmasına yol açan engelin de ortadan kalkmasını böylece muhasebe bilgi birikiminin kişilerin beyinde değil kuruma mal olarak dokümanite edilmesini sağlayacaktır.
Fiziki Yapılanma	5	0	Şirket muhasebe el kitabı kriterinin varlığından söz etmek mümkün olmadığından fiziki yapılanma koşulunu sağlayamamış ve bu kriterden puan alamamıştır.
İşleyiş	10	0	Şirket muhasebe el kitabı kriterinin varlığından söz etmek mümkün olmadığından fiziki yapılanma koşulunu sağlayamamış dolayısıyla işleyiş koşulunda muhasebe el kitabının içinde bulunması gerekenler kısmının da hiçbir anlamı olmayacağından bu kriterden puan alamamıştır.
ETİK KODLAR	20	20	Yapılan incelemede Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş.'nin etik kodlar kriterinin fiziki yapılanma ve işleyiş koşullarının gereklerini tam olarak yerine getirdiğinden şirket bu kriterden tam puan almıştır.
Fiziki Yapılanma	5	5	Şirket tarafından oluşturulmuş ve kamuya açıklanmış etik kod uygulaması var olduğundan fiziki yapılanma alt kriterinden tam puan almıştır. Yalnız etik kodlar "Etik Kurallar" başlığı altında yayınlanmaktadır.
İşleyiş	15	15	Şirket oluşturduğu etik kodları ilgili taraflara ve çalışanlara internet, broşür gibi araçlarla bildirmiştir, ayrıca çalışanlar etik kodlardan haberdardır. Etik Kodlara uyulmadığı takdirde şirketçe uygulanacak yaptırımlar şirketin internet sitesinde Etik Kurallar başlığı altında bir açıklama

			getirilmiştir. Ayrıca karar verme süreçlerinde etik kodlar gözetildiği gibi, işe alımlarda etik kodlardan mesleki yeterlilik şartı arandığı ve son olarak çalışanların şirket yararı ile kişisel menfaatlerinin çatışmasına neden olacak durumlar söz konusu değildir ve bu duruma yine şirketin internet sitesinde Etik Kurallar başlığı altında bir açıklama getirilmiştir.
BİLGİ AÇIKLAMA POLİTİKASI	9	7,275	Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş. bilgi açıklama politikasının alt kriterlerinden fiziki yapılanma ve işleyiş şartlarını yerine getirdiği için bu kriterlerden tam puan almıştır. Şirket faaliyet raporunun içerisinde yer alması gereken asgari konuların ne yazık ki tamamını içerisinde barındıramamaktadır. Şirketin faaliyet raporunda aşağıda bahsedilen eksiklikleri bir an önce tamamlaması ve faaliyet raporunun en azından asgari koşullarını sağlayarak pay ve menfaat sahiplerine ve bilgi kullanıcılarına eksiksiz, doğru ve güvenilir bilgiler üretmeye kesintisiz olarak devam etmesi ve yatırımcı güveninin zedelenmemesi için bir an önce eksikliklerini gidermesi gerekmektedir. Ayrıca şirket bilgi açıklama politikası kriterinin alt kriterlerden olan ticari sır kavramı ve içerden öğrenenlerin ticareti kriterine Genel Kurul Bilgilendirme Dokümanında yer verdiği ve ayrıca içerden öğrenenlerin listesini internet sitesinde açıkladığı için bu kriterden de tam puan almıştır. Son olarak bilgi açıklama kriterinin son alt kriteri olan kamuya açıklanması gereken önemli olay ve gelişmeler kriterinde şirketin finansal durumuna ve faaliyet sonuçlarına etki edecek bir durumu derhal kamuya açıklamaktadır. Bu yüzden de bu kriterden de tam puan almıştır.
Fiziki Yapılanma	1	1	Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş. yönetim kurulu tarafından onaylanmış ve kamuya açıklanmış bir bilgi açıklama politikasına sahiptir. Şirket bilgi açıklama politikası kriterinin fiziki

			yapılanma şartını yerine getirdiğinden bu alt kriterden tam puan almıştır.
İşleyiş	1	1	Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş.'ne ait bilgilendirme politikası, ticari sır kavramı dışındaki gerekli bilgi ve açıklamaların pay sahipleri, yatırımcılar, çalışanlar, müşteriler ve ilgili diğer taraflara zamanında, doğru, eksiksiz, anlaşılabilir, kolay ve en düşük maliyetle ulaşılabilir olarak eşit koşullarda iletilmesini sağlayarak bu kriteri de gerekli etkinlikte sağlamıştır.Bu yüzden bu alt kriterden tam puan almıştır.
Faaliyet Raporu	5	3,275	Şirket faaliyet raporunun içerisinde yer alması gereken asgari koşullardan bölümlere ayırdığımız; Şirkete İlişkin Bilgiler bölümünden faaliyet konusu, organizasyon, sermaye, ortaklık yapısı değişiklikleri ve şirketin gerçek kişi nihai hakim pay sahibi/sahipleri, dolaylı ve karşılıklı iştirak ilişkilerinden arındırılmak sureti ile gösteren ortaklık yapısı tablosu 2012 yıllık ve 2013 ara dönem faaliyet raporlarında yer almaktadır. Yalnız yapılan incelemelerde şirketin faaliyet raporlarında sektör hakkında bilgi ve şirketin sektör içindeki yeri başlığına rastlanmadığı ve 4 alt başlıktan sadece 3'ünü yerine getirdiğinden toplam 0,5 puan üzerinden 0,375 puan almıştır. Finansal Duruma İlişkin Bilgiler bölümünden finansal duruma ve faaliyet sonuçlarına ilişkin yönetimin analiz ve değerlendirmesi; planlanan faaliyetlerin gerçekleşme derecesi, satışlar, karlılık, borç/özkaynak oranı 2012 yıllık faaliyet raporunda yer almaktadır. Yalnız yapılan incelemelerde şirketin faaliyet raporlarında kar dağıtım politikası, verimlilik, piyasa payı, gelir yaratma kapasitesi başlıklarına rastlanmadığı ve 3 alt başlıktan hepsini yerine getirmedeğinden toplam 2 puan üzerinden 0,99 puan almıştır.

			Yönetim Kuruluna ve Pay Sahiplerine İlişkin Bilgiler bölümünden Yönetim Kurulu üyeleri ve yöneticilerin alt başlıklarından özgeçmişleri, görev ve sorumlulukları, şirket dışında yürüttükleri görevler ve münhasıran bu konuda şirketçe belirlenen kurallara uyulup uyulmadığı, ödenen bireysel ücret, ikramiye, diğer menfaatler ve bunların belirlenmesindeki kriterler ile kurumsal yönetim komitesi tarafından yapılan performans değerlendirmesi, şirket sermayesinde pay oran ve tutarları, söz konusu kişiler ve şirket arasında yapılan işlemler, şirketin faaliyetleri ile ilgili olarak haklarında açılan davalar yer alırken aynı başlık altında bağımsız yönetim kurulu üyelerinin bağımsızlık beyanı (Şirketin internet sitesinde duyurular kısmında bağımsız şirket denetçisi bölümünde yer almaktadır fakat faaliyet raporlarında yer almadığı için bu maddeden puan alamayacaktır) ve ellerinde bulunan şirkete ait sermaye piyasası araçlarına rastlanmamıştır. Ayrıca Genel kurulların fonksiyonu, pay sahiplerinin sahip olduğu haklar ve bu hakların kullanılmasına ilişkin esasların açıklandığı metinlere ulaşım bilgileri incelenen faaliyet raporlarında yer almaktadır. Yönetim Kurulu ve üyeleri başlığı altında yer alan eksiklikler yüzünden şirket toplam 2 puan üzerinden 1,75 puan almıştır. İç Kontrol, Bağımsız Denetim ve Risklere İlişkin Bilgiler Bölümünden Faaliyetlerle ilgili öngörülebilir risklere ilişkin detaylı açıklama yer almaktadır. Yalnız yapılan incelemelerde şirketin faaliyet raporlarında İç kontrol sistemi ile bu sistemin sağlıklı olarak işleyip işlemediğine ilişkin

			yönetim kurulu beyanı ve Bağımsız denetim kuruluşunun şirketin iç kontrol sistemi ile görüşü başlıklarına rastlanmamıştır. Şirket 3 alt başlıktan sadece 1 alt başlığı yerine getirdiğinden toplam 0,5 puan üzerinden 0,16 puan almıştır.
Ticari Sır Kavramı ve İçerden Öğrenenlerin Ticareti	1	1	Şirket bilgi açıklama politikasının alt kriterlerden biri olan ticari sır niteliğindeki bilgilerin güvenliğini ve bu sırların korunması için bir tedbir, politika vs. oluşturmuştur ve bu duruma Şirket Genel Kurul Bilgilendirme Dokümanında yer vermiştir. Ayrıca şirket içerden öğrenenler listesini internet sitesinde bildirdiği ve beklenen gereği yerine getirdiği için buradan tam puan almıştır.
Kamuya Açıklanması Gereken Önemli Olay ve Gelişmeler	1	1	Şirket bilgi açıklama politikasının alt kriterlerden sonuncusu olan kamuya açıklanması gereken önemli olay ve gelişmeleri finansal durumuna ve faaliyet sonuçlarına etki edecek bir durumu derhal kamuya açıklamaktadır. Bu yüzden de bu kriterden de tam puan almıştır.
BİLGİ TEKNOLOJİLERİNİ N KULLANIM DÜZEYİ	17	16,23	Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş. bilgi teknolojilerinin kullanım düzeyi kriterinin alt kriterleri olan donanım ve yazılım ile bilgi teknolojileri alanında yetişmiş nitelikli personel ve sayısı kriterlerinde beklenen koşulları sağladığından bu iki kriterden tam puan almıştır. Ancak şirket internet sitesinin içeriğinde bulunması gereken konulardan şirketle ilgili bilgiler, politikalar ve diğer başlığı altında yer alan konularda gözlemlenen eksikliklerini bir an önce tamamlama yoluna gitmelidir. Bunun dışında şirketin internet sitesinin İngilizce dilinde yatırımcı ilişkileri bölümünün bulunmaması pay ve menfaat sahipleri, yatırımcılar ve bunların dışında kalan bilgi kullanıcılarının ihtiyacı olan bilgilere tam zamanında erişememe sorunuyla karşı karşıya kalması açısından bu sorun bir an önce düzeltilme yoluna gidilmelidir.
Donanım ve Yazılım	3	3	Yapılan incelemelerde Denizli Cam Sanayii ve

			Ticaret A.Ş.'nin donanım ve yazılım teknolojisi muhasebe bilgi sisteminin ihtiyaçlarını karşılayabilecek niteliktedir. Yazılım belgeler açısından gereklidir ve online dosya ve kayıtları elde etmek mümkündür. Şirket beklenen koşulları sağladığından bu alt kriterden tam puan almıştır.
Bilgi Teknolojileri Alanında Yetiştirilmiş Nitelikli Personel ve Sayısı	5	5	Şirket tarafından muhasebe bilgi sistemini geliştirme çalışmalarını yürütecek bir ekip oluşturulmuştur Şöyle ki; Genel Muhasebe ve Maliyet Muhasebesi Şefliği bölümlerinin her birinin 3'er çalışan ve 1 şef olmak üzere 4 kişilik bir ekip oluşturulmuştur. Toplamda Muhasebe Müdürü ile birlikte 9 kişilik bir ekip bulunmaktadır ve oluşturulan ekip sayı ve nitelik bakımından yeterlidir. Bu yüzden şirket bu alt kriterden de tam puan almıştır.
İnternet Sitesi	9	8,23	Şirket erişilebilir nitelikte bir internet sitesine sahipliği, internet sitesinin şirketin antetli kağıdında yer alması, uluslar arası yatırımcıların da erişebilmesi için ikinci bir dille İngilizce olarak düzenlenmesi, kurumsal yatırımcılar ve diğer paydaşlar için kamuyu aydınlatması beklenen gerekli bilgilerin internet sitesine açık, doğru, anlaşılabilir ve erişilebilir olarak sunulmaktadır. Şirket bu alt kriterlerden tam puan alırken şirket internet sitesinin içeriğinde yer alması konular 5 ana başlık halinde bölümlendiğinde aşağıda yapılan açıklamada şirketin neleri yerine getirip neleri yerine getirmediği anlaşılabacaktır. Şirkete İlişkin Bilgiler Bölümünde yer alan Ticaret Sicili Bilgileri, son durum itibariyle ortaklık ve yönetim yapısı ile şirket esas sözleşmesinin son hali yer almaktadır. Yalnız yapılan incelemelerde şirketin internet sitesinde İmtiyazlı paylar hakkında detaylı bilgi, değişikliklerin yayımlandığı ticaret sicili gazetelerinin tarih ve sayılarına rastlanmamıştır. Bu yüzden 3 alt başlıktan 2sini yerine tam olarak

			yerine getirdiği ve üçüncü başlığın sadece bir hususu yerine getirdiği için bu bölümden toplam 1 puan üzerinden 0,77 puan almıştır. Raporlar Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A. Ş. internet sitesi incelendiğinde şirkete ilişkin bilgilere dayalı olarak Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş.'nin internet sitesinde Finansal Raporlar ve Faaliyet Raporları yer almaktadır. Beklenen koşulları sağladığından bu kriterden tam puan olarak 1 puanı hak etmiş bulunmaktadır. Politikalar Bölümünde internet sitesinde Bilgilendirme Politikası ve Kar Dağıtım Politikası (Genel Kurul Bilgilendirme Dökümanında) yer almaktadır. Yalnız yapılan incelemelerde şirketin internet sitesinde çağrı yoluyla hisse senedi veya vekalet toplanmasında hazırlanan zorunlu bilgi formları ve benzeri formlar, varsa şirketin kendi paylarını geri alımına ilişkin politikasına rastlanmamıştır. Bu yüzden toplam 3 alt başlıktan 2'sini sağladığından şirket toplam 1 puan üzerinden 0,66 puan almıştır. Genel Kurul Toplantıları Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A. Ş. internet sitesi incelendiğinde şirkete ilişkin bilgilere dayalı olarak Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş.'nin internet sitesinde Genel Kurul Toplantılarının Gündemleri, Katılanlar Cetvelleri ve Toplantı Tutanakları, Vekaleten Oy Kullanma Formu yer almaktadır. Beklenen koşulları sağladığından bu kriterden tam puan olarak 1 puanı hak etmiş bulunmaktadır. Diğer Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A. Ş. internet sitesi incelendiğinde şirkete ilişkin bilgilere dayalı olarak Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş.'nin internet sitesinde Özel Durum Açıklamaları,

			İzahnameler ve Halka Arz Sirkülerleri, İlişkili Taraflarla İşlemlere İlişkin Bilgiler, Şirket tarafından oluşturulan etik kurallar ve sıkça sorulan sorular başlığı altında şirkete ulaşan bilgi talepleri yer almaktadır. Yalnız yapılan incelemelerde şirketin internet sitesinde Soru ve ihbarlar ile bunlara verilen cevaplar başlığına rastlanmamıştır. Bu yüzden toplam 5 alt başlıktan 4'ünü sağladığından şirket toplam 1 puan üzerinden 0,8 puan almıştır.
DENETİM	9	8,4	Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A. Ş.denetimin kriterlerinden 2 alt kriterin gereklerini eksiksiz yerine getirirken bağımsız denetim kriterinde şirketin bağımsız denetim faaliyeti ve danışmanlık faaliyetleri aynı şirkete birbirinden farklı şekillerde yapıldığı için bu kriterden tam puan alamamıştır.
İç Denetim Birimi	3	3	Şirketin yönetim kuruluna bağlı iç denetim faaliyetlerini yürüten bir iç denetim birimi mevcuttur. Ve şirketin iç denetim birimi verimliliğe ve yeniliğe ne kadar odaklanıldığını, süreçlerin doğru işleyip işlemediğini, risklerin ne kadar etkin yönetildiğini görmelerini sağlayacak Şişecam Yönetim Kurulu'na bağlı olarak görev yapan Risk Yönetimi ve İç Denetim Başkanlığı bünyesinde kurulan Risk Yönetim Müdürlüğü aktif bir şekilde hizmet vermektedir. Bu yüzden şirket bu alt kriterden tam puan almıştır.
Denetim Komitesi	3	3	Şirketin yönetim kurulu tarafından oluşturulmuş denetim komitesine sahiptir ve kendi üyeleri arasından seçilen en az iki üyesi vardır. Şirket koşulları gerekli etkinlikte sağladığından bu kriterden de tam puan almıştır.
Bağımsız Denetim	3	2,4	Şirketin denetim faaliyetlerini yürüttüğü bağımsız bir denetim kuruluşuyla, 2013 ve 2014 hesap dönemlerini kapsayacak bir anlaşması vardır. Bağımsız denetim kuruluşu ve bu kuruluşta istihdam edilen denetim elemanları bağımsızlığı esas almaktadır ve bu duruma şirketin internet

			sitesinde yer verilmiştir. Ayrıca şirket aynı bağımsız denetim kuruluşu ile yeniden sürekli ve/veya özel denetim sözleşmesi imzalanabilmesi için en az 2 hesap dönemi geçmesi kuralına uymaktadır. Şirket bu alt kriterlerden tam puan alırken şirketin bağımsız denetim faaliyeti ve danışmanlık faaliyetleri aynı şirket tarafından farklı şekillerde yapıldığından bu alt kriterden puan alamamıştır.

DENİZLİ CAM SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. Kurumsal Muhasebe Derecelendirmesi'nden toplam 81,905 puan almıştır. Bu puan onluk sisteme dönüştürüldüğünde şirketin kurumsal muhasebe dereceleme notu 8,19 olarak hesaplanmıştır. Ve aşağıdaki tabloda şirketin almış olduğu not yorumlanmaktadır.

NOT	ANLAMI
7-10	Şirket Kurumsal Yönetim İlkeleri bağlamında muhasebe sisteminin kurumsallaşmasını büyük ölçüde sağlamıştır. Muhasebe sisteminin organizasyonu etkin bir şekilde oluşturulmuştur. Muhasebe sisteminin nesnel açıdan organizasyonu ve personel açısından organizasyonu tam olarak sağlanmış işler bir durumdadır, muhasebe sisteminin organizasyonunda iş tanımları yapılmış, görev ve sorumluluklar belirlenmiş yeterli sayı ve nitelikte personel istihdamı sağlanmaktadır ve ayrıca şirkette muhasebe sistemi de sorumluluk alanlarına ayrılmış etkin bir işleyiş söz konusudur. Sistemin açık ve anlaşılır olmasını sağlarken bilgilerin doğruluğu ve güvenilirliğini sağlamada bir güvence oluşturan muhasebe el kitabının varlığından söz etmek mümkündür. Şirket menfaat sahiplerinin haklarının korunması ve ayrıca yöneticilerin etiksel karar vermeleri açısından etik kodlar şirket tarafından uygulanmakta olup, tüm çalışanlara duyurulmuştur. Pay sahipliği ile ilgili SPK'nın ilkelerine ve esas sözleşmeye uygun düzenlemeler yapılmış, pay sahiplerinin bilgi alma ve inceleme hakkı esas sözleşmeyle korunmaya alınmıştır ayrıca tüm bilgileri zamanında, tam gerçeği yansıtacak şekilde pay sahiplerinin en kolay ulaşabileceği şekilde kullanıma sunmuştur.

	Kamuyu aydınlatma ve şeffaflık ilkesi açısından şirketin bilgi açıklama politikasına sahipliği, faaliyet raporunun mevzuata uygunluğu ayrıca ticari sır kavramı ve içerden öğrenenlerin ticareti ayrıca kamuya açıklanması gereken önemli olay ve gelişmeleri kamuya duyurarak pay ve menfaat sahiplerinin haklarını en adil şekilde gözetmektedir. Şirketin bilgi teknolojilerinin kullanım düzeyi, donanım ve yazılım teknolojileri tam teşekküllü bir şekilde yapılanmış ve işler durumdadır. Bilgi teknolojileri alanında yetişmiş nitelikli personel istihdamı sağlanmıştır. Kurumsal internet sitesi erişilebilirdir ve etkin olarak kullanılmaktadır. Ayrıca kurumsal yatırımcılar ve diğer paydaşlar için kamuyu aydınlatması beklenen gerekli tüm bilgileri açık, doğru, anlaşılabilir olarak internet sitesinde yer almaktadır. Şirketin denetimi etkin bir şekilde sağlanmış ve Kurumsal Yönetim İlkeleri'nden Yönetim Kurulu ilkesi açısından yönetim kurulunun görev ve sorumluluklarını sağlıklı biçimde yerine getirebilmesi bakımından kurul içinde Riskin Erken Saptanması Komitesi, Kurumsal Yönetim Komitesi ve Denetim Komiteleri kurulmuş ve ayrıca şirket içinde oluşan risklere zamanında müdahale edilerek bu riskler aktif bir şekilde yönetilmektedir.

1.3 DENİZLİ CAM SANAYİİ VE TİCARET A.Ş.’NDE NOT KIRIMINA NEDEN OLAN FAKTÖRLERİN KURUMSAL MUHASEBE DERECELENDİRME KRİTERLERİ AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ VE ÖNERİLER

Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş 10 tam puan üzerinden 8,19 puan almıştır. En yüksek puan 10 olarak düşünüldüğünde 10 ile 8,19 puan arasında fark yaratan unsurların çok fazla risk yaratmayacağı düşünülmektedir. Ancak şirketin mevcut durumunu koruması ve tespit edilen eksiklikleri gidermesi bakımından şirketin en yüksek 10 tam puanı alamama sebepleri ve buna bağlı olarak önerilerimizi aşağıdaki şekilde sıralayabiliriz.

Muhasebe Sisteminin Organizasyon Yapısı ve Yönetimi;

Yapılan incelemede Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş.’nin muhasebe sisteminin organizasyonu kriterinin gereklerini tam olarak yerine getirmiştir. Şirket muhasebe sisteminin nesnel açıdan ve personel açısından organizasyonu gerekli etkinlikte sağlamış ayrıca şirketlerin muhasebe sistemleri de sorumluluk alanlarına ayrılmış şekildedir. Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş. muhasebe sisteminin organizasyonunda bulunduğu konumu korumalıdır.

Muhasebe El Kitabı;

Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş.’nin muhasebe el kitabına sahip olmaması hem fiziki yapılanma hem de işleyiş şartlarını yerine getirmediğinden şirketler bu kriterden puan alamamıştır. Muhasebe El Kitabının varlığı muhasebe sisteminin kurumsallaşmasını sağlayan kriterler içerisinde yüksek öneme sahip bir kriterdir. Şirketlerin muhasebe el kitabını bir an önce hazırlaması, geliştirmesi gerekmektedir. Bu durum muhasebe sisteminin kurumsallaşmasına yol açan engelin de ortadan kalkmasını ve böylece muhasebe bilgi birikiminin kişilerin beyinde değil kuruma mal olarak dokümanite edilmesini sağlayacaktır.

Etik Kodlar;

Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş.’nin etik kodlar kriterinin fiziki yapılanma ve işleyiş koşullarının gereklerini tam olarak yerine getirmiştir. Şirket tarafından oluşturulmuş ve kamuya açıklanmış etik kodlar “Etik Kurallar” başlığı altında yayınlanmaktadır. Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş. etik kodlar kriterinin gereklerinden fiziki yapılanma ve işleyiş koşullarını tam olarak yerine getirmiştir. Şirket muhasebe sisteminin kurumsallaşma yolunda bulunduğu konumu korumalı ve geliştirmelidir.

Bilgi Açıklama Politikası;

Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş. bilgi açıklama politikasının alt kriterlerinden fiziki yapılanma ve işleyiş şartlarını yerine getirmiştir. Ancak Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş.’nin faaliyet raporlarında yer alması gereken hususlar açısından kendi içerisinde bölümlere ayırdığımız **şirkete ilişkin bilgiler, finansal duruma ilişkin bilgiler, yönetim kuruluna ve pay sahiplerine ilişkin bilgiler, iç kontrol, bağımsız denetim ve risklere ilişkin bilgiler** bölümlerinde eksiklikler bulunmaktadır. Şirketin faaliyet raporunda yer alan eksiklikler aşağıdaki gibidir:

Şirkete İlişkin Bilgiler içerisinde yer alan sektör hakkında bilgi ve şirketin sektör içindeki yeri başlığına değinmediği için buradan 0,125 puan kırılarak şirket toplam 0,5 puan üzerinden 0,375 puan almıştır.

Finansal Duruma İlişkin Bilgiler içerisinde yer alan kar dağıtım politikası; kar dağıtımı yapılmayacaksa gerekçesi hakkında faaliyet raporunda bir bildirimle rastlanmadığından 0,66 puan kırılmış, ayrıca verimlilik, piyasa payı, gelir yaratma kapasitesi başlıklarına şirketin faaliyet raporunda rastlanmadığı için 0,33 puan da buradan kırılarak şirket finansal duruma ilişkin bilgilerden toplam 2 puan üzerinden 0,99 puan almıştır.

Yönetim Kuruluna ve Pay sahiplerine İlişkin Bilgiler içerisinde yer alan Yönetim Kurulu üyeleri ve yöneticilerin; bağımsız yönetim kurulu üyelerinin bağımsızlık beyanı ve ellerinde bulunan şirkete ait sermaye piyasası araçları şirketin faaliyet raporunda yer almadığı için 0,25 puan kırılarak şirket toplam 2 puan üzerinden 1,75 puan almıştır.

İç Kontrol, Bağımsız Denetim ve Risklere İlişkin Bilgiler içerisinde yer alan iç kontrol sistemi ile bu sistemin sağlıklı olarak işleyip işlemediğine ilişkin yönetim kurulu beyanı ve bağımsız denetim kuruluşunun şirketin iç kontrol sistemi ile görüşü şirketin faaliyet raporunda yer almadığı için bu bölümden 0,32 puan kırılarak şirket toplam puan üzerinden 0,16 puan almıştır.

Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş. Kurumsal Muhasebe Derecelendirme kriterlerinden bilgi açıklama politikasının alt kriterinden biri olan faaliyet raporunun içeriğinde yer alması gereken konulardan toplam 5 puan üzerinden yukarıda bahsedilen eksikliklerden dolayı 3,275 puan almıştır.

Şirketin faaliyet raporunda yer alan eksiklikleri bir an önce tamamlaması ve faaliyet raporunun asgari koşullarını sağlayarak pay ve menfaat sahiplerine ve bilgi kullanıcılarına eksiksiz, doğru ve güvenilir bilgiler üretmeye kesintisiz olarak devam etmesi ve yatırımcı güveninin zedelenmemesi için bir an önce faaliyet raporunun içeriği konusundaki eksikliklerini gidermesi gerekmektedir.

Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş bilgi açıklama politikası kriterinin alt kriterlerden olan ticari sır kavramı ve içerden öğrenenlerin ticareti kriterine bilgilendirme dokümanlarında ve politikalarında yer vermiş ve ayrıca içerden öğrenenlerin listesini internet sitesinde açıklamıştır.

Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş bilgi açıklama kriterinin son alt kriteri olan kamuya açıklanması gereken önemli olay ve gelişmeler kriterinde şirketin finansal durumuna ve faaliyet sonuçlarına etki edecek bir durumu derhal kamuya açıklamaktadır ve şirketler bu konuda kendilerinden beklenen koşulları gerekli etkinlikte sağlamıştır.

Bilgi Teknolojilerinin Kullanım Düzeyi;

Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş. bilgi teknolojilerinin kullanım düzeyi kriterinin alt kriterleri olan donanım ve yazılım ile bilgi teknolojileri alanında yetişmiş nitelikli personel ve sayısı kriterlerinde kendisinden beklenen koşulları gerekli etkinlikte sağlamış fiziki yapılanma ve işleyiş koşullarının gereklerini yerine getirmiştir. Ayrıca şirket internet sitesirinin içeriğinde bulunması gereken konulardan kendi içerisinde bölümlere ayırdığımız **şirkete ilişkin bilgiler, politikalar ve diğer başlığı adı altındaki** bölümlerde eksiklikler bulunmaktadır. Şirketin internet sitesindeki eksiklikler aşağıdaki gibidir:

Şirkete İlişkin Bilgiler içerisinde yer alan imtiyazlı paylar hakkında detaylı bilgi, değişikliklerin yayınlandığı ticaret sicili gazetelerinin tarih ve sayılarına rastlanmadığı için buradan 0,23 puan kırılarak şirket toplam 1 puan üzerinden 0,77 puan almıştır.

Politikalar içerisinde yer alan çağrı yoluyla hisse senedi veya vekalet toplanmasında hazırlanan zorunlu bilgi formları ve benzeri formlara rastlanmadığı için buradan 0,33 puan kırılarak şirket toplam 1 puan üzerinden 0,66 puan almıştır.

Diğer başlığı içerisinde yer alan soru ve ihbarlar ile bunlara verilen cevaplar sekmesi bulunmadığı için buradan 0,2 puan kırılarak şirket toplam 1 puan üzerinden 0,8 puan almıştır.

Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş. Kurumsal Muhasebe Derecelendirme kriterlerinden bilgi teknolojilerinin kullanım düzeyinin alt kriterinden biri olan internet sitesinin içeriğinde yer alması gereken konulardan toplam 5 puan üzerinden yukarıda bahsedilen eksikliklerden dolayı 4,23 puan almıştır. Şirket internet sitesinin etkin ve aktif olarak kullanılabilmesi açısından şirketin internet sitesinde gözlemlenen eksiklikleri bir an önce tamamlama yoluna gitmelidir. Böylece pay ve menfaat sahiplerine ayrıca bilgi kullanıcılarının ihtiyacı olan bilgilere en kolay yoldan, tam zamanında ulaşabilme imkanı sağlayacaktır.

Ayrıca Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş. şirketin internet sitesinin İngilizce dilinde yatırımcı ilişkileri bölümünün bulunmaması pay ve menfaat sahipleri, yatırımcılar ve bunların dışında kalan bilgi kullanıcılarının ihtiyacı olan bilgilere tam zamanında erişememe sorunuyla karşı karşıya kalması açısından bu sorun bir an önce düzeltilme yoluna gidilmelidir.

Denetim;

Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş.'nin yönetim kurulları tarafından iç denetim birimi ve denetim komiteleri oluşturulmuştur. Şirket denetimin kriterlerinden iç denetim ve denetim komitesi kriterlerinin fiziki yapılanma ve işleyiş koşullarını gerekli etkinlikte sağlamıştır. Fakat Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş., bağımsız denetim faaliyeti ve danışmanlık faaliyetleri birbirinden ayrı şekilde yürütülmesi gerekirken şirket aynı bağımsız denetim şirketine farklı şekillerde yaptırmaktadır. Şirketin şeffaflığını ve bağımsızlığını gerekli etkinlikte sağlaması için bağımsız denetim faaliyeti ve danışmanlık faaliyetlerini farklı şirketlere yaptırmaması önerilir.

KAYNAKÇA

- AKAT, İlter ve Turan ATILGAN, (1992), **Sanayi İşletmelerinde Kurumsallaşma ve Şirket Kültürü**, TOBB Yayını, Ankara.
- AKBULAK, Yavuz, (2011), Türk Sermaye Piyasasında Esaslı Bir Devrim: Kurumsal Yönetim İlkeleri, **Mali Çözüm Dergisi**, Sayı: 108, İstanbul, ss. 111-138
- AKDOĞAN, Habib, (2003), **Muhasebe Meslek Etiğinin Kamunun Aydınlatılmasındaki Önemine Meslek Mensuplarının Yaklaşımları**, T.C. Anadolu Üniversitesi Yayınları, Eskişehir.
- AKTAŞ, Ramazan, (2005), Muhasebe Standartları ve Yönetişim (Interaction Of Accounting Standards And Corporate Governance), **Muhasebe Bilim Dünyası Dergisi**, Sayı: Özel Sayı, İstanbul.
- AKYÜZ, Bayram, (2009), Kurumsal Yönetim ve Türkiye’de Kurumsal Yönetim Düzenlemeleri, **Muhasebe ve Vergi Uygulamaları Dergisi**, Sayı: 2, Ankara, ss. 53-81
- ALACAKLIOĞLU, Haluk, (2007), **Kurumsal Yönetim ve Aile Şirketleri**, Global Kobi Yayınları, İstanbul.
- ALTAN, Ozan, (2007), İstanbul Menkul Kıymetler Borsası Ulusal 30 Endeks Şirketlerinin Sermaye Piyasası Kurulu Kurumsal Yönetim İlkelerine Uyumunun Değerlendirilmesi, Yüksek Lisans Tezi, **Eskişehir Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü**, Eskişehir.
- ARGUN, Doğan, (1998), **Seyahat Acentaları ve Tur Operatörlerinde Muhasebe Organizasyonu**, Alfa Kitabevi, 1. Baskı, İstanbul.
- ARI, Mustafa, (2008), Kurumsal Yönetim ve Finansal Raporlamanın Güvenilirliği, **Eskişehir Osmangazi Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi**, Cilt: 3, Sayı:2, Eskişehir, ss. 43-68
- ARI, Mustafa, (2009), Finansal Raporlama Skandalları ve Mali Tabloların Güvenilirliği, **Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi**, Sayı: 23, Kütahya, ss. 409-419
- ARSOY POROY, Aylin, (2008), Kurumsal Şeffaflık ve Muhasebe Standartları, **Afyon Kocatepe Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi**, Sayı: 2, Afyon, ss. 16-35

- AYSAN, A. Mustafa, (2007), Muhasebe ve Kurumsal Yönetim, **Muhasebe ve Finansman Dergisi**, Sayı: 35, Bursa, ss. 17-24
- CANBALOĞLU, Nur Ayşegül, (2011), Finans Sektöründe Kamunun Aydınlatılması ve Türkiye Uygulaması, Yüksek Lisans Tezi, **Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü**, Ankara.
- CİVAN Mehmet ve Mustafa ÇALIŞKAN, (2004), Tekstil İşletmelerinde Muhasebe Organizasyonunun Önemi, **Muhasebe ve Finansman Dergisi**, Sayı: 24, Bursa, ss. 158-164
- ÇAKMAK, Nezaket, (2006), İşletmelerde İç ve Dış (Bağımsız) Denetim Faaliyetleri ve Bankalarda Uygulanışı, Yüksek Lisans Tezi, **Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü**, Kocaeli.
- ÇALIŞKAN ÖZSÖZGÜN, Arzu ve Hüseyin GÜLER, (2013), Şeffaflık ve Kamuyu Aydınlatma Ekseninde İnternette Finansal Raporlama, **Mali Çözüm Dergisi**, Sayı: 116, İstanbul, ss. 57-84
- ÇELİK, Orhan, (2007), **İşletmelerde Muhasebe Bilgisi ve Şirket Demokrasisi**, Siyasal Kitabevi, Ankara.
- ÇONKAR, Kemalettin M., v.d., (2011), IMKB Kurumsal Yönetim Endeksi'ndeki (XKURY) Firmaların Finansal Performanslarının Topsis Yöntemi ile Ölçümü ve Kurumsal Yönetim Notu ile Analizi, **İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi Mecmuası**, Sayı: 61, İstanbul, ss. 81-115
- DAĞLI, Hüseyin, v.d., (2010), Kurumsal Yönetim Endeksi Performans Değerlendirmesi: Türkiye Örneği, **Muhasebe ve Finansman Dergisi**, Sayı: 48, Bursa, ss. 18-31
- DALĞAR, Hüseyin ve Sait PEKİN, (2011), Kurumsal Yönetim ile Finansal Tablo Manipülasyonu Arasındaki İlişki: IMKB Kurumsal Yönetim Endeksi'nde Yer Alan Şirketlerde Bir Araştırma, **Mali Çözüm Dergisi**, Sayı: 21, İstanbul, ss. 19-44
- DAŞTAN, Abdülkerim, (2008), **Bilgi ve Eğitim Teknolojilerinde Yaşanan Gelişmelerin Muhasebe Eğitimine Etkisi: Türkiye Değerlendirmesi**, Sermaye Piyasası Kurulu Yayınları, Ankara.
- DAŞTAN, Abdülkerim, (2010), Kurumsal Yönetim İlkeleri ve Kurumsal Muhasebe Etkileşimi, **Bankacılar Dergisi**, Sayı: 72, İstanbul, ss. 3-18

- DERİN, Selen, (2006), Kurumsal Yönetim İlkelerinin Bileşeni Olarak Kamuyu Aydınlatma ve Şeffaflık: Türk Sermaye Piyasaları, Yüksek Lisans Tezi, **Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü**, Ankara.
- DİNÇ, Engin ve Hasan ABDİOĞLU, (2009), İşletmelerde Kurumsal Yönetim Anlayışı ve Muhasebe Bilgi Sistem İlişkisi: IMKB – 100 Şirketleri Üzerine Amprik Bir Araştırma, **Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi**, Sayı: 21, Balıkesir, ss. 157-184
- DOĞAN, Selen ve Özge DEMİRAL, (2008), İşletmelerde Stratejik Yönetimin Etkinliğini Artırmada Önemli Bir Araç: Benchmarking, **Zonguldak Karaelmas Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi**, Sayı: 7, Zonguldak, ss. 1-22
- DÖNMEZ Adnan ve Ayten ERSOY, (2011), Bağımsız Denetim Sürecinde Analitik İnceleme Prosedürleri: Türkiye’de SPK’dan Yetki Almış Denetim Firmaları Üzerine Bir Araştırma, **Bilig Türk Dünyası Sosyal Bilimler Dergisi**, Sayı: 36, Ankara, ss. 69-91
- DURMUŞ, Hayri Ahmet ve Mehmet Emin ARAT, (2004), **İşletmelerde Muhasebe Örgütlenmesi**, Marmara Üniversitesi Nihat Sayar Eğitim Vakfı Yayınları, İstanbul.
- DURSUN, Adem, (2007), **Yönetim Açısından Uygulamalı Denetim El Kitabı**, Beta Yayınları, 1. Bası, İstanbul.
- EFECİK, Gülin, (2006), Firma Değeri ve Kamuyu Aydınlatma İlişkisi: IMKB’de Bir Uygulama, Yüksek Lisans Tezi, **Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü**, Ankara.
- ELİUZ, Ayşegül, (2007), Kurumsal Yönetim Çerçevesinde Etkin Bir İç Denetim İçin Denetim Komitesinin Rolü ve IMKB-100 Şirketleri Üzerine Bir Araştırma, Yüksek Lisans Tezi, **Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü**, Kütahya.
- ERTAŞ, Coşkun Faruk, (2002), **İşletmelerde Muhasebe Organizasyonu ve Muhasebe Mesleği**, Seçkin Yayıncılık, 1. Baskı, Ankara.
- ERTUGAY, Emrah, (2006), Sermaye Piyasalarında Gönüllü Kamuyu Aydınlatma, Yüksek Lisans Tezi, **Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü**, Ankara.

- ESENDEMİRLİ Ebru ve Semem DEMİRKAN, (2013), “Kurumsal Yönetim Anlayışının Finansal Raporlamaya Etkileri: Halka Açık Şirketlerin Derecelendirme Raporlarının Analizi”, **XXXII. Türkiye Muhasebe Eğitimi Sempozyumu**, 24-28 Nisan, Antalya.
- GERŞİL SARI, Gülşen, (2004), Küreselleşme ve Çok Uluslu İşletmelerin Çalışma İlişkilerine Etkileri, **Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi**, Sayı:1, İzmir, ss. 147-157
- GÖKÇEN, Gürbüz, (2007), **Genel Muhasebe**, Beta Yayınları, 1. Bası, İstanbul.
- GÖNEN, Seçkin, (2007), Konaklama İşletmelerinde Muhasebe Organizasyonu ve İç Kontrol Sisteminin Etkinliğinin Arttırılmasına Yönelik Bir Uygulama, Yüksek Lisans Tezi, **Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü**, İzmir.
- GÖRENER, Ömer, (2010), Risk Odaklı İç Denetim: Olasılık – Etki Analizi Çerçevesinde Bir Uygulama, Yüksek Lisans Tezi, **Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü**, İstanbul.
- GÜÇLÜ, Hakan, (2010), Kurumsal Yönetim Uyum Derecelendirmesi, Doktora Tezi, **Marmara Üniversitesi Bankacılık ve Sigortacılık Enstitüsü**, İstanbul.
- GÜRBÜZ, Osman A., (2005), “Kurumsal Yönetim ve Ülkemizdeki Düzeyine İlişkin Değerlendirmeler”, **ISMMMO 7. Muhasebe Denetimi Sempozyumu**, 21 Nisan, Antalya.
- GÜRER, Hüseyin, (2011), “Muhasebe ve Denetim Mesleğinde Kurumsallaşmanın Getireceği Faydalar”, **X. Türkiye Muhasebe Denetimi Sempozyumu**, 5-9 Ekim, Antalya.
- HATUNOĞLU Zeynep ve Nadire GÜNEŞ, (2012), “Kurumsal Yönetim Uygulamalarının Muhasebe Bilgi Sistemine Etkileri”, **2. Bölgesel Sorunlar ve Türkiye Sempozyumu**, 1-2 Ekim 2012, Kahramanmaraş.

<http://www.hakanguclu.com/kurumsal-yonetim/turkiye%E2%80%99de-kurumsal-yonetim-ilkeleri/> (09.02.2014).

<http://muhasebemeslegigenel.blogspot.com/2011/05/muhasebenin-taraflari.html> (21.08.2013)

<http://muhasebeciyorumluyor.com/muhasebe-organizasyonu/> (07.09.2013).

<http://www.muhasebetr.com/yazarlarimiz/suleyman/001/> (23.08.2013)

http://www.alomaliye.com/2007/ozgur_biyar_ticari_sirlar.htm (01.09.2013).

<http://www.muhasebevergi.com/yazdir.aspx?mid=55> (01.09.2013).

<http://www.spk.gov.tr/displayfile.aspx?action=displayfile&pageid=553&fn=553.pdf?mynzrsihmpegmpl> (01.09.2013).

<http://www.denetimnet.net/UserFiles/Documents/Makaleler/Denetim%20Komitesi/Makale-%20DENET%C4%B0M%20KOM%C4%B0TES%C4%B0.pdf> (19.09.2013)

<http://www.webmastersitesi.com/webmaster-sozlugu/703071-icerden-ogrenenlerin-ticareti-nedir.htm> (01.09.2013).

http://www.denetimnet.net/UserFiles/Documents/yay%C4%B1nlar/Turkey-tr_ky_DenetimKomitesi2-KomiteUyelerininBagimsizligiveNitelikleri.pdf (19.09.2013)

http://www.denetimnet.net/Pages/ttk_bagimsiz_denetim_nedir.aspx (19.09.2013)

[http://www.deloitte.com/assets/Dcom-Turkey/Local%20Assets/Documents/Turkey-Tr_Audit_Yillikfaaliyethazirlamarehberi_090209\(1\).pdf](http://www.deloitte.com/assets/Dcom-Turkey/Local%20Assets/Documents/Turkey-Tr_Audit_Yillikfaaliyethazirlamarehberi_090209(1).pdf) (13.11.2013)

http://www.deloitte.com/assets/Dcom-Turkey/Local%20Assets/Documents/turkey-tr_ky_denetimkomitesi1-RolveSorumluluklar_111207.pdf (19.09.2013)

<http://www.bagimsizdenetim.org/zorunlu.html> (13.11.2013)

http://www.deloitte.com/assets/Dcom-Turkey/Local%20Assets/Documents/turkey_tr_ttk_yenittkvebagimsizdenetim_100511.pdf (13.11.2013)

- İPÇİOĞLU, İsa, v.d., (2008), **VIII: Güncel Yönetim ve Organizasyon Yaklaşımları**, Seçkin Yayıncılık, Ankara.
- İPEK, Gençer Ahmet, (2009), Kurumsal Yönetim İlkeleri ve Türkiye’de Kurumsal Yönetim Uygulamalarının Örnek Olaylarla İncelenmesi, Yüksek Lisans Tezi, **Ufuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü**, İstanbul.
- İŞCAN, Faruk Ömer ve Atilla NAKTİYOK, (2005), **Dijital Çağ Örgütleri**, Beta Basımları, İstanbul.
- KAYA, Tansel Can ve A. Engin ERGÜDEN, (2013), “Muhasebe, Kurumsal Yönetim ve Etik Üçgeninde, Etik Kod Uygulamalarının Önemi: IMKB’de İşlem Gören Şirketlerde Etik Kod Uygulaması Üzerine Bir Araştırma”, **XXXII. Türkiye Muhasebe Eğitimi Sempozyumu**, 24-28 Nisan, Antalya.
- KAYACAN, Murat, (2006), “Kurumsal Yönetim İlkeleri ve Ulusal Finansal Raporlama Standartları Açısından Gelişmeler”, **X. Türkiye Muhasebe Standartları Sempozyumu**, 6-10 Aralık, Girne.
- KILIÇ, Metin, (2009), Kurumsal Yönetim Derecelendirmesi: Halka Açık Şirketler İçin Talepsiz Kurumsal Yönetim Derecelendirme Model Önerisi, Doktora Tezi, Eskişehir **Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü**, Eskişehir.
- KULA, Veysel, (2006), **Kurumsal Yönetim Hissedarların Korunması Uygulamaları ve Türkiye Örneği**, Papatya Yayıncılık, 1. Basım, İstanbul.
- KURNAZ, Niyazi, (2006), Kurumsal Yönetim Ekseninde Risk Odaklı İç Denetim Uygulama Analizi, Doktora Tezi, **Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü**, Kütahya.
- KUTLU, Ali Hüseyin, (2008), Muhasebe Meslek Mensupları ve Çalışanlarının Etik İkilemleri: Kars ve Erzurum İllerinde Bir Araştırma, **Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi**, Sayı: 2, Ankara, ss. 143-170

- KÜÇÜKSÖZEN, Cemal ve Güray KÜÇÜKKOÇAOĞLU, (2005), Kurumsal Şirket Yönetiminde Finansal Bilginin Rolü, **Muhasebe ve Denetim Bakış Dergisi**, Yayın No: 16, Ankara, ss. 81-104
- ÖYMEN, Onur, (2000), **Geleceği Yakalamak**, Remzi Kitabevi, İstanbul.
- ÖZDEMİR, Serkan ve Cemal ELİTAŞ, (2013), “Kurumsal Yönetim İlkelerinden Şeffaflık Kavramının Muhasebe Bilgi Sistemindeki Bilgi Kalitesine ve Muhasebe Eğitime Etkileri”, **XXXII. Türkiye Muhasebe Eğitimi Sempozyumu**, 24-28 Nisan, Antalya.
- ÖZER, Aptullah, (2008), Risk Odaklı İç Denetim ve Bir Uygulama, Yüksek Lisans Tezi, **Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü**, İstanbul.
- PAMUKÇU, Fatma, (2011), Finansal Raporlama ile Kamuyu Aydınlatma ve Şeffaflıkta Kurumsal Yönetimin Önemi, **Muhasebe ve Finansman Dergisi**, Sayı: 50, Bursa, ss. 133-148
- SEVİLENGÜL, Orhan, (2003), **Genel Muhasebe**, Gazi Kitabevi, 11. Baskı, Ankara.
- SEVİM, Şerafettin, (2003), **Muhasebe Bilgi Sistemi**, Dumlupınar Üniversitesi Yayınları, 1. Baskı, Kütahya.
- SEVİM, Şerafettin, v.d., (2006), Muhasebe Sistemlerine Bilgi Teknolojileri Hizmet Desteği Sağlayan Bilgisayar Firmalarının Hizmet Kalitesinin Ölçülmesi Üzerine Ampirik Bir Araştırma, **Muhasebe ve Finansman Dergisi**, Sayı: 32, Bursa, ss. 72-84
- SÖZBİLİR, Naciye, (2000), **Türkiye’de Muhasebe Uygulamalarında Etiksel Boyutlar**, T.C. Afyon Kocatepe Üniversitesi Yayınları, Afyon.
- SPK, **Kurumsal Yönetim İlkelerinin Belirlenmesine ve Uygulanmasına İlişkin Tebliğ**, Seri: IV, No: 54.
- SPK, **Kurumsal Yönetim İlkelerinin Belirlenmesine ve Uygulanmasına İlişkin Tebliğ**, Seri: IV, No: 56.
- SPK, **Sermaye Piyasasında Derecelendirme Faaliyeti ve Derecelendirme Kuruluşlarına İlişkin Tebliğ**, Seri: VIII, No: 51.
- SPK, (2005), Kurumsal Yönetim İlkeleri, Ankara.
- ŞAKLAK Öznur ve Yasemin BURAN, (2010), “Küçük ve Orta Ölçekli İşletmelerde (KOBİ) Muhasebe Bilgi Sisteminin Önemi”, **Ulusal Meslek Yüksekokulları Öğrenci Sempozyumu**, 21–22 Ekim, Düzce.

- ŞENGÜR, Evren Dilek ve A. Seden ÖZBEK PÜSKÜL, (2011), İMKB Kurumsal Yönetim Endeksindeki Şirketlerin Yönetim Kurulu Yapısı ve İşletme Performansının Değerlendirilmesi, **Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi**, Sayı: 31, Kütahya, ss. 33-50
- TAGRAF, Hasan, (2002), Küreselleşme Süreci ve Çok Uluslu İşletmelerin Küreselleşme Sürecine Etkisi, **Cumhuriyet Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi**, Sayı: 2, Sivas, ss. 33-47
- TAŞ, Erol, (2006), Türkiye’de Kurumsal Yönetim ve Bankalar Üzerine Bir Uygulama, Yüksek Lisans Tezi, **Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü**, Kırıkkale.
- TKYD ve DT., (2008), **Kurumsal Yönetim İlkeleri Işığında Ana Sözleşmenin ve Yan Düzenlemelerin (By – Laws) İşlevleri**, Kurumsal Yönetim Serisi.
- TORAMAN, Cengiz ve Hasan ABDİOĞLU, (2008), İMKB Kurumsal Yönetim Endeksinde Yer Alan Şirketlerin Kurumsal Yönetim Uygulamalarında Zayıf ve Güçlü Yanları: Derecelendirme Raporlarının İncelenmesi, **Muhasebe ve Finansman Dergisi**, Sayı: 40, Bursa, ss. 96-109
- TUZCU, Arcan M., (2003), Halka Açık Şirketlerde Kurumsal Yönetim Anlayışı İMKB-100 Örneği, Yayınlanmamış Doktora Tezi, **Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü**, Ankara.
- TÜRK, Zeynep, (2004), **Muhasebe Meslek Ahlakı**, Nobel Kitabevi, Adana.
- TÜSİAD, (2002), **Kurumsal Yönetim En İyi Uygulama Kodu: Yönetim Kurulunun Yapısı ve İşleyişi**, Aralık.
- TÜSİAD, (2008), **Yönetim Kurulları’nda İç Denetim Hakkında Sorulması Gereken 12 Soru**, Mayıs.
- USUL, Hayrettin ve Serpil DÜZENLİ, (2006), Muhasebe Sisteminin Oluşturulmasında Örgüt İklimi Etkisi, **Muhasebe ve Finansman Dergisi**, Sayı: 32, Bursa.
- UYAR, Süleyman, (2004), Kurumsal Şeffaflığın Sağlanmasında Kurumsal Yönetim (Corporate Governance) Anlayışının Önemi, **Mali Çözüm Dergisi**, Sayı: 66, İstanbul.
- ÜNSAR, Sinan, (2009), Yetkinliğe Dayalı Ücret Yönetiminin Genel Bir Değerlendirilmesi, **Cumhuriyet Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi**, Sayı:1, Sivas, ss. 43-56

- YAZICI, Mehmet, (2006), **Kurumsal Muhasebe Düzeni ve Bunun Türkiye’deki Durumu**, İstanbul Yeminli Mali Müşavirler Odası Raporu, 06/30-35, İstanbul.
- YAZICI, Selim ve Serhat YANIK, (2010), Sigorta Sektöründe Kurumsal Yönetim ve Kurumsal Yönetim Komitesi’nin Rolü, **İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi Mecmuası**, Sayı: 2, İstanbul, ss. 1-22
- ZEYTİNOĞLU, Emin ve Nasif ÖZKAN, (2013), Muhasebe Eğitimi ve Kurumsal Yönetim: Muhasebe Bölümü Öğrencilerinin Kurumsal Yönetim Algıları Üzerine Bir Araştırma, **Muhasebe ve Finansman Dergisi**, Sayı: 59, Bursa, ss. 61-82

DİZİN

A

Amerikan Ulusal Savunma Enstitüsü. 46

B

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu..... 25

Bankacılık Kanunu..... 25, 79

Bankaların kurumsal yönetim ilkeleri 26

Bilgi Açıklama Politikası 64

Bilgi Teknolojileri Alanında Yetişmiş Nitelikli Personel ve Sayısı 163

Bilgi Teknolojilerinin Kullanım Düzeyi 73

Bilgilendirme politikası..... 17

Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Komisyonu 47

Bütçe ve Yönetim Muhasebesi..... 157

D

Denetim Komitesi 78

Denetim Sistemleri..... 77

Denizli Cam Sanayii ve Ticaret A.Ş. 143

Dentaş Ambalaj ve Kağıt Sanayii A.Ş. 145

Donanım ve Yazılım 163

E

Enron 13

Eşitlik İlkesi 10

etik kodlar..... 8

F

faaliyet raporu 20

G

Genel muhasebe 157

H

Hesap Verebilirlik İlkesi 10

İ

İç Denetim 43

İç Denetim Birimi..... 76

iç kontrol..... 45

ihtiyatlılık ilkesi..... 35

İnternet Sitesi..... 162

İstanbul Menkul Kıymetler Borsası ... 24

K

Kamu İktisadi Teşebbüsleri..... 30

Kamuya açıklanması gereken önemli olay ve gelişmeler 22

Kamuyu aydınlatma ve şeffaflık ilkesi 16

Kobirate 34

Kurumsal Muhasebe..... 38

Kurumsal Muhasebe Derecelendirme kriterleri 85

Kurumsal Muhasebe Derecelendirme notları 84

Kurumsal Muhasebe Derecelendirme Süreci 128

Kurumsal Muhasebe Derecelendirmesi 4

Kurumsal Muhasebe Derecelendirmesi Modeli..... 84

Kurumsal Muhasebeyi Ortaya Çıkaran Dinamikler 39

Kurumsal risk yönetimi.....	42
Kurumsal yönetim.....	7
Kurumsal yönetim endeksi.....	24
kurumsal yönetim ilkeleri	9
Kurumsal Yönetim İlkeleri Uyum Raporu	23
Kurumsal Yönetim Komitesi	8
Kurumsal Yönetim Teknik Komitesi ..	29
Küreselleşme	40
M	
Maliyet Muhasebesi	157
Menfaat Sahipleri	33
Muhasebe El Kitabı.....	60
Muhasebe Sisteminin Nesnel Açıdan Organizasyonu.....	156
Muhasebe Sisteminin Organizasyonu	52
Muhasebe Sisteminin Personel Açısından Organizasyonu.....	156
Muhasebe Sisteminin Sorumluluk Alanlarına Ayrılması	157
Muhasebenin Kurumsallaşma Kriterleri	51
muhasabenin kurumsallaşması.....	50
O	
OECD.....	8
Ö	
önemlilik düzeyleri.....	4
P	
Parmalat.....	13
Pay Sahipleri	21
Pay Sahipleri ile İlişkiler Birimi	157

R	
Risk.....	42
Risk Metric Group, Inc.....	34
Risk Yönetimi.....	40
S	
Saha	33
Sarbanes Oxley Kanunu	13
Sermaye Piyasası Kurulu.....	14
Sermaye Piyasası Kurulu Kurumsal Yönetim İlkeleri.....	19
Sorumluluk İlkesi	10
Ş	
şeffaflık.....	17
Şeffaflık İlkesi	10
T	
TCR	33
Ticari sır kavramı ve içerden öğrenenlerin ticareti	22
TTK	27
TÜSİAD	30
V	
veri derleme formu	4
W	
Worldcom.....	13
Y	
Yatırım Ortamını İyileştirme Koordinasyon Kurulu	29
yönetim	7
yönetim kurulu	12
Yönetişim	48